(۱۳۸)

امام حسن

ترجمهٔ کلیله و دمنه

همایون نامهٔ صحیح

رمی

کلیله و دمنه

اودعت فی هذا الکتاب شهادة ان لا اله الا الله

واشهد وان محمد رسول الله

№ ۱۸۰
۶۱۰۲

صاحبه سليم الكاتب
عفي عنه

وقف
لله تعالى

صاحب ابراهيم كتخدا مستحفظان مسوا(?)
وقفه وقفا شرعيا وشرط الواقف
انه لا يباع ولا يرهن ولا يوهب لقوله
تعالى فمن بدله بعد ما سمعه فانما
اثمه على الذين يبدلونه ان الله سميع عليم
صدق الله العظيم

وبعد قراءته يقرا فاتحتين(?)
وسبعة اخلاص على صاحب
وعلى الكاتب امانة الله
والله اعلم

C. MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

SÜLEYMANİYE G. KÜTÜPHANESİ
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni: 1593
Eski: 894 35-3
Tasnif No.

١٥٩٣

١٨٠
٤٦٠

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله رب العالمين وصلوته على نبيه وحبيبه محمد وآله اجمعين حمد وثنا
نهايتسز وشكر ومنت غايتسز اول پادشاهه كه وجودنه دلالت هم وجودي
قلمشدر وهر موجودك وجودي آنك جودينك نتيجه سي واثري واقع اولمشدر وهر
نسنده حمد وثنا آنك وجودله وارلق وحقيقت بولمشدر وان من شيء الا يسبح بحمده
توبد و بشناس او راني بجود راه از وخيره بدو ني نخرد وقيل تلطف باوليايك
فعرفوك وفكر وفراست شهبازي احديت جمالنك پرتوندن حيرت قفسنه
كرفتار اولمشدر وبصيرت سيمرغي هويت هواسنك اوجنده سركشته
وبيقرار اولوب قالمشدر كما قال عز من قائل لا تدركه الابصار وهو يدرك الابصار
اول صانع كه عجايب قدرتندن وبدايع حكمتندن كرم قلميله نفوسك نقوش
علم صحيفه سنك صفحه سنه چكدي وبشريت صفاتنك ظلماتنه آب حيوة معرفت
دوكدي كه وفي انفسكم افلا تبصرون وسكندر كبي اول ظلمات اچنده صدقيله سلوك
ايدوب طلب قلانه صوصزلره يول كستردي وعلتسز عنايتيله خضر صفتلو
جكري يانمشلره آب حيوة معرفت وعلم ويردي كه اومن كان ميتا فاحييناه وجعلنا
له نورا يمشي به تا بنيت وذات ظلماني مخالط تبدلات هيولاني اوله وفوق
نفسانيله نفحات رباني كسب ايتمكچون قابليت واستعداد حاصل قله وانك
واسطه سيله سر كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف ظهوره كله واول خالقك الوهيت

علا

علاماتي مكونات صفحاتنده كالشمس في كبد السماء ظاهردر ووحدانيت آياتي مدونات
صورتنده وجهاتنده كالنهار اذا تجلى آشكارا وباهردر ففي كل شيء له آية
تدل على انه واحد وصلوات صلوات ناميات وتحف تحيات زاكيات مصطفى
حضرتنك صلى الله عليه وسلم معظم ذاتنك ومقدس روحنك اوزرينه اولسون
واصحابنك واتباعنك جانلرني حق جل وعلا رحمت دكزنه مستغرق قلسون شول
تحيات واولكلك كه انك مددي روزكارك استدادينه متصل اوله ونسيمي عطار كردندن
طوز قوپروب ويران قله ان الله وملائكته يصلون على النبي يا ايها الذين آمنوا صلوا عليه
وسلموا تسليما وچون كركدي كه بو ملت مخلد قاله وبو امتك ملكي دنيانك جميع آفاقنه
واطرافنه ارشب طوله واشبو حديثك صدقي كه اول حضرتك باقي قالن معجزه لرندندر جهانه خلقي بيله كه
قال النبي عليه السلام زويت لي الارض فاريت مشارقها ومغاربها وسيبلغ ملك امتي
الى ما زوي لي منها مصطفى حضرتنك صلى الله عليه وسلم خلفاسنك رضي الله عنهم امرده ونهي ده
وحل ده وعقده الكرني اچق طوتدي ومطلق فرمانندن ارزانی قلب اولنلره مطيع اولمقلغي كندنك
ورسولنك طاعتنه اولشديرب الحاق ايتدي حيث قال جل وعلا يا ايها الذين آمنوا اطيعوا الله
واطيعوا الرسول واولي الامر منكم زيرا كه دين شرايعنك تنفيذي وحق شعارنك وآيتنك
اظهاري ديانت اهلي پادشاهلر سياستندن اولور ودوزكار صورتنده انك
مدتي عالمك عمرنك انتهاسنه مقرون اولوب مخلد باقي قالمز ورسول حضرتنك
صلى الله عليه وسلم اشارتي بو اوزره هم وارد اولمشدر واشبو كلام مبارك لفظندن

وجوده کلمشدر که الملك والدين توأمان وتحقیق بلمك كرك كه اسلام پادشاهلري اول
یادرجي تكرنك عز اسمه كوكلكسيدكه يريوزي أونلرك عدلي نوريله جمال بولور وهيبتلري
وقوتلريله خلقك هواسي ساكن اولوب بو جهان معمور اولور كه هيچ تأويلده عبادت
حلاوتنك اثري قلبه مهابتنك قدريجه اولمغه چاره يوقدر جمله عالم بلور واكر بو مصلحت
اشبو وجه اوزره رعايت بولميدي جميع اشلرك ترتيبي بوزلوب نظامه كلميدي
وامت اورتسنده هيچ بر كلمده اتفاق قالميدي وشيله كه طبايع بو اوزره تركيب اولنشدر
هر كشي كندو فكريجه اسلام دينينك مهم اشلرنده دخل قلايدي وشريعت اصولي ودين
قانونلري مختل ومهمل وخراب اوليدي وامير المؤمنين عمر رضي الله عنه بيورركه ما يزع السلطان
اكثر مما يزع القرآن وشكسز كوزي اولان كشي كورركه بو معنينك اقتباسي واستخراجي
حق تعالينك عزته كلامندن دركه قال الله تعالى لانتم اشد رهبة في صدورهم من الله
ذلك بانهم قوم لا يفقهون زيرا كه عقلسز كشي عاجل وتيز عذابدن آرتق نسنيله معاصيدن وكناهلردن
نيلمق آزديجه اولمز وحق تعالينك عظمتني وكبرياسني ملاحظه وفكر قلمز وشول كشي كه علمانك
علمي كوكلكسنده قرار قلور وكشف كنشنه ياقين جلور مجرد معرفتله اول مهابت وقورقو انك
كوكلنده ظاهر اولور كه اوهام وخيال الله انك نهايتي ادراك اولنمز وخواطر وفراستله
كنهي وغايتي بلنمز قوله تعالى انما يخشى الله من عباده العلماء پس بو مقدمات حكمله ظاهر
اولور كه دين ملكسز ضايع دردر وملك دينسز عاطل وباطلدر صاحب نظر كشي
بلوردر قال الله تعالى لقد ارسلنا رسلنا بالبينات وانزلنا معهم الكتاب والميزان ليقوم

الناس بالقسط وانزلنا الحديد فيه بأس شديد ومنافع للناس بو آيتك نظمي وترتيبي
معنيسنده استنباط وفكر قلوردن اول كه يريرينه متباعد واراق بلنركه كتاب وترازو
ودمر اورتسنده سهل مناسبت بولنر اما تأمل ايدن صكره شبهه طوزي وشك حجابي
وبو الفاظ بريرله بغايت مناسب بغي ظاهر ومعلوم اولور وعدلك وانصافك غايتي
ترازو وحسابله بلنور وبو معنيلر تنفيذ واجري قلجله قلنر كه دين مصالحي اسلام
پادشاهلري قوت قوسي اولمجق صاقلنوب رعايت اولنمز وقتنه اودي اوجر يكده قلجها
وخوفي اورتيه كلميجك هيچ نسنه اثر قلمز وهم ملوكك طاعتنك فرض اولمقلغي كه دينك
ودنيانك فوايدي ايكه باغلودر معلوم اولور وهر كمك كه ديني صافيدر قدر واعتقادي آدو
رقدر پادشاهلرك جانبلرين رعايت قلمقلغي وفرمانلرين تعظيم ايتمك آرديجه اولمقلغي
واجبلر واونلره هوادار اولوب سومكلكي دين اركانندن بلوب هر كشيه اخلاصله نصيحت
قلور وظاهرين وباطنين اونلرك خدمتنده برابر بولور وشبهه سز وتردد سز بلمك كرك
كه هر كمسنه كه امام اعظم حضرتلرينه مخالفت انديشه قله واذدن وچوقدن انك حقنده
خيانت ايتمكي روا بله كه انك خللي ونقصاني ولايتك نواحيسنه واطرافنه طوله اول كشي
دنياده مطرود ومذموم اولور وآخرتده معاقب ومأخوذ اولوب كندوزيني رنجه كرفتار
قلور زيرا كه انك مضرتي هم شريعت احكامنه اولشر وهم امتك خواصنه وعوامنه بو رنجه
رنج ومشقت طولشر وكلي ملك فضايلي كه دينك تاليسي وقرنداشيدر بو قدر بلنديدر
وفي الجمله كما لا اينك بعضسي كوچ بيتدكجه تقرير اولندي شمدي عدلك محاسني كه پادشاهلرك

قیتلودق برك درونفیسرك عطا وموهبتدر ذکر اولنسون ، وهم اول بابده بغایت
اختصار ایدوب زیرا الله تعالی رعایت قلنسون قال الله تعالی یا داود انا جعلناك خلیفة
فی الارض فاحکم بین الناس بالحق داودی علیه السلام نبوت مرتبه سندن بواز شاده
وهدایته مخصوص ایلدی ، واکه عدل بابنده بو کلامی سویلدی ، بونکچون دکل
که انبیانك سیرتنده وطریقنده ایولکدن واجتمکدن آرتق نسنیله صورت باغلنمیه ،
وخلیفه لك وپیغامبرلك اشی بوندن غیری وجهله صاغلنمیه ، بلکه بونکچون ایتدر بکه
خلافتك طراوتی دیانتله وابصافله وعدلك جمالنه متعلق اولو ، وقصصده اوقنمدر در
شیله کلرکه برکشنك کوکلنه شبهه کلمشدی ، وصاحب شریعتك نبوتنه منکر ودی اولمشدی
اشبو آیتی اشتدیکه ان الله یأمر بالعدل والاحسان وایتاء ذی القربی وینهی عن الفحشاء
والمنکر والبغی یعظکم لعلکم تذکرون ابصافه کلدی ، وبغایت متحیر اولدی ، وایتدیکه
تمام شول نسنه لرکه عالمك معمورلقسنده کارقلر تا اوراده حالو خلقك ذاتنك ومتعلقاتنك
سیاستنده که احتیاج اولور ، ومثلا انجیلك اشی دخی بو آیتده تمام کلور ، وقانی اعجاز
بوندن زیاده کمال بولور که اکر بر مخلوق بو معنیلری عبارته کتورمك استسه بونجه کاغد
مستغرق اولوردی ، وسوزك حقی دخی بو طریقله مؤدی اولوب آخر اولمزدی قالوردی
فی الحال ایمان کتوردی ، ودینده کندوزی شریف مرتبه یه یتردی ، زهی واضح ودرخشن
آیت که اوج بیك کلمش ممدوح خصلتك وصفتك ملازمتنه مقصود دیدر ، واوج مذموم
یکونلش فعللردن مجانبت قلدرب اراق قلمغلقده مشهوردر ، که هیچ ایصلاحه و تقریره

حاجت

حاجت اولمز ، وسهل فراستی اولن کشیه کرنو قالمز ، اردشیر بابك سوزلرینك ترجمه
سنده کتورمشلردرکه لا ملك الا بالرجال ، ولا رجال الا بالمال ، ولا مال الا بالعمارة ،
ولا عمارة الا بالعدل والسیاسة ، که ملك اردسز مضبوط اولمز ، وار دمالسز قایم وباقی
قالمز ، ومال عمارتسز اله کلمز ، وعمارت عدلسز وسیاستسز امکان وجود بولمز ،
پس بو سوزه نظر معلوم اتسه اولورکه جهانی مسخر قلمقلغك آلتی مال اولوراش ،
ومالك کیمیاسی عمارت امش که عدل وسیاستله الله کلور امش ، ایله اولسه
پادشاهلروك کرك قالن اخلاق حمیده سنك اززنه عدلله سیاستی تخصیص
وترجیح ایتدکلری حقدر ، واصلی بودرکه ابواب مکارملك وانواع عواطفك وایوخولرك
شکسز نهایتی یوقدر ، وخاصه وعامه ارشمسنك تعذری ودشوارلغی ظاهردر
وضیع وشریف کوردر لیکن بو ایکی خصلتك وصفنك جمیع خلایقه فایده سی شامل
اولور ، وارا اتدیغی ویقیندغی شکسز منفعت بولور ، زیراکه اطراف وجوانب عمارتلق
بولب وارتفاعلر ودخللر متواتر وزیاده اولب موات وویران یرلری احیا قلنوق ، وفقرا
ومساکین مرفه الحال وخوش وقت اولوق ، ومعیشت ودرلك اسبابی نظام وترتیب
بولوق وحرفت وپیشه اربابی کسبه وفرحه طالوق ، وبونلوك امثالی هرنه که وار
جمیع عدله متعلق اولور ، ویولرك امنی ومفسدلرك قلعی وقمعی وممالکلرك حفظی
ومستعدیلرك زجری انکله قرار بولور ، واطرافك وجوانبك دکلمنسی ونجه بونك
کبی فایده لر دخی سیاسته منوط وباغلودر ، عاقل کشیلر وعالمك بقاسنه هیچ بر نسنه

بو بابدن قوي ترك يوقدر ودخي قانغي مرتبه مملكت ضبطنه بوندن يكرك ولايقدر
كه مصلحلر رخنتده اوله ومفسدلر رخنتده اوله وهر وقت كه بو ايكي طرف رعايت
اولنور جميع مرادلرك حاصل ولملقلغي كمال بولور وخواصك وعوامك ورعيتك
وكشكرك قلوبي پادشاهك دوستلغنده قرار قلر ودوست ودشمن خدمت تحريرنه
بوينن باغليب مطيع اولب انصافه كلرهم ضعيفلر كوكلنده انجنمه قالمز وهم قويلر
تمرد قلمغه مجال بولمز وجميع اقليملرده خيرله مذكور اولور ودوام دولت نعمته فرصت
بولور وپادشاهلق خلعتي اكننده باقي قالور بو برفاج كلمه ملك ودولت خصايصنده انشا
قلندي وعدل وسياست محاسننده تقرير اولندي شمدي يوز طوتب غرض ذكرنه
كلندي والله الموفق لإتمامه بمنه وجوده **فصل** حمد وثنا ومنت وشكر
اول قادر وتوانا تكريه كه انك نصرتي وعنايتي وفضلي بركاتنده خداوند غازي سلطان
عادل اعظم مالك رقاب الامم ملك الاسلام ظهير الانام مجير الانام معين
الدولة امين الملة شرف الامة امير بلاد الله سلطان عباد الله معز اولياء الله
مذل اعداء الله مولى ملوك العرب والعجم فخر السلاطين في العالم علاء الدنيا والدين
قاهر الملوك والسلاطين الصادع بامر الله القايم بحجة الله معين الاسلام والمسلمين
قامع الكفرة والملحدين كهف الثقلين ظل الله في الخافقين المؤيد على الاعداء المنصور
من السماء شهاب سماء الخلافة نصاب العدل والرأفة باسط الامن في الارضين
ناشر الاحسان في العالمين سلطان الخلق برهان الحق محرز ممالك الدنيا ومظهر كلمة الله

العليا ولي النعم ابو المظفر سلطان الاسلام سلطان محمد بن السلطان الكريم ضياء
الامة علاء الدولة ابي المحامد سلطان مراد بن السلطان الرضي ظهير الدولة نصير الملة
ابي المكارم سلطان محمد خان اعز الله انصاره وضاعف اقتداره عدلي ومرحمتي
وهيبتي وسياستي كمال الله دين واسلام خطه سني آراسته قلدي وانعام واحسان
تنلادن عالم خلقنك اوزرينه صالدي وروم مملكتي تمام هم ميراث جهتندن وهم
اكتساب وجهندن استحقاق ايدوب حكمنك آلتنه آلدي وجميع اقليملرك خلقي
وضيع وشريف وقوي وضعيف آنك رعايتي وحمايتي ومرحمتي وعدلي كوكلسنده مرفه
الحال وخوش وقت اولدي وحق جل وعلا ظفر وفرصت اختيارني آنك قهرنه وسياستنه
تفويض وتسليم قلب كوكلي هيبتله طولدي وسلطنت بابنده آنك عزيمتلرني فتح مبينله
ونصر عزيزله مؤيد ومحكم ايدي كه هر اشده غالب كلدي تا هر طرفه كه نشاطله وفرحله
حركت قلة ظفر ونصرت آنك سنجاغنه تكيي واستقبالا تمكي ولجب ايله وسهلجه اقدام
وتوجه ادب يونلكله قارشو كله وپادشاهلق اركاننى وسلطنت آثارني عمري اولندن
تا شمدي كي حالدكين ممالك كسبنده آبا واجدادندن دخي زياده يرينه كتوردي تا بكون جهان
پادشاهلري اوزننده سرور ومقتدا اولوب دين ودنيا ايشلرني تمام بتوردي
شعر قاد الجياد بخمس عشرة حجة ولداته اذ ذاك في الاشغال
قصرت بهم هماتهم وسمت به هم الملوك وسورة الابطال **ترجمه**
اون بيش ياشنده طوتدي جهاني حكيب جري اولدم قوزاو ينيد هب آنك ياشتلري

بوش همتیله قالدی اولادر یریوزنده خور ؛ خوش همتیله اولدی جهانک بوسروری ؛
علی الخصوص شول فتنه توزی انکوروس قرالیله ؛ یانکو طرفندن قوبوب کلشدی ؛ وبنو الاصفر
چقدی دیو عالمه چاودشب جهان وسوسیله طولمشدی ؛ ومصر پادشاهی چقماق سلطان
وماوراء النهر وخراسان پادشاهی شاهرخ بهادرخان ؛ وآذربیجان وعراق بکلری تا هندوستان
پرغصه وغم اولمشدی ؛ انک تدارکنده جهد وجهاد قلمغن بلنه باغلیوب غزا اسبابنده
چست اولمقده ؛ واوغرشمغچون اطراف وجوانبدن لشکر جمع قلمقده ؛ بر وجهله عالم اچندن
کوتورب زیر وزبر قلدی ؛ که انک مظفر ومنصور ادینه جهان یوزنده بر تاریخ قالدی ودولت
وسعادت محاسنی خیر ذکرله جمال بولدی شعر وما محی اثر العصیان نصادمه
وانما العار عن وجه الزمان محی ؛ ترجمه انجق قلیچ صانمه که کفار محوادر
عالم یوزندن اول کیسی عار محوادر ؛ وبو ایکی شهرتلو فتحله که دکمه کشینک الیدن کلمش
دکلدی ؛ ویقین زمانده هیچ بر پادشاهه میسر اولمش دکلدی ؛ حق تبارک وتعالی لانک
فضلیله وانک دولت قاهره سیله لازالت ثابتة الاوتاد راسیة الاطواد که متیسر
اولدی وکلزلکیله اوکت کلدی ؛ اول عالی حضرتک جمیع اشلری وملکک اطراف
وجوانبی نظام بولب یکنه رسم مالوفه وقرار معهوده اندی ؛ ومطرد ومستمر اولب استقامت
طریقنه ودرست قاعده دندی ؛ وتمام مفسدلرکه عالمک اطرافندن باش قالدروب
فتنه منتظر اولمشلردی ؛ حکملری کندو حسدلری اودینه یاندی ؛ ودلر ودللر یوزلرنی
کنه بو عالی درکاهه طوتدیلر ؛ وعام وخاص ورعیت ولشکر کوکللرن جمع ایلیوب

عبودیت وطاعت اوزرینه قرار اتدیلر ؛ وبو سلطنتک هیبتی دوستلرک ودشمنلرک
کوکلنی صیداد بطوتدی ؛ وبو آوازه عالمک اقطارینه واطرافنه سایر ومبسوط و
وفاش اولب کیدی ؛ اکر بو غازی وسخی پادشاهک که دولتی وملکی مخلد
باقی قالسون ؛ وهمیشه دشمنلر اوزرینه مظفر ومنصور اولسون ؛ نوبتنک محاسننه
شروع قلنجق اولرسه ؛ وذاتنک فضایلی وآبا واجدادینک مناقبی عد اولنجق اولورسه
غرض که بو کتابک ترجمسیدر فوت اولور ؛ وبنم کبی دعاجیه خود بو قدرت قاندن
کلرکه بو قاهره دولتک دعاسنه شروع قلمغه مجال بولم ؛ ویلخود بو درکاهک
نعمتلری شکرینک حقندن کله بلم شعر مدحی شهانم کبینک اولمراد معانکن ؛
زیرا کوک مدح اده شاهی شه جهان ؛ لطفینه عنم دکل سوزمک قلمسه نظر ؛
آب حیوته باقسه هرکز عجب جهان ؛ کلدن نه توز قوپرسون ایت کل صوبی صاچن ؛
آیک نوردنی آدتر اود یاقسه بر چوبان ؛ وبو سعادتلو پادشاهک ادام الله ظلاله
اقتداسی آبا واجدادینکه بالنسبه عادل پادشاهلردر آثارینه ومکارم اخلاقنه
واقع اولمشدر ؛ الفتی اباه بذاک الکسب یکتسب ؛ وعدل بابنده وسلطنت سیاستنده
آنلرک خوب ومرغوب عادتلرنی کندو عادتنه امام قلمشدر ؛ وممدوح رسملر
وضع ایدوب مذموم سنتلر قلع وقمع اتمکه آدربجه اولمقده ؛ وبدعت اهلنی زجر
ومنع ادوب شریعتی اجرا قلمقده ؛ جهان پادشاهلرندن کمسه اونلره موافق دشمشدر ؛
وبو دوزده هیچ برآدمی اول مرتبه یه ارشمامشدر ؛ واول پادشاهلرک مرضیه سنتلرنی

وَمحبوبه دسمَلرني احيا قلب جهد وسعيله حقّه يادُرم ورزدر واسلام خطّسني حفظ

ايليب محمّد مصطفى نك صلّى الله عليه وسلّم ملّتني وامّتني آرتردر الله اعلم بيل واقع

اولورکه يکرمي بيك كافر دار كفردن دار اسلامه چقوب شهادت كلمسله مشرّف اولورلر

وقيامت كيننه دکين اونلردن توالد وجهله مومن ومومنه طوغب جهاني يوزينه كلورلر حقّ

تعالانك وحدانيّتنه قايل اولب دار قلعنه اعتراف قلورلر بو غازي پادشاهك شرعه

موافق حركتيله وجدّي وسعيي بركتيله وانك ثوابي وحسناتي ادكلر وكندنك ومبارك

خاندانندن كچن غازي پادشاهلرك عملّري ديواننه يازلب ذخيره وآخرت يراقي اولور

ودخي بوكچن پادشاهلرمزك كه عمرلرنه وملك لرنه بو عصرك سلطاني محمّد سلطان

وارث اولسون فضايللري ومناقبلري چوقدر زيراكه هربريسي على حده برامّت دد

باشنه برمدحه لايقدر كه شعر انّ الخيار من القبايل واحد وبنو حنيفه كلّهم اخيار

ترجمه هرقوم اچنده بركشيدر اختيار اولنان بونلر اخيار اولور عالمه كلن

اگرهربرينك فضايلنده سوزه بسط وير لمجك اولورسه سوز معيوب قالور واگر

بسط وزلب تقرير اولنزسه غرضكه ترجمۀ كتابدر فوت اولور لاجرم بو پادشاهلر

مرغوب ومحبوب طريقلري في الجمله ذكر اولنب وموبّد ومخلّد قلنب عالمك خلقنه علم

واقع اولدي وجميع بني آدم بو خصال حميده يله مفاخرت قلب زمانه عزّت وشرفله

طولدي بو عالم خلقي وضيع وشريف بو عدله وسياسته نظر قلب وسمعاً وطاعة ديب

اطاعت قلدي وحمداً لله تعالى كه دولت وسعادت اثري سلطانمزك ميمون فال جمالندن

ظاهردر وشوكتي وسلطنتي وسياستي غالب وقاهردر وبو مخلص دعاجينك اميدي

بودركه ملك پاينده كوندن كونه زياده بسط حاصل اوله كه ميراث قالن وكسب اولن

جمع اولب بريره كله واكي عربي بيت بو محلّه مناسب بولندي كه بو كتابي پارسي دن

ترجمه ادن نصر الله پادشاه دلندن بيورمشدر اثبات اولندى شعر

انّا لنحرز بالاسياف مصلتة ممالك الروم والاتراك والعرب حتّى تكون لنا الدنيا

محمية بين موروث ومكتسب ترجمه يا الكي قلب قلجلر قلدم غزاده جنك

افلاق انكروس صدم دتردي فرنك قصدم بودركه فتح ادم اوش انكروس الن

ميراثله دكين يره تا كسبم اوله دنك حقّ تعالى وتقدّس خداوند شاهنشاه عالم ولي

النعم سلطانمزك عدلي ورحمتي جماليله يريوزني آراسته ومزيّن قلسون ودين

ودنيا پاينده مبارك همّتي مرتبۀ اعلى بولسون واسلام ولايتنك منبرلري انك

ميمون فال القابنك فرّي وكماليله طولسون وبو عالي دركاهك مبارك طبرغي

دنيا پادشاهلرنه قبله وسجده كاه اولسون ويرحم الله عبداً قال آميناً اميدي بو

داعي محمّد بن على السمرقندي ايدركه چون بو عالي دركاه لازالت محروسة الاطراف

ومحمية الارجاء والاكناف احراره وافاضله قبله وعلمايه واكابره كعبه واقع اولمشدي

وجمله عالم خلقي اول جانبه آرقه وصغنجق بلمشدي وهركشي اول دركاهدن اوصاف عنه

ولحواله مناسب تعهّد وتفقّد وتربيت بولمشدي وتكلّفاتدن وانعاملردن

واحسانلردن هربرينك قوتي وقولتي بغازنه دك طولمشدي شيله كه اكابر وافاضل

باجمعها

بودرکاهدن الطاف وترتیب بولنشدر کمسنه صفت قلمز ودور زکار اهلنك
خاطرندن کچمش دکلدر وکمسنك خاطرنه دخی کلمز وبو معنینك بیاننده اطنابه وزیاده
سوزه هیچ حاجت اولمز شعر بغزنة قد القی عصاه صیته یعطرها بین العراق الی المصر
ترجمه صالدی عصا سلدرنده اولشه زمان آوازه سیله اولدی معطر الی جهات
شعر چون خرد طبع او هنر پرور چون فلك نام او جهان آرای لاجرم جملسنك
احوالی استقامت بولب انك جوارنده وقاندی آلتنده ساکن اولمشلردی وانك محبتی
ودوستلغی میداننده صدق وصفا ایله قرار قلمشلردی شعر الناس اکیس من ان یمدحوا رجلا
حتی یروا عنده آثار احسان ترجمه زیرك اولور آدمی هر آدمی مدح ایلمز خیر واحسانی کورمینجه
خیر ذکرن سیلمز بن کمینه دخی دلدم که بو درکاه معلادن وصنعه وحالمه مناسب
تفقد وتعهد وتربیت بولم وجمیع جوانبدن کلی وجزوی اعراض ادب وازکلم وبو
درکاه جهانپناهه ملازمت قلمغی سعادت دنیا وآخرت بلم بر وسیله دخی بولدم
دعادن غیری که پادشاهلر حقنده علم اهلنه مناسب همان دعا اولور وعاقل
کشی بو سوزك حقلغنی ویقینلغنی کما ینبغی بلور اولیاء طبقاتندن برسی بیورمش
که حق جل وعلا بکا همان بر مقبول دعا ورسه ادی آنی زمان پادشاهی حقنده
قلو آردنجه اولوردم زیراکه جمیع عالم خلقنك مصلحتی اونده اولدوغنی بلوردم
وفکر وتأمل ایلودم که دعا بر وجهله قلم که هم دعا اوله وهم حکایات وامثال
ونصیحتلر ایله ایچی وطاشی طوله زیراکه طبیعتلر بونك کبی نسنه یه مایل دوشمشلردر

که هم حکایتلر وقصه لر دکلمك آردنجه اولالر وهم نکته لری ارشدکجه اول حکایتلرك
ونصیحتلرك حکمتلرندن واسرارلرندن ذوقلر وصفالر بولالر بولار القده بر عزیز
زید توفیقه کلیله ودمنه کتابنی پارسی یلردن تحفه کتوردی واکرچه بوندن اوکدن
دخی الطاف عمیمسندن محظوظ اولوردك بو کتابی کتورمکله دوستلغی کماله یتردی
فی الجمله عجم شهرلرنده مثل سمرقند وبخارا وبلخ وهراة ونشابور وماژندران
وکیلان وتبریز وشروان که بن داعی آوان تحصیلده سیر ایدوب یوردردم بو
کتابك شهرتنی وآوازه سنی اشیدوب مشایخ کبار بونك حکایتلرندن ومثللرندن
که کتابلرنده کتورمشلردر کوردردم اشتیاق حددن طشره زیاده اولوردی ولیکن
مطالعه سنه مشغول اولمشدم بکا سهل کلوردی شمدیکی الدهچون مطالعه سنه
الفت طوتوب مشغول اولدم ولطایفنی ونکته لرن ملاحظه قلوب تأمل وتفکر قلدم
بونی کتب مشروعه آراسنده بغایت خوب ونفیس بولدم زیراکه جمیع کلماتی بر حکمت
ولطیفه واقع اولمش وبابلری موعظت ونصیحت ایله طولمش وهم مصلحتلری شکله
مصلحت کورمشلر که آنی هزل ولطیفه صورتنده کوسترمشلر تا خلقك خواصی امور اکثر
تجربه سنده بوکه میل ایتمکه آردنجه اولالر وعوام هزل ولطیفه سیله مطالعه
قلالر وتدریج وزمان ایله انك حکمتلرن مزاجلرنده وطبیعتلرنده بولالر وهم پادشاه اهلی
دخی بوندن مملکت ضبطنده وسلطنت ترتیبنده حددن زیاده فایده لر الالر وحکایت
علم جوهرنك کانی در وتجربه کنجی استینلرك جانی در اما ممکن در که بو سوز تصلف

واوکمک لباسنده وطوننده کورنب خاطرلردن شبهه کچه؛ وعقلسزلر کشیلر بو کلامدن
لاف شربتن اچه ولیکن اینصاف صورتی حسد نقابینی چون مبارک جمالندن آچه؛
وبو کتابک صناعتلرنده ومثللرنده وحکمتلرنده که حکایتلرنده درج اولنمشدر کمال ایله
تأمل قلب همت وعنایت نقصانسنده اوچه؛ یقین بله که بر کشینک علوم تحصیلنده همت
عالی اولمینجه؛ وتعلم مشقتنی تمام تحمل قلمینجه؛ سوزده که آدمینک شرفی کرو قالان
حانورلردن ازدینه بونکله در بو منزلی؛ وبو مقامی بولمز؛ وبوقده کنایت واستعاره وتشبیه؛

حکایت هندوستان براهمه سنک برسندن صوردلر اونلر علمایه براهمه دیرلر که
هندوستان طرفنده طاغلر اولرمش واونلرده بر عیش بتر آنی یین کشی اولمز ابدی حیوة
بولورمش؛ انک حاصل قلمسی نه وجهله اولور؛ ونه دکلو سعیله ونه صورتله اله کلور دیدلر
جواب ویردی که؛ حفظت شیئا وغابت عنك اشیاء ترجمه بر نه بلدک اشک قالدک بکیدن؛
[illegible]
سنک ابلهلکک کیدی دکیلدن؛ بو سوز متقدملرک کتابنده واشارتنده کلور؛ وعقلسز
کشی بونک کبی موذی نه بلور؛ اول طاغلردن مراد علما درکه انلرک سوزلرن دکلین
کشی دیرلر؛ وعلملری برکاتنده ابدی حیوة ادلر؛ وبو سوزلری بریره جمع ادب آدینی
کلیله ودمنه قومشلردر؛ اوقیجق بلینز؛ واول مجموع هندوستان پادشاهلرنک
خزینه سنده بولنور؛ هر کمسه که اول نسخه اله کتوره بلور؛ البته حیوة ابدی اول کشیه
حاصل اولوردی؛ وبو کتابک محاسنی وایولکلری بغایت چوقدر؛ ولطایفنک
نهایتی وغایتی یوقدر؛ وقانغی فضیلت وکمال بوندن زیاده اوله که امتدن

امته وملتدن ملته اولشه مردود المعیب باقی قاله؛ وچون پادشاهلق نوبتی کسری نوشروانه
دکدی خفف الله تعالی عنه العذاب؛ که عدلنک آوازه سی دوزکاردیوزنده باقی قالمشدر؛
وسیاستنک قورقوسنک ذکرله تواریخ کتابلرنک صدوری طپطلو اولمشدر؛ تا شول حده
دککه اکه نوشروان عادل دیرلر؛ واسلام پادشاهلرنی انکله اکا تشبیه ادرلر؛ وقانقی
دولت وسعادت بوندن یکرک اوله که پیغامبر حضرتی صلی الله علیه وسلم انک حقنده اشبو
تشریفی ولطفی قله ومبارک لفظنه جاری اولب لطیف دلنه کله که ولدت فی زمن الملک
العادل؛ نوشروان حکم قلب مثال شریف ویردی که هندوستان مملکتنه آدم کندرلر
کده؛ وهر نه حیله که اولسه اول کتابی اله کتورمسنده ممکن اسه ایده؛ تا اول اقلیمه آدملر کندرلر؛
وفارس ولایتنه کتوب پهلوی دلنجه ترجمه ایدلر؛ ومملکتنک وسلطنتنک بناسنی
رموزنک واشاراتنک موجب اوزره قلدی؛ ودینی دنیاسی نظامه کلب خواصک وعوامک
قلوبی انک سیاستله طولدی؛ والی خزینه سنده ساقلیب نفیس موهبت وعظیم عطا بلدی
وتا یزدجرد شهریار که عجم پادشاهلرنک آخری در زمانی تمام اولنجه شول قرار اوزره
باقی قالدی؛ وچون عراق وپارس شهرلری اسلام لشکرنک النده فتح اولب آچلدی؛ وحق
ملتنک صبحی طلوع ادب نوری اول نواحیه صاچلدی؛ بو کتابک ذکری وآوازه سی خلفاء راشدینک
رضی الله عنهم مبارک سمعلرنه کلوردی؛ ومیللری واشتیاقلری کوندن کونه زیاده وغالب
اولوردی؛ تا امیر المؤمنین ابو جعفر منصور بن محمد بن علی بن عباسک رضی الله عنهم اجمعین؛
که ایکنجی خلیفه در مصطفی صلی الله علیه وسلم خاندانندن خلافتی نوبتنده ابن المقفع قتی

رغبت ادب یورطوتدي ؞ و پهلوی دلدن عربي لغته ترجمه ایتدي ؞ واول پادشاه بو کتابه تمام
توجه واقبال ادب قبول قلدي ؞ وبو شریف امتک اکابري دخي اکا اقتدا ادب بونک
نصیحتلري له عمل قلمغه ادرنجه اولدي ؞ واول پادشاه عالی همتنک شهرتي وملکنک وسلطنتنک
وسعتي اول مرتبه ده دکلدرکه اکا شرح ایتمک حاجت اوله ؞ وهر کشینک اول قوتي یوقدرکه آني
وصف ایتمک الندن کله ؞ وانک ملکي آثارنک جملسندن برسي مدینهٔ مبارکه بغداددرکه قتي
معمور قلمشدي ؞ واول زمانده مرکز خلافت ومنبع امانت ومدینه السلام مطلقا اول واقع
اولمشدي ؞ نه اسلام بلادنده انک کبي شهر نشان ویررلردي ؞ ونه کفر دیارنده اکه بکزر منزل
ومقام کوردلردي ؞ وبر خاصیتي اول مبارک شهرک اولدي که خلفانک وفاتي اونده آز واقع
اولدي امیر المؤمنین ابو جعفر منصور رضي الله عنه مکه یولنده شرفها الله آخرت ملکنه
نقل قلدي ؞ وامیر المؤمنین ابو عبد الله محمد بن منصور الملقب بالمهدي رضي الله عنه مازندران
سفرنده کرکان یولنده قالدي ؞ وامیر المؤمنین ابو محمد موسي بن المهدي الملقب بالهادي
رضي الله عنه عیسي آبادده ؞ وامیر المؤمنین ابو جعفر هارون بن المهدي ؞ الملقب بالرشید
رضي الله عنه طوسده ؞ وامیر المؤمنین ابو العباس عبد الله بن هارون الرشید الملقب بمأمون
رضي الله عنه طرسوسده ؞ ومحمد بن امیني بغدادده اولدردلر ؞ اما اولحالده خلیفه
دکلدي ؞ خلق آیرق کشیه یوزطوتمشلردي ؞ وامتک اکثري اوندن رجوع ایدب لخوا جبه
اجماع ایتمشلردي ؞ واول زمانه یقین امیر المؤمنین ابو منصور الملقب بالمسترشد بالله
رضي الله عنه عراق حدودنده شهید تاریخ اوقین معلوم قلود واول موضعله بغداد

آرالغن جبلی ارا قصالق ویررلر ؞ مسافرلق قلن کشي بیلور ؞ وشمدیکي حالده امیر المؤمنین
منصور رضي الله عنه سوزلرندن برقاچ نکته روایت اولنسون ؞ که اشتدن کشي حاضر
اوله ؞ واکرچه انک یري دکل کبي دور ؞ اما اوقیب دکلینلره ممکن درجوق فایدهلري
بر کون کیدویله مصاحب اولنلره ایتدي ؞ که ما احوجني الی ان یکون علی بابي اربعة نفر ؞
قالوا ومن هم یا امیر المؤمنین ؞ قال من لا یقوم امر ملکي الا بهم ؞ کما لا یقوم السریر
الا علی قوایمه الاربع ؞ اما احدهم فقاض لا یأخذه في الله لومة لائم ؞ واما الثاني
فصاحب سوطة ینصف الضعفاء من الاقویاء ؞ واما الثالث فصاحب خراج
یستقضي ولا یظلم الرعیة ؞ فاني غني عن ظلمه ؞ ثم عض علی سبابته وقال آه آه ؞
فقالوا له من الرابع یا امیر المؤمنین ؞ قال صاحب برید ینهي علی الصحة ولا یتجاوز
الصدق ؞ معنیسي بودرکه نه عجب محتاجم بن دردت کشیه که بنم درکاهمده
قایم طوره لر ؞ وبکا هر حاجتده یاردم ویره لر ؞ حاضر لر دخي ایلرو واردیلر واول دردت
کشینک آدلرني اوندن صوردیلر ؞ ایتدي شول کشیلر که ملک ایشي اونلر سز راست
اولمز ؞ نته کم تختک آیاغي دردت اولمینجه طورب استقامت بولمز ؞ اول دردت
کشینک برسي ؞ بر حکم ایدجي قاضي که شریعتک امضاسنده واحکامنک
اجراسنده دیانت طریقني قویب ؞ وامانت قضیتسندن آل یوب ؞ ضلالت
صحراسنه دشمیه واولونک وچینک تشفیعي وملامتي آني حق یولندن دوندر
یا قسنه یا بشمیه ؞ وایکنجیسي بر نایب که ضعیف مظلوملرک قوي ظالملردن دادني

وايضا فني الي ويره٭ واوچنجي بر ناصح وكافي عامل كه خراجي وبيت المال حقوقني تمام
وكمال وجهله آلب رعيته ظلم وتعدي اتميه تكوسني حاضر كوره كه بنم مقصودم دكيه
حقدر٭ وانك ظلمنه احتياجم يوقدر٭ آندن صكره بادشغن اصردي اول پادشاه ور
آه آه٭ صوردلركه دردنجي كمدر يا امير المؤمنين ايتدي كه دردنجي صاحب خبردر كه اطراف وجوانبدن
بكا خبرلر كتوره طوغرو سويليه٭ وسوزه يلان قتمغه روا كورميه مسلمانلق ايليه٭ وبو سوزلر
اراسنده خلقه نصيحتلر ويردي٭ وخوب ومنتها مثللر دخي كتوردي٭ كه جنبلي
عدوك الفرار بترك الجد في طلبه اذا انهزم واعلم ان من في عسكرك عين عليك معنيسي
بودر كه سنك دشمنك قاچدغي وقت بجد قومغله كه بوا كيت سكا بسدر وبيلكه هر كمسنه كه
سنك لشكركده دشمنك حقنده جاسوسدر٭ بر عملدار كه مصالح بابنده امين ثالث الشدي
قابوسنه اوتوردي مخالفت قلمق ارديجه اولدي٭ وكلدي عذر وبهانه قلدي٭ چون اول
حركتي سزدلر انك حقنده حكم قلديلر٭ مثال شريفي شويله بيوردي٭ يازدلر كه ان ثقل عليه
المصير الينا بكله٭ فانا نقنع منه ببعضه٭ ونخفف عنه المؤنة٭ فلتحمل راسه الى الباب
دون جسده٭ معنيسي بودر كه اگر اوكه آغر كلديسه بودركاهه بتون كلمك قيدني
كوردسونلر وبز انك بعضنه دخي قناعت قلوز تخفيفچون باشني كوده سز قابويه كتورسونلر٭
اوغلي امير المؤمنين مهدي رضي الله عنه نصيحت ايلدي٭ ووصيت قلورلكن اراده سيلردي
كه يا بني لا توسعن على جندك فيستغنوا عنك ولا تضيقن عليهم فينفروا عنك
اعطهم عطاء قصدا وامنعهم منعا جميلا ووسع عليهم في الرجاء ولا توسع عليهم

في العطاء٭ معنيسي بودر كه اي اوغلجغم نعمتي لشكركك اوزرينه بردفعه ده بول
طوتبن ترك ايتمه كه ساكا احتياجلري قالميه٭ وشويله دخي بخيل اولب الكي طار طوتمه
كه سكا رغبت قلميه٭ ويردكك عطايي اورته حاللو ور٭ اسراف قلمه٭ ويرمدككك كشيه
احسن وجهله جواب ويرطارا ولمه٭ اميد ميدانني خلق اوزرينه كنك ايله٭ وعطا و
بخشش ايني چكرك طوت٭ ولي يومشق سيلك٭ وهميشه ايدردي كه الخوف امر
لا استقامة لاحد الا به اما ذو دين يخاف العقاب او ذو كرم يخاف العار او ذو
عقل يخاف التبعة٭ معنيسي بودر كه خوف وقورقو براشدر كه اونسوز هر كراش
قولاي كلمز٭ واول ولچي هيچ كمسه استقامت وطوغرولق بولمز٭ زيرا كه كشي يا دين
اهلي در عقوبتدن وعذابدن قورقار اولر٭ ويا كريمدر ناموسكدر وعاردن احتيا
طلر٭ ويا عاقل در اشك عاقبتن واخرن فكر ايليب ايضا قه كلر٭ بركون ربيعه ايتدي كه
اري الناس يبخلونني والله ما انا ببخيل لكن رايتهم عبيد الدراهم والدنانير فمنعتهما
اياهم ليخدموني من اجلهما٭ ولقد صدق من قال جوع كلبك يتبعك٭ معنيسي بودر
ايل بكا بخيل وناكس ديردلر٭ واكري خيال ادب اغدق كمان ادرلر٭ حق تكري
حقيچون كه بن بخيل دكلن بيلك٭ وبو سوز حق ويقين در كه انسز قبول قيلك٭ لكن بن
انلري التونه وكمشه قول بولدم٭ واكيسيني دخي انلردن صاقليب منع قلدم٭ تا انلر
بكا خدمت قلهلر٭ وهميشه كلب كتمك اردنجه اولالر٭ وراست بيورمشدر اول حكيم كه ايتكي
اجقدر كه اردنجه يله٭ وچارغني ينكلف كله٭ وبر كون اكا ايتدلركه فلان بازركان حق

امرله وفات قلدی ونارسیده اوغلانجقلری واردی حددن طشره مالی قالدی اگر سوزدر
لشکر مصلحتیچون عمال تصرف ایتسونلر وانک بعضیسی خزینه یه قاتسونلر جواب ویردی که
من لم تشبعه خلافة الله في ارضه لم تشبعه ضياع اليتامى والمساكين معنىسى بودر که
هر کیمی که حق تعالی ویردوکی پادشاهلق بریوزنده طویورمیه هیچ کسنه طویورمز وایکا یتیملر
ومسکینلر مالی دخی فایده ویرمز وبو پادشاهک مناقبینک نهایتی یوقدر وایو خولری
ومرغوب عادتلری چوقدر ومقدم ملوک تواریخلرنده بیان قلنمشدر علی الخصوص اول کتابده
که ابو منصور ثعلبی سیر ملوک دیو جمع ایتمش اونده تفصیل اولنمشدر واول وجهله که
پادشاهلق وخلافت ترتیبنی اکا اول ویر باشی صاغلدی وفکر وفراست وعدل سیاست
طریقیسله بنیادی محکم باغلدی که دولت یوز ییل دخی زیاده یکوب چرخک دونمسی
وروزکارک حوادثی انک سرینه ایرمدی وقواعدی سست الدب هیچ بر وجهله خلل ایرشدره
مدی وهر بنیاد که عدل واحسان طریقیسیله قرار بوله ومقصود اوندن دین نصرتی
وحق رعایتی وخلق مصلحتی منظوم اولمق اوله وروزکارک حوادثی اونده اثر قلمق وزمان
الی انک یا قسنه یاپشمغه یول بولمق بدیع وعجب دکل بو تقدیر بو صاحب دولت پادشاهک
فضایلندن تقریر اولندی تو کمالاتنک بعضیسی بلندی شمدی غرض ذکرنه مشغول اولنون
ومراد ومقصود بیان قلنسون فی الجمله مراد بو سوزک ایرادندن وذکرندن بودر کم
انجلین صاحب فراست پادشاه بو کتابه رغبت ادب مشغول اولوردی وبونک مثللری
ونصیحتلری موجبنجه عمل قلوردی وچون خراسان ملکنک نوبتی امیر ابو الحسن نصر بن احمد

سامانیه ایردی رودکی دیرلردی بر شاعره بیوردی تا کی بو کتابی نظم ایلدی وبو حکمتلری
شعر صورتنده سویلدی زیرا که اول وقت شعره رغبت بولمشدی ومنظوم سوزه
میل زیاده واقع اولمشدی واول پادشاه سامانیلر اورتسنده زیاده ملک وسلطنت
بولمشدی وانک دولتنده کرمان وکرکان وطبرستان وری تا اسپاهان حدودی
دکین سامانیلرک ملکنده زیاده اولدی واوتوز ییل پادشاهلق قلدی ودولتلو وسیاستلو
وعدللو واحسانلو قلب چوق برخوردارلق بولدی وانک خیر ذکری وایو ادی روزکار
لوحنده نقش اولوب قالدی اول دخی بو کتابی عزیز طوتمق اردنجه اولوردی ومطالعه سنه
مواظبت وملازمت قلوردی ودابشلیم هندی که بو کتاب انک ادینه جمع اولنمشدر وبو
بنیاد واصل اوزره انکیچون ترتیب قلنمشدر واصل مصنفی بیدپای برهمن در که انک متعلقا تنده
ایمش وپادشاهلق نشانه سی انک شانندن وصفاتندن ایمش بو کتابله بلسه اولور
انک کمال عقلینی وفراستلرینی که سوال قلرکن وجوده کلمشدر وبیدپای برهمن که
جواب ویردکن دردلو دردلو سحرلر که قلمشدر وبونک جمعنده وتلفیقاتنده وترتیبنده
که سوز منشیدر وعجایب وغرایب ونوادر وضع لر که ایکه ال ویرمشدر بی تکلف هیچ بر
احده میسر اولمشدر دیسه اولور وهر کمک که عقلدن وفراستدن نصیبی واردر
بو کتابک فضیلتی انک قاتنده مخفی قالمز بلر شعر نور موسی چکونه بیندکور
نطق عیسی چکونه داندکر ترجمه کورمز موسی نورن کور بیلک چاغر
نیجه عیسی سوزن ایشتسون صاغر واکر بو کتابک فضایلی ومحاسنی

تقریرینه نیجه مجلد کتابلر دولسه تمام کما لایق دیمز و هنوز بونک وصفنک حقی شویله که
واجب در اودیمز لکن ابرام و املال حددن کچدیکی و کوکل قوشی بو منزله و مقامه اوچیجی
وصول بولدی که نوشروان ذکرینه ارشاد ایلدی تا اشبو مقامه دکن اوجیله حشو دردر بو
مرتبه یه تحین لا یقدر و هیچ بو کتابک سیاقته و طریقنه البته مناسبتی یوقدر اما
غرض بو ایدی که هر کشی بیله که همیشه حکمت مرغوب اولی کلمشدر خاصه پادشاهلر
حضورنده و روزکارک اعیانلری قاتنده که دایم قیمت بولمشدر و حق بودر که
هر کیمسه حکمت بابنده دایم سعی جمیل ایلسه و رنج زحمت چکب محنت دکزنی اولجیب بولسه
سعیی ثمره سوز قالمز و رنجی ضایع اولمز خاصه سلطنت و پادشاهلق قاعده سنده و عل
سیاست طریقلرینی بنیاد قلمقده و داد عنایت قانونلرینی بلمک ایدیجه اولمقده اصل
و معتبر طریقه دردر و عزیز و نفیس ذخیره دردر کوزی اولن کشی کوردر و کم نهایه که الیشه
ایلق و دایکان الله کورد و بو کتابی ابن المقفع ترجمه سندن و رودکی شاعر نظمندن اوکندن
بجلر ترجمه ایتمشلرمش اما غرضلری مجرد سوزمش تقریر حکایت ادب کتمشلرمش
و حکمت بیانی و موعظت و نصیحت تفهیمی و نتمشلرمش زیرا که سوزی ابتر قلمشلر
و مجرد حکایته قانع اولمشلر اما نصر الله که ابن المقفع ترتیبنی ترجمه ایلمشدر آیات
و اخبار و اشعار دله حکمت و نصیحت بیانی موکد و محکم سیلمشدر و داعی کمینه دخی
کوردم که بونک کبی کتاب که بر نصیحت و حکمت اوله و بونجه بنیک یل کچه و اهل اسلام
اورتسنده شهرت بوله و روم خلقنک قاتنده ادی دخی کلمیب خواص و عوام انک فایده سندن

محروم قاله هیچ انصافه و مروته صیغمز که بو خلقه دخی کندو دللرنجه بیان ایدی و بر ملک
بر کشینک فی الجمله الندن کله و ساکت اولب دیمق اردنجه اوله پس شول وجه اوزره
که نصر الله ترجمه ایلمشدر شروع اولندی که بیان قلنه و آیات و اخبار که حکمت بیانند
و نصیحت شاننده کترمشدر شرح و ترجمه اولنه و الله تعالی الموفق بمنه و جوده و
و برباب که برزویه طبیب حکایتنه مقصوردر و خواجه بوزجمهره منسوب بر وجه اوزره
ذکر اولنمشدر که موجز و مختصر اوله و اکثر بناسی حکایت اوزرینه در تا کیمسه
ملول اولمیب خاطرینه آله و هر معنی که کلی سیاست برکیدن و اصلی حکمت لباسندن
عاری و یالنجق قاله و بر کشی قصد ایلیه آنی بر عاریتی لباسله مزین و آراسته قله هر
نیجه که تکلف ایتسه جمال بولمز و بر نا قدر حکیمک و مبادر اسنادک سمعنه اول عزوزد
عاریتی لباسله عرض ایلسه التفات قلمز و البته فضیحت و رسوای اولور زیرا که
انک یا قردن کمسنی عقل محکنه برجا لمغله بلور و اول حکایات که مقرون در لطافته ا
اضلانله اوکرحکایتندن باشلادی که اصل اولدر و اوقیانلره علم و حکمت بو
قابوسی آندن آچلر بصارت اهلی کیشی کوردر **مفتتح کتاب اول وجه اوزره که ابن المقفع قلمشدر**
بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین شویله بیورر ابو الحسن عبد الله بن
المقفع رحمه الله تعالی که حق تعالی انک حمد بندن صکره و مصطفی حضرتنک صلی الله علیه
ثناسندن و مدحندن صکره تکری تبارک و تعالی قدرتی و حکمتی کما لیله عالمی یاراتدی
و آدم اوغلانلرینی فضل و منت قلب و عقل کامل و معرفت شامل ویرب کرو قلان

جانورلردن ترجیح و تمیز ایتدی زیراکه عقل جمیع خیرلرک مفتاحی و سعادت آیاغنک
کلیدیدر و تمیز اهلی اولان کشی کوزله کمسنز کوردر ودنیا مصالحی مرتب اولمق وخاص
وعام قاتنده یوزصویی بولمق وآخرتده نجاة وامان بولب قورتلمق سر جمله آکا بغلو
اولوردر واول دخی ایکی نوعدر وایکی صورتده کلور برسی خلقی و غریزیدر که حق تبارک
وتعالی عطا وارزانی قلمشدر وبرسی کسبیدر تجربه یوزندن حاصل اولمشدر واول عقل
غریزی که حق تعالی آدمیده پیدا ایتمشدر شول اوده بکیدر که آغاجده ترکیب ایتمشدر وانک
ظاهر اولمسی اوداوردمق آلتنسه اولمزدر واتوی تمادست وتجربه قلنجه حرکتنه کلمزدر کما
بیورمشلرکه **التجارب تلقح العقول** صیقلیدر تجربه بیل عقلکک خواجه یقیندر
آتشله عقلک آغجن آتجی بیشدن کی سا قیندر وهرکمسه که حق جل وعلا فضیلیله اول غریزی
وخلقی عقلدن نصیب بوله وهنرکسب ایتمکه مداومت وملازمت قله ومقدم کچنلرک
تجربه لرینی عاقلانه تأمللر وفکرلر قلب خاطرینه آله البته دنیاده نه آرزوسی وارسه بوله
وسعادت کنجن قرب آخرت عذابندن قورتلور **والله الهادی الی ما هو الاوضح سبیلا
والارشد دلیلا** وبلمک کرک که تکری تبارک وتعالی هر اشه برسبب وهر سببه
برعلت سیلمشدر وهرعلته برموضع ومدت تعیین ایلمشدر که حکم آکا متعلق و باغلنمشدر
اولورکه برصاحب دولتک عمرنک فرصتینی ودور زمانک سعادتنی آنکله آراسته و مرتب
قلور وسبب وعلت بوکتابک هندوستان ملکندن کترمکه بوذ طوتمسنه و پادشاه اقلیمنه
نقل ایدوب ترجمه ایتمسنه اول ایدی که حق جل وعلا اول پادشاه عادل کسری بن قباد

نوشروانه عقل شعاعندن وعدل نورندن وافر حظ ونصیب ارزانی قلدی وهر ایشک معرفتنده
وهر مصلحتک نظامنده وترتیبنده راست ومستقیم فکرله کمال بولدی وافعال حسنه
سنک واخلاق حمیده سنک وایو عادتلرینک شهرتی جهانه طوب طولوا اولدی تا همتی علوم
تحصیلنه متوجه قلب درشدی وعلمک اصولن وفروعن تتبع قلب انوا عنده برمرتبه
ارشدی که اوندن صکره عالم پادشاهلری اول مرتبه یه ارشمکده عاجز قالدی وانک پادشاهلغی شاهلغی
کمالیله علمی فضیلتی بربره جمع اولدی شویله که دنیانک معمور اولان یرلرینک اکثرینی مسخر
قلدی وجبارلرک بوغزینی خدمت وطاعت اینه دزدی وتمرد ایدب چکنلرک چکب باش
اوزدی وجهان یوزنده عالی مرتبه حاصل ایتدی وایوادی عالمک هر طرفنه فاش اولب
کتدی وبو اراده مبارک سمعنه ایرشدردیلرکه هندوستان پادشاهلرینک خزینه سنده
برکتاب وار وحوش وحشرات وبهایم وقوشلر دلندن جمع ایلمشلر وادب وطریقه و (ارکان)
ونصیحت بابنده درلودرلو لطیف سوزلر سویلمشلر وپادشاهلره رعیت سیاستنده
وعدل ومرحمت بابنده ارشاد ایدب طوغرو یول کسترر وخصملری قلع وقمع قلمقده
ودشمنلری زجر وقهر قلمقده ودخی اولمقده بغایت کوکلودرکه اونلر آنی هر علمه و (تجربه)
سرمایه قلورلر وانک حکمتلرندن بی قرار منفعتلر بولدیلر وشویله درکه هم پادشاهلره
اوندن فایده لر حاصل اولور وهم اورته حاللو کیشلر دخی حظ آلور واول کتابه کلیله و (دمنه)
دیرلر اونلر آنی جمیع ایشلرنده مرشد واستاد بلور اول عادل پادشاه همت برکیدی که البته
آنی کتوروب خاطرینه آله وبیوردی که برکشی بولمق کرک که اجتهادی وسعی علم بابنده مشهود

اوله هم پارسی و هم هندوستان دلی بله تا بو مصلحت ایچون انی تعیین ادوز
وارە اول کتابی حاصل قلب آلب بونده کله پس چوق زمان تفتیش ادب طلب قلدلر
آخر بوزویه آدلو بر کیت بولدیلر که بو معانی اونده جمع اولمشدی و طب علمنده قتی شهرت
بولمشدی آنی قاتنه اوقیب ایتدی که چون تأمل و تدبیر و مشورت قلوق آردنجه او
و تفأل و استخاره قلمقدن صکره سنی بر بویوک مصلحت و مهم ایچون اختیار قلدوق زیرا که
سنک زیرکلکلی و فراستکی جمیع عالم خلقی بلمشدر و علم طلبنده حرصک و هنر کسبنده
اجتهادک مقرر و معلوم اولمشدر ایدرلر که هندوستان ملکنده بر کتاب وار
دلورکه بو مملکته دشه و دخی بچه سنخلر که اونده بولنور انکله بله بزه اولشه یراقلق
کرک تا سفر قلاسن و آنی بونده کتورمکلکک تدبیرنه مشغول اولاسن و سکا چوق
مال ورەلم تا هر وجهله که حاجت دشه خرج ادب آلب کلاسن و اکر حاصل اولسبب
آکلمک اولورسکه اوله کتب زیاده احتیاج اوله اعلام اداسن که کندرله که برزکولمزی
شول آرزه محکم برکتمشزدرکه تمام خزینه اول بولده صرف ولنسه بو زطوتمشزدر و
وآندن صکره بیوردی که بر مسعود کون اختیار اتدلر که اولدوان اوله و چوق
دعالر قلدردی که اول ایش اوکت کله و اکه اللی کیسه فلوری ورمشدی و هر کیسه
اون بیک فلوری کرمشدی و آنی کندرنکه جمیع اولولری و لشکری بله بندردی
و کندیسی بله چقوب خیلی یر کیدردی و برزویه طبیب دخی تمام ذوق و نشاطله
یوز طوتب بو مصلحت ایچون کیتدی و چورصا غلق و سلامتلقله اول مملکته یتدی

پادشاهلر و علما و اشراف مجلسلرنده یوریب تفتیش ایتری و محفللرده و سرهدکی صوغنده
سیر قلدی و عورتدن وارددن و کچیلردن و اولولردن و مشاهیر شهردن و فلاسفه
دهردن صورمق آردنجه اولوردی و هر مقامده و مکانده مسکنت و تواضع و جهله
دردلک قلب هر کشدن اوکت و نصیحت آلوردی و شیله کستردی که بو مملکته علم طلب
قلمغه کلبدرر و تحصیله مشغول اولپدردر و هر کمسنک که قاتنه وارردی شاکردلک
صورتله انک کوکلنه کوردی اکرچه عالم ادی آوت هر نسنه که شروع ادردی
جاهل کبی دیر بردی و اولکه فرصت بولم بر فتح باب اوله دیو اول طایفه دن یارنلر بولدا
طوتیردی و هر برسینی درلودرلو امتحانلر و تجربه لر ادب کوردی تا اول آرا نقدن
برسنی که زیاده عقلله و لطف طبعله معروف ادی اختیار ادب خوش کوردی و دوستلغی
و قرنداشلغی اونکله نهایتنه و کماله ازکوردی و اکه خدمت قلمغی غایته یتردی
و مال ورمک اشی تمام بتردی تا چوق مدت اوضاعنه مشغول اولب نظر قلدی
انی دوستلقده و شفقتده و فکرده و فراستده بعایب امین و صاحب کرم بولدی
و تحقیق بلدی که اکر بو رازک مفتاحی النه ورجک اولورسه و اول بو سرک کلیدن
اچب کوردجک اولورسه البته اوندن بو مقصود حاصل اولور و دوستلق و صحبت
حقنی رعایت قلر و چون برقاچ کون کجب کون طوغدی و طولندی و دوستلق قواعدی
اورتلکونده محکم قلندی و بو امانت بابنده محرمیت بولندی که اکا حدسز اکراملر و نی
قرار عطالر ایلدی و اندن صکره بو سوزی برزویه اکا قتی ادبله سویلدی که ایلی

قرنداشم تا اشبو غایته دک غرضمی سندن کزلدم واحتیاط ادب بو محل وفرصت
کوزلدم وعاقل کشیه خود نه حاجت کلامدر که بر اشارت تمام در دیبجون طوردی
هندو دخی بی تکلف اویله دردی بو جواب وردی وایتدی کی سن اکرچه غرضکی بندن
احتیاط ادب کزلدک وبر محل وفرصت کوزلدک ولیکن بن حد لا یلیق وآثاردن
آنی معلوم قلردم ومقصودک نیدوکن بلوردم اما سنک محبتک دخی فرصت وبرمزدی
که بن آنی سویلیم وسنک رازکی فاش ایلیم وشمدی چونکه سن بو وجهله برمرتبه
اختلاط قلب قاردشلک اکر درسم دخی بو حاله لایقدر وعیبدن ایراق دخی
دشمن نقصانی یوقدر امدی سن کلب طورورسن که بونم ولا یتمزلک نفیس کنجی الاسن
وکندو مملکتک پادشاهی انکله مکرم ومشرف قله سن وعلم تحصیل اتمک آدینه
کرزن یوردسن واشکی مکره وحیلیه والدمیه دوزب یوردسن اما بن دایم
منتظر اولوردردم وسندن صبر ازینه ملازمتکده حیران قالیدردم وامید
دم که سوزلر آسنده سندن برنسنه ظاهر اوله که بر کیشی آنی غرضکه ومقصودکه
یکردب مرادکی معلوم قله هرکز عقلک شاشمدی والبته هیچ برنسنه انجلین اتفاق
دوشمدی وبو محافظت وساقلنملق واویانقلق که سنده کوردم کوندن کونه محبتک
کوکلمه طولدی واعتقادم سنک حقکده دم بدم صافی دق اولدی وهیچ پادشاهده
بو عقل وبو فراست وبو حزم وبر کلک اولسه اولمز وهر کشیدن بو نکلیبی تدبیر وصبر
وادراک کلمز خاصه غربتده وبر قوم اوده سنده که نه اونلر آنی بله ونه اول انلردن بر هیئت

وشفقت ومحبت بوله وعقل کشیه خوش فضیلتدر ولروانک کمالنی بصیرت اهلی سکز
خصلت وصفتله معلوم قلدر اول نفس حلم ویوم مشقلغده طولمقدر ایکنجی کندزن بلب وذاتنی
ساقنمق اردنجه اولب رعایت قلمقدر اوچنجی پادشاهلره مطیع اولب آنلرک رضالرین
وفراغتلرن کوزلمک اردنجه اولمقدر دردنجی سرورازیرنی ودوستلرک محرم ملغنی
بلمکدر بشنجی کندنک وایرقلرک سرلرن ساقلمقده مبالغه قلب یکن کلمکدر آلتنجی
پادشاه قپوسنده تواضع ومسکینلک قلب طاتلو دللو یارانلر حاصل ایلمکدر یدنجی
کندو دلنه قادر اولب سوزی حاجت مقدارنجه سویلمکدر سکزنجی اولدرکه
محفللرده ومجلسلرده ایسم طوردمغی صنعت ادنه وصوردقلری اشدن شول نسنه یی
اظهار ایتمیه که صوکی ندامته وپشیمانلغه دونه وهر کیسه که بو صفتلرله متحلی ومزین
اوله شاید که اول حاجتنه ومقصودینه ظفر بوله وهر نه که شروع ایدرسه تمام قله
وبو معانی سنده جمع اولمشدر وسنک دوستلغک بمله بو غرض ایچون اولدغی عاقل کتیجی
سهل فراستله کوردر لکن هر کیمده که بو فضایل وکمالات جمع اولسه هیچ کیمسنه یه کزلو قالمیه
که اکر جمیع بلرده انک خشنودلغی ورضاسی کوزلنسه عقل طریقندن ایراق ولمیه اکرچه
بو التماس ودلک بنم ایچمه قودقو براقمشدر وهیبتی کوکلمده بیقرار ادد زیراکه بو دیک اشدرو عظیم
خطری واردر چون بر زوبه هندو انک مکرینه وحیلسینه واقف اولدوغن کوردی انکار
قلب سوزینی رد ابتدی ولطیف ویومشق جوابلر ویردی وایتدی بن بو سوزی مبارک
سمعکه عرض قلمغه بر قاچ فصللر اندیشه قلمشدم واکه برنجه اصللر وفرعلر وحکایتلر شوق

آردنجه اولمشدم وقوللره وقاتنلره تعيين ادب صحبت حقلريني واتحاد سابقه لريني وعزت وحرمت
حرمتلريني آنلره قراول اولمغه بولمشدم شيله تخيل وتصور ايتمشدم كه بسط ولطيفه صحراسنده
تودقوجابيني مراد ومقصود جمالندن سرپب الروكلم وبو حاجتي عرض قلدغمدن صكره سنك
لطفك وعنايتك وشفقتك بركاتنده مظفر ومنصور اولم لكن سن خود بر اشارتله فكر ايمك
جميع كلياتنه وجزوياتنه واقف اولدك وبو بجه تربيت واوزون سوزدن بني مستغني ايدب
مرادي ومقصودي حاصل قلدك هم دخي سنك كوكلك ومروتك بو لايقدي وبنم اميدم سنك
دوستلغكدن وصحبتكده بوندن آرتق نسنه يوقدي اكر بر عاقل بر قلعه يه صغنسه كه انك
قواعدي وبنيادي بغايت محكم اولب بر ايل ظفر بولسه ويا بر طاغه آرقه ويرسه كه انك
اطرافي وجوانبي كي عالي اولب سيل ويل اثر قلمسه هيچ بر وجهله اول عاقل عيبه منسوب
اولميه وهركز انك فراستنه نقصان كلميه هندو ايتدي كه سوزك بغايت خوب وحقدر
كه عقل اهلي قاتنده هيچ دوستلقدن اعلي نسنه يوقدر وهر يرده كه دوستلق اعتقادي
آراسته ومحكم اولور هيچ نسنه زيان ونقصان قلمز ودوستلر بري بري حقنده مالني
وجانني جميع فدا قلسه هنوز دوستلق حقني اودامش اولمز اما جميع مقصودلرك مفتاحي
سر صاقلمق اولور وهر سر وراز كه ايكي كشي اونده محرم اولميه محفوظ وكزلو قالور وهر سوز
اوچنجي كشي قولاغنه دشه بي شبهه عالمه فاش اولور انكار ايتمك قولاي نسنه كلمز وانك
شول يازبلودي كبي دركه كوك يوزنه يل طاغده وهر پاره سي بر طرفه كده اكر بر كشي اول نوع
خبر ويرسه البته تصديق ايتمك يكرك اولور زيرا كه انكار قلمق ممكن دكل سوداي قلور

وسنك دوستلغكدن بنم شول قدر شادلغم وذوقم واردر وصفه كلمز وهيچ بر نسنه اكا
برابر اولمز اما اكر بر كشي بو سره مطلع اولب بلجك اولورسه قرنداشلق شيله باطل
اوله كه هركز تدارك وچاره ممكن اولميه وهيچ بر كمسه آني كرو يرينه كتوره بلميه خاصه
بزم پادشاهمز خود كندو فكريله عمل قلجقدر واوندن آزكاهه چوق عقوبت وجزا قلجقدر
واول يرده كه كناه بويك وسوچ قوي اولور معلوم دركه اشنه وار در واوندن دخي
نه كلور برزويه ايتدي كه بلكه دوستلغك معظم ركني سر صاقلمقدر وحضرتك معلوم دركه
بنم بو ايشده بر محرمم دخي يوقدر واعتماد سنك كمال كرمكه قلبدردرن وبو ايش خطرلو
اولدغن دخي يقين بلبدردن اما سنك الطافك وكمالاتك وكرملرك لايق بودركه
بني بو مقصوده ايركوره سن واكر بو جهتدن بر مشقت وزحمت دخي كورملو ايسه كوره سن
وبو مقرردر كه بو سوز بنم جهتمدن فاش اولمق ممكن اولمز وبندن بو سري كمسنك آكلو الندن
كلمز لكن سن اوشنور سن كه سنك يارانلركدن بر كمسه بو سردن خبردار اوله وپادشاه
دركاهنده آشكار قله وسكا اول سببدن بر زحمت ومشقت كله ظن غالب بودر كه
سردن دخي بوراز آشكارا اولميه وهيچ بر وجهله غم وغصه دخي كلميه هندو بو رم
رغبتله بو كتابي اكا ويردي وبرزويه قتي قوت قوتيله بونك يازمسنه بوين اوردي وخيلي
مدت بو ايشه مشغول اولب چوق مال الر خرج قلدي وبو كتابدن وهندولرك آيرو
كتابلرندن چوق نسخه لر آلدي وبر امين كشي بولب نوشروان عادله مكتوب كوندردي
وصورت حال نولدغن اكه خبر ويردي نوشروان بغايت شاد اولب صفالر سوردي

وتیز علی الفور بر امین کیشی بولدی و اله مثال شریف ویروب برزویه طرفنه روان قیلدی
که کلمکده مسارعت و تعجیل قیلاسن و امین و قوی یولداشلو بولاسن و اول کتابی اوکت
حفظ ایدوب ساقلیاسن تا ضایع اولمیه و تیز ارشه سن که روزکارک حوادثی بزم شادلیغمزی
منغص و مکدر قلمیه و یولده عقلله و تدبیرله یوریاسن که حق تعالی عقللو قوللرینی سور
و عزت قلور و عقل دخی تجربه و هنرله جمال بولور و مکتوبی مهرلیوب امینک الینه وردی
و تأکیدلرله اصمرلیوب کندردی که زنهار امین یولدن کیده سن که بیچ دشمن النه
کرمیه و ناکاه یولده برخلل و نقصان ارمیه شول قدر که بیچ برزویه النه دشدی
علی التعجیل کوروب کسری حضرتنه اولاشدی چون خبر قیلدیلر برزویه قاتنه کتوردی
برزویه یراوبدی و خدمت شرطنی یرینه کتوروب قارشوسنه طوردی و نوشروان حددن
طشره انک احوالنی صوردی و اکه سفرلقی بتادن وردی و کسری انک مشاهده سنده
عظیم سفر و زحمت اثرن کوردی و ایتدی که کوکلکی قوی و محکم طوت ای مبارک قول
و سن فتح مرغوب دستنطور رسن یقین بیل که سنک بو خدمتک بغایت مرضی
و مقبول دشب کوکلم قبول قلیدر و انک ثمره سی و فایده سی سکا حاصل دخی اولیدر
دشب اهل بیتک قاتنه وارمق کرکسن و بر هفته راحت اولب طورمق کرکسن و اندن
صکره کسفر زحمتی زایل اولب راحت اولاسن مراجعت قلب کرو بوردکاهه کلاسن
تا شول نسنه واجب و لازم اولمشدر مثال شریف ورله و حکم یرینه وارب قیدک کوره
چون یدنجی کون آخرنه یتیشب تمام اولدی امر ایلدی تا جمیع علما و اشراف حضرتنه حاضر

کلدی اندن صکره برزویه قاتنه اوقیب اشارت قیلدی که طوره و بو کتابک مضمونی خاطر
لرلی سمعنه ارشدره چون اوقیدی جمیع حیران قالدیلر و برزویه یه ثنالر و دعالر قلدیلر و حق
تعالی یه بو مرادی و مقصودی میسر قلدیغیچون ذاکر و شاکر اولدیلر و کسری خزینه قاپولرن
آچدروب برزویه یه حکم قیلدی که خزینه یه کره و آندن اوپی تاکید ایلدی که احترازا تمیه و هر
نه که مرادی ایسه و هر نه مقدار که خاطری دیلرسه کیتوره و نقددن و جوهردن هر نه مقصودی
ایسه آلب حکمی یرینه یتره برزویه که یراوب دعالر ایلدی و پادشاهه یوز طوتب اشبو سوزی
سویلدی که سلطانمک مستحسن فکری و لطیف رعایتی بنی مالدن مستغنی قیلمشدر و تا نعی
مال بو بنده نوازلغه و لطفه که پادشاه طرفندن بکا واقع اولدی برابر اولمشدر اما چون
اندا اورتیه کلدی چاره یوقدر بر قات طون که پادشاهلر کیمسه لایقدر مباهات و مفاخرت
ایچون قبول قلمق کرک و تعریفی و شهرتی ایچون المق کرک دردی و اندن صکره ایتدی اکرچه
بن بو خدمتده مشقت و زحمت و قورقولر کوردم چونکه پادشاه رضاسیچون و مملکت مصلحتی
چکردم بکا بغایت سهل و آسان کلردی و هر مشکله که یوز طوتشم قولای اولوردی
قوللرک خودنه وجودی اوله و اللرندن نه اش کله همان اولنلره لایق بودر قلری یره بر
اقدام قلب کتمکدر و اخلاص و صدقله جد و جهد و سعی تمکدر و الا اشی کوری
بولمق و مراد و مقصود حاصل اولمق پادشاهک سعادتلو ذاتنک و همایون بختنک
برکاتندن ارتق نسنه یله میسر اولمز و هیچ برآلت دخی اثر و کار قلمز و قابلیتی کرامت
بولکه برابر اولمشدر که بن قول عاجز اهل بیتم حقنده قلمشدر و بر حاجتم دخی

قالیدردر همان که پادشاهك عطالری مقابله سنده اول سهل و محقر واقع اولیدردر اکر
اول مقصود حاصل اولجق اولورسه دنیا و آخرت عزتی بکا واصل اولور و آنك ثناسی
و ثوابی پادشاهك میمون و مبارك ایامنه مقرون اولوب قالور نوشروان ایتدی که اکر
مثلا مملکده شریك اولمق توقع ایدرسك هیچ دریغ دکلدر شویله و نه مقدار که حاجتکسه
اختیار ادوب قبول ایله برزویه ایتدی که اکر ملك بیوررسه خواجه بزرجمهر که تا بو
باب یالکز بو کتابده بنم آدمه قله که اول بابده بنم صنعتم و نسبتم و مذهبم مذکور اوله و آنی
پادشاه فرمانیله بر یرنده تعیین ادوب قلمه آله تا بنم قولك بو صدقله و اعتقادله پادشاه
حضرتنه خدمتمك آوازه سی عالمه طوله و بکا بو شرف و مرتبه جهان یوزنده مخلد و باقی قاله
بنم هیچ بر مرادم فوت اولمیوب و جمیع حاصل اولوب المه کله کسرایه و حاضرلره بو سوز عجب
کلوب حیران اولدیلر و برزویه نك عالی همتنه و کامل عقلنه تمام اعتماد قلدیلر و ایتدیلر که بو سوز
حقدر و بو نسنه بونك اهلیتی وار لایقدر پس بزرجمهری حاضر کتورب بیوردی که
برزویه نك خدمتنده صدقنی و اخلاصنی بلیدردسن و بوم فرمانمزله عجب خطرلو اش
کفایت قلدیغنی معلوم قلیدردسن و بن دلودم که آنك فایده سنی و ثمره سنی دنیاده
دخی بوله و بوم خزینه مزدن مرادی اولدیجه نقددن و جواهردن بر نصیب آله البته
سوز طوتمدی و هیچ نسنه قبول ایتمدی و انك التماسی و دلکی اشبو که ینشدی که بو کتابده
بر باب یالکز انك آدینه وضع اوله شویله که تمام انك احوالی طوغدیغی کوندن تا شمدیه دکن که بر
مشاهده مزعزتی بولیدردر اونده کله و برزجه قبول ایتدك کورکدرکه کتابك اصلنده یازلوب ترتیب

20

بوله و تمام اولدقدن صکره اعلام ایتمك کرك که تا بر جمع قلاوز خلایق حاضر اولالر
و اول کتاب آشکارا اوقنه استماع قلالر تا سنك دخی کما لایکی و هر اشده و هر
بابده سعیکی و اجتهادکی مملکتك علماسی و اشرافی بلهلر چون کسری بو حکمی قلب
بزرجمهره بو سوزی سویلدی برزویه چوق ثنالر و دعالر قلوب سجده شکر ایلدی
و بزرجمهر شویله که حکم اولندی اول بابی ترتیب ادوب قلمه آلدی و اونده درلو
درلو لطایف خرج ادوب تکلفلر قلدی و پادشاهه اعلام ایتدلو خبردار اولدی
و اول کون جمیع عالم خلقی وضیع و شریف و قوی و ضعیف پادشاهك درکاهنه جمع
اولمشدی و اراقدیغی و یقیندیغی اولوکچی سر جمله حاضر کلمشدی بزرجمهر
تمام اهل مملکت و برزویه حضورنده بو بابی اوقدی اشتدلر و ملك و جمله حاضرلر
بکنب مصدق و مسلم طوتدلر و بزرجمهرك سوزنی مبالغه و جمله تحسینلر ایتدیلر
و ملك بزرجمهره آغر عطالر بیوردی نقوددن و جواهردن آلمدی و اولدخی پادشا هانه
طونلردن آرتق نسنه قبول قلمدی و برزویه که نوشروانه چوق دعالر ایتدی و ثنا
و ایاغن اوپوب ایتدی که حق تعالی همیشه پادشاهك مبارك ذاتنی مستدام طوتسون
و دنیاسی دولتله آخرتی عزتی مقرون و موصول ایتسون که پادشاهك تربیتی و لطفی
اثری بو کرامتله نهایته یتدی و بنم خلق اراسنده بکوزمی قزل و آلنمی آچق ایتدی دیدی
و چون بو کتابی اوقین کشی بونك نقلی و کترسی سببن بلره اکرچه فایده لو حاصل اوله
و هم پادشاهلر طاعتن و خدمتن نجه ایتمك کرك بونك ترتیبندن و نصیحتلرندن

معلوم قلوه وعزیزدق وشریف دک کیشی دنیاده اولدرکه جهان پادشاهلری آنی مشرف
ایلیلوه وکندو نوبتلرنده آنی وجوده وظهوره کتوروب خوش سویلیلر وکلیله
ودمنه کتابنی اون التی بابه ارشمشدر واول صلده که هندولر جمع ایتمشدی
اون بر باب دشمشدر فهرست اولکی باب ـــ کلیله ودمنه والکنجی باب ـــ
برزویه طبیب واوچنجی باب ـــ الاسد والثور دردنجی باب ـــ الفحص
عن امر دمنه وبشنجی باب ـــ الغراب والفار والسلحفاة والظبي
والتنجی باب ـــ البوم والغراب ویدنجی باب ـــ القرد والسلحفاة و
سکزنجی باب ـــ الناسك وابن عرس وطقوزنجی باب ـــ السنور والفارة
واونجی باب ـــ الملك والطایر فنزه واون برنجی باب ـــ الملك وابن اوی
واون ایکنجی باب ـــ اللبوه وابن آوی والنایل واون اوچنجی باب ـــ
الزاهد والضیف واون دردنجی باب ـــ الملك والبراهمه واون
بشنجی باب ـــ الصایغ والسیاح واون آلتنجی باب ـــ ابن الملك واصحابه
اولکی باب ـــ کلیله ودمنه ولله الحمد اولا وآخرا
والصلوة علی نبیه محمد باطنا وظاهرا بو کلیله ودمنه کتابنی هندوستان
براهمه سی وعلماسی جمع ایتمشلردر ودرلو درلو وعظلر وحکمتلر وعبرتلرله بنیاد
برکمشلردر وهمیشه هر طایفه نک حکماسی اهل علمدن درشرلردی وهر حیله
نک وفواستک دقایقنه وحقایقنه توجه ادب ایدرلردی که بر مضبوط ومجموع

نسخه درلرکه اونده جمیع خلایقک احوالنک نظامی وترتیبی سببلری بلنه ومعاش
مصلحتلری وآخرت سعادتلری نه وجهله حاصل اولدیغی معلوم اولنه تا آخر
ایشبو خوب ومرغوب اتفاق یوز کستردی وشویله لطیف وجهله وصورتله
وضع وترتیب آلوردی که بهایم وحشرات ووحوش وقوشلر دلندن بغایت
بلیغ ومحکم سوز جمع ایتدیلر وبو جهتدن چوق فایده لر طوتدیلر اول فایده اول سوز تصرفنده
مجال بولدیلر تا هرکه افتتاح قلب ایتدیلرسه تمام نهایتنه یتروب آخر قلدیلر والکنجی
فایده اولکه حکمتی ونصیحتی غایتنه ارشدردیلر ولهو ولطیفه وهزل وجد
دخی قرشدردیلر تا حکیم کشیلر فایده المغچون مطالعه قلالر وجاهل کشیلر لطیفه
وهزل ایچون اوقیق آزدیغه اولالر وبکی علمه شروع ایدنلر وعظ ونصیحت تصوری
ادب فایده آلالر وهم حفظ ادب آز برقلمق اونلره قولای کله وچونکه عقللری
وتجربه لری کمال بوله اول محفوظلرنده تامل ادب کوکلری خزینه سی طولو حکمت
ونا کاه عزیز ونفیس کنجلرله مکرم ومشرف اوللر وانک مثالی شوکه بکوینه که بر کشینک
آتاسی انکچون بر کنج وخزینه صاقلمش اوله وبلوغ حدنه یتشدکی وقت آنی بوله وباقی
عمرنده کسبا تمکدن فراغت حاصل قله وکرکدرکه بو کتابی اوقیلر بونک اصل وضع وتالیف
ایتمسندن خبردار اوللر وبو وزره جمع وتصنیف اولمسندن غرض نه دوکین بیللر که
اکر بلمزسه اوقرسه بونک اوقیمسندن قاچن فایده بوللر وبو کتابی طالب اولن
کشینک اول شرطی بودرکه الفاظنی درست اوقیق آزدیغه اوله که اکر لفظنی

درست اوقیجق اولرسه معنیسنی نه وجهله فهم قله ۔ زیرا که لفظ معنینک ظرفی وقالبی در
هرکاه که اونده اشتباه اولوره البته معنی فهم وادراک اولنمز ضایع قالر ۔ وچونکه درست
اوقیه بله ۔ لابد ولازم دردر که اونده فکر وتأمل قله ۔ وهمتنی یوکه با غلیه که تیز آکلیه اوله بلکه
آز قونلغله خاطرنده وکوکلنده یرورہ ۔ وهر حکایتدن وسوزلردن ولطیفه‌دن وهرایدن
مقصود ندر کوره تا که آنک ثمره سنه وفایده سنه ایره ۔ اوکلیجق اولرسه مثالی شوکه در بر کره
حکایت برکشی بر صحراده بر کنج بولدی ۔ وفکر وتأمل قلدی که اکر بایلکو طاشیجق
اولورسه چوق عمر وزمان کرکدرکه بومالی تمام طاشنه ۔ وصواب ولایق آنی کوردیکه
چوق کرجلر وطوارلر طوته تا برکرتده اونی الیلب غوغا اوشمیه باشنه ۔ هم بر طورله
طوری کلب واردی ۔ وچوق کرجلرک طوارنه یوکلدب کندودن اوکدن اونی کتوردی
کرجلر دخی شیله مصلحت کوردیلرکه لایقدرکه یوکی کندو اولونه شیشمکدن یکوک یوقدر
اول اداق فکرلو عاقل اکرچه اونه کلدی اکلنب کیچ قالمدی ۔ ولیکن حسرتدن وندامتدن
وقایغودن آزیق حاضر نسنه بولمدی ۔ وحقیقت بلمک کرک که فایده فهم اتمکده در حفظ
ادب آزبر قلمقده اولمز ۔ وفهم ادب اکلمدن برکشی براشه شروع اتسه منفعت واصی
قلمز وشوکه دونرکه حکایت برکشی عربجه سیلمک استردی ۔ بر دوستنک النده
بر تخته کوردی ۔ وشوکه برتاج عربجه یازی وردیو رغبت کستردی ۔ چون مقصودی
حاصل اولسون دیو یازی وردی ۔ ایلدب اونده قودی وکاه کاه آلب یوزنه باقردی
وبلدی وفصاحت حاصل اولدی صانب فرح وشادلغله اودن طشره چقردی ۔ بر کون

بر مجلسده عربجه بر خطا سوز سیلدی ۔ وآنک دوستلرندن برکشی تمسخر وجهله تبسم
ایلدی ۔ واول کوجنب ایتدی که بن عربجه خطامی سیلرن ۔ ایتدی که اومده آلتون
صویله یازلمش تخته وار ۔ وخلقک ازدنه ولاجب درکه علم کسب اتمکده درشلر ۔ وانک فهم
ادب خاطرة الحسنه اعتبار ادب هر اشک غایتنه ارشلر ۔ که علم طلبنده اوزنمک
خوشدر ۔ ولخزت آزقنی قازنمق بغایت مقصود ومهم اشدر ۔ ودری کشی علمدن وخیر
وحسنه عملدن ۔ فراغت اولسه آنک باشنه خیرمی کلر ۔ که اول اشلر شیله اشلوردر
که کشنک کوکلنی تازه قلب جهل کدورتنک دردینه درمان اولور ۔ شیله که کنش جمالی بر
یوزنی منور قلر ۔ وآب حیوتله کشی ابدی ومخلد عمر بولور ۔ وعلم دخی بخشی عملله جمال کستردر
که علمک یمشی خیر عمل وانجدجی اولمقدر ۔ وهر کیسه که علم حاصل قله ۔ وانکله عمل قلمقدن
واز کله ۔ شوکه بکزرکه برکشی یولده قورقو واردغن بله ۔ وبی دهشت والحتیاط سفر قلب
کیتمک آزدنجه اوله وناکاه غارت قلب اوده لر مغبون قاله ۔ ویا شوکه بکزرکه بر صایرو
بر طعامک مضرتنی وزیانی بلور ۔ واقدام ادب یروزیانی قلب اولر ۔ پس برکشی براشک
مرداری نفعنی بلدی ۔ وانک ازرینه اقدام ادب اول عملی قلدی ۔ یقین درکه البته ملامت
اوقنه هدف ونشانه اولدی ۔ شیله که الکی کشی بر قویه دشب قالر ۔ بریسی کوزلو وبری کوزلو
وبو اکیسی دخی هلاک اولمقده مشترک اولور ۔ عاقل کشی کوزلودن کورک عذرنکی
قبول قلو ۔ وعلمک فایده سی نفسک عزتی وحرمتی بلمکدر ۔ وهم علمنه کوره هر اشک
حقندن کلمکدر ۔ پس اکر برکشی آز قلره علمک فایده سنی تعلیم اتسه ۔ ولکن انک حقندن

ونصیبین اونتسه . شول چشمیه دونرکه جمیع عالم خلقی اوندن منفعت حاصل ایدر . و اول
بی خبر حیران اولوب آقوب کیدر . امدی اول کشی اکه بڭزر که کمال حاصل قلمق کرك . واندن
صکره ایثار و بخشش ایتمك آرزنجه اولمق کرك . جمیع احوالده اول علمده . واندن صکره مالده
یعنی چون تجارت و بازرگانلق جوهری اله کلدی . و کشینڭ سرمایه سی مقداری معلوم اولدی
اول کندو اخلاقنی و صفتلرنی تهذیب ادب آرتقده دوشمك کرك . ایرتقلری باعث
اولوب قندرمغه کرشمك کرك . واکر برعاقلسز بو اشاراتی و لطایفی هزل و مسخره لقه حمل
ایلیوب سلکنه یکلر چقه شوکه دونرکه برکور برکورلکده دخی کور لکن باشنه قاقه . و عاقل
کشی کرکدرکه بو اشك اولنده نهایتی و غرضنی و آخرنی کوره . و یوله آنی باصمدن مقصودنی
و مرادنی معین قلوب اندن قدم اوره . والا آخر حسرت و ندامت طوفانی انك جمیع امکلرنی یله
وره . و دخی عاقل کشینڭ حالنه لایق بودرکه همیشه آخرت طلبنی دنیا اوزرینه مقدم قله
که هرکسه که دنیا طلبنده همتی قاصر و آز اوله . البته دنیادن آخرته نقل ایدجك ندامتی
و حسرتی سهل اوله . و دخی شول کشیکه آخرت ایچون سعی ایدر جمیع مرادی حاصل اولور . و حوز
ابدیه دخی بولور . و هر کشیکه دنیا مصلحتنده یلر دایم دلکنه و کوکلنه طارلقلر کلور . و آخرت
توابندن محروم دخی قالور . و علم اهلنڭ خود اشی و حرکتی همیشه خوب دوشر . ولیکن درجی شمسی
اوچ مرادی و مقصودی حاصل ایتمکده بغایت مرغوب و محبوب دوشر . برسی بو کم آخرت
آذوقنی یراقلیوب مهیا قله . و ایکنجی معیشت و دولت اسبابنی حاجت مقداری نجه آز دنجه
اوله . و اوچنجی خلقی انجتموب انلرکله خوشجه دولت قلمغی واجب بله . و خلقك خور

و بكرك احوالی و اخلاقی تقوی و تورقلو اولمقدر . و حلال وجهله کسب و ترنج قلمقدر . اکر
چه حق تعالی انك رحمت قلمسندن . و دوزکارك مساعده قلب موافق کلمسندن نومید اولمسه
اولمر . اما انك اوزرینه کلی اعتماد قلمق و سعی و جهد ایتمکدن فارغ اولمق عقلدن و فراستدن
ایراقدر . قولای کلمرکه خیرلو اشلرك مددلری و سعادتلو تدبیرلرك فایده لری اول وقت
یوز طوتر کشیه که اشلرده ثابت قدم اوله . و کسبلرده جد و جهد و سعی قله . و اکر
شویله که دوزکارك خاصیتی دوکاهلقنی بوکسك درجه یه ایرسه . و یاکندوزده
غفلت مرتبه سی بغایت کامل کورسه . کرکدرکه اکه باش ایندرمیه . و مقبل و سعادتلو
و دولتلو کشیلر کندکی یولدن یوز دندرمیه . تاکه هیچ بر وجهله توکل مقامندن ایراق اولمیه
و مجاهده و سعی و جد و جهد فضیلتندن بی نصیب قالمیه . و بخشی درق اولدرکه مقدم
کچنلرك طریقلرنی معلوم قله . و تجربه لرنی کندنك عادتنه آیینه و امام بله . زیراکه اکر
کندو هر اشده تجربه یه مشغول اولجق اولرسه جمیع عمری محنتده و زحمتده کچر . و هم
مرادی حاصل قلمقده اغوددن دخی آجی شربتلر ایچر . و هم دیمشلردرکه هر زیانده بر ربح
واردر . عاقل کشیه بویلدرکه ایرقلرك زیانی اوکنه کتوره . و تجربه لرنه نظر قلب اصلی اوردندن
کتوره . واکر بو طریقه دن عدول ادب یوز دندرجك اولورسه هر کونده بر کوکلی دکلمدکی
مکروه اشه اوغرر . و هر بر مقصودك تجربه سنده باغرن و جکرن طوغرر . و بو وجهله
تجربه ده یقین حاصل دنجه الم کلور . و جمیع زحمتلری و امکلری عبث و بی فایده اولور
و دنیا معیشتنده و آخرت مصلحتنده استقامت و طوغرولق بولمقدن محروم و مغبون

تالر پس حاجت وقتنده کاهللق ادب فرصتی ضایع قلمق ۝ وشول خبرلری که یلان وکوچک اولمغه احتمالی اولورکنده وعقلنه اعتماد قلب مستمع اولمق ۝ ونما ملرک وقوجی کشلر سوزلرنه اویب اهلنی وکندویه تابع اولن کشلری ایجذب یا اوزسیلمک ۝ ودولت اهلی کشلرک که دنیا وآخرت باینده سعادت بولمشلردر ۝ سوزلرنی رد ایلمک والحجهان منفعتن وفایده سن ترک ایلیب هوایه وهوسه اویمق ۝ ویقینی شیدا ایتدن ایو طشره با صمقه قیمق ۝ کمراه لغه وآزغونلغه دلیل اولور ۝ که فراست اهلی آنی سهلجه المتقاالله بلور زیراک دوزکارک فتنه لری وامتحانلری وبلالری بغایت چوقدر ۝ وعاقل کشی حقنده هیچ هواس وهوسن کوزلیب ازلمکدن زیاده سهو وفساد یوقدر ۝ وهر وقت که بر عاقل کیشی دوزکارک حوادثی ومشقتی احاطه قلب جوره ۝ اول کوکدر که حق تعالی یه صغنب آدفسن صوابه وطوغرولغه وده ۝ وخطادن واکرلکدن یوزدندره ۝ وخطا واکرلک اوزرینه اصرار دواونکولک قلب طورمیه ۝ وانک کبی نسنیه نکوده ثابت قدم اولمقدر ۝ وعهدی محکم قلمقدر ۝ دیوا آذ ورمیه ۝ که هرکسه که علی العمیا کورلک ازرینه بیلدکی یوله کده ۝ وعام طریقی وطوغرو یولی ترک اده ۝ البته الرو وارد نجه استقامتدن ۝ وطوغرولقدن کرو قالور ۝ وعاقبت باشی دخی تب معغبون اولور ۝ واکر بر عاقل ومستقل کشنک کوزنه دکی ویاچوب کرسه ۝ وانک حقرمسنده غفلت واوصکلق قلب ۝ آنی خوار کورسه ۝ وده بدم النی کوزنه سورسه ۝ عاقبت کورا اولور ۝ وصکوره عی بیشمانلق نه فایده قلور ۝ وعاقل کشیه واجبدر ذکر کوکلدن اتن قضایه ایمان کتوروب اقرار قله ۝ وهر اشده مهمل وخراب قومیب ثابت قدم اوله ۝ وهر نسنه که کندو حقنده بکنمز آنی ایرقلو حقنده دخی بکنمکی لازم وحق بلکه شکسز هر اشده بر جزا طوغرولیب شعین اولمشدر که اکر لا یقدر وقتی تمام اولب فرصتی کلجک البته یتشر ۝ تقدیمه وتاخیره چاره یوقدر ۝ امدی بوکتابی اوقین کشی کرکدر بونک معنسی فهم اتمک آذ دنجه اوله ۝ وبونک استعاره لرنک وکنایتلرنک واشارت تلرنک وجهنی بله که تا ایرو قکتابلره احتیاجی سهل وآز قاله ۝ وبونک اوقسنده شیله اعتنیه ۝ که یومرقن قار کولغه صاله ۝ وناکاه برخطا قلب صکره صاقلن یوله ۝ ودنیا معیشتنک وآخرت مصلحتنک کرکدرکه بنیادلرنی بونک قواعدی اوزرینه قله ۝ تاکوکلی کوزی بونک لطایفی ونتایجی وفایده لری نورندن سنور اولب طوله ۝ وبرچون پارس اهلنی کوردک بوکتابی هندوستان لغتندن پهلوی ۝ ویا دسی دلله ترجمه اتمشلر ۝ واول وجهله بوندن چوق فایده ومنفعت طوتمشلر ۝ دلدک که عراق وبغداد وحجاز وشام خلقی دخی بوندن بر فایده ونصیب وبرخوردارلق بولللر ۝ عرب لغتله که انلرک دلیدر ترجمه قلدوکلر اوله لرکی کبی بللر ۝ وجود غریمت بونا بده مصمم ومقرر اولدی ۝ قدرت وطاقت یتدکجه بونک استعاره لری واشارتلری ولطیفه لری بسط وشرح اولنب قلمه کلدی ۝ بعون الله تعالی

الکنجی باب برزویه طبیب

برزویه طبیب که بوکتابک کترمسنده چوق سعیلر قلمشدی ۝ وپارس اقلیمنک حکیملرینک مقدمی واقع اولمشدی ۝ شیله بیورر که بنم اتم زردشت دانشمندلری خاندانندن اولوردی ۝ وآنم چرجلک قلوردی ۝ واول نعمت که حق تبارک وتعالی بنی انکله تازه

ومکوم قلدی آنه وآنه محبتی وسوکیسی اولدی وبنم احوالمده بغایت مشفق وامم اولمشلردی
وبنی فرید آشلوم آراسنده زیاده تربیته وکرمه مخصوص قلشلودی وچون یدی یاشمه
ارشدم طبیبلق علمنی اوقمغه چوق سعی ادب دوشدم واول صنعتک فضیلتنه وکمالنه
واقف اولب ورغبتی وحرصی غالب قلب اول علمی کما ینبغی وتمام بلدم وخلق آراسنده
اول صنعتله قتی شهرة بولدم وخسته لرک علاجنه وتیمارینه صدق ایله مشغول اولدم
تا شوکه یتشدی اشم که کندوزمی دورت نسنده که دنیا خلقی اولدرندک کچمولر مخیر قلدم که
برسی مال چوق اولقدر وایکنجیسی جمیع حالده لذت وصفا بولمقدر واوچنجی
اولدر که خلق آراسنده شهرة بوله ودردنجیسی دخی اولکه آخرت ثوابی مخلد
وباقی قله وبو دخی معلوم درکه طب علمی جمیع عقل اهلی قاتنده محبوبدر وکلی دیلرده
مرغوبدر وطب کتابلرنده کترمشلردر که طبیبلرک افضلی ونیکورکی اولدرکه علاجه وخسته نک
تیمارینه آخرت ثوابی ایچون ملازمت قله تا بو جهتدن هم دنیا مرتبلری ونعمتلری کمال وجه ایله
حاصل اوله وهم آخرت ثوابی بولب انک خیر ذکری دخی مخلد وباقی قله شیله که کنجنک
غرضی ومقصودی تخم صاچمقدن بغدای ودانه اولور اما صمن که طوار یمکیدر اکه
تابع اولب بله کلور پس فی الجمله بوارزوه اولاشه مشغول اولدم وهر قنده برخسته
بولدمسه که صحته امیدواردی طاقت یتدکجه علاج وتیمار قلدم وبوارزوه برقاچ کون
کچدکدنصکره نظر قلدم کوردم که بنم اقرانم وامثالم کشلرو یارانلوم خیلی مال جمع اشلر
وهر بیری براولولغه ومرتبه یتشلر بس نفسمک حرکتلری ووسوسلری اشلدی وقوت جملک

مرتبلرين تمنا وآرزو قلمغه باشلدی ویقین اولدیکه ایتغ آله وبنی کوردب برطاشه چاله
کندزمه ایتدم که ای نفس منفعتله مضرتی اوزتسنده فرق ادەمزسن وسن
شیله ضعیف سنکه طوغرو یولکده دخی کده مزسن عاقل کشی بخه برنسنه آرزو قله
که منفعتندن مضرتی چوق اوله وانک یولنده هر کشینک زحمت ومشقتی چوق جکر برخود
دادلیغی
آز بوله وهر اشک آخرنده وعاقبتنده شافی وتمام فکر ایتمیجک اولرسک بوفانی وبی
ثبات عالمک فکری وحرصی سنی آلوره وجمیع عمرکده حاصل قلدغک ایلکی ضایع وباطل
قلوره وقوی دق ومحکم کسبب بو دنیانک ترکنه که ابله کشی انکچون جان ویرره اشبو
براوج عاجزک مشارکتی واورتا قلغی دوردره که انلر اره دارینه بولشورلره وآزرینه کوربکو دیکلر
طالشرکبی طالشورلره بو خطا اندیشه دن یکج وآخرت برانی حاصل ایتمک آرزدیجه اولب
کوزکا آچ که بولده قورقو بغایت چوقدره وهم موافق یولداش دخی یوقدره وکوچ قتی
یقین اولیدوره وحرکت نه ساعتده اولسه کرک بلنمزه کرکلو قالیدرده دنیهادا آخرت
قازنمقده تاخیر کورمه وعقلکی فاسد فکرله یله ورمه که آدمینک بنیادی دورت
بر بربنه مخالف نسنه ازرینه قونمشدر ودرلک آکا شول برسرای اجنده دکلشن دکه
دکمشدره برآلتون جح که انک ترکیبی برمخله جمع اولب نظام بولره هماندکه اول پنجکله
اول ترکیب دخی حال بوزلب طاغلره وبوجنه نک وبدنک دخی هماندکه حیوته ودرلکله
لایق اولمسی زایل اولب کدره حق تعالی انک قدرتی آیتی منتلاشی قلب محو ایدره ودوستلرک
وقرنداشلرک صحبتنه آلدنب مغرور اولمه وانلرک اختلاطنه ومحبتنه حریص اولب

تأمله که اول اشکده کی یاسندن آلچقدر وشادلغندن غصه سی چوقدر وبو جملسله فراق
دردی دایم آرد بخته اولر وهجران اودی وصال لجه سی خدم بدم یاقب خراب قلور ودخی
لایق میدر که اهل بیت واولاد راحتلق بولمغیون ومعیشت اسبابی مهیا وآراسته
اولمغیون مال جمع ایتمکه حاجت اوله وکشی نفسینی اودن صالب اول یولده فدا قله و
وراسته شوکه دونه که عودی اوده صالکلر وآنک کوده سی نایب توقسندن آیرقلر فاید
الالر وصوابه لایق اولدر که معالجه وتیمارده اوصک وسست اولمیاسن وخلایق
طبیب قدرین بلمدکلرینه التفات واعتبار قلمیاسن ونظر شوکه اده سن که برکشی
سنک تیمارک سبیله رنج وخسته لق قایغندن قورتلجق اولورسه بر دعا قله وسکا اول
اوجله یار لغنمقلق امیدی مطلقا حاصل اوله بر یرده که برکشی بیمک وایچمک عشرتندن
قالور واهلی واولادیله صفا سورمکدن محروم اولور ودردلو دردلو علتلر وهلاک دردی
دردلر آنی مبتلا قلور هیچ بلورمسن که بر طبیب حق تعالی رضاسیچون تیمار ادب صحت اول کشی
بولسه نه مقدار حسنه وثواب بولور واکر دون همتلک بو سعیی باطل قلجق اولورسه سنک
اشک شول قضیه یه موافق کلور که برکشینک بر طام طولوسی عودی واردی وفکر ایلدی که اکر تازه ولیه
طارتب صاتجق اولورسه کیج اولب اشدن قالور واودن بهاسینه کوزافه صاتب کندرنی
مغبون قلور چون بو وجهله نفسمله خصومتده وچکشمکده مبالغه قلدم که اول
وسوسه دن مراجعت ادب طوغرو یولده کلدم ودریاسز حسبتله وصادق رغبتله
خسته لرک تیمارینه مشغول اولدم وچوق مدت بو واسطه مستغرق ومقید اولب قالدم

تا آنک یمنی وبرکتیله بنم اوزرمه رزق قاپولری آچلدی وپادشاهلرک مواهبی وعطالری
قوینم وقولتغم طولدی وهندوستان سفرندن اوکدن وصکره دردلو دردلو مرادلر
وشادلقلر حاصل قلدم واقران وامثال ویارانلرمدن مالده واولولقده زیاده
اولدم وآندن صکره طب علمنی کوکلم صحیفه سنده یازمشدم نظر قلب کوردم و
آنک آثارنده ونتایجنده وثمراتنده وفوایدنده فکر وتأمل قلب طوردم که هیچ بر علاج ج
وتیمار یوقدر که موجب صحت اصلی اوله وانک سببله مثلا بر علتدن برکشی امن
حاصل ادب کلی قورتله شیله که هیچ کوردنمله مجال بولمیب قاله چونکه برکشینک
مزاجی شیله اوله عاقل کشی نه تاویله انک دوزینه اعتمادنی محکم قله وآنی کندو نفسنه
سبب شفا وصحت بیله وکرو بو خیر عملر قلمق وآخرت یراقن جمع ایتمکه مشغول اولق
کناه علتندن شول وجهله شفا وصحت باغشلر که هیچ رنج اثری قالمز وکرو دونمکون
صورت باغلمغه مجال بولمز وبو مقدماته نظر قلب طب علمندن منقطع اولدم وهمتی
وسعیمی دین طلبینه مصروف ومتوجه قلدم والحق بو یولی دخی نهایتسز واوزون
بولدم سربتا سرطارلق وقورقو واوجندن اوجه سیاست وادکونه بر یول بلر یولداش
که یول کسنره ونه بر صاحب کمال مقتدا که حال نولجقدر صالقوره وطب علمنده
دخی بر اشارت کورمشدم که آنکله استدلال قلم وآندن قورتله حیوت وسرکردانلق
دکزنده غرق اولمقدن قورتلم وحال بو که ملتلر وامتلر اراسنده اختلافلر
چوق ومذهبک وطریقک نهایتی دخی یوق بعضیسی میراث وجهله بر چورک

بودقه یاپشب قالمش و بعضیسی پادشاهلره تابع اولبجان قورقوسندن بر ویران دیوا
بنیاد صالمش و بر طایفه دنیا چرکیچون و اولولق و منصب کورکیچون نفسی لتنه اوی
بولون اولمش و دین و اسلام سرایینی ویران قلمش و خالقک جل و علا معرفتنده و خلقک
اولنده و بدایتنده و اشلرک آخرنده و نهایتنده اختلافلری چوق و سوزلرنک حدی
و نهایتی یوق و فکرلری بونک ازرینه محقق و مقرر اولمشکه کندولر سوزی حق در
و صواب و مخالفلری و خصملری سوزی باطل در و خراب بو فکرله دخی برنچه
وقت حیرت دکزنه طالدم و آشغه و یوقرو کوزب چوق بیلدم نه برکدجک طوغرو
یول بولی بلدم و نه مقصودم حاصل قلمغچون بر مستقیم دلیل بولدم پس عزمی صوری
مصمم قلب برکتدم که هر طایفه نک عالملرنی کوردم و هر برینه نک اصلندن
و فرعندن که اعتقادلرنده برکیمسدر صوردم تا اولاکه بر یقین حاصل اولب نجه
کوکل مقصودینه ارم و برنچه کون بو اجتهاد و سعیله دخی بیلدم و هر طایفه نک عالملرله
و صاحب کمالله مصاحب اولدم و شویله که شرطیدر اظهار صواب ایچون مباحثه کر
قلدم کوردم که هر بری کندو دیننک و مذهبنک ترجیحنده و تفضیلنده سکردر
و مخالفت قلانلرک ملتلرن و مذهبلرن تقبیح و نفی ایدب یقردم هیچ بر وجهله
درمان اولمدی و باطنم زحمتی شفا و صحت بولمدی شویله که عاقل کشلرک عقلی
راضی اوله و جهالت رنجی تمام زایل قله و اندیشه قلدم که بو نجه اختلافلر که بونلرده
وار در اکر برسنه تابع اولب مذهبلرنی حق صانم و اجنبی صاحب غرض کشلرک سوزلرنی

سوزلرنی قبول قلب اینانم شول بر غافل ابله کشیه دیمکه **حکایت** بر کجه بر اوغری
بر سرایک اوستنه چقدی اوغرلق قصدینه و یارانلری دخی بله چقدیلر که او اوک
ایسی در حال اویندی اونلرک حسن و چالدر قوسن طویب و اهل بیتینی تیز اویارب
سویلدی و کیفیت حالی اکه اعلام ایلدی و ایتدیکه بن کندزی اویره اوزرین سن بکا
سویله شویله که اونلر اشده بجب صوربه الحاح ایله و ایت که بو نجه مالی نه یرده حاصل
قلدک و نه صورتله قزنب مالک اولدک عورت دخی چون قضیه نیدوکن بلدی آنک
بیوروغله دکلین سوال قلدی ار ایتدیکه اوندن بو سوالی قلمه زیرا اکر دیکلر لرسم
خلقه قولای یسزلکلر مقید اوله عورت کنه سیلمک ازدنجه اولدی و بوکره قتی الحاح و مبالغه
قلدی ار جواب ویردیکه بن بو مالی اول اوغرلقدن حاصل قلردم که اول صنعتده اوستادم
بر خوب دعا افسون بلوردم که آی ایدکی کجلرنده بای کشلرک دیوارلری دیبنه وارب طوردم
و اول افسونی که شولم شولم دمکدر یدی کرت اوقیب کندزمه اوفوردم و آی ایدکی بله
طاقوردم و در حال سرایک اوستنه چقردم و یدی کرت شولم شولم دیب کنه دوزدم و آی
آیدکنه یاپشب اول سرایک ایچنه ایندم و هر نه که مقصودمسه حاصل قلب کنه بو افسونی
و دعایی قلوردم و آی ایدکنه یاپشدغلین کندزیی بالجنک اغزنده بولوردم بو افسون بر کسنده
نه برکشی بنی بلوردی و نه بنم حقمده یاوز کمان قلوردی تدریج و آز قونلغله اشبو مالی و نعمتلری
که کوررسن حاصل قلدم و شمدیکالده چون بو نجه رزق حاصل اولدی و آزکلدم اما
زنهار اوکرتمیاسن کسیه که بونی بله که ناکاه عالم یوزنده فساد لو حاصل اوله

اوغرلر چونکه بو ماجرايي اشيدب افسوني بيلدلر • بغايت شاد اولب بر دم توقف قلدلر شول کمی
قدر که اونلرک ایود کلرینه بر علامت بولدلر • پس آنلرک مقدملري باجه نک آغزینه کلدي وایدي
شولم شولم دیب دعالر قلدي • وکندنیي بي تکلف باجه دن اچرو صالدي • وباشي ازرینه
انبطار درعن اولدي • آواسي دك طور کلب طوتدي • وبرچوماقله دوکه دوکه یاغرنلرن و ایکولرن
اووتدي • وایدي که بونجه ییلدر بن زحمتلر چکب مال حاصل قلم • سن دینسز کلدک که برلرتده
بو کلب کده سن بن مغبون قالم • نیت ایتک که سن کم سن دردي • اوغرو جواب وردي که بن شول
ابله وغافل کشین که سنک ایلجي سوزوکه اینانادم • وهوس سجاده سي هوا ازرینه صالب
اوستینه بیدم • واوشده شاپلسي صورنمه دوقندي • قاوکبی ایچه اوددشب یاندم امدي
کرم قلبا زاد ایت که توبه قلب اویایدم • في الجمله بو قدر استکشاف وطلبله یقین صورتي
جمال کسترمدي • وبراعتماد قلب یا بشغي اوچ آل ورمدي کندزمه ایتدم که اکر انه ودده
دینینه یقین حاصل اولمدن تابع اولب قالرسم • وسلف وکمشلرم دیندر دیو ازرینه ثابت
قدم اولرسم • شول جادو کبي اولم که دایم فسادا اشلرده اوله • واباوا جداده تابع اولمقدن
خلاص اولب قورتلمق طمعن قله • واکر کنه باشدن طوتب طلب قلمغه مشغول اولنجي اولرسه
اجل یقین در عمر وفا ایمیوب فرصت فوت اوله • ومتحیر وحیران یراق حاضرلنمدن کوچمک
لازم کله • پس بنم حقمده خیر وصواب اولدر که ایو عمللر ازرینه که جمیع دینلرده مقبولدر
ثابت قدم اولم • وهر نسنه یکي عقل کامل وطبیعت مستقیم قبول ادب بکنزانی استیوب
بولم • وجانورلر انجتمکدن وآدمیلو الدرمکدن واوغرولقدن ساقنب احتراز قلم • پس یارا
ماز

اشلردن یوز دوندرب بري اولدم • وعورتلر هواسندن کلي دنب تبرا واعراض قلدم
ودلي یلاندن ومضرتي وزیاني اولان سوزلردن فحش کبي وبهتان وغیبت وتهمت
کبي طوتدم • وخلق انجتمکي ودنیا سوکسني • ودخي نعتدر که منکر ومکروه نسنه لروارسه ادمه
اتدم • وغیرا ازوسني برهیچ ویوق بهایه صاتدم • وقیامت وبعث وعقاب وثواب
معنسنده افترا وبهتان صورتله سوز سویلمکي ترک ایتدم • ویاد مانکشلر بولنمنن کندزي مي
کسدم • وایو کشلر باصدوغي موضعه ویره باصدم • وکندزمه صلاحي وعفافي وازدولغي
یولداش ایلدم • ودایم عفت وپرهیزکارلق سوزن سویلدم • که هیچ نسنه صلاحدن
وعفتدن وادولقدن یکوك یوقدر • ویولداشلغیون بونلرک وصفنده هرنه قدر کمبالغه
قلنرسه لایقدر • وکسب وفرنج دخي بر یردن شول وقت قولایي کلور که بر کشنک همتي
حق تعالانک توفیقیله آراسته ومزین دوشه که هیچ بر وجهله الکسلمیه بلکه دایم ارتب
طاشه واستعمال اولندقجه اسکمک بلمیه • واونده پادشاهلر قورقوسي اولمیه ودم بدم
تازه اوله صولمیه • واوغرو و قورد • وقوش آلمیه • واود وصو وسیل وطپراق خراب قلمیه
واکر بر کشي بر خوب طریقه دن • ومرغوب عادتدن اعراض ادب یوزن دندرسه • وخیر وثواب
وحسنه اشلره اکسسن دنب • مالني وعمرني دنیانک فاني وباطل لذتلرینه خرج ایتمکه
باش اندرسه شوکه دنرکه **حکایت** بر بازرکانک چوق جوهري واردي قصد
ایتدي که آني صاتمق آردنجه اوله • واردي بر جوهر دلجي حکاکي اجرته طوتدي که جملسني
دله • واول حکاک چون بازرکانک اوینه کلدي • کوردي که بر چنک طابنیدردانک

چوره یانه نظر قلدی بازرکان چالمق بلرمسن دیو آکه صوردی اول دخی غایت استاددر
دیو جواب وردی پس آنک فرمانله چنکی الینه آلب چالدی وبازرکان خوش ذوقله سماعه
مشغول اولب عشرته طالدی ودر جوهر شیله دلیمدک پراکنده قالدی وچون های هوی
دیمجه کون آخر اولدی حکاک اجرت بابنده آکه سویلدی بازرکان اش اشلمدن اجرت
اولمز دیو قاقیب لجوجلق ایلدی وحکاک بو کون سن بنی اجرته طوتدک وبن بو دکیسه
لجیادک اشلدم دیو دعوی قلدی ونا چار براکسکسز جمیع اجرتنی آلدی وبازرکانک مالی
تلف وعمری ضایع اولدی وجواهری پریشان واشی باقی وعقلی حیران اولب شیله قالدی
چون صلاحک وتقوانک خوبلغنی فکر قلدم وایولکی کوکلده متمکن ومقرر اولب بلدم
دلدم که عبادته وطاعته مشغول اولم وظاهرمی فکرمه وباطنمه مناسب وموافق
قلم وظاهرا وباطنا علم وعمل‌له کرامت وسعادت بولم که عبادتده تعفف وآدولق
دفع شر چون محکم چوقلدر جمیع عالم خلقی بلر وجذب خیر چون بغایت اوزون کمندا ولر
که اکر یولده بر زحمت وبلا ایسه ویا بر یوکسک یاوز مقامه ومنزله اوغرنسه انکله تمسک
اولنر وکسب خیر ودفع شر قلنر وایولکک جمله فایده‌لرندن برسی بودر بیلدیکم آنکله
دنیانک فناسنده حیران اولمقدن فراغت بولنر ونعمتلرنک زوالنده فکر قلمقدن
امین اولنر وهر وقت که متقی وپرهیزکار کشی بو دنیانک فانی وباطل وبنا تسز اشلرنده
ونعمتلرنده تأمل ونظر قلور البته بصیرت نظرله آنک قباحتنی ودرشتلکنی ومردارلغنی
بلور وهمتی عالی قلب وخلقی انجمک آردنجه اولب آخرت یراغچون سعی ایدجی اولور

وکندزنی قضایه وقدره راضی بوله تا که درلکنده غصه وغم آز کوره ودنیایه بر لفظله
اوچ طلاق ویره وانک دلو درلو شلتاقلرندن فارغ اولب یوره وشهوتدن وآرزودن
قورتلوره وذاتنه طهارت وآدولق حاصل قلره وکبردن وحسددن امان وخلاص
بوله وجمیع کوکللرده مرغوب ومحبوب واقع اوله وسخاوت وجوامردلق سرینی
معمور ایدر یقین وبو غرور متاعنک مفارقت قلب ایرلمسندن حسرت چکمه وهر بر
اشنی عقل قضیه‌سی اوزرینه بنا قله تا پشیمانلقدن فارغ اوله دایم لوکلیه ودرلنه
ذکر قله وانکله الفت وخوطور متواضع وقانع اوله وهر عزیمتک وقصدک عاقبتن
وآخرن کوزله تا ایکی طاشه طوقنب آغرمیه وجهان خلقنی لجذب کندو بر قوت قویه ولا
دخی اوغرمزه هر نیجه که عفتک وصلاحک وآدولغک ثمره سنده وفایده سنده تأملی
وفکری زیاده قلدم همتی ورغبتی انک کسبنده وقازنمسنده صادق وغالب بولدم اما
قورقاردم که شهوتدن وآرزودن فارغ اولمق ونفس کذبی وصفاسی آرده صالمق وکندزنی
بونک کبی اشلردن پشیمان قلمق بغایت مشکل ودشواردر وبو که شروع قلمغک حیلی
وقورقسی واردر که اکر یولده ناکاه بر حجاب حاصل اوله ودنیا معیشتی وآخرت مصلحتی
بی خلل بوله شوله دونه که **حکایت** برات بر صو قراکنده بر سوکک بولب بر آغزینه آلدی
وکندونک عکسن کوردی چون صویه نظر قلدی صاندیکه بر سوکک دخی وار آغزنده
آکه حمله قلدی بی قرار تا که آنی دخی آله بونی دخی دشر ویردی یله فی الجمله شیله اولدی
که هر نسنه‌نک اسبابنی یرینه کتورمک هوسندن کوکل طالمغی بم آزدمه مستولی وغالب اوله

وبر شولقیله طایندره وضلالت واذقونلغه دشرب دنیامی وآخرتمی ویران قله
پس اشلرك عواقبنده واواخرنده چون تفكر ایلدم وهر اشك تونتنی ومشقتنی و
زحمتنی ازلیب صویلدم روشن ومعلوم اولدی كه بو دنیانك مالی ونعمتلری
شول برق والدرم آیدنلغنه بكزر كه ثبات نسنه وبی قرار اولور وشول آجی دكز صوی
كبدر كه اچد كجه صوصدب آرتق اچجك هلاك قلور وشول بر كیچك آغلو باله بكزر
كه طاتد غیجه دماغكه صفا ورور لكن عاقبت فساده وهلاكه ایلتور وشول كوكل
یوماغنه بكزر كه كوردشلو ولاسن نظر قلماقلغه بغایت خوب اولور وعاقبت كوكل
توزدی شول قدر صادر كه چیچجی پر بولمیب الب اجینده قالور مسكین آدم اوغلانی زنجی
كوكل توردی كبی هر نچه كسبی وزنجی زیاده قلور بو كی آغر وبندی محكم اولب خلاص
اولمو متعذر ودشوار اولور كندزمه ایدم بویله راست كلور كه دنیادن آخرته و
وآخرتدن دنیایه كیده سن وشول مزور وخاین قاضی كبی بر قضیه ده ایكی خصمك
بله خوش ایده سن مصراع بر دوسته راضی اول كه كوكلك بر دور آخی كوكلم عبادت
اتمكه قرار قلدی وجمیع جوانبدن واطرافدن فارغ اولدی كه طاعت وعبادت
زحمتنك آغرلغی كسنیه زیان قلمز ودنیا لذتلرینك صوكرغی ملامتلغنه وفضیحتلغنه
برابر اولمز زیرا بر شربت كه آنده چوق آجلغله چوق فایده وره یكدر اول شربتدن كه
سهلجه لذت وصفا ایله چوق آجلق وزیان ایزكوره واكر بر كشیه دسه لركه یوز ییل ثنا
اچنده عذاب واشكنجه چكمك كرك شول وجه اوزره كه جمیع وجودكی وبدنكی

یرتب كه بر اولو برینه دكمك كرك تا نجاة وخلاص وابدی قورتلمق حاصل اوله
كركدر كه اول كشی اول رنجی ومشقتی اختیار قله واول یوز ییل زحمتك
مدتنی شول ابدی نعمتلرك ورحمتلرك امیدیله بر ساعتدن دخی آز بیله وعبادت
رنجنك وشریعت كنجنك زحمتنده وتحصیلنده نفسنی صابر وثابت قدم بوله بلك و
كركی عالمك اطرافی وجوره سی طیطلو بلا ومحنتدر واوجدن اوجه عذاب وزحمتدر
مسكین آدم اوغلانی اول وقتدن كه آنه قارننده وجود بولب صورته كلور تا اول وقته دك
كه عمری آخره یتشب بیرا اولور هیچ آفتدن قورتلمز وبر لحظه وبردم حوادثدن وبلادن
امان بولمز وطب كتابلرنده ذكر اولنمشدر كه اصل آدمینك یرادلسی چون آنه رحمنه
وقارننه اولنشر وارمنیسی عورت منیسنه بولشور اشبو وجهله اولركه عالم غیبدن
بر ییل كلور وانی حركته كتورب شول پنیر صوبی كبی قلور ویوغرد كبی اولدقدن صكره ال وایاق
وباش وكوز صورت بولور وقیز اوغلانك یوزی آنه قارننه وار اوغلانك یوزی آنه
آرقسنه اولور واكی الینی آنی ازرینه پرده كبی چكر واكی یاكقلاردنی اكی دزلری اوستنه
دكر وجمیع وجودی طوپ كبی جمع اولب بر یره كلور وآنه كوبكنده حیله ادب زحمتله
درلك قلور ومدت آخر اولنجه قاركولقلرده قالور چونكه وضع حمل وار اوغلان طوغمق
وقت اولور بر ییل دخی رحم اوزرینه مسلط اولب ارشور واوغلانی حركته كلب باشی
چقمق یردن یكا اینجكون چوق دورشور واول مخرجدن چقنجه شول مقدار زحمت
چكركه هیچ بر وجهله وصفه كلمز وهیچ اشكنجه اكا برابر اولمز وبره اینجك اكر

آنك اذرینه بر لطیف یومشق ال قونسه ویا بر صوو جوق نسیم بلی اسب دتنسه اول جیر
اکی کوزلرندن قان یاش دوکه و بر عاقل کشینك درسن یوزمشجه زحمت چکره وآندن
صکره دردلو دردلو بلالره مبتلا اولسه آجلقده وصوصزلقده اتمك وصو دیلینه واکر
بر مشقت وخسته لق اوغرسه بیان ادب دیمه ودخی بشکه باغلمق کبی واسکی
بزلره صارلنب آغلمق کبی وسندن کسلدکدن صکره علم وادب اوکرنمك دردینه دشمك
کبی وبالغ اولجق عورت واوغلان دردی وکسب وطلب مال خطرلوی باشنه او
کبی اوزرینه کلر وآنی بغایت زبون قلور وبو جمله دن بر برنه مخالف طبیعتلر
انکله یولداش واول دردك اوجندن بردم غفلتدن قالدرمامش وحوادث که
عارضی واقع اولمشدر خود ایلان وچیان ویرتیجی جانورلر واسی وصووق ویل
وسیل واشغه کچمك ویوکسکدن اوچمق وایلدم اورمق وبیلك زحمتی اکر ارشسه
واطرافدن دشمنلر ومفسدلر قصدی خود جمله بلالردن آدنو قتدر وهیچ بر وجهله آدمی
بونلردن کیدن قورتلمغه چاره یوقدر وکینه فرض ایدلم که اکر بو معنیلر دفع اولنسه وشیله
اولنجه معاف ومسلم قالنسه بر کشی که الم ارشجکلی تصور قلور واهلندن واولادندن
وقومندن آیرلجغی بلور واول کون اغوددن دخی آجی شربتلر اچجکی کندویه یقین اولور اکا
واجب درکه دنیا محبتندن کوکلنی صووب آردنه صاله وعزیز عمرنی آنك طلبنده
ضایع قلیب فارغ اوله زیراك بویك زیان در وقتی عاجزلقدر که کشی باقی ودایم فلانی
ودب فانی وزایل اولانی آله وآزو جانینی بخس ومرداد اولن نسنیه فدا قلور خاصه

شمدیکی مکدر روزکارده که خیر اشلر مطلقا آردینه چوکمشدر وجمیع عالم خلقنك
همتی قاصر اولب حسناتدن وایولکلردن هر بریسی ال چکمشدر تا شول نسنه که
نوشروان کسری بن قباده حاصل اولمشدر که خلقتنده وذاتنده سعادت وعین
وعقلنده رجاحت وثبات وامن وهمتنده وقوتنده علو ویوکسکلك وصدق و جمال
ودولتنده وقدرتنده وعدلنده ورحمتنده عموم وکمال وعلم وعلما محبتنده صادق
اولمق وحکمت وسخاوت اختیار قلمق وجبارلرك وظالملرك قلعی وقمعی ادب یوزرن
یره سورمك وخدمتکارلر ومظلوملر حقنده تربیت ویاردم کسترمك جمیع عالم خلقی
آشکارا کوررلر ومقر اولب انصاف دخی ویررلر که عالمك جمیع اشلری کورودنمکه
میل ایتمشدر وخیر وحسنه فعللر ومرغوب ومحبوب خلقلر وصفتلر خلقه وداع
ادب کتمشدر وطوغرو یوللر باغلنب آزغونلق طریقه لری آچوق وعدل وداد بلورمز
وظلم وجور چوق وجهل مطلوب وعلمه رغبت یوق ودشمنلك وناکسلك قوی و لطیف
ودوستلق بی وجود وکرم ومروت ضعیف وایو کشیلر ذلیل ودنجود وبی دردم وشریرلر
ومفسدلر عزیز ومحترم ومکر وحیله آیان حرمت بولمش ووفا وصفا اوبقویه دشب
قالمش ویلان مثمر وفایده لو ومودود وطوغرولق وکرچکلك بی فایده ومردود
وحق دایم منهزم اولب قاچمقده وباطل هر دم ظفر وقتلادر بولب اوچمقده وهوا
وهوسه تابع اولمق بر سنت وطریق اولمش متبوع وعقل حکملرینی ضایع قلمق بر عادت
اولمش مشروع وحق اسی مظلوملر ذلیل وعاجز قالمشلر ومبطل ظالملر غالب وعزیز

اولمشلر ◦ وحرص غالب گلب کماله یتمش ◦ وقناعت مغلوب اولب یتمش ◦ وعالم غدادر بومعنانی
حاصل اولدیغچون شادیلقلر قلور ◦ وبوقاپولر فتح اولب آچلمسندن فرحلر ولذتلر بولور ◦ چون
بنم فکرم دنیانک هر اشیئی بو وجه اوزره احاطه قلدی ◦ وآدمینک جمیع مخلوقاتدن وموجوداتدن
شریفرک وعزیزرک اولدیغن بلدی ◦ وحال بودرکه عمرنک قدرینی شیله که شرطیدر
بلمز ◦ ونفسنک نجاتنده وقورتلمسنده سعی قلمز ◦ بوحالک مشاهده سنده دنک وحیران
قالدم ◦ وبواشک وحرکتک باطننه وسرینه چون نظر قلدم ◦ بوسعادتدن ودولتدن مانع
اولانی بر سهلجه راحت وحقیرجه نعمت بولدم ◦ که ییمک وایچمک وقوقولمق وکورمکدر
ودمک واشتمک وطوتب وقاپب لذت وصفا سورمکدر ◦ که خلق آنلرکله جانلرنی
مبتلا قلمشلردر ◦ وکورو قالان حیوانلر کبی بونلر دخی آنلر کبی تننه مشغول اولمشلردر ◦
وآندن بومعنیلر خود هرکز حاجت مقدارنجه حاصل اولمز ◦ وصفاسی فنادن
وزوالدن امین اولب خلاص بولمز ◦ وهرکشیه که بووصفت وحرکت میسر اوله وفکرنی
وهمتنی انکا صرف وخرج قله ◦ البته دنیاسی دولتنی خراب قلور ◦ وآخرتی سعادتنی
مهمل قالور ◦ وشول کشی کبی اولور که **حکایت** برکشی بر آدم طوبجی دوه بولدن
کچرکن قورقتدی ◦ وناکاه قاچرکن کوردی که برقیونک آغزنده بربوزدق یتمش ◦ ایکی الن
اکه یاپشب کندزینی تیز قیویه صارقتدی ◦ وآیغی بر یرده قرار قلدقدن صکره نظر
قلب کوردی که ایکی آیاغی دردت ایلانک باشلری اوزرینه واقع اولمش ◦ که دلکلردن چقمشلر
◦ وچون قیونک دخی اشغنسنه نظر ایتدی ◦ کوردی که براژدها قیونک دیبنه کلمش

واغزن آچب انکا شمسنه منتظر اولمش ◦ وقیونک آغزنه باقب کوردی که برقاج آق وقاره صچانلر ◦
بردلکدن کاه چقرلر وکاه بوصورلر ◦ واول یاپشدیغی بوداغی دوشب کسرلر ◦ وبومحنتلر آراسنده
که خلاص اولمغه تدبیر ارادردی ◦ ناکاه براشک آروسی قوانن کوردی ◦ وحرص وغفلت
اشلدی ◦ واوندن برذره بال کوردی تیز تیز یالمغه باشلدی ◦ تا اوندن برنوع لذت وصفا
بوله ◦ وکندو حالندن بردم غافل اوله ◦ وفکر واندیشه قلمدی که ایکی آیاغی اولدردت
ایلانک وسنده دخی قاچن دیرنه ◦ وصچانلر طورمیوب یاپشدیغی بوداغی کسرلر ◦ نه وقت
اژدهانک آغزینه انه ◦ وصچانلر بوداغی تاکه کسدیلر اژدهانک آغزینه دشدی ◦ اژدها دخی
حاضرایدی بی تکلف قاپنی اچدی ◦ واول حقیرجه لذت اول فقیری شیله غفلته براقدی
که شونجلین تراکوحابده ◦ عقلی نورینی اوده یاقدی ◦ پس بودنیایی برچوق آفتلو وزحمتلو ◦
وقتی مشقتلو قیویه بکزتدم ◦ واول آق وقره صچانلری که طورمیوب دم بدم اول بداغی
کسرلر کیجه وکندزه تشبیه ایتدم ◦ وایکیسی دخی حیوانلری جانلرینی واجللری یقین ایلمک
آرزنجه بولدم ◦ واول دردت ایلانی دردت طبیعته که آدمنک خلقتی وبنیادی آنلک
اوزرینه در مشابه ونظیر بلدم ◦ که برسی حرکته کلجک اولرسه آدمی فنایه وارر ◦ وبی تکلف
جان ویرر ◦ واول سهلجه بالی دنیانک فانی وبی ثبات لذتلرینه بکزتدم ◦ که فایده سی آز ◦
وصفاسی یوقدر ◦ وزحمتی وآفتی وکدورتی بغایت چوقدر ◦ که آدم اوغلانینی آخرت یولندن
دوندردر ◦ وشونک کبی اژدهانک آغزینه دشرب اودلره یاندردر ◦ واژدهایی شول قره جه
وکورودخت یره بکزتدم ◦ که آنک کلمسی البته حقدر ◦ واوندن هیچ کمسه قورتلمغه چاره

بوقدره و اوچنجی ضربتی علیه السلام طاتمق کرک و آنک هولنه و خطرنه و خوفنه و فزعنه
و قورقوسنه یوزطوتمق کرک که صکرغی ندامت و پشیمانلق اصی اتمز و اول ساعتکم عزرائیل اجل
یتب ایش آخر اوله مناجات ادب عذر دیلمک گچمش تقصیرلر آردندن یتمز و کلام قدیم
بو اوزره وارد اولمشدر و بو نکته‌یی کما ینبغی بیان قلمشدر قالوا یا ویلنا من بعثنا من
مرقدنا هذا ما وعد الرحمن وصدق المرسلون و فی الجمله اشم بم شوکه بتشدیکه کوکلردن
ان قضایه راضی اولدم و اول مقدارکه قوتم یتردی آخرت مصالحندن داست و مهیا
قلدم و بو امید له عمر گچردم که بو دوزکار ارشه که اونده بر موافق یار بولم و انی بو خیره اشارده
کندزمه معین و دلیل قلم تا هندوستان سفرنه روان اولدم و اول دیارده و طرفنده
علم حاصل قلمغچون بحثلر و تفتیشلر اتمکه هر مکانده و مجلسده واجب بلدم و علما و اکابر
صحبتلرینه ملازمت اتمکله جمیع مقصودمی و مرادمی حاصل قلدم و کوردوم بن کچک
چوق کتابلر آلب کلدم و اول کتبک برسی بو کلیله و دمنه در که اول بابده بونی اولی
و احسن بولدم و الله تعالی اعلم و احکم

اوچنجی باب الاسد و الثور

هندوستان رایی بیوردی برهمنه که بم اچون بیان قل شول اکی کشینک مثلنی که بر برله
دوستلقلری اوله و بر نمام و قوجی و خاین اورته‌یه دشمنلق و ایرولق دشرب ویران
قله برهمن ایتدیکه بس البته وقتی که برشریر و مفسد اکی دوست آراسنده یر بولور
آنلر بربرندن ایرلر و دوستلق درختی ویران اولور و آنک امثالندن و نظیرلرندندر اشبو
حکایت که بر مالی چوق بازرکان واردی اوغلانلری واردی بالغ اولدیلر و جمیعسی

پیشه‌دن و کسب اتمکدن یوز دوندروب اعراض قلدیلر و ماله ال اوزادوب اسراف و تلف
اتمکه باشلدیلر و آتلری دیلدکی اشلر اشلدیلر بازرکان کوردیکه ایش فساده واردی
اونلره وعظ و نصیحت و جمله اوکت ویردی و ایتدی که ای اوغلانلر جمیع دنیا
اهلی اوچ مرتبه آرزولرلر الا آنی بولمزلر یا درت خصلتی و صفتی حاصل قلمزلره اما
اول اوچ که آرزو قلرلر اول معیشت و درلک کیک اولمقدر و ایکنجی بو کسک مرتبت
و مرتبه بولمقدر و اوچنجی آخرت ثوابله ایچ و طاشی طولمقدر و اول درتکه
بو غرضلر حاصل اولمزه تا اول درت وجوده کلمیه اول احسن وجهله مال حاصل
قلمقدر و ایکنجی انک محافظتنده و صاقلمسنده کوز آچق اولمقدر و اوچنجی
اولدر که اول مالی معیشتنه و اهلی و اولادی مصلحتنه و آخرتی یراقنه خرج اده
و دردنجی روزکار حوادثندن نفسنی قیدکی یتدکجه کوزده و هر کسه که بو درت
خاصیتی مهمل قویب ویران قلر انک جمیع مرادینک یوزینه روزکارک مناقشه
سی یوده اولور اشبو وجه اوزره که هر کسه که کسب و ترنج اتمکدن یوز دوندره کندو
معیشت و درلک اسبابی حاصل اولمق و ایرقلره تعهد و کرم قلمق آکانه وجهله باش
انده و چون مالی که کتورر و انی ساقلمق غفلتله تلف قلب یترر یقین بیل که کندن
تیزدرو بشلکله و چهرلکه یترر شیله که سرمه اگرچه چوق چوق خرج اولمز ولیکن
آخر فنا اولب دکنور هیچ قالمز و اکر حفظ اتموب خرج ادرسه تیز پشیمان اولور
و کندزنه ملامت دلینا ویرون قلور و اگر خوق ازده ورجک بولوره ناکسلق قلبدر مجک

اولرنه شول جمربلر کبی دنیا لذتلرندن محروم قالرلر • وبو جملسله دوزکارک حوادثنی تفرقه
تلب طاغدر باشنه بو بخه حاللر دخی کلر • شول بر حوض کبی که دایم طورمیب صوکلر
وکلن صودن طورن صو آرتق خرج اولر • وقدم بقدم اول حوضک صوی آلجلر • ویاخود
صو چیقدیغی دلك بونیک اولب کردکی دلك اونجه اولمز • وتمام صو آقب جقر بوزده
قالمز • بازرکان اوغلنلری آتالرینک وعظنی ونصیحتنی قبول قلدلر • وآنک منفعتنی
وفایده سنی تمام بلدلر • واولو قرنداشلری یوز تجارته طوتدی • دیرا اوزاق سفر
اختیار ایتدی • واول سفره ایکی اوکز شنزبه وبندبه آدلو بلسنه آلب کتدی • ولوله
بالجغه اوغردیلر شنزبه بالجغه چوکدی • واکی چقرنجه خیلی حیله وتدبیر قلب چوق زحمتلر
چکدی • واول دمده اوکزن حرکت ایتمکه مجالی قالمدی • واول دخی آنی قویب کتمکدن آرتق
نسنیه چاره بولمدی • وارب اجرته بر کشی طوتدی که اکی تیمار اده • وچون قوتلنه اذن
ایلده • وبر ایکی کون اول کشی تیمارداک ملول اولب شنزبه یی قویب کتدی • ووارب
اوکز هلاك اولدی دیو بازرکانه خبر ایلتدی • وشنزبه دخی بر قاچ کون ایچندکدن
صکره تمام صحت وساغلق بولدی • وچوره یالکه کزب براوتلاییه چوق یر طلب قلدی • تا بر
مرغزاره وچمنه ارشدی که درلو درلو اوتلرله آراسته ومزین اولمش • ولون لون
وکوللر وچچکلرله اچی وطاشی طولمش • شیله که رضوان که اوجماق قابوجیسیدر آنک
حسرتندن حسد شربتن ایچمش • وکوکلر آنک تماشاسنده بو بخه یوز بیک حیرت کوزن
آچمش • بر منزلکه کورمسله کوکل آچله • وقوقوسی مشکدن وعنبردن دخی زیاده کلور •

شعر بهر سو بجای آبدان چون کلاب • شناور شده ماغ بر روی آب •
چو زنگی که بستر زجوشن کند • چو هندو که آیینه روشن کند • ترجمه
آنک کولجکی صوی کلدن زدر • قرا باشلی اوردکی صوینده یوزر • صناسن که زنگی جوشندن دوشک •
یا هندو که آیینه یا سن یوزر • بیت واشجار سرو بینهن کان مشت •
به زیبت فی نسوة عطرات ترجمه چو سرو آغاجلری آراسنده یوررکی •
اونده خمار خوبلر اجره جو سیرادر • شنزبه آنی بکندی • وبی تکلف اوردجغه قوندی •
که دمشلردر بصارت اهلنه معلوم اولمشدرکه • واذا انتهیت الی السلامة فی
مداك فلا تتجاوز • ترجمه چو ایرشدک مرادکده سلامت ملکنه یجمه • ومثللرده دخی
کلمشدرکه اذا اعشبت فانزل • ترجمه چو براوتلو مکان بولدک قون اول یورده قو کوچمه •
وچون بر نیجه کون اوتلیب قالدی • بغایت سمریب تنی معمور اولدی • ودکلمک آرزوی
ونعمت سرخوشلغی سببله تنی لذت وصفا بولدی • وتمام نشاط وفرحله بر
قاتی طوتب ملدی • فغان قلدی • وبر اصلان اول مرغزارده اولوردی • وجمیع
یرتجی جانورلر اکا مطیع اولب طابوقلردی • وکندزن اونلرک اداسنده سرور
وحاکم بلوردی • وهرکز اوکز کورمشدی • وآنک صحبتنه هیچ آنجلین بر جانور
دخی دیمشدی • چونکه اوکزک اونینی اشتدی • کوکلنه بر قورقو دوشب کندوزندن
کتدی • وجانورلر آنک قورقدغن بلسونلر دیو آبسم اولدی • ولیکن هیچ حرکت
قلب آوه وقوشه دیرمدی • شیله بر یرده قالدی • واکا تابع اولن جانورلرک

آراسنده ایکی چقال واردی برسنک آدی کلیله و برسنک دمنه که بربرله یگانه
یاردی اکیسی دخی صاحب فراست وصاحب کمال وتدبیرلری حددن طشره چوغیدی
ولیکن دمنه‌نک تکبرلکی وحرصی کلیله‌دن آرتوغیدی کلیله ایتدی که نه فکرادرسن
ملک حقنده که بریرده ساکن اولب قالمشدر واودن وقوشدن وسیرانلقدن
فارغ اولمشدر کلیله جواب وردیکه بونک بکی سوآل اتمک سنک نه ایشکدر و بو
وجهله سوز سویلمک سکا دشمن که ملک سنک نه ایشکدر ونه یولداشکدر و بز پادشاهلر
درکاهنده اوترب راحت اولورز وحاضر ییک واچمک بولورز واول قبیله‌دن
دخی دکلرزکه پادشاهله سویلشمک المزدن کله ویا اونلرک قپوسنده سوزمز
برمحل ویربوله بوسوزدن نکچ وکندو مقدارک کوزلیب کوزل آچ که هرکمسه که
تکلفله برکندو حالنه لایق اولمین اشده دورشدی اکه شول نسنه ارشرکه میمونه
ارشدی دمنه صوردیکه نیجه‌در اول حکایت ایتدی کترمشلردرکه برمیمون کوردی که
بردروکر براغاجک اوستنه چقب قرار قلمش واکی چوی دوبنه آنی یاردمغه دورنجه
اولمش ودم بدم برسنی توقماقله قاقب اوردی واول برسنی اکا قاقمشدی
چقردی ناکاه بوارالقده دروکره انسان حاجتی تقاضا ایتدی وتیز طورکلب
اول حاجتی بترمکه کتدی ومیمون دخی سکردکلدی ودروکرلین اولدخی
آغاجک اوستنه اوترب قرار قلدی وچوینک برنی قاقمدن برنی چکدی سابلجه
تاقلشدی بی تکلف چقدی وخصیه‌سنی آغاجک یارقنده بولندی ناکاه

قصد قلیبن باشن اشغه آغاجدن صالندی واجسندن چقرب آغاج بودوقن قاملیب
ویوزن وکوزن دمکیب یولندی ودروکر تیز سکوردی ایرشدی
ودکه ووکه الدرنجه دورشدی وبوندن دمشلردرکه کشینه هراش مناسب کلمز
ودروکرلک میمون ایشی اولمز دمنه ایتدی بلدم ولیکن پادشاهلره یقین
لق استمک آنجق ییمک واچمک ایچون دکلدر وهرکشی قوتنی نه یرده کزکسه بولور شعر
ودع عنك عمرا ان عمرا مسالم وهل بطن عمرو غیر شبر لمطعم ترجمه
عمری الدن قو مسلمدر طولشمه فکرنه قارنی عمرک ییمکیچون برقارش آرتوق بی دره
پادشاهلره تقرب قلب یاقن اولقلغک فایده‌سی درجه ومرتبه یوکسلکلکن بولمقدر
ودوستلری غنی قلب دشمنلری مقهور قلمقدر وقناعت قلمق همتسزلک ومروتسزلک
قلب دناءته وخسیسلغه راضی اولمقدر شعر اذ دناءت شمر قناعت را
همت راکه نام کردست آز ترجمه صاحب دناءتدن قناعت فکرتی
همتوکه کم سندن آز قور هوس وهرکمسنک که همتی مجرد ییمک اوله اول بهایم
صفتنده صاحب قاله شول آج ایت کبی که برسکو جکله شادلق قله وکل
اصلانه نظر قلکه آوده برطاوشان قوارا اوله واول آرالقده برکیک کورسه
طاوشانی قویب کیکه حمله قلر شعر اذا ما کنت فی امر مروم
فلا تقنع بما دون النجوم یری الجبناء ان الجبن حزم وتلك خدیعة الطبع اللئیم
قورقو محکم بیت چو بر مقصود الرده نجه اولاسن کرک که همتی عالی قلاسن صانور قورتولاق که

آنی طبع خسیس آلدربلاسن شعر با همت باز باش و با کبر پلنک دنیا بکه شکار تو بروز نخجیر
ترجمه همتی طوغان کبی طوت کبری قاپلاندن یکره آوده شهباز اول صواشده دشمنه شهبازجه
وهر کسنه که بریوکسک درجه‌یه و مرتبه‌یه یتشه اکرچه درلکی و بقاسی شول تازه کل کبی قسه
وآز اوله ولیکن عقلا و اوصلو کشیلر آنی چوق و اوزون عمر بیلره وهر کیشی که ساکت اولوب
بربجقده اوتره وکندزنه دیرلیشلکی و یوقلغی رواکوره اکرچه قواق یابرغی کبی آنک عمری
و بقاسی چوق قدره ولیکن فضل و مروت اهلی قاتنده مقداری و اعتباری یوقدر کلیله
ایتدی که اشتدم سوزکی و طاتدم چاشنکی و طوزکی ولیکن کندو عقلکه دندرسک بوزکی
و بلسک که هر طایفه‌نک بر منزلی و مرتبه‌سی واردر که بولر و کندو حالنه مناسب اولدیغنجه
اولاشی اکا قولای کلور و بز اول طایفه‌دن دکلزکه بو بجلیین مرتبه‌یه لایق اولاوزه
وآنک طلبنده سوز سویلکله اقدام قلاوز شعر فاقنع کما اقنعی ابوک علی استه
رای ان ریما فوقه لا یعادله ترجمه اوترا تک نیته که اوتردی کوتی و سته
زیره کوردی کم کیکلر کندودن احسن دردر توسایه نشوی هرکز آسمان افروز
نوکه کلی نشوی هرکز آفتاب آنذای ترجمه کوللکه سن سن کوکلر آیدکلق ندن سندن بولور
سن چوبالجق سن کونش طوتمق نه الکلدن کلور دمنه ایتدی که دولت و سعادت
ارباب و اصحاب همتی اورتسنده منازع و مشترکدر و هرکیشی حالنجه امیدنی
کسمیوب طلب ایتمک کرکدر وهر کسنک که نفسی شریف و همتی عالیدر لایجق
مخاددن یوکسک منزل و مرتبه بولور وهر کشنک که نفسی خسیس و عقلی ضعیف

وهمتی نا قصدر آدنی و آلجق مرتبده قالور شویله بر طاشکه بغایت آغر اولور چوق زحمت
و مشقتله آرقه‌یه بنزر و بر چوب قالدرنجه دوشمدن آرقه‌دن یره اینز و هرکسنه که
اولولق کسبنده بر صاحب همت کیشیه اقتدا قلور اول کیشی اولاشده شکسز معذور
اولور شعر وحید من الخلان فی کل بلدة اذا اعظم المطلوب قل المساعد
ترجمه هر شهرده عالی همت کیشی یالکز قالور چون دوشر مطلوب اعلی یاردم ایدر آز بولور
بز لایقز تز اکا که منزلت و مرتبه استیوز و بولجق مکانده قالمیوز و بولحظه
و آدسزلغه راضی اولمیوز کلیله ایتدی که ندر بو فکرکه سن قلیدردرسن و آنده
آدینجه اولیدردرسن ایتدی که اشبو فرصتده دلرن که اصلانه کندوزی عرضه
قلم و آنکله بردم مصاحب اولب کلماته کلم و ممکندرکه بنم نصیحتمله آنک غصّه‌سی
آچلوب بن اول سببدن قاتنده بر مرتبه و اولولق بولم کلیله ایتدی که نه‌دن بلدک
که اصلانک حیرت مقامنه دوشبدر و عقلی و فکری قتی شاشبدر ایتدی که عقلم
و فراستمله بلدم و آثاره و دلایله نظر قلدم که عاقل کیشی ظاهر هیئتدن و صورتدن
باطن سرّنی بولور و سهل فراستله هر نه که وارسه بلور کلیله ایتدی که آندن اصلانه
نه صورتله وارب یقین اولورسن وسن پادشاهلرک خدمتی رسمنی و طریقه
سنی بلورسن دمنه ایتدی چون ادبیله و قوتلو اولوره اولولر اشن باشرمق
الندن کلور و آغر یوکلر آنلرا قسنه سهل اثر قلور و عقلی روشن صاحب همت
کیشیه کسب و ترویج اکسک اولمز و یالکزلق و غریبلق زیان قلمز شعر

وان حل ارضا عاش فيها بعقله ۝ وما عاقل في بلدة بغريب ۝ ترجمه
دشسه بر يرده قلر عقليله درلك خوش كر ۝ بر شهرده عاقل اولن كيشي غربتجي كلكز
چو مرد پر هنر خويش قادري دارد ۝ شود بديده دشمن بجستن بيكار ترجمه
ارل هنرده اولرچونكه قدرتي غالب ۝ كر دشمنينك كوزلرينه جهديله كليله
ايتديكه پادشاه ۝ فضل ومروت اهلنه مطلقا اكرام قلب يوزني ورده بلكه دايم كندو
بلكه دايم مقربلرينه خدمت وملازمت بيوزر كه هر برينك بر منزلي وار ميراث وجهله بولشدر
ويا اكه لايق بر خدمت قلمشدر ۝ نته كم اوزم چبغي كه بر منتها خوب صورتلو اغاج لوزر
اطلب چقمز ۝ بلكه يا قنده هرنه كه بولورسه طولشر آيرق يره با قمز ۝ دمنه ايتديكه غلط
اصحابي واونلرك ابا واجدادي انه قادرندن بو مرتبه لري طوته بيكلدلر ۝ بلكه برندك بجله
وجد وجهدله حاصل قلدلر ۝ بن دخي آني دلرن ۝ واول هوسده نيلرن شعر
ولست ابالي بعد ادراكي العلى ۝ اكان تراثا ما تناولت ام كسبا ترجمه
نه دردم واوجو مقصوده ارشدم ۝ يا ميراثيله بولدم يا دوشدم شعر
نسبت از خويشتن كنم چو گهر ۝ نه چو خاكسترم كز آتش زاد ترجمه
كوهرن نسبتمده بندن دره ۝ كل بكي صاندك بني كه اود طوغره ۝ وهر كسه كه پادشاهلر
قاپوسنه ملازم اوله كوكورده كه زحمت وبلا شربتلرن اچب رنج ومشقت يوكلرن
چكمكه تحمل قله ۝ وخشم اودني حلم صويله سيوندره ۝ وهوا شيطانني فراست افسونله
شيشه دينه ايذره ۝ والده بجي حرصي يول كسترجي عقلله طوغرو يوله دونده ۝۝

واما نت سا قليب راست ومستقيم فكر قلمغله كوكلني اويانده ۝ ونفسيني دوزكار
حادثه لري اذرينه رفق ومدارا ويومشقلغله قانده ۝ چون بو حال بو صفتله ميسر
اوله ۝ البته انك مرادي صورتني مرغوب جمالندن امتناع نقابن كوتورب احسن وجهله
قادشو كلور ۝ كليله ايتديكه اندن فرض ايدلم كه پادشاهه يقين اولرسن ۝ نيجه وسيله
ودلالتله قاتنده منزلت ومرتبه بولورسن ۝ ايتدي اكر يقين اولجق اولورسم كه مقربلق
بولم ۝ وتمام انك اخلاقني وافعالني تفتيش وتفحص قلم ۝ دايم اكه نصيحت وجهله
سويليم ۝ وهواسنه وهوسنه اويمقلغي كندزمه صنعت وپيشه ايليم ۝ وفعللرني
وتدبيرني هركز خطايه نسبت ايتميم ۝ واول سومدكي منزله ومقامه كتيم ۝ وچون
براش انديشه قله كه خيره وصوابه يقين اوله ۝ وملك وخلايق مصلحتنه قولايي
كله ۝ اوني انك كوزنه شيرين كسترم ۝ ومنفعتنده درلو درلو اميدلر ورم ۝ تا انك
شادلغله عقلندن چوق فايده لر كورم ۝ واكر براشه باشلسه كه خاتمه سي وعاقبتي
مكروه اولسه ۝ وشر ومضرت وفسادله اچي وطاشي طولسه ۝ وملكه وخلايق
مصلحتنه زيان قلسه ۝ تامل وتدبر وتفكر قلدقدن صنكره ۝ تمام رفقله ويومشق
عبارتله سويليم ۝ وانك عاقبتي واخري فتنه لرندن اكاه ايليم ۝ شيله كه ايرق
حد ستكارلردن بو بخلا بن سوزلر كورميه ۝ وبوكه بكزر فايده لره ومنفعتلره ادميه
زيراكه بر عاقل كه طتلو دللو اوله ۝ وسوز سويلمكه مجال بوله ۝ اندن كلور كه باطلي
حق صورتنده كستره ۝ وحقي باطل صورتنه كورب يره اوره ۝ شعر

باطلی کرحق کنم عالم مرا کردد مقر • ور حقی باطل کنم منکر نکردد دکس ترجمه

باطلی کر حق قلم عالم بکا اقرار ایده • کر حقی باطل قلم هیچ کمسه انکار ایتمیه • و بو نقاش که چابک دست اوله • الیندن کلرکه مسطح و یاصی نازل صورتلر قله • که کشینک کوزنه سوری بکی کله • و بعضیسنی صوبی پرداخته ایده که کوزده همان یاصی کبی قاله شعر

نقاش خیره دستست آن ناخدای ترس • عنقا ندیده صورت عنقا کند همی ترجمه

عجب نقاش چابکدر نه حقدن قورقونه اوزکره • که هرکز کورمدن عنقا یازر صورتده خوش عنقا

و هر کاه که ملک هنرلرمی کورب بنی بو صفتیله بیله • بنک خدمتمه حریص اوله غدت دخی زیاده • اولبنی عزیز و مکرم طوتمغه رغبت قله کلیله ایتدی اکر بو اوزره عزمک مصمم اولب اقدام قلدکسه • و عزیمت قصد قلب اورتیه کلدکسه • کی حذر و احتراز قلق کرک که بغایت قورقولو اشدر حاضر اولمق کرک • و حکما بیوردیلر که کشی اوچ اشه اوزرینه کوکدرکه اقدام قلمیه • مکرکه غافل اولب بلمیه اول سلطان صحبتنه یوز طوتمق و ایکنجی کمانله آغو طاتمق و اوچنجی عورتلری سر سوز اراسنه قاتمق • و علما پادشاهلری برطاغه بکزردرلر که بغایت عالی و یوکسک اوله • و انواع یمشلرله و درلو درلو معدنلرله ظاهری و باطنی طوله • و عجایب و غرایب اصلانلر و قاپلانلر و ایلانلر و ابجدلر اونده • وطن طوتب قاله • عاقل کشی کرکدر که انک اوزرینه چیقمغی دشوار و مشکل بیله • و اونده وطن طوتب ساکن اولمق خود قاجن راست کله دمنه ایتدیکه اویله در کمسه بو سوزه انکار قلمز • و لیکن خطردن قاچن معظم

وخطیر و هیبتلو اولمز شعر لولا المشقة ساد الناس کلهم الجود یفقر والاقدام قتال

ترجمه کر اولمسا زحمت جهان خلقی اولوردی هب امیر • اما بهادر تیز اولور جومرد اولور فقیر

بیت از خطر خیزد خطیر زیراک سود ده چهل • بر نیندد دکر نبرد سد از خطر بازرکان

ترجمه هر خطیر اولور خطردن بولدز تی عیشی کیک چونکه بازرکان خطردن قورقه اولمز نیک

و اوچ اشه اوزرینه هیچ کمسه اقدام قلمیه • تا انک همتی و طبیعتی عالی و قوتلو اولمیه اول سلطان عملنه کفیل و بوینی اولمق و ایکنجی بازرکان دکز سفرن قلمق و اوچنجی دشمن اوزرینه ظفر بولمق • و علما بیوررلر که صاحب مروت کشینک مقامی ایکی یرده عالی دشه • یا بر عزیز و مکرم پادشاهک اتکنه یاپشه • و یا خود قانع و محترز زاهدلر له مشغول اوله اشه کلیله ایتدی که حق تعالی بو عزیمته و بو قصده و نیته صلاح و سلامتلیغی یولداش قلسون • و اکرچه بز روا کورمدک مخالف قولایی کلسون

دمنه دوان اولب اصلانک قارشوسنه واردی • و خدمت و تواضع و جمله سلام ورب شیله طوردی اصلان صوردی که کمدر بو کیشی • و صوردکه نه در مقصودی • و اشی ایتدیلر که فلان بن فلان ا ایتدی که اوت بن بونک اتاسن بیلورن همان اصلان انی قاتنه اوقیب الدوکتوردی • و قانده اولورسن نه دد حالک دیو صوردی • ایتدی که ملکک قاپوسنده چوقدن بری مقیم اولمشن دره وجمیع مقصودمه و حاجتمه انی قبله قلمشن دره • و پادشاه قاپوسنده حادثه دوشیجی اولور بر مسکینه دخی حاجت دوشه کفایت قلم دیو منتظر اولب قالمشن دره

شعر کرچه خوبي توسوي زشت بجواري منکر ۰ کاندرن ملك چو طاوس بجا رشت مکس ۰
ترجمه خوار باقمه کرچه خوب اولدك سن اول زشت اولنه ۰ که بو ملك ایچنده طاوس
کیبا شده درسکك ۰ وهر خذمتکار اکرچه سرمایه سي آز اولور ۰ جذب منفعت
ودرفع مضرت قلور ۰ وشول بر یولده یاتن قوروجه چوبدن دخي خلال یونغاله فاید
کلور ۰ ویا قولق قوردمیغچون برکشي الینه آلور ۰ وبر حیوانده که اونده نفع وضر اوله ۰ واوندن
خیر وشر کله ۰ اونده نیچون منفعت اولمیه ۰ ونیجه مصلحت کلمیه ۰ شعر
کردسته کل نیاید ازما ۰ هم هیزم دیک را بشاییم ترجمه کل دسته سي بتمز نیسه بزدن ۰
اودن ده مجا اولمیا وزاشه ۰ چون اصلان دمنه نك سوزني اشتدي تعجب خیلي
ایتدي ۰ وصاندي که بر نصیحت قلسه کرك ۰ یوزني مقربلردن یکا دندردي ۰ ودمنه
حقنده اونلره قارشو سوزه کردي ۰ وایتدي که هنرمند وصاحب مروت کشیکه
مرتبه سي الچق اوله ۰ ودشمنلري بغایت چوق اوله ۰ اکرچه کوردشب ایاق آلتنده قالور ۰
ولیکن اقراني وامثالي اراسنده عقل وکفایت ومروتله آخر ظاهر اولور ۰ شیله که
اودیا لکي اکرچه یاقن کشي دکلندرمکیچون نسبتله دوشب آلچق قلور ۰ اول دم بدم ارتفاع
بولب یقادور کلور ۰ دمنه بوسوزله قتي شاد اولدي ۰ وشیله اکلدي که سوزي اصلانکه
کوکلنه اثر قلدي ۰ وکنه ایتدي که پادشاهك خدمتنه وحشمنه وتابعلرینه ونوکرلرینه ۰
واجب درکه نصیحت بابنده پادشاهي کوزده لر ۰ وعقللرینك وفهملرینك مقداریني
ملکك فکرینه ومبارك سمعنه عرض ایده لر ۰ که ملك تابعلرینك حالنه واقف اولمیجه

وفکرلرنك واخلاصلرنك ونصیحتلرینك مقداریني بلمیجه ۰ اونلرك خدمتلرندن
فایده بولمز ۰ وهر برنك حقنده حالینه لایق انعام واحسان قلمز ۰ شیله که دانه
تا که کزلو طوروب یر یوزینه کلمز ۰ کمسنه آنك تربیتنده زحمت چکوب سعي قلمز ۰ وچون تماد
جمالندن طپراق نقابیني کوتروب اورتیه کلور ۰ ویا شول اطلس طونله یر یوزیني منور وهم تزین
قلور ۰ بي شك عالم خلقي رغبتله آني تربیت قلورلر ۰ وآنك ثمراتندن منفعتلر بولورلر ۰ وهم
کشي دن تربیت مقدارنجه فایده آلنور ۰ جمله عالم خلقي بلورلر ۰ وعمده واصل بو بابده یا
پادشاهك نظري دور ۰ آني اومه کلورلر شعر من همچو خاك وخادم تو آفتاب وابر ۰
کلها ولالها دهم ار تربیت کني ترجمه بن طپراق دکن کبي سن کنش بولت ۰
کللر چچکلر اچم اکر تربیت بولم ۰ ورعیتلرك جمیع حقوقندن برسي پادشاه اوزرینه
بودرکه هر برسي مروتي واخلاصي ونصیحتي مقدارنجه تربیت ایلیه ۰ وهر برسنك
تقدیمنده وتاخیرنده هوا وارلغي وسوکسي اندازه سنجه سوز سویلیه ۰ وشول کشیلر
که غافل کورده ۰ واونلرده هنر بولمیه ۰ هنرمند وصاحب عقل وصاحب کمال کشیلر
اوزرینه ترجیح وتفضیل قلمیه ۰ که پادشاهلردن غریب وعجیب کورنه روا اولمیه ۰ که
سنکلي باشه اصمق ۰ ویکدانه باشمغه طاقب ایاق اوستنه باصمق ۰ ولعلي ویاقوتي
ومرواریدي قورشنه طوتمق ۰ وقزل فلوري آراسنه قرابول قاتمق ۰ جواهر حقاد
اولمز ۰ وحرمتنه زیان دخي کلمز ۰ ولیکن اول ایشي ایشلین کشي طعن دن وتشنیع دن
امان وخلاص بولمز ۰ ویا انلر جوقلغي کم تدبیر اهلي اولمیا لر عین مضرتدر فایده قلمز

واش بتمسی عقل وتدبیر و بصیرتله اولور ونوکر و یاردمجی چوقلغی سهل فایده قلور وهر کمسه
که یا قوت کتوردیوک اولور بلکه انکله جمیع مقصودن آله کتوردر وکینه شول کشی که
کیسه سنه طاش طولدرر وقوتنده طوردقجه چوق زحمت ویرر ولیکن کتوردیکی قاچن
مصلحتن بیترب کلدرر وعاقل کشی کوکمزدکه صاحب مروت کشی حقیر بلمیه اکرچه آنی
مرتبه ده آلچق بولب عالی بولمیه که بر آغاجی طاغدن اندررلر وآیرو بایی یوندرلر
کوررز که پادشاهلر بیتکه لایق اولور وعزیزلر الینده مشرف اولب قالور ولایق دکلدر که
پادشاه عاقل بر کشی آلچق مرتبه ده قویه وآبا واجدادی حقیر وشهرتسزادی دیلرک سوزینه
اویه وهنرسزلری آتا وددە میراثله مکرم قلب یوکسک صایه بلکه پادشاهلره بیتی
هرکشینک منفعتی مقدارنجه اولمق یکررک اولور که هرکشی آنک ملکی مصلحتنده نه فکر
ایلدوکنه قلور وچونکه هنرسز کشیلر آتا وددە خدمتله شرف وسعادت بولورلر
ملک وخلایق مصلحتنه خلل وفساد حاصل اولور وهنر اهلی کشیلر ضایع وتلف
اولب معطل اولور وکشیه که هیچ کندو وجودندن عزیزرق نسنه اولمز وچون
بعضسنه علت حاصل اولب فایده قلمز آنی دفع ایتمکچون ایراق شهرلردن مرهملر
واوتلر کتوررلر وآنی علاجله هلاک ایدوب بیتوررلر وصچانکه برآو اچنده قونشی
چون انجدر کوررلر اودن طشره قوب کیدررلر وطغان اکرچه وحشی دریانده
اولور وچون آندن حاجت بیتر ومنفعت کلور پادشاهلرک قوللی ووستنده عزتله یر
بولور چون دمنه بو سوزی تمام قلدی اصلانک تعجبی آنک حقنده زیاده اولدی

واکه ثنالر وتحسینلر ایلدی وصحبتنه الفت طوتب خوش سیلدی ودمنه
بو فرصتله خلوت طلب ایلیب واصلانه توجه قلب سیلیب ایتدی که ملک
چوق زماندرکه بر یرده قرار قلمشدر واوردن وقوشدن وتفرجدن فارغ اولمشدر
سبب ندر بیلمزز وهرنجه که فکر ایدرز سرنی وحقیقتنی بولمزز اصلان
اوزونی دمنه دن کزلیب بلدرمک دلدی وبو آراده ناکاه شتربه بر قاتی
طوتب مولدی شیله که اصلان کنه حیران اولدی وقورقودن قوت ملکه
سی طاغلدی ورازنی وسرنی دمنیه آشکارا وظاهر قلدی وایتدی که سبب
شو آوازدر وساکن اولدغم دخی بوندندر وبلمزن که بونه نسنه در کمدن
وقاندندر ولیکن کمانمه وفکرمه اشبو کلور که بونک اسنک قوتی وترکیبی دخی بو آوازه
کوره اولور اکر بویله اسه دوردن بوزلدی وبو یورت بزه حرام اولدی دمنه
ایتدی که ملکه هیچ بو آوازدن نسنه ظاهر اولدیمی ودخی زیاده کمانه سبب
اولجق حرکت اورتیه کلدیمی اصلان ایتدی اولمدی وآیرق هیچ اثر دخی
اورتیه کلمدی ایتدی لایق دکلدر که ملکک کوکلنه بو قدر نسنه دن قورقو
کله ویا سهل سببله وطن خالی قله که دیمشلردر عقلک آفتی لاف اوردجی ولقد
مروتک آفتی اسراف وتلف قلمقدر وضعیف کوکلک آفتی قوی ویوکسک آوازدن
قورقو بولمقدر وبعضی مثللرده دلیل واردر بویکه هر قاتی آوازدن قورقو بولسه
اولمز وهر قوی جثه وتنه التفات قلسه اولمز اصلان ایتدی نجه در اول

حكايت ایتدي كتر مشلردر كه بر دلكو بر بیشه ده یورردي كوردي كه بر طبل
بر اغاجه اصلب طورردي وچون اغاجك بداغنه قاتي یللر اسب تپردي اول طبل
دقندقجه بغایت هیبتله چالنب اوتردي چون دلكو اشدب انك ضخامتنه وبو
وبویوكلكنه نظر قلدي انك ایتني یمكلك طمعي كوكلنه طوب طلو اولدي واینی
دخي اوازي كبي دردیو درشدي وچوق جهدله اغاجدن اندرب ویرتب سترنه
ارشدي والحق قورقودن اذوق نسنه بولمیب باشن صالدي وندامت وپشیمانلق
كمسنه بن حسرت دكزنه مسافر اولدي وایتدي كه هر قانده كه جثه وتن معظم و
بویك اوله واوازي قاتي البته از بولنه انك فایده سي ومنفعتي وبو مثالي انكچون
كتوردم كه پادشاهك مبارك خاطري پریشان اولمیه وكوكلي اجلب بونك كبي اندیشه
دن طولمیه واكر بو یوق اولرسه تفتیش وتفحص قلب انك حالني بلاین واشنك
حقیقتني پادشاهك مبارك سمعنه اعلام قلاین اصلانك خراجنه بو سوز موافق
كلدي وكوكلي اجلب بغایت شاد اولدي دمنه اصلانك اشارتیله چون دوران
اولب كتدي برساعت كچدكدن صكره دمنه یي كوندردكدن كوكلنه اندیشه لر
واغدق كمانلر جمع اولب خراب اتدي وكندو نفسنه ایتدي كه بو نكوده خطا
قلدك ونه فایده اختیار الدن كتدكدن صكره بلدك زیرا كه بر كشي بر پادشاه
قاپوسنده جنایت اتمدن جفالر كورمش اوله وچوق مدت اكا رنج ومشقت وامتحانلر
ارمش اوله ودرلو درلو مضرت وطارجق معیشت انك بوینني بورمش اوله و

مالي وحرمي وعملي كه تقلید اولنمشدر معزول اولب یله وارمش اوله ویا بر شریر ومفسد
كه حرص وحسدله فتنه اردنجه اوله وخیر وحسنه عملدن از نظر قله ویا بر صاحب
جرم وجنایت كه عفولدنبن یولداشلري بولنمش اوله واول عقوبت اغوسني طادب
قالمش اوله ویاخود جنایتده برابر اولالر واول حقنده زیاده مبالغه قلالر ویا بر كاخ
كندو اقراني كشلرله مقبول خدمتلر قلمشلر اوله واول محروم قالب باقیسي ثمره وفایده
بولمشلر اوله ویا اول الحق دشب دشمنلري مرتبه ده ایلرو كلمشلر اوله ویا دیني ومروتي
واماني اولمیه وانك دینه كمسه اعتماد قلمیه ویا پادشاهه مضرت وزیان قلب اني و
كندویه منفعت واصي بله وسلطانك دشمنلرنه صغنب التجا قله واول اشده مقبوللق
بوله بو مقدماته نظر قلب امتحان وتجربه قلمدن دشمن طرفنه تعجیلله كندو ممكن كوركدي
وآني رسالت وایلچلك اسرارنه محرم قلب باش امزد ممك كوركدي وبو دمنه اراق
زكولو كشیدر وتدبیر اهلي كشیلرك مقتداسي وباشیدر كوكلنده ناكاه بر انجمك اولمش
اوله وبیم حقمده بر خیانت اندیشه قله وبر فساد وفتنه اورتیه كله دیمكن دكل
خصم بندن قوتلو وشوكتلو بولنب دمنه نك خدمتنه وصحبتنه رغبت ایلیه واولدخي
بلدكلرین جمیع اسرارمي اكا سویلیه اصلان بو فكر كه حادثه سنده مضطرب
اولب طوردي وكوزندي دیوه كاه قالقر وكاه اوتوردي كه ناكاه قارشودن
دمنه چقه كلدي واصلانك كوكلي في الجمله ساكن اولب قرار قلدي چون
قاتنه كلدي خدمت صورتنده طاپو قلدي صوردي كه نیدك نیلدك وكمي كوردك

ونه سویلدک ایتدی که برا اوکز کوردم که اول بیشه ده اولمش و آنک آوازی
ایشتکه ملکک قولاغنه کلمش ایتدی بلدکیم آنک قوتی نه مقدار اوله و اوندن
نه دکلو ایش کله دمنه جواب ویردیکه بن اونده برا اولولق و کبر و شوکت کورمدم که
اول سببدن آنک قوتن تفتیش قلم و آندن نه قدر ایش کلدکنه بر دلیل استیب بولم
شول قدر که واردم و آنکله بولشب کوردم و قومن و قبیله سن و یارانلرن صوردم
و آنک طبیعتنده زیاده تواضع و تعظیم طمعن بولمدم و هم کندو عقلمله نظر قلب
کوردم که هیچ وجودنده بر هیبت اثری یوق التفات قلمدم اصلان ایتدی که
انی ضعیفلغنه حمل قلسه اولمز و اکه الذنب اوصکلو لسه اولمز که قاتی یللر اکره
ضعیف جه اوتلر دورمز ولیکن قابه اغاجلری و یوکسک کوشکلری امدر و مجال
ویرمز و عزیزلر و اولولر خوار و حقیر خلقه ادب قلمغی حرام بلب ال اوذرلر و تا خصم
کریم طبع و معظم اولمینجه قوت و شوکت اظهار اتمکی روا کورمزلر و هر کشیه سوز
و اعتبار آنک حالنه لایق قلرلر و جمیع اکابر اولولقده کندو کفولرن و جنسلرن
استیوب بولورلر **شعر** نکند باز رای صید ملخ نکند شیر عزم زخم شکال
ترجمه طوغاندن کلمیه هرکز چکرکه اولمق قصدی هیچ اصلان کوردیمی کسه که طا
دمنه ایتدی که ملکه حاجت دکلدرکه اکه بو مرتبه اعتبار قله و یا آنک اشنی بور التقا
ادجک نسنه بله اکر بویورق اولرسه بن آنی اوقیین کلسون و پادشاهک فرمانه
مطیع اولسون **اصلان** بو سوزدن قتی شاد اولدی و بیورب کتر دیو امر قلدی

دمنه شتربه نک قاتنه واروب طوردی و بی تکلف هیچ احتراز ادب قورقمدن
سوزه کوردی و ایتدی که بن اصلاندن کلدم که سنک قیدکی کوردم و شمدیکی الده سنی
آلب اصلانک قاتنه واردم و بویورق شیله درکه تیز وارا سن و پادشاه درکاهنده
خدمته بیل باغلیب قارشوسنه طوراسن و اکر شیله که تعجیلله واروب اوصانلوق
و تقصیرلق قلماسن علی الفور دونب خبر ایلیم شمدیدکن اندکلک تقصیرلغک جزاسنی
اشبو ساعت بولاسن **شتربه** صوردیکه اصلان نه کشیدر **دمنه** جواب
ویردی که بر بجلو پادشاهیدر و قان اچب ات یمک اشیدر **شتربه** چونکه اصلان
و پادشاه و سباع و یرتیجی آدن اشتدی قورقوسندن عقلی شاشب کندوزندن
کتدی و دمنه یه سویلدی که اکر بکا بر امید ویرجک اولورسک که قورقمکدب ساکن
اولم بی تکلف سنکله روان اولب بو حکمه اطاعت قلم **دمنه** آنکله عهد ایلیب قورقوسی
کوکلندن کتوردی و عهدک تاکیدلرله شرایطنی و احکامنی یرنه کتوردی و ایکیسی بیله
قورقوسز طوردیلر و اصلان درکاهنه توجه ادب یوله کردیلر و چون آنک قاتنه
اردیلر اوکوزی طاتلو دلله صوروب چوق لطفلر ایلدی و بو طرفه قاچن کلدکن
و کلدکه سبب نولدی دیو اکا یوز طوتب سویلدی و اوکز دخی اولدن آخره قضیه
سنی بیان قلب خبر ویردی و شیلجه التماس و شرب تواضعله قارشوسنه طوردی
اصلان بیوردیکه بوراجده ساکن اولب طورمق کرکسن سکا زیاده کلمیه و سنک
حقکده بزم انعام و احسانمز دخی اکسک اولمیه و اوکوز ثنالر و دعالر قلدی و خدمت

کمزن دغتلمه بلنه یاغلیب ساکن اولدی و اصلان انی کندو قاتنه الب مقربلر ندن
ایلدی و اعزاز نده و اکرامنده مبالغه قلب خوش سیلدی و یوز طوتدی که انک
اوضاعندن و احوالندن تفتیش قله و انک عقلی و تدبیری و تجربسینه مقدارن در
بله و بو وجهه تفتیش و مشورت و استخاره دن صکره که واقع اولدی اکا اعتما
ادب جمیع رازنه محرم قلدی و هر وجهله که انک اخلاقنی و عادتنی و فهمنی و زیرکلکنی
و استادلغنی تفحص قلب کوردی اعتمادی زیاده اولب کوندن کونه مرتبه سنی و
مقبولینی و شرفنی و اکا انعامنی و احسانی ارتردی تا جمیع خلایقدن و بشکو د
کچدی و سر جمله مقربلردن ایلرو دوشدی چون دمنه کوردی که اصلان
اوکنی محرم ادینب تربیتنده مبالغه قلدی و کوندن کونه انعامی و احسانی انک حقنده
زیاده اولدی مروت ترکن الی حسد سرمه سنی انک کوزینه چکدی و خشم و غیرت اودی
صبری سرایینی اودلره یاقدی و قراری قالمیب اویقو کوزندن کیتدی و واردب کلیله یه
شکایت ایتدی و ایتدی که ای قرنداشم هیچ حالمی صورمزسن و بنم عجزمی و ضعیف
نکومی کورمزسن که اصلان حقنده همت ایتدم که انک خاطری بر فراغت بوله و شنزبه
بولنده دروشدم که ملک قاتنده بر درجه و مرتبه حاصل قله و بن کندو محلمدن غافل اولدم
و اول محال بولدی و بن ایلرو کی مرتبه مدن دخی کرو قالدم کلیله جواب ورب ددی
که سکا شو بر زاهد کشیه اوغرین حال اوغردی دمنه صوردی نجه دراول حکایت
ایتدی کتورمشلردر که بر زاهده بر پادشاه بر اغر بهالو قاخی طون وردی و بر اوغرو آنک

آن قیسنده اول طونی کوردی و انک طمعنه سورب زاهدک قاتنه واردی و مرید
اولدم دیو صحبتنه یوز اوردی که طریقت آدابن و ادکابن اوکرنن دردی و بو وجهله
محرملک حاصل قلدی تا یومشق دلک و طاتلو دلله فرصت بولدی و طونی
اوغرلیب دوان اولدی چون زاهد طور کلب طونی بولمدی و اول آلدغن دخی یقین
بلدی بی تکلف طونی طلبنه شهردن یکا یوریی وردی و یولده ناکاه ایکی کیکی بغالره
کوردی که بوینزلرله اورشور کردی و بری برینی قاره قانه بویب دوشرلردی و بر دلکی
کلب اونلرک قانینی یالردی و ناکاه اوکه و بوکه قوریوعن بولردی ناکاه برسی بر
بوینوز صالدی و دلکویه طوقنب بی توقف اولدی زاهد آندن تجب کیتدی و اول کیجه
قصد ایتدوکی شهره یتدی و بر یاتجق بر استیب خیلی دوشدی و آخر بر برماز اشده یورد
عورتک اونه ارشدی و دستور وردیلر اچرو کردی و اینکی قاپی جقرب ادیله اوتوردی
و اول عورتک چوق جاریه لری واردی که هر بری اول اشده بر عیاردی و اورنده
برسی شیله ادی که او جماق کلنلری انک جمالندن غیرته دشب ملول اولوردی
و کنش صورتی آینک اوکنده سجده قلردی و بر کوکل الجق و جکرلر دلجی و مجلسلر
یراشغی دلبر ایدی که اشبو شعر انک صفتنده راست کلردی شعر کر حسن تو بر فلک نهد خرکا هی
از مهر بجی جدا بتابد ماهی ور لطف تو بر زمین بیابد راهی صد یوسف سر بر آرد از هر چاهی
ترجمه اکر حسنک اده بو کوکلری یایی طوغه هر بر جدن باشنیه بر ای و کر لطفک یره بر دم ارشه
دشه هر بر قویی بیک یوسفه یای و بر کیجه بتلمش بکت اوزن بویلو و نازک اونلو و اجه بیللو

وموزون ولطيف طونلو ۰ وتركيب قوي ۰ وار عورت حقنده فتنه اوي **شعر**

چنان كس كش اندر طبيعت اثر ۰ زكرمي وتري بود بيشتر **ترجمه** شول آدم اولمز هيچ قاينغلو ۰

وجودي لطافت حرارت طولو ۰ اكا عاشق اولمشدي ۰ وكروقلان عاشقلرني مجال ويرميب ۰

منع قلمشدي **شعر** چشمي كي ترا ديده بود اي دلبر ۰ خود چون نكرد بروي دلدار دكر **ترجمه**

بر كوز كه سنك يوزكي كورميش اوله اي يار ۰ ايرو ته بنجه باقسون اول اخر نظري وار ۰

وعورت دخل ودشلك آزلغندن اكلردي ۰ وآني بر وجهله منع ايتمك دلردي ۰ وقواوا شي

يكه مرزدي ۰ زيرا كه حيا حجابن اورتدن كتورب طوررردي ۰ وطاتلو جاننى اوجنه آلب اوردنته

كوزيدرردي ۰ بس ضروري جهد ايلدي كه برحيله قله ۰ تا اول يكت هلاك اولب قورتله ۰

وحيله بابنده چوق سعي وتدبير قليدرردي ۰ واول كجه كه زاهد اونده ياتري فرصت

بوليدردي ۰ تا اكسنه دخي چوق شرابلر ويردي ۰ وبغايت سرخوش ايليب دشردي ۰

چون اويقو تمام اونلره قويدي ۰ عورت بر زاغوي بر قامش پاره سنه قويدي ۰ وقامشك

براوجني اغزينه الدي ۰ وبر اوجني اول يكدك آردينه قلدي ۰ تا اوف ديه اغوانك اچنه كده ۰

واولدب كندوزني خلاص اده ۰ عورت اوف ديمدن يكتدن اويقولچنده بر يل چقدي ۰

واول اغوي عورتك بوغازينه دقدي ۰ في الحال يوركنه يابلدي ۰ وآندن هلاك اولدي ۰

وكرانه سيلنمش دكلدر اخر **مثل** جزاء مقبل الاست الضراط ۰ كوت اوين كيشيه لاتر نقدر

اوسرق **شعر** بوسه برلب زنجى چه يابي نوش ۰ بوسه بركون دهى چه يلحى تيز **ترجمه**

دودق اوپ كه بغايت شاد اولاسن ۰ كوت اوپرسك بيي سندن الاسن ۰ زاهد چون

بو حالي مشاهده قلدي ۰ عقلي شاشب قتي حيران اولدي **شعر** الحان بدا بحر الدجي متحضبا

بدا لنا صبح لا يليق قرابه **ترجمه** شول كه دك كه ظاهر اولدي كيجه كوكسي رنكي الدهن ۰

صبحك اولكسكون تليجندن كه قين يوش قودي ۰ چون صبح صادق صدقي نوريله جهان نك

جمالني منور قلدي ۰ واول طايفه نك فسقي وفسادي ظلمتندن قورتلدي ۰ بر منزل دخي اشغو ب

تولدي ۰ وبر باشمچي تيرك وجهله قونق ادنب آني اونه آلدي ۰ وآنك ضيافتنده وخدمتنده

اهلنه چوق وصيت ايتدي ۰ وبر دوست اونه اوقشدي كندوسي اكا كتدي ۰ وباشمچي ۰

عورتنك بر دوستي واردي ۰ وآنكله عشق بازلجق ايلردي ۰ واور تلكرنده بر حجامك عورتي

بوندوكلك قلب واور كلوردي ۰ ناكاه آني كوردي ۰ وادم قونقلغه كيتدي ديو خبر ويردي ۰

مصرع بر خير وبيا جانك من دائم دنو ۰۰ شيله طور كلكه هماون بن يلم وسن بله سن ۰

يوسوزله عاشق كجه اوا اوكنه حاضر اولدي ۰ وباشمچي دخي مست خراب قونقلقدن كلدي ۰

وچون آني او اوكنده كوردي ۰ واول دخي اوند بوننده سزردي ۰ آغلدق كمان قلب وقتي

خشمه كلب عورتنه بي قياس اغاجلر اوردي ۰ وطوتب محكم بر دركه صاردي ۰ وكندو ياتب

اويقويه طالدي ۰ تا شول وقته دك كه ايل ياتدلر ۰ ودون ياريسي اولدي ۰ وحجام عورتي

كلب ايتدي كه نه طوردسن ۰ وعاشقه بنجه انتظار چكدردسن ۰ كلجك ايك كلاشن بيتوردن ۰

واكر كلمزسك باري دستور ويركسون ۰ اول ايتدي كه اي قرنداش ۰ كل شفقت ايله

بني شش دركدن ويراين ۰ وهم اجازت ويركه يرمه سني دركه صراين ۰ وعاشقدن

عذر دليب وتيزكنه كلب سني قوي ويراين ۰ وحجام عورتي بواشه باش انذردي ۰

یرنه باغلنب آنی کندردی ٭ و بو ارادە باشمقجی اویقودن اویانب خشم ایلدی ٭ و عورتنه
چاغروب سویلدی ٭ و حجام عورتی اوننده بله دیو هیچ سویلمدی ٭ و باشمقجی بر بری
آردنجه چوق چاغردی صبر ایلمدی ٭ و باشمقجینک خشمی و غضبی زیاده اولوب دره کلر
دینه کلدی ٭ و کندو بچقوسیله حجام عورتنک بورنینی کسوب اوکنه صالدی ٭ که آل
وکود و عاشقکه ارمغان کوندر ٭ چون باشمقجی عورتی کنه کلدی ٭ اوقشمه قو قرندا
بورنینک کسک بولدی ٭ و غدرلو دلیب زارلقلر قلدی ٭ و آنی قویی وردی کندو دکر
باغلنب طوردی ٭ و حجام عورتی بورنی الینده اونه کتدی ٭ و بو مجلسنی اول زاهد مشاهده
ایتدی ٭ و باشمقجی عورتی چون بر ساعت طوردی ٭ الکی الن اچوب دعا قلمغه یوز اوردی
و ایتدی که الهی کوربلرسک که اربکا تهمت ادوب بهتانله سویلدی ٭ و دوکب بورنم کسب
ظلم ایلدی ٭ سن فضلکه باق لطف ایله ٭ و بنم بورنمی کنه باکه باغشله ٭ باشمقجی ایتدی
ای بکا ر جادو بونه سوزدر که سویلرسن ٭ یعنی بکا زاهدلقی عرض ایلرسن ٭ ایتدی
که ای ظالم طور کل حق تعالانک فضلنه نظر قیل کوره سن ٭ که بنم ارلغم بر کسنده بکا بورنی
کنه وردی ٭ سن ظلمک صورسن وره سن ٭ و شکر که بنی خلق آراسنده شیله و فضیحت
قومدی ٭ و بلشه و یاده رسوای ایلمدی ٭ ار تیز طور کلب چراغ یاقدی ٭ و بوری وارب
وارب عورتنک بورنته باقدی ٭ و کنه اول که بی بورنینی قوپاز اوزره بولدی ٭ و فی الحال
غدره مشغول اولدی ٭ و کندو کناهنه اعتراف قلب ٭ و حلاللق دلمک ار دنجه او
توبه قلدی ٭ که قاتنده تا بو نسنه تمام بنه ٭ و حجتله ظاهر اولیه ٭ بوندن امثالی اشلر

اذرینه اقدام قلمیه ٭ و اهلی و اولادن انجمچون فتان و شریر قووجیلر سوز باغشا
آلمیه ٭ و دخی بو مستوره نک سوزنه ٭ و رضاسنه مخالف اوندن اش کلمیه ٭ که البته
آنک دعاسنه حجاب یوقدر ٭ زیرا که اشی و کچی و سوزی حقدر ٭ و حجام عورتی
اونه واردی ٭ حیران اولوب ٭ و بورنی الینده سرکردان قالوب ٭ و قونشیلرنه وارنه
دیمجک سوز بولمیوب فکره طالب ٭ که اکر صورارلرسه نه دیم ٭ و دوستلره وارده نه عذر
دیلم ٭ بو ارادە حجام اویقودن اویانب سویلدی ٭ و استوره و بلکو و حجاملق آلتن ٭
وردی بو عورته حکم ایلدی ٭ که برا اولو کشی اونه وارسه کوکدی ٭ و اونلرک مصلحتن کوره
کرکدی ٭ عورت چوق زمان جواب وریمیب طوردی ٭ و آخر باکوا استوره الینه وردی
د حجام قاتیب استوره یی قرا کولغه آتدی ٭ و عورت وای بورنم دیو چغروب بورنینک
اذرینه دشب یاتدی ٭ و حجام متحیر و سرکردان اولدی ٭ و قونشیلر چغلوق اشدنجه
دردلب یانینه کلدی ٭ و هر بری حجامی حددن طشره ملامت قلدی **شعر**
حتی تجلی الصبح فی جنباتها ٭ کالماء یلمع من خلال الطحلب **ترجمه**
کیجه اطرافنده تا که صبح صادق صاچدی نور ٭ شیله که صولر یوصکلر آراسندن ایلدر
چون صبح صادق قرا کولق نقابنی دوزکاردلب یوزندن آچدی ٭ و صدقی و صفاسی
نوردن عالم یوزنه صاچدی ٭ عورتک قومی و قبیله سی جمع اولوب حجامی طوتدیلر ٭ و در
و دلمز قاضی قاتنه ایلتدیلر ٭ و قاضی صوردی کم بی کناه یره نیچون شیله قلب بو عورتک بورنینی
کسدک ٭ و شریعتدن طشره نه دیب ظلم یولنه آیق بصدک ٭ و حجام نه انکار اده بلورونه

جواب ورجك سوز بولره وشيله باشن اشغه ادب عاجز قالدي وقاضي دخي كوردي
سيلمز قصاصه وعقوبته وجزايه حكم قلدي وزاهد بو بابده تأمل وفكر قلوب كرك
ديو تيز ايلرو كلدي ودخي ايتدي كه بنم تفتاشي اوغري آلمدي ودلكو بغانك يوزينه بندي
الدي واول يا دماز اشلو عورتي آغو هلاك قلدي وبو حالمدن بو عورتك بودننه
كسمك كلدي بلكه بو بلالري بر كندو اوجندن بولدق وكندو نيتمز وفعللرله مبتلا اولدق
قاضي حالمدن واز كلوب التفاتي وتوجهي زاهده قلدي وبو نكته يي دكلكه قولاق اوروب
مستمع اولدي زاهد ايتدي كه اكر بندن اوغرنك ترهات ومهملات سوزلرينه الدنمق
كلميدي وكو كلده چوق مريدلر طوتمق آرزوسي اولميدي اوغرو فرصت بولب طوني آليميذي
واكر دلكو قانن ياملوح صنده مبالغه قلميدي كيك بو تيزي طوقنب اولميدي واكر اول
يارماز اشلو عورت بر غافل جانلويه قصد اتميدي آغو بو غارته كدب باشي كسيلميدي
واكر حجام عورتي الكي كشي اراسنده فساده قوشنب شوه يوزلو ميدي بورني كسيلمز
اولوب كسلميب كتميدي شعر اذا المرء لم يأت ما امكنه ولم يرض من امره احسنه
فدعه فقد ساء تدبيره سيضحك يوما ويبكي سنه ترجمه كشي خير ايشه باغلمز جون بيل
دلمز خوشلغن شيله كه ايل بس قواني كه آزدي تدبيري كر كوله بر كون اوله آغلر اول بر يل
كليله ايتدي كه بو مثلي انكچون كتردم كه بلسن وهر نسنيه كه شروع قلورسن آخرينه
خبردار اوله سن كه بو زحمتي كه سن چكب بو اشي قلدك ايدي عاقبتدن واخره
وفايده سندن غافل اولدكدي دمنه ايتدي كه اويله ددر بن بو اشم كه سيلرسن

وليكن شمدي بنم خلاص اولمقلغمه نه تدبير ايدرسن كليله ايتدي كه سن بو بابده نه فكر
قلدك ونه تدبير ادب بنم قاتمه كلدك ايتدي كه انديشه قلرن كه لطيف تدبيرلر وبا زكي
حيلكلر قلم وبو غرضمك ومقصودمك اطرافني چوره كلم ودرشب آنك باشنه بلالر اوشرم
تا آني اوردكاهدن اراق دوشرم كه بونكي يارنه قويب تقصيرلق قلمغه حميت اهلي رخصت
ويرمز ودخي مقصودم اودر كلدكه بر زياده منزلت ومرتبه حاصل قلم كه حرصه واره نق
طمعه منسوب اولم كه عاقل كشيلر درلو درلو تدبيرلر وحيللر قلمقي وجد وجهد قلوب
سعي اتمك اردنجه اولمغي اوچ نسنه نك حاصل قلمسنده روا كوردلر ودغبتله اجازت
دخي ويردلر اول صنامش مضرتدن صاقنب ومنفعت صاقلبن اولكه مرتبه سني كشي
طالب اولمق ايكنجي نفسني آفتدن ودنيا ندن حفظ ادب خلاص بولمق واوچنجي كلجك حالنه
خير ادب شر دفع ايلمكده كندوزنه تيمار قلمق وبن چون اميدم واردر كه اولكي منزلم ومرتبم
المه كله وحالمك جمالي تازه اوله بكا طريقي اولدر كه حيله ايله اوكوك سرينه كرم تا اكا
بر يوزنه وداع قلدرب آني يره اورم كه بكا واصلانه فراغت انكله حاصل اوله ودخي
جمله عالم خلقي انك حسدندن قورتلر كه اصلان اوكه چوق ايثار واحسان قليدر در
وخلق اراسنده فتحي بله لكه منسوب اوليدر در كليله ايتدي كه اوكوزه انعام واحسان
قلمقدن اصلانه عاد لاحق اولدر غني بن هركز تصور قلمزن وملامت كلدكنه هيچ بر سبب
بولمزن دمنه ايتدي كه انك تعريفنده چوق مبالغه قلندي وايو قنصيحتجيلر حقنده خلقي
اهانت وتقصيرلق اولندي تا بونلر زياده كبي واقع اولدلو وملك اونلرك خدمتي

منفعتندن ۝ واونلر انك بقرتلغی مصلحتندن واز كلدلر ۝ وايدذلر سلطنتك آفتی آلتی نسنه دندر اول
خرمان وايكنجی فتنه واوچنجی هوا ودردنجی دوزكار خلافی وبشنجی طارخولوالق والتنجی
بلمزلك قلمق حرمان اولدركه كندويه خير صاتنلری محروم قيله ۝ وفكر وتجربه اهلنك تدبيرنی
بوزب يوبيه وفتنه اولدركه ناحق وخطا صواشلر قيله ۝ وكوكلندن كچمدك اشلر عالمده ظاهر
اوله ۝ ومخالف قلجلر چكلب ودنيه كله وهوا اولدركه عورتلر وشهوت سوره جك نسنه
كورجك آغزی آچلب قاله ۝ ودم بدم فسقه وفجوره وعشرته طاله ۝ وكايم اوقوش اردنجه
اوله ودوزكار خلافی اولدركه وبا وحرق وغرق وغيری آفتلر چوق واقع اوله ۝ وجميع
مملكته زيان ونقصان قله وطارخولو اولمق اولدركه تيز تيز خشمی وغضبی كله ۝ وعقوبتی
وسياستی وزجری وجزابی حددن طشره قله بلمزلك قلمق اولدركه لطفا دجك يرده
مخاصمت وصواش قله ۝ ومناقشه وصواش قلجق يرده يواش اوله كليله ايتدی كه
اشتدم ۝ وليكن انك هلاكی تمسندنه نه وجهله سعی ادرسن ۝ كه سنك قوتك انك قوتنجه
يوق ۝ وانك تابعلری ويارديجیلری سندن چوق دمنه ايتدی كه بونك كبی معنيلره
نظر قلسه اولمز ۝ وبدن قوتيله ويارديجو قلغله اشده ظفر وفرصت بولسه اولمز ۝
شعر الرأي قبل شجاعة الشجعان ۝ هو اول وهي المحل الثاني ترجمه
فكر اوكدر شجاعتدن يقين بيل ۝ اول اولدر بودر ايكنجی منزل ۝ وشول نسنه كه حيله
وتدبيرله قلنر اول قاچن زورله وقوتله حاصل اولب بولنر شعر
زصد شمشير زن رای قوی به ۝ زصد قالب كلاه خسروی به ۝ برای لشكری دانشكی بشت

بشمشيری يكی باده توان كشت ترجمه يوز قلج صالوجی كشيدن يكدر بر بلكه ارده ۝
يوز قولج زنجيردن شاهه يكدر بر كمره ۝ بر جريبی فكرله صبر بر كشی ويران قلور ۝
بر بهادردن بر ايكی يا اون اولدرمك كلور ۝ سكا يتشمدی می شول لطيفه كه بر قارغه
بر عظيم ايلانی هلاك ايتدی ۝ وانك حيلسله ايلانك باشی يتدی كليله صوردی كه
نجه ددی اول حكايت ايتدی كثر مشكوردر كه بر قارغه ۝ بر طاغك بر اغاجی باشنده بر يووه
دزمشدی ۝ وبر ايلان دخی اول يوزده بر دلك قازمشدی ۝ وهر وقت كه قارغه ياوری
ايلان چقب انك يورلرنی يردی ۝ چون بو ظلم حددن كچدی ۝ قارغه نك حضوری
وراحتلغی دخی اوچدی ۝ بر چقال دوستی واردی ۝ وارد بكا شكايت ايلدی ۝ وكيفيت حالی
انك قولاغنه سويلدی ۝ وايتدی دلرن كه بو جانی اول يجی ظالمك شرندن قورتلم ۝ وانك دفع
اتمسنده بر حيله قلم چقال ايتدی كه نه طريقله انك دفعنه قدم بصرسن ۝ وشرنی كندردن
كسرسن قارغه ايتدی كه دلرن اويدوكی وقت شول جهانی تفرج قلدوغی ايكی كوزلرنی
چقرم ۝ تا انك شرندن كلجك زمانده كوكلم يمشی وكوزم نوری اوغلانجقلرمی قورترم ۝
وامين اولم وفراغت بولم چقال ايتدی عقل اهلی بونك كبی تدبيری قلرلر ۝ ويا بو وجهله
مرادی ومقصودی حاصل ايتمجی اولور ۝ زينهار ساهی كه تدبيرده خطا قلماياسن ۝ وشول بر
بالق اوجسی قوجه كبی اولماياسن كه اول بالقلرك ملكی بنج يا ايكی هلاك اتمكه حيله قلدی
وتدبيرده خطا قلب كندوسی هلاك اولدی قارغه ايتدی كه نجه دراول حكايت
حكايت ايتدی كه بر كشی بر دكز قراكنده وطن طوتمشدی ۝ وحاجت مقداری نجه بالق

اولیب یمكه قناعت ایتمشدی ○ چون پیرلك ضعیفلغی اكحوال اولدی ○ وسستلق وعاجز
حاصل اولب اوردن قالدی ○ كندو كندوزنه ایتدی كه اشبو بول وعز بز عمر كچب آخر اولیدردر ○
وهمان آلده تجربه وممارست وتدبیر وفراست قالیدردر ○ كه پیرلك وقتنده دستگیرلك قله
وضعیفلق حالنده آزقه اوله ○ وچون بوكون قوة كتدی یاردی قلمز حیله دن آرتق نسنه
اشه ومصلحته كلمز ○ پس شول غصه لو كیشلو كبی باشن اشغه ادب اوتوردی ○ ونیج پایك
ونیكح قركه یاقن كلیدردی آنی كوردی ○ ونیچون قایغولو وغصه لو اولدك مسكین دیو صوردی
ایتدی كه نیجه قایغولو اولمیاین كه كونده بردن اكیدن بالجق طوتوردم ○ ویودم كون كچرب
قناعت ادردم ○ وبكا سدرمق حاصل اولب حاجتم قالمزدی ○ وبالقلره دخی آرتوریوردی
اولمزدی ○ وبوكون ایكی آوجی اشبوردن كچب كتدیلر ○ واشبو كولجكده بالق نه چوق دیو
آولمغه طانشق ایدیلر ○ وبری ایتدی كه شول بریرده چوق بالق وار آنی طوتمق ازنجه
اولالم ○ وآندن صكره كلب بولاردر تدبیرن قلالم دیدیلر ○ وبو اشی كلجك زمانه قودیلر
اكربونیله اولجق اولرسه بن دیرلكدن امید كسمك كركن ○ وآجلق بلكه الم میداننه
آیاق بصمق كركن ○ نیج پایك همان كه بو سوزی اشتدی تیز بالقلره خبر قلدی جمع اولدیلر ○
وسرحلیسی بالقجنك قارشوسنه كلدیلر وایتدیلر كه ○ المستشار مؤتمن **ترجمه**
مشورت ایدن سیخ ذكر امیمن ○ حقدن اوتن سنده حق سیله همین ○ سنكله بر مشورت
قلالم ○ ومبارك نفسكدن فایده آلالم ○ وعاقل كیشی مشورت بابنده اكرچه خبری دشمن
صوردر ○ ولیكن اول نصیحت شرطنی البته برنه كتورب بومرادنه ادردر ○ خاصه براشده كه اول

دشمن اولا اشده چوق فایده بوله ○ وآنك بقاسی اونلوك باقی قالب اولادحاصل
اولمسنه متعلق اوله ○ بزم اشمزده صواب وطوغرو نه یون كوردرسن ○ وبزه بو بابده
نیجه نصیحت ویردرسن ○ جواب ویردی كه آوجیلرله صواشلشه اولمزه ○ وبندن
اول بابده سزه اشارت ونصیحت كلمز ○ ولیكن اوشده یقینی بر كولجك بلورن كه صوی
عاشقلر كوزی یاشندن آیدكرق ○ وصبح صادق نورندن غمازدق ○ وبربردنبد
اواجق طاشی دسه اولر ○ ویوكسك یردن اجنده بالق یومرده سنی كورسه اولر ○
شعر اذا علتها الصبا ابدت لها حبكا ○ مثل الجواشن مصقولا حواشيها ○
لا يبلغ السمك المحصور غايتها ○ لبعد ما بين قاصيها ودانيها **ترجمه**
هر دمقتنجه سحر یل صوین یول یول قلور ○ شول چوقلر كبی كه اطرافی آچلمش اولر ○
شول بالقلركه قالیدر اونده بولمز غایتین ○ یاقنی ایراق ذیرا اوچوزن آرتق كلور آكر شیله
كه طاشنب اونده كلوسز امن وراحت ونعمت وفراغت بولاسن ○ جمیع ایتدیلركه
نه لطیف تدبیر اولر ○ وبوندن یكرك فكر وفراست كم قلی بلور ○ ولیكن بواشی یاالكزر
بزدن صورته كلمز ○ والبته سنك یاردمكسز اولمز ○ ایتدی كه یاردم اعكده بندن دریغ وتقصیر
لق یحی كلمه ○ اما بواشه چوق زمان كرك تا كه اوجیلر اشی كلب فرصت فوت اوله ○
پس چوق یالوردب اوشه كلدیلر ○ وكونده اوچ بالق ایلتمكه قول قیلدیلر ○ وكونده اوچ بالق
آلب كولجكه ایلتورن دردی ○ وبریوكسك بر واردی اونده چقب وبتشرب بردی وهر
بوسی بنی كلدن ایلت دیو تعجیل دردی ○ وصوكه قالدیغچون غصه دن قانلو یودردی

وکندوسی عبرت کوزله اونلرک سهونه وغفلتنه نظر ایلردی ۰ وموعظت ونصیحت دالله
سویلردی ۰ که هرکسه که دشمن سوزنه آلدنب یولده کده ۰ ولیم ومفسد کشیدن ظفر وکفرت
اومب اعتماد داده ۰ جزاسی بودرکه اشی آذب عقلی شاشر ۰ وشیله یابنب اولاده دشر ۰
چون برقاج کون بو وزره اولاشدی ۰ نوبت بیخ پایکه دشدی ۰ واول دخی تحویل قلب
روان اولمغه کلدی ۰ وچون اراقدن بیخ پایک بالقلرک سکوکنه نظر قلدی ۰
حال بولدغن بلدی ۰ وفکر ایلیب کندزنه ایتدی که چون عاقل کشی خطره دوشر قورقو وتشده
دشمن بوله ۰ وکندزنک طتلوجاننه آنک قصدنی مشاهده قله ۰ واکر شرنی آنک دفع اتمکده
سعی اتمسه کندو جاننه قیمش اوله ۰ وچون سعی وجهد ایلیب دوشره ۰ اکر ظفر بولرسه خود
برایو آده ارشه ۰ واکر اش بونک خلافنجه واقع اولره اول دوشب مجاهده قلمق برکله
باری شهادت ثوابن بوله ۰ واولکده وحمیتده وکرمده ومروتده مطعون ومحنث اولمقدن
قورتله ۰ بس کندوزنی بالقجینک بغازنه طولاشدردی ۰ ومحکم طوتمغله بوغب جهنم زبانه
اولاشدردی ۰ وتیز یوله کردی ۰ وسلامتلغله کروقالان بالقلرک قاتنه واردی وودو
اولوسیچون یارانلره تعزیت وردی ۰ وصورت حالی سویله یی ویردیلر ۰ وجمیعسی
وضیع وشریف شادیلقلر قلدیلر ۰ وبالقجینک وفاتیله تازه حیوة بولدیلر شعر
وان حیوة المرء بعد عدوه ۰ وان کان یوما واحدا لکثیر ترجمه کشینک دیرلکی دشمن صوکنده
اکر برکون دخی اولورسه چوقدر بیت بکی شربت آب ازپی بد سکال ۰ بوذخوشتر از عمر هفتاد سال ۰
ترجمه برایچم صو اولکده ظالم ذلیل ۰ یکدر که عمر اوله یتمش ییل ۰ وبو مثلی انکچون کتوردم

تابلاسن که چوق کشی حیله قلر ۰ وکندو مکرله کنه کندو هلاک اولر ولیکن بن سکا
بر وجه اوکردیرم که چون آنی قلاسن ۰ ایلان هلاک اوله ۰ وسن صاغ وسلامت قالاسن
قارغه ایتدی که دوستلرک اشارتنی ترک اتمک اولمز ۰ وعاقل کشیلر فکرنه مخالفت
قلمدن جهانده کولمز چقل ایتدی که سکا صواب بودرکه پرواز ایدب هوا یوزینه کلا سن ۰
وبیانلرده وشهرلرده کزب نظر قلاسن ۰ وبرخلوت یرده بر دزی ایجو یا بکدانه ۰ وبالرک
کبی نسنه بولاسن ۰ وآنی مدارا وتدبیرله قاپب الاسن ۰ وآندن صکره آرقون آرقون
شیله که خلقک کوزندن طولنموب دوان اولاسن ۰ وچون ایلانک قاتنه ارسن آنی
آغزکدن یره صلاسن ۰ تا ایلانی خلق کورب اولدره لرسن قورتلاسن قارغه پرواز ایدب
شهرده کزرکن برعورت کوردی ۰ که بکدانه سن طام قراکنده قویب آبدست
آلوردی ۰ وبی تکلف هوادن انب بکدانه یی وردی ۰ وچقل دیدکلین اوچب یوزنی ایلادن
یکا دندردی ۰ وایکدب ایلانک قاتنه برقدی ۰ وکندو بیک یرده طوردی ۰ واول قارغه یی
قوودن کشیلر بکدانه یی اوردکن ایلانی کوردیلر ۰ وبی توقف مجال ویرمیب اولدردیلر ۰ ومسکین
قارغه قورتلدی ۰ وجمیع غصه لردن خلاص اولدی دمنه ایتدی که بو مثلی انکچون کتوردم که
تأمل وفکر قلاسن ۰ واول اش که حیله قلنز قوتله قلنمز یقین بلاسن کلیله ایتدی که
اولکشیده قوتله عقل اکسی بله جمع اولیدر ۰ والکسنده دخی بغایت کمال بولیدر ۰ بلمزن که
سن نیجه حیله قلاسن ۰ ونه صورتله ظفر بولاسن دمنه ایتدی بویله در ولیکن بکا معلوم
اولشدر ۰ وغافلدر بنی کندو حقنده امین بلشدر ۰ وغافل لغله باشرسه اولر اش قولای

کلمشدر ∘ که غدر و مکر که ابلیسک صورتنده واقع اولور ∘ جمیع نسنه دن اول بکرک اثر قلر ∘
شویله که طاوشن اصلانه قلدی ∘ وهم ظفر دخی بولدی کلیله صوردی که نجه دراول
حکایت ایدی گترشلردر که بر مرغزار وچمن واردی ∘ که اوجماق بوستانلری آنک قوقوسندی
معطر اولوردی ∘ وکوکلر یوزنی آنک عکسی سنور قلوردی ∘ وهر اغاجنک بربدا قندن بیک
ایلدز ظهوره کلوردی ∘ وهر ایلدزه کوکلر یوز بیک کوزله نظر قلب حیران قالوردی شعر
یضاحک الشمس منها کوکب شرق ∘ مؤزر بعمیم النبت مکتهل ترجمه
یاشل خاره کوک اطلس طون کیوبن ∘ کوکلر هر ایلدزی کونش یوزینه بیت سحاب کوبی یاقوت بر نجتیا
نسیم کوبی شنکرف بخت بر زنکار ∘ بخار چشم هوا از بخور روی زمین ∘ زچشم دایه باغست روی نجه خاک
قزلغر کبی یاقوتی قلدیلر صناسن ∘ بولد سحر یلی زنکاری نجه اذره نثار ∘ بجور بر یوزنکدر هوا کوزنده
دکن قری یوز باغ دایسی کوز بیدرای یاره ∘ وچوق وحوش وحیوانلر اونده ساکن اولمشلردی ∘
واند صوبیدن واوتندن نعمتلر واوجزلقلر وراحتلقلر بولمشلردی ∘ ولیکن اصلانک
قونشلغندن اول نعمتلر وجودلرنه سکردی ∘ وقورقودن کوزلری یاشی دکمزدی ∘ برکون
اتفاق ادب اصلانک قاتنه جمع اولدیلر ∘ وانکله کندولرک تدبیرلری بابنده مشورت
قلدیلر ∘ وایتدیلر که سن هر کون چوق رنج ومشقت چکب کندزکه قنی زحمت ویررسن ∘
ابرغی اولماغله طوتب اولدررسن ∘ ودایم بزی بوبلانک اوجندن اشغه ویوقرو بیلدررسن
شمدی بز فکر قلدق کیم اش قولایی کله ∘ واوندن سکا فراغت وبزه امن وراحت حاصل
اوله ∘ سن دخی کرم قیل وانکوا اولمه ∘ ودم بدم اکر بب بزم عشرتری مکدر قلمه وز جنک

ومشقتک بزدن کدب زایل اولسون ∘ وبز دخی شویله ادهلم که قوشلق وقتنده پادشاهک
مطبخنه بر اوکلسون ∘ اصلان بوقوله راضی اولدی ∘ وبومصالحه اوزرلرنده قرار
بولدی ∘ وچونکه بوطریقه اوزره بر نجه مدت نوبت دور قلدی ∘ ناکاه برکون قرعه طاوشن
آدنه کلدی ∘ ویارانلرنه ایتدی که اکر بکا مسامحه قلب بر ساعت مجال ویررسکز ∘
ولطف ایلیب مصلحت کوردسکوز ∘ حیلیه ومکره وغدر یوز اوراین ∘ وسزی بو جبادن
وقانلو قلیجی وجانلو ایلجی ظالمک جوردندن قورترایین ∘ ایتدیلر که بز هیج مضایقه قلمزز ∘ وهم
کزمانغ دخی اولمزز ∘ بس بر ساعت توقف قلب طوردی ∘ وقوشلق اوینی کچدکدن
صکره ادقن ادقن اصلانک قاتنه واردی ∘ وانک کوکلی طاد ∘ ویوزن وکوزنه اکشی
کوردی ∘ که آجلق اوندن عقلنی بیل الیش ∘ وخشم وغضب حرکات ادب ظهوره کلمش ∘
شویله که آغزنک صویی قوریب ∘ ودوداغی بر برنه یاپشب قالمش ∘ وعهدی نقض دیب صلحی
بوزمغه طالب اولمش ∘ همان که طاوشنی ارا قدن کلور کوردی ∘ قاتدن کلورسن دیو باریت
وحوشک حالی نولدی دیو چاغردی طوشان ایتدی که بنمله پادشاهه بر طاوشن کوندر
دلودوان اولدی ∘ ویولده بر اصلان ادقوری کلب المدن الدی ∘ وبن ایتدم که ملکک
غداسیدر ∘ التفات اتمیوب جباردلق قلدی ∘ وچوق سوکب دلنیدن خیلی فحش ویاد ماذ
کلجلو کلدی ∘ وایتدی که بو مرغزار دخی اولغیدر ∘ آوی بکا لایقدر ∘ وبوند مکسنک نجلیق
قوتی وشوکتی وحکمی دخی یوقدر ∘ دبن بر طرفدن قاچدم که ملکه کلم ∘ واول ظالمک
حرکتندن خبر قلم اصلان قاقیب غضب قلدی ∘ وتیز آنی بکا کستر دیو حرکته کلدی

طوشان بی تکلف اوکنه دوشب کیتدی و آنی بر درک قویینک آغزنه ایلتدی که انک صوینک
صفاسندن اچنده صورتلر کورلردی و هر برسنک اوصافندن کما ینبغی خبر ورلردی
شعر جموم قد نم علی القذاة ویظهر صفوها سر الحصاة ترجمه صویی چوق اورتمز چوب چورپ تاش حکره
طوروسی طاش قیرسردن قلورفاش و ایتدی که اوش بو قویوده دردیاقن وادمغه یوکلم قورقرز
واجروچکه دیو جانم اورکر مکر قوجغکه الاسن که ایلرو وارم و دشمنکی سکا کستری
ودم اصلان آنی قولتغنه آلب ایلرو واردی و بر اصلانن بر طاوشنی قولتغنه الب طوردر
کوردی و آنی طشره براقب کندوزن باشن آشغه کوردکی اصلانک اوستنه اوردی و صوه
اچنه اینب اولقان ایچی جانبی جهنم مالکنه وردی طوشان سلامتلقله دونب
وحوشک صحبتنه یتدی و اونلره صوردلر اصلانک وفاتندن وحالنک صفاتندن
خبر ایتدی و ایتدی که شویله ایلدم آنی که ایرق کروکلمز کیتدی و قاودوغی یر
یوتدوغی کبی آنی صو یوتدی بس جمیعسی شادیلق آتنه بنب فرحلر وصفالر بولدلر
واول مرغزار وچمن ایچنده امینلک وراحتلغله جولان قلدلر واشو بیتی ورد زبان ادینب
آغزلرنه آلدلر شعر والله لم اشمت به فالکل رهن للممات
لکن من طیب الحیوة ان تری موت العداة ترجمه قلمزن والله شماتت بن آکا هب خلق اولر
الا درلک لذتن خصمی اولوکوردن بولر کلیله ایتدی که اکر اوکزی شویله هلاک
اده بلورسک که زیانی اصلانه دکمیه وجهی وار و اشکال صوکنده بوتاء ویل وجهت بولمغه
یر اده و اکر شویله که اکه برالم کلمیجه و اول اشده بر مضرت اولمیجه میسر اولمزسه

وکلمز لکله قولاغی کلمزسه ذنهار اول اودنیا سن و اول اشه یاقن وارمیاسن
که عاقل کیشی کندو دکلنک راحت اولیغون مخدومنک زحمتن اختیار اتمز وهرکز
اول نججک بوله کیتمز سوز بو کلمه اوزرینه آخر اولدی و مشورت شویلجه قرار بولدی
دمنه اصلانک خدمتنده بر قاچ کون تقاعد قلب کوروطوردی و خیلی زماندن صکره
بر خلوت وقتکو زلیب اودسک وقایغلو قاتنه واردی اصلانک عقلی طاغلمدی
چون آنی اول صفتله کوردی و تیزایت مملکتده نسنه یی حادث وظاهر اولدی
دیو قارشو واردی ایتدی که بلی ملک ایتدی که بس نسیله سکه بزه حالی و مقبل
ودولتلو کیشی بو کون اشلیجک اشی یارنه صالمز دمنه ایتدی هر سوز که اشدجی
کشنک قولاغنه کراهت کله آنی سویلکه کمسه قیابلمز و اول بابده بهادرلق قلسه
ظفر بولسه اولمز مکر که اشدجنک عقلنه وتمیزنه سویلین کیشی تمام اعتماد قله
خاصه که منفعتی اول سوزده اشدنه راجع اوله چون سویلین کشنک فایده سی اوندره
هماننتربیت حقلرن اوده مکدر و شول نسنه که فرض اولیدر دمکدر و غنیمت درکر
انک ضررندن سلامت قورتله و بو فتح میسر اولمغله خلق راسنده برابر اواد
بوله وشمدیکی حالده بو سوزه اقدام قلسه اولور ولجازت ورخصت دخی
بولسه اولور بو سببله که ملک کووقلان پادشاهلره نسبت عقل و فضیلتله
مستثنی واقع اولمشدر و بیقیاس کمالات ومراتب بولمشدر و انک اشتمند
پادشاهانه فکرلر قلسه کرکدر و ایو و یاتلو فراستده تمیز اولسه کرک

کشی

ودخی کزلو اولمیه که بنم سوزم مطلقا محض شفقت و دوستلقدر ۰ واونده هیچ
غرض و شک و شبهه یوقدر که دمشلردر مثل الرائد لا یکذب اهله ترجمه
قولاوز کندو قومنه یلان نسنه خبر ویرمز ۰ وجمیع وحوشک بقاسی
ملکک عمرینک دوامنه باغلودر ۰ وهر برسی آنک حیوتی برکاتنده حظ
کوردر ۰ وعاقل وحلال زاده کشیه لازمدر ۰ وواجب اولن حقی اودمک وحق
وطوغری سوزی بایلمیب دمک ۰ که هر کمسنه پادشاهدن حقی کزلیب سلمیه ۰
وطبیبدن رنجنی کزلیب حالنی عرض ایلمیه ۰ ویا دوستلرینه رازنی ورمیه ۰ وفقرنی
ودرویشلکنی ظاهر قلمغی جایز کورمیه ۰ کندو حقنده خیانت قلمش اولور ودیانت
اهلی اولن کشی بونی تحقیق بویله بلور ۰ اصلان ایتدی که سنک امانتک چوقلغی
وانک اثری دخی حالکده ظهوره کلمشدر ۰ وشول نسنه که تازه ظاهر اولیدر
انی سویله ۰ وتأخیر روا دکلدر تیز بیان ایله ۰ که اول سوز سنک شفقتکدن ناشی
ونصیحتکه حمل اولنه ۰ ویا وذکانه وشبهه‌یه رخصت ومجال ویرلمیب دفع قلنه ۰
دمنه ایتدی که شتربه چری باشلرله خلوت طانشقلر ایلدی ۰ واونلره
استمالت ویروب ایچ سوزلر سویلدی ۰ وایتدی که اصلانی صنیب قوتنی
وهنرنی کوردم ۰ ومکرنی وفکرینک وفراستنک آخرینه اردم ۰ وجمیع احوالنه
اولدن آخرینه واقف اولدم ۰ وهر براشنده بردرلو ضعیفلق وخلل بولدم ۰ وملک
اولکا نعمت وغدادرک اکرامنده افراط قلدی ۰ وشبله که ملکک خاصه سندندر

حددن طشره حرمت بولدی ۰ تا پادشاهک نفسنه یقین برابر اولدی ۰ وبونجه
زماندرکه حلده وعقده وامرده ونهیده مطلق العنان قالدی ۰ وفتنه
دیوی آنک کوکلنه تخم صاچدی ۰ وعصیان هواسنه بینب ضلالت
فضاسنه اوچدی ۰ ودمشلردر که چون پادشاهلر خدمتکارلردن برسی
مالده وحرمتده وخدمتده وحشمتده کندویه مقابل وبرابر کوره ۰ کرکدرکه
انی تیز اوتدن کدره ۰ والا آخر کندو بنیادنی ازه ۰ فی الجمله شول نسنه که پادشاهک
مبارک خاطرینه معلوم اولور ۰ هیچ کمسنک اول فکر وعقلنه یکمکلر ۰ وبن شونی
بلورن که علی التعجیل اوکزکه تدبیرین قلمق کرک ۰ وامین اولسه‌ندن قورتلمق کرک
بوندن اول کدن که آب طغیان قلمیه ۰ واختیار الدن کدوب تدارک ممکن اولمیه ۰
ودمشلردر که خلق ایکی قسمدر برسی حازم وبرسی عاجز وحازم دخی
ایکی نوعدر ۰ برسی اولدر که خطر حادث اولمدن ۰ وشر وبلا معاینه کلمدن
قضیه‌یه نیجه اولجغن بله ۰ وخلقه اشلرک آخرنده معلوم اولجق نسنه
اکا اولنده صواب وجهله ظاهر اوله ۰ وهر اشک اولنده آخرنک تدبیرن
بله ۰ که اول الفکر آخر العمل ترجمه فکرنک اول هب آخردر هر عملک
چون حادثه‌نک نقشی ۰ وواقعه‌نک صورتی ظاهر اولوب وجوده کلزه ۰
انده خود عالم وجاهل وزیرک وغافل یکسان وبرابر اولور ۰ ونبوت دخی بو معنیدن
اشبو لفظله تعبیر قلورکه الامور تشابهت مقبلة ۰ فاذا ادبرت عرفها الجاهل

کما عرفها العاقل شعر چونکه اشلر یوز طوتر کلمکله مشکل اولوره
دونجک جاهل دخی عاقل کبی شکسز بلور شعر تبین اعقاب الامور اذا مضت
وتقبل اشباها علیك صدورها ترجمه چو گلدی اشلرك صوکی بلوردی
گلورکن نولجاغن کم بلوردی ه چو صاحب فراست کشی بونسق وبوطوراده
احوالنی کوزلیب مراقبت قله جمیع اوقاتده دکلی اشلر بوینی آنده تصرفی زنجیرنه
باغلو اوله وکمسی کرداب دشمزدن اوکندن قیوکه چقه کله شعر
فتی لم یضیع وجه حزم ولم یبت ه یلاحظ اعقاب الامور تعقبا بیت
درحال خصم خفته نباشی بهیچ روی ه زیرا چراغ دزد بود خواب پاسبان ترجمه
غافل اولب یاتمه دشمندن حذر قل دایما ه پاسبانك اویقوسیدر زیرا اوغری چراغ
ولکن بخیسی اولدرکه چون بلا وزحمت اکا ایرشه ه دهشت وحیرت باصب کوکلنی
طاغتمیه درشه ه تا که تدبیرله آخری برصوابه وخیره ایرشه شعر
جای که گره چوزن شود هیچ مرد ه انجام درست ابوا الفضایل شعر
رجل اذا ما النایبات غشینه ه اکفی لمعضلة وان هی جلت ترجمه
بلالر باشنه چو قیجی اورده ه بویك کوجك درملر کفایت وعاجز اولدرکه هر ایشده بیچاره
ومتردد اوله ه وفکری پریشان اولب حیران قاله ه وبرحادثه ده وفتنه ده سرا
سیمه اولب الکیه وذلیق قله ه وهمتی سعادت کسبندن قاصر اولب جمیع نعمتلردن
کندوده حاصل همان بر تمنی آرزو بوله شعر ضروب بالحسیه علی عظم صدره

نیم بیرده کله عموده دورده اولیرده دار ابو الفضایل

اذا القوم هشوا للفعال تقنعا ترجمه دیکیو چکسن کوکسی کلدرنه عمدن
خیر ایشله ایل شاد اولجق دکه قناعت ه وبو تقسیمه مناسب ولا یقدر شول
اوج بالق حکایتیدرکه حددن طشره فایده سی چوقدر اصلان صوردیکه بخه
اول حکایت ایتدی کتورمشلردرکه بولدی ایراق برخلوت یرده برکولجک واردی
وانک ایچنده اوج بالق بربرله مصاحب ویار اولب طورر لاردی ه واونلری کمسه
کورمزدی ه وایلی رب ضرر دکورمزدی ه ایکسی حازم وبرسی عاجز ه ناکاه برکون حق تعالی
قضاسیله ایکی آوجی کوزلیرك اوچنده کوردیلر ه وبربرله قول ایتدیلرکه یارن آغ کتوروب
آته لر واوچنده طوته لر ه واوچی دخی بو سوزی ایشتدیلر ه وکندولرندن کیدلر ه وشول
بالق که حزم ده وفراست بولکنده برمرتبه ایرمشدی ه وبو جفالر قلبی چوق وفا وغدار
زمانه نک مکرینی وجورینی چوق کورمشدی ه وتجربه وتدبیر یایقوسنی بولدرب
سرمشدی ه تیز فکرینی حرکته کتوردی ه وصو کوردکی یردن چقب علی الفور کندری
دکزه یتردی ه وبوارادن آوجیلر ایرشی کلدیلر ه وکولجکک ایکی طرفنی دخی طوتب
محکم قلدیلر ه واول برسی اورته حالکوکه نه عقل جوهرندن خالی وعاطل ایدی
ونه تجربه ذخیره سی دخی وندده سرجمله باطل ایدی کندزنه ایتدیکی غافل
اولدم ه وغفلته اوینلرك جزاسن بولدم ه که دمشلردر مثل اذا حلت المقا
ضلت التقادیر ترجمه اوراندلر بوزلر تقدیرا ریجك ه شمدی حیله وقتیدر دك
طورسه اولمز ه واکرچه بلا وقتنده تدبیر چوق فایده قلمز ه وآفت ایرشجك کشی

دیر

نکردن آدنق ثمره بولمز ۰ و بو مجلسله عاقل کشی علمك منفعتدن نومید اولمق اشه کلمز ۰
وتدبیر اهلی دشمنك مکرن دفع ایتمکی تاخیره صالمز ۰ امدی ادنلوه ثابت قدم اولجی
مکان دره ۰ و فراست اهلی مکری اورتیه کترجك زماندره ۰ بس کندزنی اولوکی
قلدی ۰ و قادنی یقادو صونك اوزرنه کلدی ۰ و آوجیلر اولو صانب آلدلر ۰ و صو دکن
طشره صالدلر ۰ و بیك دلو حیله قلب کندزنی آرقه صالدی ۰ و سلامتلغله
اولدی ۰ و اول بالق که غافللق صفتی آنك اوزرنه غالب کلمشدی ۰ و عاجزلق
فعلنده ظاهر اولمشدی ۰ حیران و سرکردان و مدهوش اولب قالدی ۰ و صاغنه
صولنه چالقب اضطراب قلدی ۰ و اشغه و یوقرو چکلیب یلدی ۰ تا آخر طوتلب
کرفتار اولدی ۰ و بو مثلی آنکچون کتوردم که ملك بو اشی مقرر بیله ۰ **شنزبه** نك
اشنده تعجیل قله ۰ و صاحب قران پادشاه اولدرکه اشلرك تدبیرنی فرصت فوت
اولمدن اده ۰ و ایلدرم کبی قلجیله دشمن بنیادنك توزن چقاردب طاغده ۰ و ثابت قدم
نکرنك شعله سی خصمنك سراینی اوده یاقه ۰ و بی تکلف دوتنی کوکاره چقه **اصلان**
ایتدیکی معلوم اولدی ۰ ولیکن بن کمان ایتمزن که شنزبه دن بونك کبی حرکت کله
و هیچ بر سبب بوددکا هه خاین اوله ۰ و تربیت سوابقنه کفران لواحقنی مقابل
که آنك بابنده شمدیه دکین ایولکدن آدنق نسنه واقع اولمشدر ۰ و بوندن اکه بر بادر
حرکت و زیان و نقصان دخی کلمشدر **دمنه** ایتدی که بویله در ۰ ولیکن ملکك
اکرامی چوقلغی آنی آزدردی ۰ و انعامی و عطاسی بوللغی ایچون قودردی **شعر**

اذا انت اکرمت الکریم ملکته ۰ وان اکرمت اللئیم تمردا ۰ فوضع الندی فی موضع
السیف بالعلی ۰ مضر کوضع السیف فی موضع الندی ۰ **ترجمه** قل اولو سا کریمه چونکه اکرام ایلدك
کندزن کودرلیمه چونکه یومشق سیلدك ۰ بس تلخ یرنده بخشش قلمق اولولق قلت ۰
کی خطادر صانکه بخشش یرنه قلج قودك ۰ و یارماز کوهرلو کشی همیشه اعتقاد دله
نصیحتلر قلور ۰ تا شوکه دك که بر مرتبه یی اومارلر ۰ ارشب بولور و آندن صکره زیاده و
و اعلی منزل کوزتمك آرزوجه اولور ۰ که اول که لایق دکلدر ۰ بولیب و الب کیدر ۰ و اکرچه
یارماز اشلری و خیانتی اکه سرمایه اده ۰ و پلید و اصلسز کشیدن اکی خدمت و نصیحت
کلور ۰ آنك بنیادی قورقو و امید اولور ۰ و چونکه کندزنی مستغنی و امین قلور ۰ صوکی
بولنور ۰ و او دکی یالك چاودر بطالتر و **حکما** بیورمشلردر که پادشاه کرکدر که
بغایت فراستلو اوله ۰ و نوکرلر و خدمتکارلره درلکی معتدل قله ۰ و شویله قلمیه که
نعمتدن و کرامتدن محروم قلالر ۰ و نومید اولب آنك دشمنلرینه میل قلالر ۰ و شول
قدر نعمت و غنیمت دخی دکمیه که غرق اولب فکره طلالر ۰ و فضوللق قلب عاصی اولالر
و اقتدا حق تعالی نك آدابنه و طریقنه قلب امان بولالر ۰ و آندن عزیز کلامنده امام
بلالر که **وان من شیء الا عندنا خزائنه وما ننزله الا بقدر معلوم** تا همیشه
خوفله رجا اورتسنده درلك اده لر ۰ نه نومید اولب دشمن صحبتنه کیده لر ۰ و نه
استغنا حاصل اولب طغیان و ضلالته آتن یدلر ۰ **آیة ان الانسان لیطغی ان**
رآه استغنی شعر وهذا فذلك النفس نجاة تحقق ۰ ونفقة مصدور و جراحة خارج ۰

ترجمه نفسنك دخي طاركوكلك چاغنمسيدر بو نميد و قوولمش كشينك چغنمسيدر
وملك بلمك كرككه اكري مزاجلو كشيدن هركز طوغرولق كلمز و هر اد طريقه لوكشي
تكليف و تكلفله راضي و لحق اخلاق و راستيول بولمز شعر
وكل اناء بالذي فيه رشحه ويبني الفتى عما عليه انطواء ترجمه
تكلفسز بو سوز خوشدر كه عالم خلقي بلشيدر كه باددقدنصره شولدركم اپچنده طولشيدر
شيله كه قو يروغي درو اگرچه باغليب آدمي نجه اولالر و اصلاحنده و تربيتنده مبالغه
قلالر چونكه قوي دريله اصل قرادنه و اردو و تربيت فايده قلمزكه اوغرسه بي تكلف
نيشتر اوردر و هركمسه كه نصيحت اهلنك سوزيني اگرچه آجي اسه دخي طوتب انكله
عمل قلميه انك ايشلرينك آخري ندامتدر و پشيمانلقدن خالي اولميه شول صايرو كبي كه
طبيبلوك اشارتيني سببك صاللييب خاطرينه آلمز و كوكلي نه آرزولرسه پرپرهيز قلمز
وكوندن كونه خسته لغي غالب اولب صاغلق بولمز شعر فاصبر لدائك ان جفوت معالجا
واقنع بجهلك ان جفوت معلما ان المعلم والطبيب كلاهما لا ينصحان اذا هما لم يكرما
ترجمه چون طبيبه جور ادرسن وار چك امديدردكي چون معلمدن قاچرسن خوش كور امدي جهلكي
خدمت اكرام اغنيجه هم معلم هم طبيب جهلكه قلمز دوا اولب بولكدرمز رنجكي و پادشاهلرك
خدمتكارلرو ازينه برسي بودركه نعمت شكريني اوده يه لر و نصيحت بابنده نه مصلحت
وارسه اكا ديه لر و دوستلرك شفقتلوركي اولدركه پرهيزكار اولب مخالفت قلميه
ونصيحت قلمغي ولجب بلب جميع اطرافدن غافل اولميه و ايشلرك ايكيكي اولدركه خاتمه سي

مرضي و عاقبتي محمود اوله و كوكل شودعايي بخشيرق سوركه پاك و شريف
كشيلردلنه آله و يارانلرك موافقي اولدركه جميع معنيلرده مطيع اولب
يومشقلق قله و خلقلرك رغبتلوسي اولدركه عفاف و تقوي و آدو لغيله
وجوده كله و خلقك بايرغي اولدركه نعمت چوقلغي آني آزدرميه و كوكل طاغي
مستولي او غالب اولب چوره يا كرز درميه كه بو ايكي خاصيت عورتلره مخصوص
اولور و اونلرك طبيعتندن كلوركه قال النبي صلى الله عليه وسلم انكن
اذا جعتن دفعتن واذا شبعتن جلتن ترجمه آج اولجق سزلر اولورسز دلبل
طوتمه كوز ازقونلغه اولر دليل شعر فما كان مفراحا اذا الخير مسه
وما كان منانا اذا هو انعما ترجمه ادرشسه خير و نعمت منت ايتمز
كوكل شاد اليليب خاطر كوزتمز و هر كمسه كه اود دوشنب ايلان يا صدنه
اول نجه راحتلق ولذت بولب اويقويه قانه و فكر اصلي طوغرولغنك فايده سي
وعقل عزيزينك ثمره سي اولدركه چون دوستلردن دشمنلك كاله و حد متكا
لردن كبر و اولو لنمق مشاهده اوله درحال ايشنك اطرافني الينه آله و اونلر
قوشلق يمكي فكرن قلركي بواخشم شربتي اجرب حيعسيني هلاك قله كه دشمن
مهلتله قوت بولر و فرصتله آخر يكن دخي كلر شعر مخالفان تومور ان بودند ما
بنا و از سر موران نماركشته دمار مده زمان شان زين بيش ودوزكار
كه اژدها شود ار مور زكار يابد ما بد ترجمه قرنجه بيدي مخالفلرك هب اولدايلان

قوتنجه اولدجه ایلان قرار بولوردمه امان بوکون یارن دیو بن اویلیه جانی زنهار
که اژدها اولور ایلان چوق قاله خیلی زمان و پادشاهلرک عاجزی دخی اولدر که
اشلرک عاقبتندن و آخرندن غافل اوله و کندنک و مملکتنک اشلرنی و مصلحتلرنی
سهل و خوار بله و هر کاه که بر بیوک حادثه و دشوار اش بلره حزم و احتیاطی ترک
ایلیب مهمل قله و چون فرصت فوت اولمغله دشمن غالب کله دوستلرینه تهمت
قلب کاه بوکه و کاه اوکه حواله ایلیه و هر برسنه بر تهمتلو سوز سویلیه شعر
ولكن اخو الحزم الذي ليس نازلا به الخطب الا هو للقصد مبصرا
فذاك قريع الدهر ما عاش حول اذا سد منه منخر جاش منخر
ترجمه جهانده طوغرو فکرلیسی شودرکه کلسه بر صارا باش انک قصدینی بیلور کره فکری اولدر
بس اول بر بوالعجب درکه دردی اولدقجه چاپکدر یا یلسه بر قاپو اکه آچر اول بیک قپو کولکدر
و پادشاهلق احکامنک فریضه لرندن برسی بودرکه دشمن تمکن و قوت بولمدین
غالبا ولمدن مبادرت و تعجیل قلنه و سیاست وجهیله تدبیرلر اولنه و هر
دشمنک نفاقینه و آلدسنه التفات اتیوب اشنه منکر اوله و عزیمتی توجه عقلک
و یکت بختنک تقویتله تربیت قله شعر اخو عزمات لا يريد على الذي
يهم به من مقطع الامر صاحبا اذا هم القى بين عينيه عزمه ونكب عن ذكر العواقب جانبا
ترجمه شو تدبیرلر اهلدر اوله کاه یوتلسه بر اش که هر کز اش بتر تلردن استمز یاردم بیت
چوکلدی اش براغوز منی کوزی اوکنه نه آخرین صاقنور ایشکنه در اوکم اردم

که مال تجارتسز زیاده اولمز و علم مذاکره و تکرار قلینجه قرار و ثبات
بولمز و ملک سیاستسز باقی قالمز شعر لا يسلم الشرف الرفيع من الاذى
حتى يراق على جوانبه الدم ترجمه شرف اهلی انه قورتلسون بلادن صاغی صولی بوتون اشماینجه
شعر دست زمانه یاره شاهی نیفکنده در بازوی کی آن نکشید دست کرم تیغ
ترجمه بکلک حمایلن بخه آصسون زمان الی بر بوینه که کوه مدعمرنده بر یاره
اصلانک ایتدی سوزی اردی و قوتلو سویلدک و قتی جرات و بهادرلق
ایلدک ولیکن نصیحت ادجنک قولی قالمغله مردود اولمز و مقبول شب دکلدر
ادرلک هیچ زیان قلمز و شنزبه طوت کم دشمن اوله معلوم دراندن کله و نه قدر
فساد ادب نه دکلو حرکت قله بله و یقین درکه اول بنم یتیجکدر و درلکی
دخی و تدندره و بنم قوم و مددم اتدن در شعر کجا تواند دیدن کوزن طلعت شیر
چکونه یارد دیدن تذرو چهره باز ترجمه صغن کیک قفان اصلان یوزن نه کوره بله
نه زهره سوکلنه یاکه طغانه قارشو کله و دخی بندن اول امان الیدر و بو
زمانه دکیمله بلبشب صحبت قلیدر مصراع ان المعارف في اهل النهى ذمم
ترجمه بلور عاقل کیشی که هر بلیشمک عهد ادشمکدر خیانتدن صاقنمقلق همان اتمام دشمکدر
و مروت احکامنده نه تاویلله عذر دلنه که بن انکا اعتماد قلیدرون و آشکارا
خلوا درتسنده انک خیر ذکرنی و عقلنی و دیانتنی و اخلاصنی و نصیحتنی
و امانتنی دیله الب دردرن و اکر بن انکا بو صورتنه مخالف بر اش قلورن

مشكلدر كه سوزده تناقضه وطبيعتده ركيكلكه منسوب اولرلر وكوكللر
عهدمدن وقولمدن صوڭ اعتباردسز قالورن دمنه ايتدي كه طعمم ويمكدر ديب
ملك اكا آلدنسه اولمزه زيرا فرض ادلم كه كندو يالكز مقاومت قلمق الندن
كلمزه ذرق وشعبده وغدر ومكرله يادرم اتمكه برقاچ يارانلر دخي بولمزه
بن اوندن قورقرن كه وحوش اكا موافقت قيلالره وسكا دشمن اولب اكا دوست
اولالره زيرا كچوقدن بري اونلري سنك عداوتكه قيندرره ولوكلوني مخالفتك
آتشنه بندرره وبو جمله سيله اول كافر نعمتك تحقيق الندن كلوركه ايو قلرودن وازكله
وكندسي يالكز بوين اورب بواشي قله چون دمنه نك دمدمه سي وسوزلري اثر
قلب كوكلنده براكلدي اصلان سن بواشده نه مصلحت كوررسن ديو دمنه يه
سيلدي ه ايتدي كه چون دشه قورد دشه آيرق فايده قلمزه وكشي آكي جوره منجه
ساغلق وراحت بولمزه وبرطعامي كه معده قبول اتمدي ه وهضم اولمبوجه
سكب كيتمدي ه چون دم بدم حركت ايدوب سلمك بلمزه كشي آني استفراغ ادوب
دفع اتميجه زحمتدن خلاص اولمزه ودشمن كه مدارا ولطفله دوست
اولميه ه وتمردي واوكلكي زياده اولب آندن محبت كلميه ه لازم اولوركه
كشي اوندن آيرلب مفارقت قله تا خلاص ونجاة بوله اصلان ايتدي كه
يكوندم شنزبك صحبتني كشي كندرين وادسونه وبو حالي اكا ديبه قانده
كدرسك كت ديو اجازت ويرسون دمنه بلوردي كه چون بو سوز شنزبه يه

ظاهر اولور كلب اصلان كندو جانبنك براءتني وآدولغني اثبات قلره وكندو مكري
وبلايني دوشن اولب بر رسوا يلق كلره ايتدي بو باب حزمدن وپرهيزدن ايراقدر
اشه كلمزه وما دام كه سوز سويلنمشدر خيالي باقيدر سري كمسه بلمزه واظهار
ادب سويلندكدن صكره انكار صورت باغليوب تدارك ممكن اولمز شعر
سخن تا نكويي توانيش كفت ه وچو كفته را باز نتوان نهفت ترجمه
سويله سك سويلمدك سوزي اولره كرلمك سويلنسه قولايي محكلر وهر سوز
آغزندان اندن چقب قاچه وهر اوق كه يايي قبضه سندن آتلب اوچه اول
سوز اورتلسه اولمزه واول اوق دونب كرو كلمزه واسم اوقوموق بزكي بلكه آغر
ونفيس يركدره وهر كشي اكا قاچن بها يتوره شعر فظن بسا ايرا لاخوان شرا
ولا تأمن على سر فوادي ترجمه ايله هر قرداشكا آغدق كمان ه هيچ كوكلي برسره بلمه زمين
بيت چنان در دولتاين سخن دار رازه كه كردل بجويد نيابد رش باز ترجمه
سوزي كوكلده شيله كرله محكم ه كه كوكلده اراب بولسونلر هم ه ودخي شايدكه
چون صورت حالي بله ه فضيحت ورسواي اولب مكابره قله ه ودوزنب غوغا
صواشه وياطوردغي يرده يارا قلنب ويوزدندرب كلميه قاله وحزم واحتياط
اصحابي ظاهرنكاهه كزلو عقوبت تمشلردر وكزلو جنايته ظاهر جزا
جايز طوتمشلردر اصلان ايتدي كه يقين حاصل اولمدن مجرد كمانله بر كشي
كندو مقربلريني نيجه كندودن مهجور واراق قله ه وهم اونلرك هلاك

انمسنه سعی قلق کندوسی عذابه مبتلا اولمقدر و اکی یاغنه بالته صالمقدر
و پادشاهه جمیع معانیده خاصه سیاست بابنده تأمل واجب اولور و حدودی
تأنی و ثبات ایله اقامت ایتسه بغایت قولای کلور شعر ومن کرم الاخلاق ان یصبر الفتی
علی جفوة الاخوان من غیر ذلة ترجمه یکیدک خوش خویی اولدر که قرداشلر جفاسینه
کوکل خوشلیغله هردم یوده قان صبرایده دایم دمنه ایتدی که قومان پادشاهکلر
اما چون اول غدار ظالم براقلب کله کزکدرکه ملك غفلتی کوکلندن کیدروب حاضر
اوله ناکاه اولمیه که فرصت بوله واکر یخشی نظر و تمام فکر قلینسه آنك اعتقادینك
خباثتی بولنوردی و زیشت لقاسنده و کوزینه صورتنده مشاهده قلنوردی که
تفاوت دوستله دشمن اراسنده نظرلرندن معلوم اولور ومعنی اهلینه کرلور مشکل
دکلدر بولر شعر یخفی العداوة وهی غیر خفیة نظر العدو بما اسر یبوح شعر
دشمنلیکی کزلروکی اول کزلو قالور دشمن نظری کزلو سری آشکاره ایلر و آنك باطنی اکیر
لکك علامتی بودرکه دم بدم سکون ومتغیر اولور وصاغنه صولنه باقر هر وقت
که ملك قاتنه کلور وصواشه براقلب اوکنه وآردنه نظر قلور شعر
بربسته میان و در زده ناوك بکشاده عنان و در نجده دامن ترجمه
بیلی غلو محکم صوقباوق بله دوکب دزکنی چست یوکلش بوله اصلا ایتدی صواب
بودرکه اکر بو علامتلردن برنسنه مشاهده قلنه شبهه بالکلیه زایل اولوب
دفع اولنه اولنه دمنه چون اصلانك شتربه دن دوندردی وخشی اولدی

فتنه چیقمقن چاقب یاندردی وصلح منزلندن کوچوب آزقونلق میدانینه قوندردی
قصد ایلدیکه اوکزی دخی کوره وآنك دخی عقلینی وفکرینی بیله وده وهم کماندن
اراق اولمیجق اصلانك بویروغیله واره بس شتربه بولاین وآوردی وحبس
الاینن دیو اصلانکدن دستور استدی وبی تکلف اول دخی اجازت وروب واردی
دمنه چون کوزن کوکسنه دکب غصه لو واوروسك شتربه نك قاتنه واردی
شتربه تمام رغبتله برقاج کوندر کورمدم صاغلق اولسون حالك ندر
دیو صوردی دمنه ایتدی که نیجه سلامت اولسون برکشی کیم کندو نفسنه مالك
اولمیه وآیرقلر مرادینه اسیر اولوب کوکلی مرادینجه اش قلمیه وهمیشه جان قورقوسنده
دتریب برنفس فزعدن وقورقودن وخطردن امینلك بولمیه اوکز ایتدی کیم نومید
لکه سبب نولدی ایتدی شول نسنه که تقدیرده واردی ظهوره کلدی قال
رسول الله صلی الله علیه وسلم جف القلم بما هو کائن الی یوم الدین
معنی قلم قوریدی یازلب یاوزاش اولدی تمام که جفا که عشق وصفا ایش
اولدی مدام وکما اولا که قضایه قادر شو کلب ومقاومت قلمغله دنیاده
برمرتبه بولب آنی اعتباره آلمیه ویا دنیا شرتلرندن برقاج قدح ورهلر اچب
سرخوش اولمیه ویا هوا وضلالت میدانینه قدم باصه وهلاك اولمیب سالم
قاله ویا عورتلرله مجالست واختلاط قله وفتنیه دشمیب یکن کله ویابولمیه
ودنیه برحاجت عرض ایده مراد حاصل اوله ویا برشریر وفتانله اختلاط ایلیه

خبردن وندامتدن امان بوله و یا سلطان صحبتن اختیار قلب سلامت قورتله
شتربه ایدی که سوزلر شوکه دلالت ایلرکه اصلاندن کدورت ونفرت
بولمشسن و صحبتندن قاچماولمشسن ایدی اوت اولدی ولیکن نیچون دکلدر
وسن بلورسن بونمله سنک اورتکده شول دوستلقلری واتحادلری که واقع اولمشدر
وعهدلری که اصلان بنی سکا کندردکی زمانده اورتیه کلمشدر وجمیعسنک
حقلری شویله صاقلنب قالمشدر شمدی البته دیمیجه اولمزن محبوبدن ومکرو هدن
شول نسنه که ظاهر اولمشدر حادث ونادردن ومعهوددن ظهوره کلدی شتربه ایدی
که شویله ای یار موافق وای دوست مشفق دمنه ایدی بر معتمد علیه کشیدن اشتدم
که اصلان ایتمش شتربه سمریه لی چوقدر وبزه اوندن فراغت حاصل اولدی وهیچ
اکا حاجتمز دخی یوقدر وآنی هلاک ایدب طاغتسم کرک و وحوشه انک اتله بر
قونقلق ایتسم کرک چونکه بو سوزی ایشدب حقیقتن صوردم وحال بوکه آنک تجبرن
وتکبرن ومروتسزلکن دخی بلوردم کلدم که سکا اول حالدن خبر ویردم وعهدمک حسنی
وجمالینی کمالو جهله سکا کوستردم ومروتی وحفظی وحمیتی ودینی وفتوتی وارلکی که
بنم اوزرمه واجب ایدی یرینه ایرکوردم شعر از عهده عهد اکر برون آید مرد
از هرچه کمان بری فزون آید مرد ترجمه کم که کلسه عهده سندن عهدنک ادر تمام
هر کماندن یقین ارتق کلوا اول ورا السلام وشمدیکی حالده بواشک مصلحتنه لایق اولدر که
بر تدبیر واندیشه قلاسن ومسارعت وتعجیلله بر حیلیه مشغول اولاسن که شاید

بر عنایت ایرشه دفع ادب قورتلاسن چون شتربه دمنه نک سوزنی دکلیب
تمام ایناندی واصلاننک عهدینی دخی خاطرینه کتوردی ولیکن انک سوزنده صدق
ظن ایلیب نصیحت صاندی ایتدی که لازم دکلدر که بکا اصلاندن غدر ومکر ایلیه
خیانتی ظاهر اولمدن بکا قاتی سنلیه ولیکن یالان سوزله آنی بنم اوزرمه قیدردیلر
وتزویر وحیلیله انک رحمتنی خشمه وغضبه دوندردیلر وانک خدمتنده بردرلو
نابکار ومفسد طایفه واردر مفسدلکله قاتنده اولولر وهمیشه اللری وزرت
وجرات وفتانلق وخاینلق واول نیجه کرت تجربه ادب صنمشدربلو وبو بجلین سود
ایو قللر حقنده دخی دیدلر انی انلوه قیاس قلو والبته شریرلر ومفسدلرله همیشه
صحبت اولمق اختیار وطوغرو کشیلر حقنده یاوز کمان قلمقدر وبویله اشده زمت
وندامت قلمق یولدن آزدرب خطایه دوشوردر وباشه چوق بلالر اوشرر سول
اوردک خطاسی کبی که صواچنده آی آیدنکن کوردی وبالق صانب طالدی وانب نسنه
بولمز چقب قویروغن بولدی وچون برنیجه کرت شویله واقع اولدی اوصنب صو
بزیانه دخی یلدی ویارندسی چون بالق کوردی آی آیدکی صانب طالمدی وچیقدی وبو
کبی تجربه نک فایده سی اولدر که دایم آج قالدی واکر اصلانه برخبر سویلدیلر انا ندسه
وآنی حقیقت وکرچک صاندسه بونکچون اولدی که ایو قللری صنیب حاللرنی بیله
وانلرک خیانتنی بکا تهمت قله واکر بویله دکلسه که یوق یره غضبه کله وبی‌ترسز
کولکنده کراهت بوله بس هیچ دست آویز وتمسک ایدجک نسنه قالمز زیرا سخط

وغضب بریوردن قوپرکه رضا طلب قلب عذر دلمک دخی بر بوزب فایده قلمز
وچون ذرق وافترا وبهتان اثرلو تدارک واصلاح ممکن اولمز که باطل وفسا
چوقدر وحدی وغایتی یوقدر وبن بلمزن که اصلا انه نسبت بندن بر خیانت صادر
اولمش اوله ویا بر شنیع وآغدق حرکت کلمش اوله واکرچه ممکن دکلدر که
ایکی کشی بر برله هم صحبت اولالر وایوده ویا اوزده ویا غصه ده وشادلقده
سوز سویلشب بله دلک قلالر شول وجهله احتراز واو یا نقلواده لر که سهو
واقع اولمیب سالم قلالر که هیچ کمسنه سهودن ونسیاندن قورتلمز وزلتدن
وعصیاندن معصوم اولمز وهرکاه که نقص عهدله وقصدله اولمیب سهو
ونسیانله اولمشدر اوندن تجاوز ادب وکوز یومب کچمک اولی کلمشدر و
دخی اولولرک عفوی واحسانی جمالدرنی تزیین ادب برنکیچون کچلرک جرمی
وخیانتی زشتلغی کبی نسنه یوقدر وجمیع جواهردن اول مصلحته بوبکرلک
لایقدر مثل والضد یبرز حسنه الضد ترجمه ساکه بکدش اولمینده حسنکی
ظاهر قلان ونیم اوزمه خطایه صایجق نسنه بولمزن وشول قدر درجه ده دک
آرتق بلمزن که بو یرده کندو مصلحتیچون فکرنه مخالف بندن بر ایش کلمش
اوله واول آتی حرمتسزلک وخطا بلمش اوله وهیچ اشارت ودلالت
دخی کلمدی که منفعتدن وفایده دن خالی اولمش اوله وبو جملسله
آنک هیبتنی رعایت ادب خلق اداسنده مزاجنه مخالف سوز سویلمدم و آنک

تعظیمنی وتوقیرنی هر ایشده تمام یرینه کتوردم ترک ایلمدم ونیجه کمان ایلسون
کیشی نصیحتدن وحشت ویکوغمک کله وخدمت عداوته ودشمنلکه سبب
اوله **شعر** داد وسبب دردشد ابنجاچه امیدست ذایل شدن عارضه صحت بیماد
ترجمه درمان بوردده درده سبب اولدی نه امیدکم زایل اوله عارضه سی صحت زارک
وهرکمسنه که مشورتده وقتنده ناصحلردن ومعالجه وتیمار فرصتنده طبیبلردن
وشبهه یرلرنده فقیهلردن رخصته وغفلته راضی اولسه واوش ایشده دیب
مساهله قلسه راست فکرک منفعتلرندن وحق علاجک وتیمارک فایده
لرندن وعبادتده مجاهده نک وسعیک برکاتندن محروم اولر وتن وجان
مصلحتلرندن کروقالر واکر بو جملسیدر کلسه سلطنت سکواتی
وملوک ملاقاتی ممکن دکه آنی بو که باعث اولمش اوله وآزغونلغله کوکلی طولمش اوله
وملک سکواتی بودر که خاینلر همیشه رضا جمالیله آراسته ومزین اوله و
وناصحلر وامینلر سخط وغضب وبالیله مأخوذ وکرفتار اولب قاله
وعلما بوردن بیورمشلردر مساحله دکزنه طالمق وقیوروغی کسلمش ایلانی
دلوکنده استیوب بولمق وسلطانه قربت بولب مصاحب اولمق اوچی
برابر اولر بلکه سلطان صحبتی هیبتده وقورقوده وزیانده دخی آرتق کلر
شعر وما السلطان الا البحر عظما وقرب البحر محذور العواقب **ترجمه**
دشب طورر عظمتده دکز کبی دکز قتینده وار اولن عاقبت اولر حیران

ودخی بیا دکه بو استکراهه سبب بنم هنرم اولمش اوله وکفایتم ونصیحتم
اکا قاتی کلمش اوله که ایوات قوت دیوکر کلکیا وجهدن چوق زحمت ومشقت
بولو ومنتها یوکسک اغاج یمش سبنیدن بوذقلری صنب باشنه بلالر کلور وطاوس
جمالی جهتندن قویروغی وقانذی قولب عاجز قالور شعر وبال من آمدیمه دانش من
چو روباه را موی وطاوس را شعر شد آفت معطر سبب کشتن آهو شد طبع موافق سبب بین کفایه
ترجمه کیکلک اولدی معطر کوبکی موته سبب سرتلاکا اولدی بدنی طوتمغه یادوهم
هنرمندلر حسدندن تلف اولور وفضیلت وکمال کاه اولورکه اصحابنه قلجقده زیاده قلور مصراع
ان الحسان مظنة للحسد بیت ندیا لعداة من نشاوها ضرد کما یضر ریاح الورد بالجعل
ترجمه بحشلر تهمت یریدر هر حسدکین اهلنه شیله که کل قوقوسی سم در طوکزلن قوردنه
واما ثلک وفضل اهلنک حضیضی اراذل وخودکشلر اولرلر وچوقلق سببله غلبه
قلورلر ولیئملر کریم جمالندن وبلزلر بلر صحبتندن واحمقلر ذیرک ملازمتندن
ملول اولب واذکالر شعر عدیل فاخته باشد کل وعدوی جعل ترجمه
بلبله کل جان ودشمندر طوکزلن قوردنه وهنرسزلر هنر اهلنی تیج وترسیت میکده
شول قدر مبالغه قلب صوت اودرلر که انک حرکاتنی وسکناتنی کناه لباسنده
وجنایت صورتنده وخیانت کسوتنده اولویه کسترلر وشول هنری که دولت سعادته
سبب بلرلر هما نانی مجرم ملغله وشقاوته جهت قلورلر شعر
تعدد ذنوبی عند قوم کثیرة ولا ذنب لی الا العلی والفواضل ترجمه

صایرلر خلق اچنده عیبی چوق ولی عیبم کمالدن غیری بر یوق واکر بر مفسد
بو قصدی قلمش اوله وکوکدن اینن قضا دخی اکا موافق کله نتیسه اولورکه تقدیر
سببله تغان اصلان واژدها کبی ایلان صندو وسنبده کرفتار اولور
واورزاق فکرلو عاقل ومالی چوق بای خیره وحیران وفقیر اولب عاجز قالور ومحتاج
فقیر وقورقاق بخت مال وبهادرلق بولور واحمق غافله ودلو بهادره ذیرکلک واو
یانقلق وقورقاقلق کلور دمنه ایتدی اولفته که اصلان سنکچون قایندرد
وخشم ادب ودرشن قرچلدرب باشن کوزن اوینادر بوسن صایدغک بابرد
دکلدر بوکه وادمه ویارانلر مساوی وفتنه وحیله قلدلر دیو اونلرک دوستلغن
دخی یله وردمه بلکه شیله بلکه مروتسزلکده وجبادلقده وبی وفالقده بغایتکا
وانک غدری ومکری ونقصانی جمیع خلایقه شاملدر وصحبتی اولی بالکبی
طاتلو اولور واخری اغودن دخی اجیدر هلاک قلور شتربه ایتدی که بالن طاتدی
طوردن بلاسن کورسم کرک ویقیندر که بنی بونده اجل کتوردی جان ودرسم کرک
یوخسه بنم اصلانه نیرم بکوزدی که کلوردم وانک طعمه سی وییمکی یکن صحبتنه
طمع قلوردم اما تقدیر بنی بو ورطیه براقدی وحرص وامید غلبه سی بو اوده یا قدی
شعر واعلم انی قایل الرای مخطئ ولکن قضاء لا اطیق غلابه ترجمه
بلم شاشدی بلوردم اش خطادر قضادر چاره یوقچون غالب اولدی وبوکون
تدبیر ندارکدن کچدی وفراست وحیله قوشی اوچدی وبو بال ادوسی برنیلو قورتلمق

بولر و آنك عنبر كبي نسيمنه و معطر رايحه سنه مستغرق و مشغول اولب قالر
تاكه و قتله اوچمنی و اوصك اولر چون نيلوفر يابرقي كنش طولنجق صويه باتر آبي هلاك
قلر و هر كمسه كه دنيادن بر كفاف مقدارنه قناعت قلميب يله و فضوللق طلب زياده
طلب قله شول سكك بي دركه هيچ انصافه كلب كندو حالنه نظر قلمز و جملره و يا شل
يا بر قلوا غاجلره و ديجانلره و چكاره راضي اولمز و ادب بيلك قولاغي دبندن آقق
صويه قونب قالر و آخر بيل قولاغي صالر هلاك اولور و هر كمسه كه قدرن بلمز كشيه
خدمت ايليه و نصيحت و جهله اكا سوز سويليه سوكه بكزر كه اكن كتر مكچون
بر چورق يره تخم صاله و مصلحت بتر مكچون اولولرله مشورت قله و غصه كدر
شادلق كتر مكچون آنه دن صاغر طوغمش كشيله سوزه كله و فايده بتر مكچون آقر
صو اوستنه يازو يازمقي جايز بله و اوغل و قيز قصدنه كلسه و حمام صورتنه عاشق
اوله دمنه ايتدي كه هي كتي بو سوزلردن نچه و اشكك تدبيرن قلمق اردنجه اولب
كوزك آچ شتربه ايتدي كه نه تدبيرم وار نه اده بلم و الدن نه كلور كه قلم ومن اصلانك
خوينی و خلقيني تجربه ادب دررن اول بنم حقمده شر سوز سويلمز و لكن مقربلري
بني هلاك اتمك اردنجه اولدلر اونلرك سعي لري اكا حضور قومز و اكر بونلرله
اسه اش مشكل اولر و قورتلمق قيي قولاي يسز كلر زيرا بو بولك ظالملر كه ال
ودشب بر برنه آرقه اولورلر و جميع اتفاقله بر كشيه قصد قلورلر تيز فرصت بولب آيقين
الورلر شويله كه قورت و چقل و قارغه دوه يه قصد قلدلر و آخر ظفر دخي بولدلر

دمنه صوردي كه نجه در اول حكايت ايتدي كه كترمشلردر كه
بر قارغه و بر قورت و بر چقل بر اصلانك قاتنه جمع اولمشلردي و بر اولو يول
قراكنده وطن قلمشلردي و اول يورده بر بازركاندن بر دوه قالدي و اوتلق
قصدنه اونلرك طوردقلري يره كلدي و كوردي كه بر اصلان طورر كلوب كسر
تواضع و سلام و خدمت قلدي و اصلان دخي استمالت ادب خوش كوردي
و بونده كلمكه سبب نولدي و عزيمت قانجه در ديو صوردي جواب وردي كه
ملكك نه بيوررسه و هر نه طوشده كه قورسه اصلان ايتدي كم اكر رغبت
ادرسك بوره جقده خوش وقت اولب طور و ايمين اولب بزم صحبتمزي خوش
كوردوه بغايت فرح و شاد اولدي و اول بيشه ده ساكن اولب چوق زمان
قالدي بر كون اصلان اوليب كوزكن بر فيله بولشدي و انكله چوق جنك
ايليب قاني چالشدي و بربرين آلجيوب اش تأخيره قالدي و اصلان مجروح
و مسكين اكليوررك كو كلدي و بر قاچ كون زحمت اوجندن آوليوب ساكن
اولدي و قورت و چقل و قارغه مغبون اولدلر و آجلق غالب اولب عاجز
قالدلر چون اصلان آجلق اثرن مشاهده ايلدي و يورك اشبو يورده ده
بر آوجسته لك قيدكوز كوردي و دين ديو آنلره سويلدي و آنلر دخي بر آنك
حكمله شويله بر طرفه واردلر و بر شر و فساد باشر مغه يوز اوردلر و بر برنه
ايتدلر كه اشبو دوه بو يورده نه مصلحتده اولر نه كلب بزمله بر مجلسده بودم صحبت

تلو ونه ملك آندن بر منفعت و فایده بوله ملکی شیله ایتمك كوك كه آني
هلاك ایدب طاغده وهم كندو طوبیه وهم او جدن و بجقدن بزه ده قویه
چقل ایدیكی نه اولجق ایشدركه ملك اكا امان ویردرده و كندو خدمتنه
كتوروب آني خوش كوره بیدردر وهر كیسه كه ملكی غدر و مكر ایتمكه تحریض ایدب قندرده
واول انك سوزله عهدني نقض ایدب صیندرده یقین دركه یا دانلوني ودوستلركي
بلا مبتلغنه صالمش اوله وآفتی و محنتی حیله كمندله چكب كندودن یكا آلمش
اوله قارغه ایدی كه اول عهده بر فكر ایدب رخصت بولسه اوله و اصلاندن اول
عهدك عهده سندن چقمغچون بر تاویل قلسه اوله سز بیركز بككك تا بن عرض قلاین
وجواب آلب كروكلاین بتر اصلانك قاتنه واردي وهیچ طنیوب طوردي و الكره
هیچ اوكرمدي می دیو اصلاندن صوردی ایدی كه اجلقدن كوزمزی كوردی
اما بر وجه دخي وار ملك بیوردسه طوترز وجمیعی غنیمته باتورز اصلان ایتدی
سیله ونه دركوره لم بیان ایله ایتدیكی ایشبو دوه بزم اوردمز بر اجنبیدركه بوندن
بزه نه فایده حاصل اوله ونه بونده طوردغندن پادشاهه بر منفعت كلور اصلان
غضبه كلب ایتدی كه بو اشادت وفادن و مرحمتدن اراقدر وكرمه و مروته
هیچ مناسبتي یوقدر ودوه یه بن امان ویردردن نه دینی ونه تاویل عهدی
نقض ایدب صیابن قارغه ایتدیكی بو مقدمه معلوم اولیدر و عام وخاص بلیدر
لیكن حكما ایدرلر بر نفس بر اوخلقنه فدا قلنسه وبر اوخلقی بر قبیله مصلحتی

قربان اولنسه و بو قبیله دن بر شهر اهلیچون وازكلنسه و بر شهر خلقله بر پادشاهك
دردنه درمان بولنسه خطر وقتنده جایز كوردلر و رخصت دخي ویردلر و عهدك
نقضنه دخي خود درمان بولنر وتاویل دخي اولنور شیله كه ملك طرفی غدردن
ومكردن منزه اوله وایو آدي اولیكه قرار ادرنه كنه باقي قاله وشمدی بیچالده بادن
پادشاهك ذاتي اجلقدن ومشقتدن قورتلسون وهلاك اولمقدن قورتلسن ده
مسلم قالسون اصلان باشن اشغه قلدی وقارغه تیزیاراندن یكا روان
اولدی واونلره واردی ایتدیكه ملك اول بر زسر كشلك و یاوزلق ادب باشن
صالدي ولیكن آخر یو اشیب ساكن اولدي وشمدي تدبیر بودركه بزدوه قاتنه
جمع اولاوز واشبو یاده ودنج ومشقت كه اصلانه اولشمشدر ذكر قلاوز وایدوز
كه بز انك دولتي وسیاستی كولكسنده بجه زمان اولیدروز وقدرنده نعمتلر
وغنیمتلر بولیدروز و بوكون كه اكا بو رنج وزحمت ایرشدي واودن وقوشدن
قالب خسته لغه دشدي واكر جمیع وار لغمزی اكا عرض قلیجق اولورسوز واوغل
وقیز وجان و تنله بولنه فدا اولیجق اولورسوز ایل قاتنده یتمسز وكافر نعمت
اولورز و مروتسزلر صفنده قویب قالورز بس خیر وصواب بودركه انك قاتنه وروز
ونعمتلرنك شكرین تلب حالني صوروز ومالمز ونفسمز سكا فدا اولسون دیو تسلي ویروز
وهر بریمز ایدوز كه بوكون قوشلق اوبني پادشاهه بنم ایتم اولسون وكر وقلامنی
آنی دفع ایچون الوكلسون وغدر دیب تاویل قلسون كه بو سوزله انك غدری

ودلنب خاطری قالمز و بره دخی بو قدر نسنه دن هیچ زیان اولمز بس بو فضلکری
اوقیب اول سچک بوبلو واوزون بیونلو دوه نك جانبنه قیدلر و بو ایلجی سوزلرله
آنی فقاع بادداغنه قویدلر و بو قراری انکله قلب بوله کوردلر و ملکك قاتنه وارددلر
وچون دعا وثنا قلب قادشوسنه طوردلر قارغه الروکلب ایتدی که بزم دارنه حتلغی
ملکك صحتنه متعلق اولیدر و شمدی ملکه ضروری برخسته لق کلیدر بوکون
پادشاه قوشلوا دینن بنم اتمدن قلسون و برکیشی طودب بنی بوغلق اردنجه اولسون
وکرو قلانی ایتدلر که سنی یمکدن نه کله و سنك انکله کم طویه و جقل دخی بر طوردله
بر فصل سوز سویلدی و یاندغیلرکه بو وجهله دفع ایلدی و ایتدلرکه سنك
اتکدن بزنشت قوقولر و ملك یمکه یاد ما دطبیعتنه زیان قلر و قورد هم اول وجه
اوزره بر فصل اوتدی کوردلر و اکا داخی شیله جواب وردلرکه سنك اتکدن خناق
حاصل اولب بغازی بوغر و اغو مرتبه سنده در آندن هلاك و فنا دطوغر
و دوه بیچاره بو سوزلری شول شکرشربتی کبی نوش ایلدی و آنلر سویلدکی
کبی بوده سویلدی و جمیعسی بو کلمه اوزرینه اتفاق ادب اولکی سوزی قودلر ایت لطفله
وراست دربوسوز واعتقاددن وشفقتدن سویلرسن دیدلر و بی تکلف یاده
پاره ایلیب ییدلر و بو مثلی انکچون کتردم تا بلاسن غرض اصحابنك مکری
عاقبت اثر قلور خاصه شول یرده که واقعه مطابق کبی اولور دمنه ایتدیکی
کرچك اولورسه قانجه کدرسن و دفع اتمکچون نه فکر ادرسن ایتدیکه صواشدن

آرتق هیچ نسنه بولمزن و آیرق بجه ادجکم بلمزن که برکیشی جمیع عمرنی صدقه
نمازده کچرسه و حلال مالدن چوق صدقه ورسه اول قدر ثواب بولمزکه
ساعت سعی قله و چالشه تا نفسی و مالی سا قلنب محفوظ قاله مثل من قتل
دون ماله فهو شهید و من قتل دون نفسه فهو شهید ترجمه
کم که السه چالشب نفسی و مالی وستنه اول شهید اولور دشسون هم
شهادت قصدنه چون جهاد و جنکله که ماچون درشهادت سعادتی
حاصل اولور و مغفرت عزتی و دولتی آله کلور بر یرده که بجوات کسوب سکوکه
کله و باشه قصدادلوجان قایسی اوله دین یونندن اکر برکیشی دشب حمیت
و غیرت قله انك ثوابی و حسناتی نهایت و غایتی یوقدر بلکه عقللو وکاملر
انك کمالاتنده و فضیلتنده حیران اولب قاله دمنه ایتدی که عاقل کیشی صواشه
تعجیل ادب اوکدن کرمز و خطرلو اشلری فتنه قلب باشرمغی روا کورمز و تا
ممکن اولدقجه خصمنك فکرنی و فراستنی ادایب جوده کلور و مناقشه و حربنی
مدارایله و لطفله دفع ورد قلور و ضعیف دشمنی خوار کورمیب قوی بلور زیراک
دشمن وقتی که قوتدن قالب عاجز اولور کاه اولورکه حیله و مکره آلدنمیوب
بر تدبیرله فرصت و ظفر بولور و صلانك خود شجاعتی و تسلطی و اقدامی و تکبردکی
مقرر اولیدردر و بسط و شرح اتمك حاجت دکل جمیع عالم خلقی بلیدردر و هرکسه
که دشمنك مکرندن و حیله سندن غافل اولب خوار دیلور هر اشنك آخرنده البته

پشیمان اولوره شیله که دکز و کیلی طیطویی حقیر کوردی و آخر انکا نقصان ایردی

شنیدم صوردی که بجه دذ اول حکایت ایتدی کترمشلردر که دکز قوشلرندن

بر قوشه طیطوی دیرلردی و بر چفتی آنلرک بر برله جفت اولب بر دکز قراکیده اولورلردی

چون بر مدت وقتی اولدی دیشیسی ارککندن بر یووه طلب قلدی که یومرطه

طوره و آنده یاوری چقرمق تیبن کوره و ارککی ایتدی که شمدی آیرق یره وارمه

اولمز بونده طورمق کرک و خوشجه یردر یاوری چقومق کرک و دیشیسی

ایتدی که سوزی فکرله سویلمک خوشدر و اولنده و آخرنده تأمل ایلمک خوشدر

که ناکاه اکر دکز موجه کله و یاوریجقلری آله بزنه اده بلاوزه و قورتارمغه

بابنده نه قدر حیله قلاوزه ایتدی که بن کمان ایتمزن که دکز وکیلی بنم حمیدی حرمتسزلک

و بنم یاوریجقلره و اکر ادجک اولرسه بندن جزاسنده بوله و دیشیسی

ایتدی که کشی کندوزن کورمک یوا اولمز و هر یرده اولکمه ایشه کلن نه قوتله و یر

انتقام ایلرسن و اوتمدن تهدید چون بونک کبی سوز سویلرسن بو سوزدن کچ

هیچ ضعیف قل و یوردی یوریلمغه بر محکمجه یر بول که هر کسه که نصیحت اهلنک

سوزن دکلمه و چورک فکر ادب دوردشرا کا شول باغیه ایرشن ایش ایرشد

شنیدم صوردی که بجه دذ اول حکایت ایتدی کترمشلردر که ایکی اوردک

و بر باغه بر کولجکده اولورلردی و بر برله قونشلق و دوستلق قلورلردی که ناکاه

بو غدادروزکارده آنلرک حقنده اکثی صورت اوریندی و جهان آینه سنده کورنه

آیرلق نفسنی کورندی و اول کولجک که حیلوتلرنه سرمایه یدی نقصان ناحش

یتدی و هیچ بر قطره دخی قالمدی قوریب کتدی و چون اوردکلر آنی کوردیلر طوردی

باغنک قاتنه واردیلر و ایتدیلر که ای قیمتلو موافق دوست وداع ایتملو اولدق و بجه

اداوز بزکه صحبتدن محروم اولمغه یاقین قالدق باغه فراق و هجران اکبا ایکلدی

و فغان قلدی و شول بولت صفتلو کوزلرندن یاش دوان اولدی شعر

لولا الدموع و فیضهن لاحرقت ارض الوداع حرارة الاکباد ترجمه

کوز یاشی عشق اودیله جقب اولسه دوان یا قود باغرمک اود هجران اون همان

و ایتدی که ای دوستلر صو اکسلدکنک مضرتی و نقصانی بنم حقمده چوقدرکه

بکا صوصز معیشت ممکن دکل و هیچ دخی یوقدره امدی انسانیت و کرم و

بودرکه بر فکر ایده سزه و بر حیله و تدبیر ادب بنیده بیله آلب کده سزه ایتدی

مفارقت و آیرولق زحمتنی بزه دخی قاتیدرسزسز اولمزده و اکرچه چوق نعمت

و غنیمت دخی بولرساوز سنک دیدارکسز لذت و صفا بولمزده اماسن مشفقلر

اشارتنی و نصیحت اهلنک بشارتنی خوار کورب قبول قلمزسن و شول نسنه

اوزرینه که سنک مصلحتک انده در ثابت قدم اولمزسن و اکر دیلرسک که سنی

دخی بیله آلب کداوزه شرط بودرکه چون که بز هوا یوزنده پرواز ادا اوزده و اولدم

که خلایق سنی کوره لر و هر بجه که چغرشب اون اوره لر سن کوکدر که ایله

التفات ایلمیه سن و جدل و مناقشه قلمغچون آغزک آچب سویلمیاسن ایتدیکه

قبول ایدم و بویله عکوز صدقله طوتدم وسز دخی مروت وکرم وتدبیر ایدکه بله کم
بولب
وبن دخی نفسمی طاشه باغرم اچنده صاقلیب صبر ایدم بس اوردکلر وار دب براغاجی
کتردیلر وباغه آغزله اورته یرنه محکم یاپشب ایکی اوجندن کتردلر چون آنی آلب هوا
یوزنه چقدیلر خلایق ناکاه اشغه دن یقارو باقدیلر وصاغدن وصولدن کوردکلرده
عجب کلدی وایکی اوردک بر باغه آلب کیدر دیو اون اولدی وباغه چوق
زمان آغزن آچمیب صبر قلدی وآخر طاقتی کدب کوردو لا اسر انشاء الله تعالی
دیو آغزندن ترکله کلچی کلدی وهمان آغزن آچنجه هوادن یره انب بله سنکه حالی
تولدی واوردکلر دوستلردن همان بر نصیحتدر دیو چاغری قالدی شعر
نیک خواهان دهند پند ولیک نیک بختان بوند پند پذیر پندما کرچه نیک خواهم بدیم
اتمه شک
در تو بد بخت کی کند تاثیر ترجمه هم سعادت اهلی در بیر خیر اوکت هم سعادت اهلی طوتر
وردی خیر اهلی اوکت الا اثر سن سعادتسزده قلمزای اشک باغه ایتدی که جمیع بو سوزلر
کیشیه بر سودادر که یتر وچون اجلک طبیعتی بر طوروبه بولانق قاتر وکلولرکبی بر کیشیه
یوز طوتر زنجیرلر قرمق فایده ویجق قلمز وهیچ عاقل انکده نعنه مشغول اوله بلمز
مصراع ان المنایا لا یطیش سهامها ترجمه اولومک اوقلری هرکز خطا قلمز نشانه تندن
نیست
بیت از مرگ حذر کردن دو روز روا نیست روزی که قضا باشد وروزی که قضا
روزی که قضا باشد کوشش نکند سود روزی که قضا نیست درو مرگ روا نیست
ترجمه ایکی کونده اولمکدن حذر قلمق روا اولمز شو کونده که قضا کلسه شو کونده که قضا کلمز

قضا کلدوکی کون هرکز درشمک اصمی خوز قلمز قضا کلمدوکی کون هیچ الم لا ابد کلی بلمز
ازکلی ایتدی اشتدم مثلی سوزی اوزتمه ویوردی یومرتله ویوردک ترک اتمه شیسی ورد
یومرده قیدن کوردب ویاوردی جقرب سوزن طوتدی وذکروکلی کچرکن بو سوزلری
اشتدی وکندزن کوردب ولولندغندن قتی عار وخشم ایتدی وذکرکه کتیه
متوجه کلب ویاورجقلرنی آلب کتدی وچون دشیسی آنی کوردی اضطرابه
دوشب سیلدی وبن صویه اعتماد یوقدر دردم دیو فریاد ایلدی وسن بلمز ککله
اوغلنجقلری یله وردوک وبنم جانمه اود ارا اوردک وهیچ اعتبار دسز چو دلونه طور
دیو چغردی وتیز تدبیر اتسکه دیب اوستنه سوردی وازکلی جواب وردیکه سوزر
بختله سیله ونیجه ادیسزلک قلرسن صبر ادب حرمت ایله که بن سوزمک حقندن
کلرن وذکروکلیدن ایضا نم دخی آلیبلورن دیو دحال قوشلرک قاتنه واردی
وهر طایفه نک مقدملرینی واولولرینی کوردی وآنلری بر یره جمع ایلیب حالنک
کیفیتن خبر وردی واولادا القده آکدی که اکرا اول ادا القدوءا الطوتشب
بو اولمز سکز بو باشده ادنه بزکوردب تدبیر قلمز سکز دکروکیلنک جرأتی وظلمی زیاده
اولور وسیلمز سکز بو رسم وعادت اوزیب قالر وجمیعکزی بو غفلت هلاک قلور
بس قوشلر جمع اولب عنقانک قاتنه واردیلر وصورت حالدن خبر وردیلر وقادر شوسنه
آیینه طوتب شیله کستردیلر که چونکه بو باشده انتقام اتمک آدنجه اولیاسن
قوشلر پادشاهلقنده هرکز بوز صوبی بولمیاسن سیمرغ بو باشده فرح و

ونشاط ایله حرکته کلدی ۰ وقوشلرک بویاده دمدن کوکللری قوتلنب شاد اولدی ۰ وغوغالری
مضمحل اولب بوکیبی الفلقله قرار قلدی وهکذا وکلی سیمرغک وقوشلرک اجتماعنک نحستی
بلوردی ۰ ضروری طیطوینک اوغلانجقلرینی کورودردی ۰ وبو تمثیلی انجون کتردم که نصیحت
الاسن ۰ وهیچ بر دشمنی خوار کورمک یوقدر بلاسن شتربه ایتدی که بن صواشی اول
باشلمزن ۰ ونفسم هلاک اولجق ایش ایشلمزن ۰ ولیکن کندودم ساقلمغی واجب بلرن ووم
وقتمه حاضر اولورن دمنه ایتدی که چونکه اصلانک قاتنه وارسن ۰ واندن علامتلر
دخی کوررسن که کوزی اوستنه اوتورمش اوله ۰ ودم بدم قویروغن
یره دوکب باشن صالله کوکلک سوزیمی قبول قیله شتربه ایتدی که اکر بو نشانلری شیله
که درسن کوردم ۰ شبهه طوزی غدر ومکر یوزندن تحقیق زایل اولب ادرلر دمنه فرح
وشادمان اولب کندی ۰ وکلهکه کلیله نک حضورنه ییتدی کلیله صوردی که نه ایتدک
ونیلدک ۰ واول دخی نه آوردوردی ایتدی که فراغت وخلاص احسن وجهله یوز کستردی
شعر وانی لیمون النقیبه منجح وان کان مطلوبی سنا الشمس فی البعدی ترجمه
بکا یمن قدم حقدن کلیدر هر مرادمده ۰ اکرچه کلکی مقصودم اراقا ولسه کنشدن شعر
وادرک سؤلی حین ادرک غرمتی ۰ ولو انه فی جبهة الاسد الورد ترجمه
اولور هرحاجتم حاصل بنجک قصدم آتینه ۰ الودم اصلانک اغزندن چقارورم شول شرنده
بس اکسی دخی اصلانک قاتنه دوان اولدی ۰ واوکز دخی اتفاق دوشب ونلر کله برابر
ادرشی کلدی چونکه اصلان انی کوردی یاتوردوک طوری کلب واوتردی ۰ وبرلج

کوملیب قویروغن شول ایلانکبی قوروب یره اوردی شتربه شیله بلدی که
شیله بلدی که قصدی وارمش ۰ واول سوزلر کرچک خبر امش ۰ وکندونه ایتدی
که سلطانلرک خدمتکاری خیرده وقوتده ایلان ایله برادده طورمش کبیدر واصلا
بودوشکیه کورمش کبیدر ۰ واکرچه ایلان بردکلده یاتیدورده ۰ واصلانک اورکبی
انس طوتیدرده ۰ آخرده کلدن اول چقره ۰ وبو آغزن آچب دوستلق سراینی بقدورتوانند
کوکلنده قلدی ۰ وصواش یراغنه دوزب حاضر اولوردی چو اصلان
آنک یراتلدغنی کوردی ۰ بی تکلف سحر یب اکا برنجه اوردی ۰ واول دخی برنچکم
بونیزار کردی ۰ چون کاه اول بوکده وکاه بو اوکه ضرب اوردی ۰ وحمله قلدی
اورته یره قادر قانلر روان اولدی وکلیله آنی کوروب حیران قالدی ۰ ودمنه یه عتاب
ادب دلنه اشبو شعری آلدی شعر صد حیله وصد رنگ برآمیخته ۰
وانکه زمیان کار بکر بحیخته ۰ باران دوصد ساله فرونفشاند این کرد بلا که انکیخته ۰
ترجمه یوز حیله ویوز بلا با شردوک کیک بیره جقب نه طوری وار دکه ۰
جو کرمیه یوز سل اولسه نجم شوفتنه سون که سن قوبوردک وایتدی که یاق
ای ابله وغاقلسز کشی ۰ وکور عاقبتنک وآخرنک مرداراولغنی وآل حیله ادب
با شردغک اشی دمنه ایتدی که عاقبت یاداماز لغنی نچون اولسون ای یار
بن هیچ کورمزن سن کوررسک ایت نه وار ایتدی که اصلان عهدن صیب
نفسی مشقت وزحمت بولمق ۰ وبردخی اوکزک یره قانی دکلب هدرا اولب کیدر ۰

کندو هلاک اولمق ۞ و بر دخی جری خلقڭ سوزلری تفرقه بولب وکوکللری
پریشان اولب حیران قالمق ۞ و بر دخی سنڭ دعویڭ که کلرلکله باشرم دردک ۞ واوشده
شوکه اذکوردک ۞ وخلقڭ ابلهی وعاقلسزرقی اولدرکه کندو تجدومنی حاجتسز
برصاریب اشه دشره ۞ وانڭ باشنه دلودلو زحمتلر اوشره ۞ وعاقل کشی اولدرکه
صواش وقتنده ینکلکی یانن برطرفه کیده ۞ وفتنه اویرمقدن ساقنب پرهیز
اده ۞ و بر وزیرکه پادشاهی جنک اذینه قندره ۞ براشده که اول اش صلحله باش اندره
والندن کله که بو مشقله خیره دنده ۞ احمقلغنه وابلهلکنه دلیل کسترمش اولور ۞
وکندو عداوتنه وخیانتنه طانقلق ورمش اولور ۞ وکذلوک کلدرکه فکر
مرتبه ده مقدم کلپدر ۞ وعالم وجاهل بونی یقین بلپدر ۞ که قلجله بتجک اشی فکر
وتدبیر بتور ۞ وفکر تدبیرله بتجک اشه مصری قلجلر قاچن ال بترر ۞ زیراکه بریرده
فکر سست اولب کار قلمز ۞ انده بهادرلقدن فایده کلمز ۞ شیله که برکستکڭ کوکلی
ضعیف واندیشه سی دکیک واکری اولور ۞ محاوره وسوز وقتنده دلی طوتلب قالور ۞
وفصاحت وطاتلو سوز انذن قاچن ظهور کلر ۞ وهمیشه بکا سنڭ کندنکی فکرکه مغرور
قلمقلغڭ ۞ و بو دنیا اولولغنه مفتون اولمقلغڭ ۞ که شول بوسرق صوکوزندکی کبی اولور ۞
وعاقل کشی انی جوری صفتنده بر دیو کبی بلور ۞ معلوم اولمشدی وکوکلده محکم قرار قلمشدر
ولیکن سکا اظهار ادب بلدرمکده تامل قلوردم ۞ وصبر وتحمل قلب منتظر اولوردم ۞ که مکر
برفکرله متنبه اولب طیانسن ۞ وغفلت ویقوسندن کوزڭ آچب ویا نسن اما او نقو

حددن کچیری ۞ وخبرڭ یوق یورتدن اوکوجدی ۞ وشمدی وقتیدرکه سنڭ بزلکڭ
وآزقونلغڭ کمالنڭ برزنی سلیم ۞ وفکرڭ عیبلرنڭ وفعلڭ قباحتلرنڭ بعضسنی شرح
ایلیم ۞ که بردکوزدن برقطره اورتیه که ۞ و بر برداق صودن بر ذره اوله ۞ ودمشلردرکه
پادشاهه هیچ خطر ونقصان شول وزیرلکی اولمز که قولی فعلی اذینه راجح وغالب اولور و
سویلیسی ایشلسندن زیاده کلر **شعر** قالوا وما فعلوا واین هم
من معشر فعلوا وما قالوا **ترجمه** بوزمانده دیدکی ایشلر بولنمز برکشی
قانی اونلر دمزدن اوکدن ایشلودی ایشی ۞ وسنڭ عزاحک بوددا اولو وکچی بلر ۞ که دایم
سوزڭ هنرکدن ارتق کلر ۞ وددمانده اصلا سنڭ سوزکه آلدنب قالور ۞ وایدرلر
که قول وصدقه که انده عمل ونیت اولمیه ۞ و برخوب صورت وعلم که اوندن برلطیف
سوز وصلاح کلمیه ۞ وچوق مال ودولت که عقل وایمنلک بولمیه ۞ و بر دوست که
هیچ وفا قلمیه ۞ ارتق منفعت وفایده قلمز ۞ وآخر بولاددن برخبر دخی کلمز ۞ و پادشاه
اکرچه کندو ذاتنده نظرا بخدجی وعادل اولور ۞ اما چون وزیر ظالم وشر
صاحبی دشر پادشاهڭ عدلی ومرحمتی سراینی ویران قلر ۞ شول بوادو وصافی صو کبی
که انده بر تمساح وطن قلمش اوله ۞ هیچ یوزکجک الندن کلز کچه اکا کوب الوایاق
صاله ۞ واکرچه بحکه اول طرفده بحد حاجتی اوله ۞ ومصلحتی معطل قاله ۞ و پادشاهڭ
براشغی ادوخدمتکارلرله اولور ۞ وکافی قوللنجیلرله اشلری استکلر ۞ وسوندکلر
که اصلا نڭ خدمتنده کمسه مجال بولمیه ۞ وسندن ارتق مقرب ومعتمد علیه کشی

اولمیه و غایتده بیلمزلکده تندر ایر قلره زیان و مضرت قلمغله منفعت طلب ایلمک و کندو
بی وفا اولوب دوستم مخلص اولسون دیمک و آخرت ثوابن اوموب عبادتده چلکمک
ایمک و عورته عاشق اولوب غلظت و تکبرلک ادب قوللق تمک و علم اوکرنمکده دا
صوروب زحمت و مشقت یولنه کیتمک و لیکن بو سوزلری سویلمکدن فایده اولمز
زیرا بیلرن سکا اثر قلمز و بنم مثلم سنکله شوکه واردی که اول براد برقوشه دیردی
که زحمت چکمه بر نسنه نک تیمارنده که دردمان قبول اتمز و اوکلغه یوز طوتمز
که دیمشلردر مثل و لکل الداء ملتمس شفاء و داء النوک لیس له دواء ترجمه
جهالت دردینک یوقدر دواسی دمنه صوردی که نجه دراول حکایت ایتدی کترمشلر
که بربولک میمونلر جمع اولمشلردی و برطاغده وطن قلمشلردی چون ستیاده لرشاهی
مغرب طرفنه صالندی و جهان بوکی جمالنه قراکولق نقابن چکب طولندی و زنکیلر جرسی
جمع اولندوم لشکری اذرینه غالب کلدی و محشر کونی کبی کندذی عاصیلر و کناه
کارلر اشنه دندروب نجه قلدی و فوریادذ دخی یاد یاغی کبی دذکن ذکمک آدنجه
اولوب وار زنکو باصب شبخون قلب میمونلرک اذرینه آت صالدی و بیچاره لر
صووق زحمتندن قتی رنجور اولدلر و تیز جوره یا که بر صغنجق یر طلب قلدلر
وناکاه بریرده برقاغو پاره سی بولدلر و آنی اود صانب کمانه کلدلر و اوندن
و بوندن اودن دوشردلر و کتوروب آنک اوستنه اوردلر و جوره یا کدن آغز اوشر
اوفوردلر و انلرک یاننده براغاجده برقوش اوتوردی و های اود کلدر دیو ندم

چاغروب فغان ادب اون اوردردی والبته اعتبار اتمزلردی و هیچ سوزن
طوتمزلردی بو اراده برازرشی کلدی و اول قوشه نصیحت قلدی و ایتدی زحمت
چکمه که سوزک طوتمزلر و سنک بوغازک آغرر آنلر اعتبار اتمزلر و بونلرک کبنک
تهذیبنه وار تمسنه سعی قلمق و نصیحت و اوکت ویرمک آدنجه اولمق شوکه بکزر
قلجی صنمغچون طاشه چالاسن و شکری کرلمکیچون صویه صالاسن و قوش آنک سوزن
قبول اتمیب یوزنه آرقسن دندی و میمونلره قادغو اولدغن اوکت بیلدرین دیو
اوجب اشغه اندی و میمونلر چون قولای بولدلر بی تکلف پاره پاره قلدلر و سنک
اشک دخی بو مرتبه ده در اوکت قبول قلمزسن و نصیحت ویرنلرک سوزنی اعتبار
اتمزسن والبته سن بو استقلالک و اصرارک و کندو بلوسنده اولمقلغک جزا
سنی بولسک کرک و بو زرق دن و شعوذه دن و حیله دن بو وقت ده پشیما
اولسک کرک که پشیمانلق سهل منفعت واصی ایلمیه و فراست دلی دیمدمی
سکا دیو سویلیه مثل ترکت الرای باللوی ترجمه اوکک دوشر کشی حالک بو
مکر نکوک سنک دیده قالیدده و بارمغک اصرسن چاره اولمیه و یودک برنه
سن فایده قلمیه شیله که اول بوزیرک بر غافل شریکنده ادب فایده بولمدی و زیان
قلب اهتی قلدی دمنه ایتدی که نجه دراول حکایت کترمشلردر که بر زیرک
و برابله کشی بربرله یار اولوب موافقت قلمشلردی و بازرکانلک بابنده شریک اولمشلر
و برکون برسفر قصبه روان اولدیلر و یولده اوتز بیک اقچه لق بریرده آلتون بولدیلر

و ایتدیلر که جهانده اولمدق اصیجق قدرده و نولورونه اولمحاله اعتبار یوقدر و کرو
اکا قناعت قلدیلر وچون شهره یقین کلدیلر دیلدیلر که قسمت ادەلر و نصیبلو نصیبلر
آلب اولرنه کیده لر اول زیرکلک دعوی سن قلان ایتدی که بچون قسمت ادەلم
بلکه حاجتمز اولدقجه آلب باقیسن اشبونده کزلیب قویب کیدەلم ودم بدم احتیاج
اولدقجه کنه کلەلم وبورده حاضر بولالم وبو قرار اوزره مالدن الکسکلرینجه
آلدیلر و باقیسن بر اغاج دیبنده کزلیب پنهان قلدیلر وشهردن یکا دوان اولدیلر
ویاراندەسی اول عقله منسوب اولن وزیرکلکله شهرت بولن شهردن چقب روان
اولدی واول مالی سرجمله آلب اونه کلدی وچوق زمان کجب بواش اورتلو قالدی
وبر کون غافل شریکلری دخی اقچه یه حاجتی دوشدی وفی الحال زیرک شریکلر قاتنه
اروشدی و ایتدی که کل وارب شول کزلدکمز مالدن بر قاج اقچه الالم
که قتی حاجت اولدی کلیب دفع قلالم واکسی بله اغاج دیبنه دوان اولدیلر وانده
وارب مالی آلنمش بولدیلر وچوق قیادلر و فغانلر قلدیلر و زیرک غافلک یاقسنه
یابشدی که سن الدک بس آیرق کیم آلدی وبونده اقچه وار دغن سندن آیرق
کیم بلدی واول بیچاره آند اچردی که بن آلمدم وکیمسه آلدغن دخی بلمدم
البته فایده واپی قلمدی تا قاضی قاپوسنه ایلتنجه اولمدی و دعوی قلب قضیه
دیدی وقاضی حجتک وطانقک واری دیو بینه استدی ایتدی که شول آند
کزلدکمز اغاج طانقلق ویره که بوخاین آلدی و بن مسکینی حیله ایله مغبون

قلیپ دورر بس قاضیه بو سوز بغایت عجب کلدی وچوق مجادله قلندقدن صکره
بر معین وعده قلدی که اول اغاجک دیبنه واره و اغاجک طانقلغیله حکم ایتمکون
قضیه انده صوره واول مغرور مسکین آتاسنک قاتنه واردی وبو کیجن حکایتلر
سر جملسنی اکا خبر ویردی و ایتدی که اش قولای اولمشدر و اغاج طانقلغی
سنک اعتمادکه اوزرینه کلمشدر واقچه نک مصلحتی همان سنک ترکمکه و شفقتکه
موقوف قالمشدر اکر کرم ادرسک اقچه آلورز و بر اول قدر دخی حاصل قلب دشمن
اوزرینه ظفر بولورز آتاسی ایتدی که بنم الدن نه کلور و بکا متعلق بونده نه وار و بندن نه
حاصل اولور ایتدی اغاجک اورته سی دلک اکی کشی الور و اچنده وارب کزلنسه اولور
وبو کیجه وارمق کرک و اچنده کزلنب اوترمق کرک ایتدی که ای اوغل چوق حیله
اولە که کینه آنک وبالی و بلاسی حیله قلیجنک باشینه اینه و اولمیا که سنک دخی
مکرک شول قورباغه مکرینه دونه اوغلی صوردی که نیجه در اول حکایت
ایتدی کتورمشلردر که بر قورباغه بر ایلانله قونشی اولمشدی وانک یقیننده وطن
طوتب قالمشدی و هر وقت که قورباغه یاورلادردی ایلان کلب انک یاورلرنی
ییوردی و قورباغه بر ینکچله قرنداشلق ادردی وارب اکا ایتدی که ای یار
بنم اشمده بر تدبیر ایله وحالم نولجقدر بکا سویله که بر دشمنم وار بغایت قوی و متکبر
و هر ییل بن یاورلرن واول چقب یاورجقلرمی ییر نه بن انکله قارشو دوشب
صواش ادە بلورن و نه یورد بجغزمی قویب کیده بلورن که بغایت خوش و تازه

ولطيف موضع دشمستدر ۝ وآنك كلي وريحاني قفوسي يدنجي قات كوكه اولاشمشدر ۝
شعر آب وي آب زمزم وكوثر ۝ خاك وي خاك عنبر وكافور ۝ شكل وي نابسوده دست صبا ۝
شبه وي ناسپرده باد دبور ترجمه صوي زمزم صويله كوثردر ۝ طپراغي هم قوقوده عنبردر ۝
شكلني آزدرمش سحر يلي هيچ ۝ مثلي آنك جهانده كمتردر پنج پايك ايتدي كه بر دشمن كه غالب
دشمه آني بكسه اولمز ۝ والا مكردن وحيله دن آرتق نسنه چاره قلمز ۝ وفلان يرده بركرا سو
وارددر وادر بر قلج اواق بالق طوتب آلد ۝ وآني داسونك ايني اوكندن تا ايلانك دلكي قاتنه
دك بر بر صال ۝ تا داسو چقب برن بنيه وبرن دخي آله ۝ تا ايلانك دلوكي اوكنه دك كله ۝
وچون ارشب ايلاني كوره ۝ سني اولطالمك جون يندن قوتره قورباغه بو حيله ومكرله
ايلاني هلاك ايدب اوبكسي وجدي ۝ وبونك ازرينه خيلي مدت دخي كچدي وداسو
اول همشه كي عادتني كه عاشقلقدن آرتقدر ۝ آزو قلبكنه اينندر چقب
بالق بولم ديو دوان اولدي ۝ وبالق بولميجوره كلدي ۝ وآخي قورباغه اوغلنجقلر له بله
يبب مغبون قلدي ۝ وبو مثلي انكچون كتردم ۝ تا سنده بلاسن كه جمله عالم خلقي بلور كه جوق
دشمك وحيله وارددر كه كنه دشمنه زحمت ورنج اولور ۝ واوغلي جواب وردي ۝
كه اي بابا سوزي قصه سيله ۝ وقصه خوانلغي ترك ايله ۝ كه بو اشك زحمتي آز و
منفعتي جوقدر ۝ وبونده هيچ قورقجق نسنه يوقدر ۝ بس بيو مال الحرص له حركته كلدي ۝
واوغلي سوزله شريعته وطريقته مخالف اشي قبول ايلدي ۝ ودين ومروت يولي خراب
ومهمل قالدي ۝ ووادب اولاغاجده كزلنب پنهان اولدي ۝ ويارنده سي بني قياس

جماعتله قاضي اول اغاجك دبنه واردي ۝ واول ماجرالي صوردي ۝ وبرآواز اشتدي
كه غافل آتدي ۝ وبو ظلمي اوليلدي ۝ وقاضي متحير اولب اغاجي تيز جوره كلدي ۝ واو رتسنده آدم
كزلندوكي يقين بلدي ۝ وخيانت وجهله كوامت آز بولنر ديب اودن جمع ايدك ديو امر
ايلدي ۝ تا بي قياس اودن كتردلر ۝ اغاجك جوره سنه يغه قودي ۝ واود كتردلر دخي اود ور
اودي ۝ وبير بر ساعت صبر ايليب دوريدي ۝ وچونكه اودك استسي جانبنه قوتيدي فرياد ايليب
امان ديلدي ۝ وامان وردلر ۝ وقاضي بو بر اوغلاني طشره چقاردلر ۝ واستمالت وكوكل
خوشلغي وردي ۝ تا اول دخي طوغروسن اورتيه كتردي ۝ وقاضيه اول سوز آراسنده
بيوك طوغرولغي ظاهر اولدي ۝ واشك حقيقتني بلدي ۝ وبير بو فاني جهاندن اول باني نعمه مغفرت
دجه سن بولب دوان اولدي ۝ داوغلنه تمام تعزير اوريب ۝ وقولاغن بوروب ۝ وادي بلكده
اوكت قيندن كوردكدن صكره ۝ وردمظالم ايتدب ۝ اول مالي مستحقنه الي ورد كلرندن
صكره اتاسي لوسني كوتردي ۝ وجوق زحمتله اوينه كتردي ۝ واول غافل طوغرولغي وامانتي
وصدقي وديانتي تركنده مالي آلدي ۝ وبوزي آغ واشي صاغ كوله كوله اوينه كلدي ۝
وبو مثلي انكچون كتردم تا بلاسن كه مكرك آخري شوردر ۝ وغدرك عاقبتي ضرردر شعر
ما للرجال وللكياد وانما ۝ تعتاده النسوان من عاداتها ترجمه عجبدر كه ارنلر كيد ادرلر ۝
كه اول عورتلرك عادتلريدر ۝ وسن اي دمنه فكر عاجزلغي وكوكل خستلغنده وحرص
غالبلغي وتدبير ضعيفلغنده بر منزلده ومرتبه ده سن كه دللر قاصر اولب آني تقريره كلمز ۝
وعقللر خيره وحيران قالب تصور قلمز ۝ وباد مقلر عجزه كلب يازمقه يربولمز ۝ وسنك مكرك كـ

وحیله کل فایده سی بوددر که کوزلت کوردر° وآخی انک مشفقتی ونقصانی وزیانی سکا اردر°
وسن شول کیبی ایکی یوزلوسن کم که سکا اولشمق دلرلر° ایکی مجروح اولب دکلر طورلر°
وشول ایلان کیبی ایکی دردلک° وبل که آندن بتردر سنک حالک° زیرا که سنک فسادک اخذدن کجر°
والحد لک بله آغو ساجر° واشبو سوزی طوغرو سویلمشلردر که چشمه وادموق صویی اولقدر
طاتلو وخوشدر که دکزه ادرسه° وبر اهل بیتک صلاحی ودوزنلکی اول وقته دک
برقراردر که بر شریر ومفسد اورتیه کرسه° وقرنداشک شفقتی ودوستک لطفی ومحبتی
اولدمه دک باقی در که بر ایکی یوزلو فتان اورتیه کله° وبر قوجی آنلرک اشلرنه دخل
قله° وهمیشه بن سنک مجاورتکدن وقونشلغکدن قورقاردم° وعلمانک سوزنی خاطره
کتوردکجه تیقاوزکردم° که بیوردرلر فسق وفجور اهلنه یقین اولمقدن احتراز قلمق
کرک° واکرچه قوم ودوستسه دخی اراق اولمق کرک° که فاسقله دوستلق
قلمق ایلان تربیت اتمک کبی اولر° واکرچه ایلانبچی چوق رنج وزحمتله صاقلیب
تعهد قلور آخر ونادارلیغ وکرمی بوددر که صوقوباشنه قوا کونلر کلور وعاقل وعالم
صحبتنه ملازمت قلمق کرک° واکرچه بعضی اخلاقی ظاهرا ایو دخی کورنمسه آنک
عقلندن وعلمندن نور المق کرک° وشول نسنه لرکه قبیح وزشت کورنر کندینی آنلردن
صاقنیجی اولمق کرک وجاهل صحبتندن اراق اولمق بغایت خوب اولر° زیرا آندن دائم
وقبیح حرکتلر کلر° بس انک اختلاطنده کیشی نه فایده حاصل قلر° وجهالتدن کیشی ضلالتدن
آرتق نه بولر° وسن اول تیلدن سن که سنک یادما زخو یکدن واکری طبیعتکدن

کیشی بربیللق یول قاچه° وتونه تجیبه کچه° وبنجه سندن وفا ولطف وکرم ومروت
اومسه اولر° که بونجلین پادشاهک حقنده سندن شو بچلین اشلر کلر° که سنی عزیز
ومکرم ومحترم قلب سکا خوش سیلدی° وبونجه خلق اراسنده محتشم وسر
ایلدی° شیله که آنک دولتی کولکسنده آدنلر قوشغنه الا ودب قوردک وباصدک°
وایکی ایاغکی کوکلرک چاق دپسنه باصدک° وآنک نعمتلری حقی بو معامله دن سنی
دندرمدی° واتکه یا یشب اول مقامدن ایندرمدی شعر
یک قطره آب شرم ویک ذره وفا° در چشم ودلت خدای داناست که نیست
ترجمه برقطره حیا صویی وبر ذره وفا هیچ° کوزکده وکوکلکده اچن حق بلور که یوقدر°
وسنک مثلک که دوستلرله واقع اولمشدر° شول بر بازرکان سیلدکی مثله بکزرکه
حکایتلرده کلمشدر° که بر یرده که صچنلر یوز بطمن دمر ییه نه عجب اکر بر کیشی اون
بطمنی وزانی برا وغلانی بر قوش کوتوب کتدی دیه دمنه ایتدی که بنجه دا اول حکایت
ایتدی کتورمشلردر که بر سرمایه سی آز بازرکان سفره قصد ایتدی° وبو ز بطمن
دمری واردی بر دوستنک اونده امانت قویب کتدی° وچون سفردن کوکلدی
اول دوستدن دمری طلب قلدی° واول دوست دمری صاتمشدی وبهاسن
دخی خرج اتمشدی° وجواب وردی که دمری ایچرو اوبوجغنده قویدردم°
والحنیاطادب بغایت خوب ساقلیب طوررردم° وبر صچن دکلی واردی
صچنلر طومشلر° بس بازرکان ایتدی که راست ایدرسن صچن دمری سورلر°

وداديني بلو وهم دشلري قتي كسكين اولر ودخي درر اثر قلر واول راست حركتلو امين
صانديكه بازركان يومشيب كوكلي اميدني كسب دردن ال يودي بوكن كرم
ولطف ايكيلب بزه قوتق اولدي وبازركان كرو كلم ديو دوان اولدي
واول امينك اوغلني اوغرلدي وبر يرده كزليب كنه كلدي وچون اوغلن بور [نيمدكي]
شهري چوره كلدلر ودلاله اقچه ودب منادي لر قلدلر بازركان ايتدي كه بن بر طوغان
كوردم قتي الچقده اوچاردي وبر اوغلاني قاپنغنه آلب اوچاردي امين فرياد وفغان
وسوزك محال ايلاندر ديو بازركانه سيلدي قتي سيلدي كه طوغان اوغلاني قپوب
قاچي ويا بر بويك اوغلاني نيجه كتورب اوچي بازركان كولدي وكوكل طارلغن قلمه
ديو اميسله لطيفه قلدي وايتدي بر شهرده كه صيچن يوز بطمن دمر يش اوله نه
كوجنجك سوز وار ويا بو تشنيع وچيلق نيه يرار بسلمين بو سوزدن حال نولدغن
بلدي وصيچن دمر يديكي آلدركي وودا اوغلني بو انصافه كلدي وبو مثللي انكچون كتردم
تا بلاسن كه چون سن پادشاهه بو اشي قلدك دوستلرك سكا اعتمادي قالمياب [وفا]
محروم اولدك وهيچ نسنه شول كشينك دوستلغندن مهملرك وضايعي دق يوقدركه
كرم ميدانده بياق اوله ووفا مكانده باشن اشغه ادب قاله ودخي بو بخلين درد
شول كشيه اوكت ورمك كه سوزي قولاغنه قويمن وكوكلي هيچ خيره اولمن وشونك
كبيدر كه بر كشيه سر سويلمك كه غمازلق انك دلنده مسخر اوله وفتنه باشمقده
سحر قله ونيجه شول كنش كبي روشن وظاهر اولبدر كه سنك يادمانز فعلك ظلمتندن

اراق اولمق خوشدر وغدر كدن ومكر كدن ساقنب پرهيز قلمق خوشدر كه شريرلر و مفسدلرله
صحبت ايتمك سرمايه شقاوتدر وصالحلر واخيارلر كشلوله اختلاط ايتمك كيمياي
سعادتدر وبونك مثلي شول سحر بيلجي كبي اولر وچون ريحان وكل ارزينه اسراوندن
لطيف قوقولو كلر وچون بنفشه ومرداده طوقنر انك صفتين حكايت قلور ومعلومدركه
بو سوزسكا يوك اولب زحمت ورر زيرا كه حق سوز آجي دردر وانك ايچون بري كندي
فكرنه مغرور اولانك قولاغنه قاچن كور چون بونلرك مجادله سي وسوزلري
اشبو كلده طوراق بولدي واصلانك دخي خشمي وغضبي اوكري قاده قانه يوكري
ودبه لدكدن صكره بر زماني اولدي وبر ساعتدن صكره عقلي باشنه دوشوب
كندزنه كلدي وكندو يله شويله سويلندي كه دريغ شتربه نك عقلنه وكفايتنه
وفكرنه وهنرنه وخدمتنه ونعمتلو بابنده شكرنه وبلمزن كه بنم بو اشم صواب ميدر
ويا خطاميدر قلدم ويا تعدي ادب ظالم مي اولدم وانك حقنده سعي ايدنلر امانت
ساقليب حق سيلدلرمي ويا خيانت وغدر ومكر وحيله ايلدلرمي وبن بادي
كندزمي بر مصيبته دشردم كه كمسه بلمز وآيرق اكلك وحسرت وپشيمانلق
اچي قلمز **شعر** فان ابك لا اشقي الغليل وان ادع
ادع حرقة في الصدر ذات تلهب **ترجمه** كر اغلرسم شفا بولمز اچم ياتقوني كرقورسم
قودم كوكسمده بر ياتقون كه يالكن اذكور دجانه چون پشيمانلق اثري اصلانك بشره سنده
طوده كلدي وانكده لا يلي واضح اولب شبهه طوزي زايل اولدي **دمنه** آني كوردكلين

كليله دن سوزي كسب تيز ايلرو واردي واشبو وجهله سوزه كردي كه بونده فكره
دشمن ملول ومحزون واردر والحمد لله ملك صاغ وسلامت وملك برقرار وبوندن خرم و لطيف
ومبارك ساعت قاچن بولنور كه ملك دشمن اذرنيه نصرت وفرصت وظفر بولمش
اوله ودشمنه ناچارلق اولاشب وقاره قانه بولاشب مذلت مغاكنده قاله شعر
صبح ظفر بتيغ برآورده روز عدو بشام رسانيده ترجمه قلچ اورب ظفر صبحين كتردك
عدو كونن هم اخشامه يتردك اصلان ايتدي هر وقت كه شنزبه نك صحبتني وخدمتني
وعقلني وكفايتني ذكر ادردن دقت وشفقت بكا غالب اولب حسرتيدن وكوكلم طاره
كندز مدن كيدردن ولكن جريه يادنجي وآرته واقع اولپدردي وهم دشمنلرك
كوزنه دكن كبي كلمشدي ودوستلرك يوزنه بك كبي واقع اولمشيدي شعر
فتى كان فيه ما يسر صديقه على ان فيه ما يسوء الاعاديا ترجمه
شويكيدر كه وار اونده شوكم دوستني شاد ايلر بونك ايله كه هم انده شووار كه دشمني سوكزر
دمنه ايتدي كه ملكه لازم دكلدر كه اول كافر نعمت غداره ترحم ادة بلكه بو ظفره
يوز كستردي وبو نصرت كه ال ويردي كركدر كه فرح اولب غصه سي كيده وبو فعله اعتنا
ادب اعتبار دقله وبوني روزكارك يوزنده بربك بله وبوندن كوكلنه مفاخرت و
توانگرلق كله وبواش شيله دركه اقبال ودولت بيتيسي بو معاني ايله آراسته ونزين اولب
قاله وبونك سببندن ملكك سعادتلو ذاتنك شهرتي جمله عالمه طوله وعقل قبول اتمز شول
كيشي اسر كبي كه اوندن جان ايمن اولمز ووجودندن برخير كلمز وملكك خصمنه هيچ

چماق كبي زندان يوقدر وقيچي يرنه قلچ حقدر وعاقل پادشاهلر چوق كيشلري
اكرچه انلره الفت طوتب سومزلر هنرلرندن واخلاصلرندن اوترو كندولره يقين قيلورلر و
وكنه چوق كيشلردن اكرچه انلري سورلر جهلندن وخيانتندن اوترو كندولردن اراق
ادب وارلكلرو ويارمق كه الده براشق وزينت در وطونمغه وقايمغه برخوش
آلت در اكر ناكاه ايلان صوقمقي اولورسه كسب ايدرلرو وتكسكر وقلاي يني صاغ
قالسيچون انك كسلمسي زحمتني عين راحت كوررلر اصلان بوسوزلره برقرار
بولدي اما اوكوزك ايضا فني ودارديني عاقبت روزكارا دالدي ودمنه نك
باشنه نصيحتلق ودسوا ايلق كلدي وانك زدقي وافتراسي وزوري ودمسي
اصلانه معلوم اولدي وعاقبت بو بخه زاريلقله ومحنتلوله اني هلاك قلدي
شيله كه انلكي مكرك حيله نك جزاسني كوردي والكي اكن ادرشب ودكدكي اغاج
بمش ووردي شعر من يزرع الشوك لم يحصد به عنبا ترجمه
دكن دكسه كيشي اوزم دردمي الكنك آرپه يا بغداي ادرمي وهميشه مكرك
وحيله نك وغدرك عاقبتندن شركلر وفساد اشلرك آخري نامباركلك اولورهم
كمسه كه اكا ال اوزدب قدم اول يوله اوردكه انك رنجي ومشقتني اول
كوررد وهم عاقبت آدقسن دخي انك يره اوردر شعر البغي يصرع اهله والظلم
مرتعه وخيم ترجمه باغي كوزنك ياشي دوكرمي ظلم اوتلغنك اوتي سكرمي
بربابيالكزكه دمنه نك حالنك كيفيتنه مشتمل اوله واوكر واقعه سندن نصكره

اول دردلو دردلو حیله لر و عجایب و غرایب غدرلر قلوب فایده بولمدغی و باشنه فضیحتلق
و رسوایلق کلب قورتلمدوغی جمیع آنده کله کتورلم شیله که حق تعالی لانك قضاسنه حیله
و مکراصی قلمدغن خاص و عام بله ان شاء الله تعالی والله المستعان

اوچنجی باب البحث عن امر دمنه

رای برهمنه ایتدی که معلوم ایتدم و اول ناحق یره سعی ایدیجی قوجنك داستانی
اشتدم که نیجه یقین جمالنك ازرینه شبهه خیالنی صالمش و اصلانك مروتی و صفوتی
نه وجهله مجروح اولمش و نه صورتله عهدینی نقص قلمش و دوستلق یرنده دشمنلك
و الفت مقامنده وحشت نه طورله قرار بولمش و ملکك سریر سرایی و سیاستی
قانونی نه سببدن ویران قالمش شمدی بیان ایلسون که دمنه اشنك عاقبتنی و آخرنی
نه یره یتردی و اصلانك دوستك حضورنده غدرلری نه کیفیتله کتردی و اصلان
اول حادثه ده عقلنه رجوع ایدوب دمنه حقنده نیجه کمانه کلدی و اول اشده تدارك
و چاره نه وجهله قلدی و آنك مکرنه و حیله سنه نه طورله وقوف بولدی و دمنه
نه صورت و طریقله اوتب خلاص قولمق اردیجه اولدی برهمن ایتدی که
قان هرکز ضایع اولوب یتمز و فتنه اویرمق هیچ وجهله اوندلب کتمز و تواریخده
شیله معلوم اولیدر که اصلان چون اوکوزك اشنی آخر قلدی اول بابده تعجیل
قلدغنه بغایت پشیمان اولدی و ندامت بادمغن اصروب کوکلی غصه و غم طولدی
شعر فلما رأیت انني قد قتلته ندمت علیه ای ساعة مندم ترجمه

روان اولدی چو اولدردم انی قان پشیمان اولدم الا که پشیمان شعر
نیك برخ اندرم از خویشتن کم شده تدبیر و خطا کرده ظن ترجمه
قتی زحمتده یم بن کندزمدن یتب تدبیرم اولب هم خطا ظن و هر وقت که
آنك ثابت حقلرنی و بکنلمش خدمتلرینی ذکر قلوردی غصه و غم و کوکل طارلغی
زیاده قوة بولوردی که جمیع اصحاب و اتباع اورتسنده اول عزیزك واقع
اولیدردی ذکرو قلان و خوشله دخی اگرچه خلوت قلب آوردا اوردی و لیکن
آنك کلامی بغایت خوش کلیدردی ناگاه برکیجه قاپلان خیلی کیچ اولنجه اصلانك
صحبتنده قالدی و کرو مراجعت یا تغنه قلجق کلیله اله دمنه نك ایلریی یا تنه اوغرادی کلدی
و کلیله دمنه یه یوزن دندروب سیلوردی و اوکز حقنده دمنه دن نه صادر اولدیسه
تقریر ایلردی قپلان بردم دکلیوب قولاق اوردی و کلیله نك سوزی آخرینه
ایردی که بو ایك اشدیکه باشربادنکاب قلدك و عجایب نیجه غدرلر و مکرلر
و حیله لر ایدوب فرصت بولدك و ملك حقنده عظیم خیانتلر قلب مجرم اولدك و ایمن
اولسه اولمزکه دم بدم انك ظلمه سی سنی طوته و زبانی و جزاسی سکا یته و هیچ
کیمسه وحوشدن سنی معزور طوتمیه و سنك خلاص قلمقلغکده عذرك قبول ایدوب
معاونت و یاردم ایتمیه و جمله اتفاق ایدوب بر کلمه ازرینه جمع اولالر و سنك
الکدن آیاغك کسوب و مثله قلب الدرمکه اشارت قلالر و هیچ بنم سنك قرنداشلغك
و قوتشلغکه حاجتم یوقدر بندن ایراق اولمق کرکسن و بنمله مواصلت و ملاطفت

واختلاط قلب دوستلق اتمکدن توقف قلمق کرکسن دمنه ایتدی که شعر
کر بترکنم دل از تو و بردارم از تو مهر ۰ آن مهر بر کجا فکنم آن دل کجا برم ترجمه کرسومیم سنی
کوکل سندن ایرم کیبی سوم جهانده و کوکل کیمه ویرم ۰ کچمش اشده تدبیر قلمق ابو
اولمز و آنی ذکر اتمکدن هیچ فایده کلمز ۰ امدی فاسد خیاللری کوکلدن چیقروب کوندر
وایودن و یاتلودن الک چکوب یوزکی فراغته و شادلغه دندره ۰ که دشمن هلاک
خراب اولدی ۰ و مراد عالمی خالی قالدی و آدز و هواسی صفا بولدی شعر
اذا انت اعطیت السعادة لم تبل ۰ و ان نظرت شزرا الیک القبایل ترجمه
سعادتلو چون دشدک وار قیرمه ۰ جهان خلقی سکا تیز باقدن غندن ۰ و اول سعیک
یارما زلغی بنم مروتمده و دیانتمده معلوم ادی که بندن کلدی ۰ ولیکن حرص و حسد
بنی قندروب غلبه قلدی چون قپلان بو فضلتلری اشتدی ۰ اصلانک اناسی
قاتنه ذکک کتدی ۰ و آندن اول دلک ایلدی که بو نکله بر عهد قله ۰ که برقاج سوزی
وار سیلیه ۰ و اول کسنیه دیمیوب مخفی قاله ۰ و عهد مؤکد و محکم اولدقدن صکره
نه که آنلردن اشتدسه اکا دیدی ۰ که کلیله نه وجهله وعظ و نصیحت و ملامت
قلب دمنه نه صورتله اقرار ایلدی ۰ و یاردنسی اصلانک اناسی و غلبک قاتنه
واردی ۰ و آنی بغایت غصلو و قایغلو کوردی ۰ و سبب و موجب نه در دیو صوردی
ایتدی که شنزبه یی الدرمک ۰ و جمیع خلایقی کندزمه کولدرمک ۰ و آنک
مشهور مقاملری و مرتبه لری اکلق ۰ و بنم خدمتمده مرغوب صفتلری مذکور اولمز ۰

و هر نیجه که دو دشرن ذکری خاطرمدن کیتمز ۰ و بر دم غصه سنی بنیدن راحت
اتمز ۰ و هر وقت که ملک مصلحتنده و بو امین نصیحت قلجی یا بنده تأمل و فکر قلور ۰
انک خدمت طورنده منتها اشلرنی و نصیحت طریقنده لطیف سوزلرنی خاطرمده
بولورن شعر یذکرنیه الخیر والشر والذی اخاف وارجو والذی اتوقع ترجمه
اکدردی آنی بکا قورقو امید و خیر و شر ۰ بردخی کوز کوردکندن شوله کوکلومه دشر ۰
اصلانک اناسی ایتدی که هیچ کمسه نک شهادتی برکشینک اذینه کندو شهادتی
کبی یوقدر ۰ و خیردن و شردن هر نه که نفسی شهادت ایتسه حقدر ۰ و ملکک سوزی
شنزبه نک کناهسزلغنه دلالت قلور ۰ و هر ساعت خاطرنده انک اندیشه سی معلوم
دکه زیاده اولور ۰ و هم بو اشی بر واضح برهان و صادق دلیل بولمیدن قلدغی
خاطرنه کلور ۰ و نولدی شول نسنه ده که ملکه ارشد دلو تفکر قلندی ۰ و نفسک
خشمنه و قهرنه غالب و مالک و قادر اولنه دی ۰ و بو قضیه عقله و فکره صاولنه
که حالک حقیقتی یقین بلنه دی ۰ زیرا که هیچ دلیلجه قراکولرنده ملکک سنوز عقلند
زیاده اولمز ۰ و روشن خاطرندن آرتق کلمز ۰ که ملوکک خاطری فلکک کلنده جار سولق
قلور ۰ و غیب اسرارنه قرا اولور شعر کر ضمیرت بجوا هدی بی شک
از دل آسمان خبر کندی ترجمه استسه کوکلک یقین ای شهریار ۰ کوکلرک سرین قلوردی آشکار ۰
اصلان ایتدی که او کز اشنده چوق فکرلر قلدم ۰ و تفتیش ادوب حریص اولدم
که آنی بر خیانته نسبت قلم ۰ و آنی بو قلر قاتنده الدرسنده معذور اولم ۰ هر نیجه که

تأمل وتفكر زياده قلره كماينغده انك ايولكن وهلاككن حسرتني وندامتين بولرن ودخي بجاده
نك خاطري دوشن ونفسي فراستدن خالي دكلدي وسيرتي وطوري خوبدي يارلمازدر
خولي دكلدي كه اول جهتدن حسد تهمتي انك اذرنيه ثابت اولايدي وعاقلسزلركبي
بيهده تميلر قلايدي ويابم غلبه قلاجغم خاطرنه كلايدي وهم انك حقنده برلهال
دخي قلمشدي كه خاطري تلايدي ومناقشه وعداوت قلمغه آني سبب بولايدي
امدي استرن كه بو اشي تفحص قلم وتفتيشنه بغايت اهتمامله مشغول اولم اكرچه
اصحي وفائده قلمز وتدارك اتمكه مجال قومدم بو اشدن منفعت كلمز ولكن خطا وصواب
موضعلرن بلمك بر مصلحتدن قلمز واكر سن بو بابده بر نسنه بلورسك ويا اشتدكسه
سويله عيب اولمز ايتدي كه اشتدم ولكن سويلمسي مشكل اوليدر كه بر كشي
سنك مقربلركدن انك ثم ايدب كزلمسنده بكا عهد ادب وصيت قليدر وهم
اسراري فاش قلمقلغك عيبي جهانه طوليدر وآندن احتراز قلمقده علمادن چوق
تأكيدلر كليدر والا تمام سويلردم وهرنه كه اشتدمسه درردم اصلان
ايتدي كه علمانك اقوالي بر قاچ طريقله تأويل اولنور واكه كاه اولر كه مختلف خبرلر
بولنور واوصلو كشي اكا حكمت مقدارنجه بويون اورر ومصلحت اوزرانجه اوي معني
صواب كورر وشك وفساد اهلنك سرني پنهان قلمق اونلركله ذلتده وكناهده
اورتاق اولمقدر وشايد كه بو خبري سكا دين كشينك مقصودي آشكارا قلمقدن
فاش اولمق اوله وچون اشدب بونينه دشدي بونك عهده سندن چقب وبالندن

قورتلمق اوله وسكا سويليب ظلمسن بونكله صالمق اوله امدي فكر قلب بو بابده
شول كه مصلحته لايقدر سويله ويارمازني ترك ادب ايو سويله نصيحت ايله اصلان
اناسي ايتدي كه بو سوز مرغوب وحقدر وراستدر هيچ شبهه يوقدر ولكن رازي
كشف ايلمكده واظهار ادب سويلمكده ايكي درلو نقصان كلور اول اعتماد قلب
قلب سويلين دشمن اولور واكنجي ايو قلور دخي راز سويلمز بنم حقمده يا وزكمان قلور
وبني هر بابده نامحرم بلور اصلان ايتدي كه سنك سوزكك حقيقتي جميع عالم بلمشدر
وصدقنك كمالي بنم قاتمده مقرر اوليدر وبر داخي دوا كورمزن كه بن عهده دن
چقمق اچون سني خطايه دوشرم وايو قلورك خطاسي اذرنيه اكراه قلب استولكه سوزم
واكر دلمزسك كه اول كشينك آدني تعيين قلب سويليا سن وسرني فاش ايليا سن باري
تحمل سويله وآدن تعيين اتمدن اشارت ايله اصلان اناسي ايتدي كه علمانك سوزلري
عفوك فضيلتنده واحسانك جمالنده مشهور اولمشدر وآوازه سي جميع عالمه طولمشدر
ولكن شول جرملرده وخيانتلرده كه انك ضرري وفسادي عام اولميه وشري
نقصاني شايع اولب عالمه طولميه اما بر مضرت وزيان عام وشامل اوله وانك
اردولغي پادشاهك اردوادي ملوث قله ومفسدلرك جرائتي ومتعديلرك تجري
انكله قوة بوله وهر بر سي آني يادمز اشلرده وفسادلرده تمسك ادب النه آله عاقل
كشي آنده اغماضي وتجاوزي وعفوي بغايت مذموم وقبيح بلور وانك تداركنده تعجيل
قلمق واجب بلور كه فريضه اولور ولكم في القصاص حيوة مصراع وفي الشر نجاة حين لا ينجيك

احسا

ترجمه نجاتك شرده دركيبل چوقدر ترخرسني احسانه ۰ واولدمنه كه ملكي بواوزره باعث
اولبيدر ۰ چوق نماملقلر وقوجلقلر قلبيدردر ۰ وآندن شريرلكلر وقنالقلري قياس
كلبيدردر اصلان ايتدي كه كرو سكنكه دمنك كركسن بلدم ۰ ويقين معلوم قلدم ۰
وچون اناسي كرودونب كتدي ۰ چوق زمان فكر وتأمل ايتدي ۰ وتيز اطرافه
ايلچيلر كوندردي جميع لشكر حاضر اولدي ۰ واصلانك اناسنه خبر قلدلر اوده
كلدي ۰ وچون جميع خلق جمع اولب اوتردلر ۰ بيوردي دمنه ييده كتوردلر ۰ چون
مجلسه حاضر كلدي اصلان يوزن چورب اعراض قلدي ۰ وفكره مشغول اولدي ۰
ودمنه چون كوردي بلا قاپوسي آچق ۰ وحذر وپرهيز واحتراز دريچه لري باغلو
ويول يوق ۰ مقربلرندن برسنه يوزن دندردي ۰ وبرحادثه مي ظاهر اولدي آدن قوبجق
صوردي ۰ كه ملك فكره دوشمشدر ۰ وبونجه خلايق جمع اولب اوشمشدر ۰ اصلانك
اناسي ايتدي كه سنك دلكك ملكي فكره دوشردپدر ۰ وبونجه خلقي بريره جمع ادب
اوشرپدردر ۰ وچون سنك خيانتك وبلانك ظاهر اولدي ۰ وملكك بر قهرمان ناصحينك
حقنده وجوده كلدي ۰ دواد كلدركه سني طرفة العين دردي قويلر ۰ وسنك جورك
واكري حيللركه اويلر دمنه ايتدي كه مقدملر جهانك حوادثي باشنده هيچ حكمت
قويب سيكيبدردلر ۰ وكمال وجهله هرحادثه نك سرني بيان ايلبيدردلر ۰ وهيچ
نكته قالمشدركه متاخرلر انك انشا قلب دوزمسنده زحمت چكالر ۰ وفكر ونظر
قلب كوزنوري دوكالر ۰ وچوقدن بروردرمشلردر كم كركسه بلرلر كه جميع تدبيرلر

تقديرك مسخري اولر ۰ وهرنچه كه عاقل كشي برهيزله سيليه ۰ ونفسنك مصيب
وطوعزوا ولسنده مبالغه ايليه ۰ بلا طوزقنه يا قنزق اولر ۰ وزحمت ومشقت
آدتوقرق بولر ۰ وپادشاه نصيحتنده سلامت استمك ۰ وشريرلر صحبتنه سبب سعادت
دمك ۰ شيله دركه آقرصو يوزنه تعليق خط يازه قودك ۰ وصرصر يلنه آلتمش اون
اصمرلادك ۰ وهركمسه كه پادشاهك خدمتنده صدقله نصيحت قلمجي اولر ۰ انك حقنده
خطرلر ونقصانلر زياده اولجي اولر ۰ زيرا كه سرجمله ملكك دوستلري ودشمنلري
آكا خصم اولرلر ۰ دوستلر مرتبه واولوق جهتندن حسد ومناقشه قلورلر ۰ ودشمنلر
ملك مصلحتنده نصيحت قلورديو قادشوكلورلر ۰ ودرست دركه ۰ والمخلصون على خطر
عظيم ۰ وبوجهتدندركه حقيقت اهلي كشيلر امن وراحت ديوارنه آرقه ورمشلردر ۰
وبواعتبار سنرغدار دنيادن يوزچورمشلردر ۰ وجميع لذتدن الچكب برخلوتده
اوترمشلردر ۰ ومخلوق خدمتن ترك ادب خالق عبادتن يرينه كترمشلردر ۰ كه حضرت
عزت درگاهنده سهو وغفلت اولمز ۰ وعبادته عقوبت وايولكه يادامازلق جزا كلمز ۰
وحضرت خالق احكامنده عدل قضيه سندن طشره ايش قلمز مصراع انجا غلطي نيست كرنجا غلطست
ترجمه غلط بونده در آنده يوقدر غلط ۰ وخلايقك اشلري انك خلافنجه مختلف
نوع لر ومتفاوت طريقه لر اوزرينه كلور ۰ وعدللري واحسانلري ولطفلري اتفاقي
واقع اولر ۰ وقابلرنده استحقاق وكمالات ومظلوملق اعتبار بولميب معطل قالر ۰
وبجهلوه كاه مخلصلر اشنك ثوابن وردلر ۰ وكاه نصيحت اهلنه خاينلر كاهنك

وخطا افعاللري
عذابن اذزاني ولايق كوردرلر وهوا احوالليي اذدينه غالب كليدردر
ظاهر اوليدردر وخير وشر وايو وياتلو اعتقادلرنده برابرلق بوليدردر **شعر**
وشر ما تنقصته راحتي تنقص شهب البزاة سواء فيه والرخم **ترجمه**
بنم اولادغم اوده بلورن كه شول اوشردر كه آنده شاهنه لوري برابرلق سوردن بسلو
وموافق پادشاه اولدركه صواب اشلر طلب قلب ثنا ودعا آله ومضايقه وطارلق
طريقندن اراق اوله نه كمسه يي حاجت سببله تربيت ايده ونه عذاب وعقوبت وجهله
تورقوده وملوككمز غوبرق خلقي اولدركه صواب اشلوكي يولكلوي قاتلرنده محبوب
اوله وصادق خدمتكارلر آنلردن عزت بوله وملك بلر وحاضرلر دخي دريغ ايمب
شهادت قلوركه بملة اوكزا ورنسنده نزاع وچكيشك بابنده هيچ نسنه اورتيه
كلدي وعداوت قديم وتعصب ميراث ومحاربت وجنك واقع اولمديكه بر شبهه
واقع اولدي وكمسه اول جهتدن كما نه كلدي وآنك بر مجالي دخي يوقدي كه
قصد عقوبت ويا شفقت ويا بريارا مراش قلدي كه اول سببدن حقد وحسد له
كوكل طولدي وليكن بن ملكه نصيحت واوكت وردم وشول نسنه كه بن اذرمه وز احب
بلوردم يرنه كتوردم وبنم دعوامك برهاني وسوزمك صدقني بلدي وآنك موجبنجه كندو
فكرله عمل قلدي وچوق كشلر غل وغش وخيانت وتهمت اهلي بنندن قورقدلر واكر يلك
سببله ملكك سياستندن اوركدلر البته بنم قانمه مطابقتله سعي ادب ناحق
قانه كرسلركوك ومواقتله يورمه يا بشه چغرسلركرك **شعر**

ترجمه كما صبحت محسودا بفضلي وحده على بعد انصاري وقلة مالي
يالكز فضيلله دشدم بن حسود دك ديلنه بوده وادكه مالم اذ ددهم برا بلادم اراق
وهركز كمان ايتمدم ادي كه بنم نصيحتمك مكافاتي وثمره سي بو اوله وخدمتمدن فايده ومنفعت
شركله كه بنم وجوددم باقي قالدغي ملكي بخور قله چون **اصلان** دمنه نك سوزني دكلدي
مضموني بلدي آني قاضيه ايلدك ديو امر قلدي تا تفتيش وتفحص قلهلر وحالك حقيقتي بلنوركه
حدودي اقامت ايتمك حجتله الزام ايتمكه جايز اولمز وسياست احكامي وانصاف وعدل
شرايطي برينه كلمز **دمنه** ايتدي كه قانقي حاكم اوله كه ملكك كمال عقلندن اشي طوغرو دق
اوله وعدلندن حكمي يكين كله كه هر مثال وحكم كه بيورب قلره نه روزكار اعراض اكا جك
محل بلر ونه چرخ اوندن مراجعت قلب دونمكه مجال بولر **شعر** كردون كشاده چشم وزمانه دهها كوش
هر حكم راكه راي تو امضا كند هي **ترجمه** كولكر كوزدب زمانه كوزلر هر حكمي كه فكرك ايلوا مضا
وملكك متين ومحكم فكرنه مخفي وكزلو قالميه كه هيچ نسنه شبهه كشف اولمقده وبصيرت
نوردي زياده قلمقده مجاهده كبي اولمز واول بابده تفتيش وتفحص كبي محكم اورتيه
كلمز وبنم اعتقادم واردركه اكر كركي كبي تمام تفحص قلنه ملكك غضبندن قورتلب
جميع احوالمده براءتم وارولغم بلنه ونصيحتده اخلاصم واشارتده صدقم معلوم اوله
اما تفتيشده بغايت مبالغه قلمق كرك كه اشك حقيقتي بولنه كه اود طاشك ضميرندن
واغاجك قلبندن چقمز تا بركشي تمام جد بليغ وجهد ابدب چقمق چاقبا وديا قمز **مثل**
فان الزند يوري باقتداح **ترجمه** چاليجه چقمقي طاشه عجبا ودي چقر واكربن صوچم وكناهم

واردغن بلیدم ۰ اشمک تدارکنده زیاده تفحص ایلی التماس قلیدم ۰ ولیکن اعتمادم واردرکه
اخلاصم وطوغرولغم بو تفتیشدن ظاهر اوله ۰ وزیاده دوستلغم وشفقتم بلنه ۰ وهر نسنه
که بر لطیف قوقوسی اولر ۰ صقمغله آنک رایحه سی اثری اطرافه تیز طاغلر ۰ واکر بو اشکه
مجملا بر مهمل چوز کلم اولسه بن قاچن بونده طورب قالوردم ۰ ویا ملکک درکاهنه ملا
مجی اولوردم ۰ وآیغی صنق کبی بلایه منتظر اولب طورمی بلوردم ۰ وامیدم واردرکه بنم اشیمی
برامین کشیه صاله ۰ که شبهه دن وغرضدن منزه اوله ۰ وشیله حکم قلاکه هر کونده نه وا
اولورسه ملکک مبارک سمعنه ارکره ۰ وملک آنی روشن فکرنه وفتح وظفر آیینه سی
کوکلنه حواله قلب کوزه ۰ تا بن شبهیله هلاک اولمیم ۰ ویوق یره باطل اولب ناحق
بولمیم ۰ که شول نسنه که اوکزک الدرسی انکله حلال اولمشدر ۰ همان اول نسنه بنم او
ملکه حرام قلمشدر شعر والاماني بالذي حيث قانع ۰ وارض بما اوليت غير مغاضب ۰ وعتبي على العلا
اذا اختلفت بالقوم سبل المطالب ترجمه قسمتوکه بن قناعت قلمشم ۰ وردکوکه راضیم کوکلده جوش ۰
قولکم هر اشده یوغم بیلرم ۰ جمله عالم قیلجق هر یونده جوش ۰ وآندن بن نه سببله وفکرله خا
اولم ۰ که بنم مقدارم ومرتبهم اول قدر یوقدرکه قوللق نشانندن تکبرلک قلم ۰ وکندمده
اولو اشلر ویوکسک درجه لر طمعی یوقلم ۰ وهر چند که بن ملکه قول اولیدررن آخر انک
شامل وکامل عدلندن بر نصیب بولیدررن ۰ که بن اوندن محروم اولمغی جایز بلورن ۰ وذد
والدکمدن صکره دخی امیدکسب منقطع اولمزن شعر یا اعدل الناس الا في معاملتي ۰
فيك الخصام وانت الخصم والحكم ترجمه جمله خلقک اعدلیسن الا ایشمده بنم ۰

خصم سن سن هم حکم سن هم خصومت سنده در ۰ بر سی حاضرلرک ایتدی که بنم نه
سیلدکی سوز بونکچون دکلدرکه ملکی تعظیم قله ۰ بلکه بو کلماتله دلوکه بلا کندو
دفع اوله دمنه اکا ایتدی که بنم نصیحتمه نفسمدن لایفرق کم اوله ۰ بر سوز
که سیلوسن معتنسن فکو ایلیب بربله ۰ وهر کمسه که حاجت مقامنده کندزن
چابک ومحکم طوتمیه ۰ وذاتنک صیانتنده وصاقلمه سنده اهتمام اتمیه ۰ اول
هیچ اشده ظفر بولمیه ۰ وآیرقلرک دخی آندن هیچ امیدی قالمز ۰ وسنک بو سوزک
فهمکک قصورنه دلالت ایلر ۰ وجهلک چوقلغن سیلر ۰ وسن کمانه دشمیه سن
که بو سنک اوردتلو سوزک ملکک فکرندن کزلو قالور ۰ وچون پادشاهانه تعبیری
وعاقلانه تدبیری اورتیه کلر ۰ نیجه سنک کبنک تزویرنی شبهه سز بلور ۰ وبی
تکلف فضیحت ورسوای قلر ۰ ونصیحت عناددن ومخالفتدن آیرلو ۰ وانک فکرله
تایعلو اشلر شادلغه دنب آچلر ۰ وآغجی بلر براشادتله صنب مقهور اولر شعر
اذا بات في امر يفكر وحده ۰ غدا وهو من آرائه في كتائب ترجمه
بر اش عکوننده چون یاتر یالکز کیجه براوده ۰ طورب کورر که یاننده الایلر باغلمش فکری ۰
شعر ز رایش ار نظری یابد آفتاب صدق ۰ که خواند یارد صبح نخست را کاذب ۰
ترجمه فکرنک صدقله کونظرن بولسه کنش ۰ صبح کاذب دیمزد کشی صبح اولنه ۰
اصلا نک انامی ایتدی که سنک کبی مکرلولک وغدرلک وحیله لوک اول قدر
بکا عجب کلمز ۰ که بو حال اچنده هر بابدن دلک شللر کورب وعظ ایتمکدن ساکن

دمنه ایتدی که بو وعظ و نصیحت یوید را اکر قبول اولورسه ۰ و مثل وقتیدر
اکرچه جان قولاغله اشیدلورسه ۰ اصلانک اناسی ایتدی که ای غدار هنوز امید
طوتب سیلورسن ۰ و شعوذه و مکرله خلاص اولم دیرسن دمنه ایتدی که اکر
ایولکه یارامازلق جزا اوردسه ۰ و خیره شر مقابله قلمغی روا کوردسه ۰ بن بادی
وعده مده صادق اولدم ۰ و عهدمه وفا قلدم ۰ و ملک بلور که هیچ خاین ملکک
قاتنده سوز سیلیمن ۰ و وعظ و نصیحت قلمغه بهادرلق ایلیمن ۰ و اکر بنم حقمده
بو ایشی روا کوره ۰ کینه مضرتی و نقصانی انک طرفنه وارده ۰ و درمشلردر که هر کمسه
که ایشلرده مسارعت ادب تعجیل قله ۰ و تأمل و فکر فایده لرندن و منفعتلرندن
غافل اوله ۰ اکا اول نسنه کله که شول بر عورته کلدی ۰ که شهوة سمه لکی حرارتله
تعجیل قلدی ۰ تا قولله عاشق اوردسنده فرق اده میب قوله مبتلا اولدی اصلان
صوردی که نجه در اول حکایت ایتدی کتورمشلردر که کشمیر شهرنده بر بازرکان
واردی ۰ که اکا جیردرلردی ۰ و بر صاحب جمال ای صورتلو عورت آلدی که
چرخک کوزی آنکلین بوز کورمشدی ۰ و نه عقلک دلی انک کبی صورتدن خبر ورمشدی
و اکی بکا قلاوردی شول ظفر کونی کبی روشن دوشمشدی ۰ و اکی زلفلری شول
فراق کیجه سی کبی نهایتسز فتنه ده بر برنه باش قوشمشدی شعر فالوجه مثل الصبح مبیض ۰
والشعر مثل اللیل مسود ترجمه یوزی کوندز کبی اقدر ساچی کیجه کبی قاره ۰ اول آقده
قاره بکلردن دوشر بو کوکلم آواره شعر خود ز رنک زلف و نور روی او برخاستند ۰

کفر خالی از کمان و دین خالی از یقین ترجمه زلفدنکی یوزی نوردی اولدی بر کفر و دین
کم بری خالی کماندن دری بری بولنی یقین ۰ و بر استاد نقاش که چابک دستلکده آنک قلندن آزرکی
جانی الم بولوردی ۰ و طبیعتی نازکلکدن رنک اشنده مانی حیران قالوردی ۰ انکله قونشی
اولوردی ۰ و اول عورته عاشقلق قلوردی ۰ بر کون عورت اکا ایتدی که هر دم زحمت
چکب کلورسن ۰ و مبارک جمالکله بزم بو بیت احزانمزی مشرف و مزین قلورسن ۰ و هیچ
شبهه یوقدر که جاغرنجه و یاطاشی اتجه خلی منتظر اولورسن ۰ آخر کرکمزمیدر که سنک
صنعتک بزه بر فایده قله ۰ که سنک و بزم اوروعمزده بر نشان اوله ۰ نقاش ایتدی که
بر چادر دوزین اکی رنکله که آقلغی اونده شول صوبه ابلدز طوغمش کبی کورنسون ۰
و قراکولغی آنده شول زنکیلر زلفی خطای کوزللر طولکنه قونمشه دونسون ۰ و چون
سن آنی کوربطشره بقاسن ۰ تیز صالنب قارشو چقاسن ۰ و اوکی قول بو سوزی
دکلیب قولاق ادمدی ۰ شیله که هیچ بر بیسی کورمدی ۰ و چادری دزدکدن صکره
نقاش بر کون بر مصلحته کتدی ۰ و کیچ قالدی ۰ و اول قول وارب اول چادری نقاشک
ترندن عاریه دلیب آلدی ۰ و اول وجهله عورتی آلدیب یاقلق قلدی ۰ و قضای شهوتدن
صکره چادری کینه وروب یرنه اوه کلدی ۰ و چون نقاش دخی مصلحت بتورب اونه اردیشدی
معشوقه آرزوسی غالب اولب اچنه دوشدی ۰ و تیز چادری باشنه اورتدی ۰ و اول
دلبرک قاپوسنه دک یورتدی ۰ و عورت چقب ایتدی که ای دوست دخی شمدی
کتدک ۰ و خیر اولسون که علی الفور تیز کنه یتدک ۰ نقاش قولدوغن بلدی ۰ و واروب

يوزي دوكب ادب بليغ قلدي واو دياقب جاري اوده صالدي وبو مثللي نيجون
كتردم كه اشلرده تعجيل ايتمك يوقدر تا ملك بله وهر شي حقيقتيني تمام بلدكدن صكره
قله كه بن بو سوزي عقوبتدن وعذابدن اوركب سويلمزن وا ملدن قورقب بيان
ايلمزن زيرا كه الملر اكرچه دشلقسز ورا خلقسز اويقواولر ولیكن عاقبت
كلوب كلسز كلر وچوق ايا قلو كشي اكرچه بغايت قودقرو ليكن قاجيب سركردان
قالور **شعر** خيره ماند از قيام غالب او حمله شير وحيله روباه **ترجمه**
حيله دن
شيله غالب قيلور اقدامي كه قصد نيدن انك عاجز اولر حمله دن اصلان ودلكو
واكر بن جهانده بيك جان بولدم وآني اصلحلقده ملكه فايده اولدغن بلدم وانك
وانك بيلي ورغبتي بو ارزه جازم دشكن فكر قلدم بو ساعتده جميعسيني ترك قلردم
ودنيا واخرت سعادتني اول اشده بلوردم لكن ملكه بو اشك عاقبتنده تامل قلمق
فرض اولبدردر وپادشاهلق عادتي شيله كلبدر كه ملك قلجسز وسياستسز طورمز
وكفايت اهلي خدمتكارلري طرف طوتب باطل قلمق خللدن خالي ولمز **شعر**
تنها ماني چو يار بسيار كشي هر يار يدا بر زادي بي زاد كشي صد جان خواهم تاش بصد بار كشي
تا جمله مرا كشي چو يار كشي **ترجمه** يالكز قالجو چوق يار ايا والدردسن
چو هر يار يمان زادا الدردسن بيم يوز جانم اولسه يوز كز كرتده بم الدرسك چوكم خوار الدردسن
وهر ساعت كفايت اهلي قولي بولنز وهر قوله تربيت واعتمادي اولنز وهر كون
ثابت قدم خدمتكارلر اله مي كيرر وهر كوز مخلص وناصح محرم مي كورر **شعر**

سالها بايد كه تا يك سنك اصلي ز آفتاب لعل كردد در بدخشان يا عقيق اندر يمن
ترجمه بي نهايت ييل كركدر كه كنشدن اصلي طاش اوله بر لعل بدخشاندا يا يمنده بر عقيق
اصلانك **اناسي** كوردي كه دمنه نك سوزي رغبتله دكلر اولدي آغذي
كمانه كلب انديشه وفكر قلدي كه ناكاه بو يالدزلمه غدر دكره ويلانلره اتانه
ومكرنه وحيله سنه قانه كه طاتلو دلده واسحق سوزده مباهات ادب لاف
اوردي وكمالنده وفصاحتده جاذلقلر كستردي ومثلا اشبو كلي بيتي
دايم دلنه كتوردي **شعر** ولي منطق لم يرض لي كنه منزلي
على انني بين السماكين نازل **ترجمه** اكرچه سوزده باشم اردكه ولي كوكلم اكا قلميا قناعت
مصراع جايي كه سخن بايد چون موم كنم آهن **ترجمه** سوز يرنده قلسه اولر طاشي اودن بولاد موم
ويوزني اصلانه دونب ايتدي كه ايشم اول وبزي تصديق ادب خصمك حجتني
ادغه يول وبوندن دمشلردر كه حكايتلرده كلور كه ايشم طومقلقده بر خوش
داستان اولور وقتي خشم انذي وتيز طوردي كلب كندي **اصلان** بيوردي كه
دمنه نك الن واياغن باغليب زندانه كورسونلر تا قاضيلر جمع اولب قضيه
سني صوردسونلر آندن صكره اصلانك اناسي كينه كلدي واصلانله اشبو
اشبو كلماتي قلدي كه بن دمنه نك بو العجبلغنى اشتدردم وشمدي محقق كوردم
كه نيجه دردرلو يلانلر سيلر ونه طاتلو فعللر ومكرلر وغدرلر ايلر ونيجه
نادر وغريب مخلصلر بولر ونه ايجه مخرجلر بولب چقمق آردنجه اولر واكر ملك

ملک آکه مجال ودرجک اولورسه که سوز سیلیه برکلمه کلجله اول ورطه‌دن
کندزنی خلاص ایلیه وآنک الدرمسندن ملکه عظیم راحتلق حاصل اولور
وجمیع جریی خلقی شرّیندن خلاص بولور وتیز کوکلنی فارغ قل واکا فرصت ومهلت
ورسه اولمی یقین بیل اصلان ایتدی ملوکک مقربلرینک ایشی منازعت وحسد
قلمق اولور وبری بری حقنده آنلردن مناقشه وایو ویاتلو سوزلر کلور وکیجه
وکندز عیبن وهنرن بربرینک استیوب هر برسی بولور وهر قاتقسنک که هنری
ارتقرق در آنک حقنده زیاده قصدلر قلورلر وآنک حسودلری بغایت چوق
اولورلر ودمنه بنم قاتمده خیلی مرتبه بولیدر ولشکرمک اوزرینه بغایت آغر
کلیدر وبو واقعه ده آنلرک اجتماعی واتفاقی بلمزن که بکا نصیحت قلمغون
میدر ویا عداوت سببله اول هلاک قلمغون میدر وبن دلمزن که آنک ایشنده
تعجیل قلم که ایرقلره منفعت صانب شاید که بن زیانلو اولم وتا آنک ایشنده تمام
تفتیش وتفحص قلیم هرکز عاقللر قاتنده آنک اولدرمسنده معذور
اولمیم که نفسه تابع اولمق وهوایه اقتدا قلمق طوغری فکری اودتر وصواب
تدبیرلری باطل قلب یورنه کشنک قرادترر واکر خیانت خلق ادب هنرکار
اهلنی باطل قلم وشمدیکی حالده انکله خشمم وغضبم بجه ساکن اولم ولیکن
آخر آنک نقصانی بکا دوقنه واشمده بن زیان بولم ومضرتی بنم ملکمه دکب
مغبون قالم **شعر** فان اک قد بردت بهم غلیلی فلم اقطع بهم الا بنانی **ترجمه**

اکرچه انتقام الدیب کمن اصده کمن باصدم ولیکن آنلرکله بن کنه کندو کوم کسدم
چون دمنه زندانه کوردیلر وایاغنه آغر دمرلر اوردیلر **کلیله** صحبت
اتری وقرنداشلق شفقتی بیریندن قوپاردی واوغلانین آنی کورمکه واردی
وهمان که آنی کوردی کوزیاشندن زندانی سیله وردی وایتدی که
ای قرنداش سنی بو محنتده وبلاده نیجه کوره بلین وبوندن صکره غمی درلکدن
نه لذت بولین **شعر** کابصافی شد سخون دلم خون تیره شد ستاب سرم
بودم آهن کنون ازو زنکم بودم آتش کنون ازو شررم **ترجمه**
اوقلدی بندا آیینه زندی امردم اوقلدی اوزبن اوکیدن کومردم یوزک قانی طورلمش صوینه
یاشم صوبیی قان اولدی بن اریدم وچون ایش بو منزله ومرتبه ارشدیدک
طورمق فایده قلمز واکر سکا قاتی سوز سیلرسم دخی عیب اولمز وبن ایشبو
ایشلری جمیع کوردم وسکا مبالغه لرقلب اوکتلرو وردم وسن التفات
قلمزدک وسن نصایحه کلمزدک ونصیحتدن مکر وهرک سننه بلمزدک
واکر حاجت دمنده وسلامتلق وقتنده ونصیحت زماننده تقصیرلق
قلایدم بوکون بوخیانتده بن دخی سنکله شریک اولایدم لکن عجب
وتکبرلک کندو نفسکده سکا غالب کلردی وعقلکی وتدبیرکی وهنرکی
مقهور ومغلوب قلردی **وعلمانک** اشارتنی شونده کی ساعی اجلدر اولکه
اولور سکا سیلنمرجی ومرادلری الملکدن حیوة منقطع اولمق دکلدر دیو بیان

ایلمدمی بلکه چوق رنجلر و مشقتلر چکله که حیوة منغص و مکدر اوله و همّ
اولکلکه یقین کله شیله که شمدی سن اوغرادک اول حاله بلکه عقلی اولن
کشی الملکی البته بوندن یک بله وراست بیوک مثللردرکه مثل مقتل الرجل بین فکیه
شعر الکا آجق دلک اولرسه با غلو جهانده کمسه کلمز ساکه قرشو ترجمه
کرزبان تو راز دارا سینی تیغ را با سرت چه کاراستی ترجمه چوراری تکلدک قورتلدی باشک
که باشلر تاجدر بو بخیلین خو دمنه ایتدی که همیشه شول نسنه که حق در نکا
یتردک و وعظ و نصیحت شرطنی یرینه کتردک ولیکن نفسمک آرزوسی و حرصک
قوتی بنی ضعیف قلردی و سنک نصیحتک بنم کوکلمه اعتبار سز و صووق کلوردی
شیله که یمکه حریص اولن صا یرو زیانی بلر و کوکلی دلدکن یرا کا اعتبار اذ قلور
و دخی خرم و شاد و خصم سز درلک آیرق اولر و همتی عالی طوتن کشیه
کوزدکی بونک کبی صعب و مشکل و خطرلو چاره سز اشلر کلور شعر
و ترجع اعتاب الرماح سلیمة وقد حطمت فی الدارعین العوامل ترجمه
همیشه کیجلر صاغ و سلم در اولور چالدکی دایم الکدر و بلورن که بو تخمی بن اکدم
وا کنن دخی بن بچرن و بو فتنه یه بن قاینتدم و شربتن دخی بن ایچرن
و ندامت و پشیمانلق حاصل اولب سلامتلق یوزدندن کوچرن و بو کون اول
کوندرکه اکنم بچم و شربتم ایچم و سلامت یوزدندن کوچم و بو زحمت
بکا قیتی آغر اولوشول قورقودن که ناکاه دوستلغمز سببندن سنکجی تحت

بولاسن و نعوذ بالله که تکلیف ادلربلد کلدا زجی بیان قلاسن و آندن صکره
اکی زحمته مبتلا اولم برسی بوکه سنک شفقت چکه نفسک و بنم سببمدن اولدری
دیوبن خجالت و ایکنجیسی بوکه خلاص اولمق امیدی کسلب ابدی محبوس قالم که
سنک قولکک صدقنه هیچ تاویل یول بولمن و یادلر و بلشلر حقنده اکا شبهه کلمز
خاصه بنم اشمده که اوز تمزده بو بجه دوستلق و اخلاص وار کانه و شکه مجال
قالمز و بو کون بنم صورت حالمی تصور قلرسن و رقت و شفقت و قتدر ضعیفلغی
بلورسن شعر کز ضعیفی دست و تنکی جای هست ممکن که پیرهن بدرم
کشت لاله زخون دیده زخم شد بنفشه ز زخم دست برم ترجمه
الم سنست اولبن طار اولغن یره کوجم یتمز که یاقیی بن کوزم قانیله لاله اولدی بو زم
بنفشه اولدی زخمندن تموتن کلیله دقت و ترحم قلدی و ایتدی که سوز
معلوم اولدی و دمنه بیوردرلرکه هیچ کمسه عذابه صبر قلمز و اشکنجه قاتشو
کلمز و بندخی محنتده و مشقتده تاچن صبر ایلورن بلکه حقدن و باطلدن سنک
زحمتک دفع اتمکیچون نه بولرسم سویلرن و بن بو مقامده هیچ بر سوز دله کلمز
و سنک حقکده طوغرولقدن یکرک حیله بولمزن که کناهکه اعتراف ادب انصافه
کلسن و هر نه که ایتدکسه اقرار قلاسن و توبه و رجوع قلب آخرت و بالیدن
قورتلاسن لا بد بچوری هلاک اولرسن دمنه ایتدی که بو معنیلرده تامل و فکر
قلاین و نه که ظاهر اولب کورنرسه سنک مشورتکله انک آدیجه اولاین کلیله نکا

کوکلی غصه و غم طولب کر و منزلنه ارشدی و ددلو دردلو بلالر تننه
وجاننه غالب اولب دشکه دشدی و دودولی و بوکلی یوزدکن یوردکی آغزنه کلدی
و باغری و باغرسغی اشغه کچب هلاک اولدی و دمنه اله زندانده بر مجوس
جانور دخی وار ایدی و کلیله وارجق اویوردی و کلیله نک و دمنه نک کردوکن سوزن
اویانب قولاق طوتدی و اورتده کچن ماجرایی تمام اشتدی و هیچ دیرنمیب
سر جمله ازبر ایتدی و یارندسی که اصلان نک اناسی مجلسنه حاضر اولدی و اشبو
سوزی دلنه تازه قلدی که فاجرلری و فاسقلری دری قومق صلاحلری
و اختیارلری اولدمکه عقل ترازوسنده برابر کلر و هر کمسه که بونا بکاد
و یارما ذخرکلو کشی دری قوسه آنک فسقنده و فجورنده شریک اولور بس ملک
حرکته کلب قاضیلره قاتی سیلدی و دمنه نک خیانتنی خاص و عام اوزرنده
تفتیش ایدب ظاهر قلک دیو امر ایلدی و مثال شریف وردی که حق سیلینه و هر
کونده نه ظاهر اولورسه عرض ایلیلر و تیز جمیع قضاة و حکام جمع اولدیلر و عام
و خاص بریره کلدیلر و قاضی وکیلری یوز حاضرلره طوتدیلر و تعریف ثنا دیلالندیلر
و ایتدیلر که ملک دمنه نک اولکی و شمدیکی اشنده تفتیش ایتمکه حکم وردی و حق
اوزره تمام تفحص ایدک دیو بیوردی تا حقیقت صورتندن شبهه توزی ایرله
وانک قضیه سی حق اوزره صورله و حکم که واقع اولور عدل و سیاست طریقیله
اوله و ملک ملوکک تعدی سنه و تکبرنه و تجبرنه منسوب اولمقدن محفوظ و متنزه

تا الله و هم بر کوز آنک کناهندن و جرمندن نه کوردسه دسون و نه بلورسه اعلام ایتسون
اوچ فایده ایچون **اول** اولکه حق سیلینه و طوغرویه یاردم ایلین او رتبه
بولور **ایکنجی** اولکه خیانت اهلنی زجر ادب جزاسن ورنک صلاحلت و فسق و فجوردن
ادنلرک قولاغن بورمق اولور **اوچنجی** اولکه مکر و غدر و حیله اصحابندن
قورتلمقدن چوق راحتلق و منفعت و فایده کلر و چون بو سوزلری آخر قلدیلر جمیع
حاضرلر دللرن طوتب ساکت اولدیلر زیراکه آنک حقنده و اشنده ظاهر بر نسنه
بلمزلردی و مجرد کمان ایله دخی سوز سیلمکه جرأت و بهادرلق قلمزلردی تا آنلرک
سوزله بر باطل حکم اولنمیه و بر ناحق قان قلنمیه و چون دمنه بونی کوردی بکلردن
بی تکلف صغیب اورتیه کردی و ایتدی که اکر بن مجرم و کناهکار اولیدم سزلرک
ایشمز اولب سیلمدکزدن بر ذره شادلق قلایدم ولیکن هر کز سوچم و کناهم
یوقدر و ظلمی اولمین کشینک ارذینه یول ادنمق خود ناحقدر و آنجلین کشی عقل اهلی
قاتنده عیبدن مبرا قالمق کرک و دینی داد کشلر انصافنده معزور اولمق کرک
و البته خود چاره یوقدر شوندن که هر کشی بلدکجه بنم حقمده سوز سیلیه و اول
سوزده طوغرولق قلب اماتنی حفظ ایلیه که هر سوزک بر جزاسی واردر ابو
دنیا کچر البته کلر و هر سیلینک قوللده بر حکم دخی یقیندر که اولور یا بر نفس احیا قلنور و یا بر
شخص ابطال اولنور و هر کمسه که ظن ایله و شبهه ایله یقینسز بی تکلف قلمغیچون درشه
اکا شول بر مدعیه ارشن ارشه که علمی و سرمایه سی کامل اولمدن و علتلر و شرلر

بلكده بصيرتي ومعرفتي واضح وشامل اولمدن وادويه لوتابنده ممارست وتجربه قلمدن
ومعالجه وتيمارلقده فكري ثابت وطوغرو يول بولمدن وكوكلي نفس تركيبنك كيفيتني
وبدنك شرحني وقديمي مبادركلكي تمام بلمدن دعوي قلب بر طبيبن ديه وهر يرده اشكارا
سيلیه قضاة صوردلركه بجهدداول **حكايت** ايتديكتر مشلودركه برشهرده بر طبيب
وار ايدي كه بغايت حاذق واستاد كشي ايدي وقتي مبارك قدم وشربتده وعلتده
سعرتلو وصواب معالجه لر وتيمارلر اتمك اشي ايدي وتجربه سي چوق ونصيحتده
كامل وعيسي نفس وخضر قدم عليهما السلام كشلرك باشي ايدي روزكار شيله كه
اكا وردكين كرولك عادت اولمشدر ونفيس ولطيف نسنه لري ويران قلي كلمشدر
اكا ضرب دست كوسدب بواش قلدي كه ذاتنك جميع قوتي وكوزنك واجه نوركيدر
كروالدي وتدريجله جهانه نظر قلديغي اكي كوزلري كورمز اولديلر واول بر غافلسز
احمق كشي مبتدا يخالي بولدي وطبيبلقده استادلق دعواسن قلب دوتيره
كلدي وانك شهرتي جهانه طولدي واول شهر پادشاهنك بر محبوبه قزي وار ايدي
بلوغيت مرتبه سنه ارمشدي وكندو قرنداشي اوغلنه نكاح ايدب ويرمشدي
واول قزه وضع حمل ايدب اوغلان طوغرجق حالده بر رنج حادث اولدي
واول پير طبيبي كه بغايت استاد ايدي اوقدلر كلدي واول رنجك كيفيتندن
صوروب سوال قلدي وجواب ويردلر تمام علتي واقف اولب بلدي وشيله بيوردي
كه بر اوت وار در اكا زامهران دردلر اني بولمق كركدر وفلان وفلانله جمع ايدب

تركيب قلمق كركدر تا اني اچب صاغلق بوله وبو زحمت زايل اولب قورتله وتيز قلمق كرك
ديو پادشاه امر ايلدي وبنم كوزم ضعيف دردي بو پير پادشاهه سيلدي وبو
ارادده اول مدعي جاهل بو تركيب بنم اشمدردي بو اقدام قلدي وملك اني قاتنه اوقيب
بر قاچ كشلرله خزينه يه صالدي وبلمزلكله وادب بر قاچ دردلو اوتلر الدي وحق
قضاسندن بركيسده زهر قاتل الدوغي اوتلرده بلمزن بله كلدي وچونكه شربت
ايليب قزه ويردي همان ساعت هلاك اولدي وپادشاه قزلجسندن اول شربتله
بر قدح طولدردي واول جاهل طبيبه ويردي وهمان اچدكلين جان الصمر ليب جهالت
جزاسني في الحال كوردي وبو مثلي انچون كتردم كه اشدب تامل وفكر قلالر كه جهالت
وشبهه ايله اش قلمغك عاقبتي واخري زيان ونقصان اولدغن بلالر وكنه بر كشي حاضر
لردن ايتدي كه كشلرك لا يفرغي كه انك مكرنك نته لكن عوامدن صورمق حاجت
اولمز وضميرنك خباثتي ويكرنجلكي خواصه مشتبه واورتلو قالمز بو بحث دركه
خوي اكولكي علامتندن صورتني زشتلكي خبر ويرر وهر كشي سهلجه تامل وفكر ايتكله
كوردر **قاضي** صوردي كه اول علامات ندر تقرير ايلمك كركدر وهر كشي اني بلمز
اشكارا سيلمك كرك ايتدي كه علما بيوردلر كه بر كشنك كه اكي قاشلرنك اراسي اچق
تاله وصاغ كوزي صول كوزندن كچرك اوله وبورني صاغ يانته ميل قله واعضاسنده
قل بتدوكي يرلرده اوچ اوچ بتب طشره كله واكي كوزلري دايم يره باقمقده بوله انك
ناپاك ومرداردر اني شبع فساد ومكر ومجمع فسق وفجور وغدر اولر وبو علامات

بوخبیثده موجوددر جمیع عالم بلور **دمنه** ایتدی که خلایقک احکامنده مداهنت
ومدارا ومیل وکمان ایتسه اوله وحق تعالی انک حکمی عین صواب در آنده سهو وغفلت
وخطا وزلت حاشا که وجوده کله واکر بو علامات که اکدک صدقه دلیل اولب
عدله یاردم قلورسه وبونکله حق باطلدن فرق اولورسه بس جهان خلقی جمله جحدن کوررلر لاابالیکدن
جمیع معنیلرده فارغ اولور ودخی نه ایو اشلر تحسین ادب اوکمکی واجب قلور ونه یاراماز اشه
عقوبت وجزا لازم کلور زیرا که جمیع مخلوقات بو معنیلری کندوزندن دفع اتمکده جهد ایدرلر
تا که بس بو حکمله خیر اهلنک ثوابی وجزاسی محو اولدی وشر اهلی عقوبت بولمقدن قالدی
ولکن بو اشکودرلر اتدرسه نعوذ بالله منه بو علامات اوجله ایدم واول علاوزاوله
بو بوله کسندم چون ممکن دکلدر که بن آنی دفع قلم بس دوا دکلدر که بن انکا وجندن
ملخود اولب عقوبت وجزا بولم که بونلر بمله بله یاردلشدر وعیب عالمیندن بله کلمشدر وشول
نسنه که ممکن دکلدر که آندن احتراز قلنه انکله نیجه حکم اولنه وسن باری
بو سوزلمجملکه برهان ودلیل کستردک مقلدلغنک اشکارا قلب اذکی وصانکی
بله ویردک وکندزک کسترمکجون بر معنیسز سوزله اودتیه کردک چون **دمنه**
بو جمله ازره جواب ویردی ودتیه کردی وحاضرلر جمیع دللرن طوتب ایشم طوردی
قاضی آنی کینه زندانه ایلنکه بیوردی وکلیله نک بر دوستی واردی روزبه
آدلو دمنه نک قاتنه کلدی وانک الدکیندن خبر قلدی ودمنه بغایت رنجور ومتاسف
وپرغم ومتحیر اولدی وکوکلی اوجغندن اختیاری دسترادوبا الکی کبی براه کلب کوزی حشمسند

یکقلاری صحراسنه صولوردوان قلدی وایتدی که دریغ دوست مشفق وبار
ناصح موافق که حادثه لر واقع اولسه انکا رجوع قلوردم ومهم اشلرده صنعینجق انک
تدبیرن وشفقتن ونصیحتن بلوردم وانک کوکلی دوستلر اسرارینک وقوندا اشلر
رازینک خزینه سی بولوردم که هرکز روزکار انکا وقوف بولمزدی وچرخ پیر مطلع
اولب بلمک ممکن اولمزدی **شعر** لکل امرئ شعب من القلب فارغ
وموضع نجوی لا یرام اطلاعها یظلون شتی فی البلاد وسرهم
الی صخرة اعیی الرجال انصداعها **ترجمه** هرکشی بولمشدر خلوت کوکلدن برمکان
کم قویه سرین آنده کمسه واقف اولمیه طاغلرلو هر بری برشهره سوری آنلرک
شیله طاش ایجنده درکم دیو ویری کمیه دلکدن انکا اذرتق فایده قالمدی وشیدی
کرو بومکان طورجق یر اولمدی واکر بو مصیبته سنک بودنک محبتک
جبر وعوض واقع اولسیدی کندوزمی زاد بلغلوله دیکلیدم تا وجودم جهان
یوزنده قالیدی وبحمدالله تعالی که سنک باقی قلملغک جمیع نوایبه وحادثه
لره عوض وخلف اولور وهر خلل که انک وفاتندن حادث اولدی سنک حیاتک
انکا تدارک وچاره قلور وبوکون سنی بن همان قرنداشم کلیله بلورن والک بکاورکه
سنی قرنداشلغه قبول قلورن وروزبه دخی تمام رغبت کستروب شاد اولدی
وبو فتح وظفر میسر اولدوغنه منتلر وشکرلر قلدی وجمیع ارباب مروت واصحاب
عقل وتجربت سنک دوستلغکله وصحبتکله مباهات وفخر قلورلر دیو کلمانه کلدی

وكاشكي بنم اوجمعك بر مصلحت بتيدي وسكا بر خلاص وفراغت يتيدي ديو تمنا و
وآرزو قلدي وبر برنك الن طوتب عهد شرطني يرينه كتوردي لر قرنداشلق تمام قرار بولدي
ودمنه اكا ايتدي كه فلان يرده كليله اله بر دفينه قودق وبر مصلحته كرك اوله ديو احتياطا
ادب ساقلدق كرم ولطف ايكيب وادواني برم قاتمه كتور وبرم بو ثمنه منت يوكلد
اول مصلحت بتن روزبه انك نشانله وادب اول مالي بولدي والب دمنه نك قاتنه كلدي
كندو نصيبن آيردي وكليله حصه سن روزبهه ويردي واكا نصيحت ووصيت
قلدي كه ملك قاتنده اوله وانك بابنده هر نه كه واقع اولورسه خبردار قله وروزبه ملك قاتنه
روان اولدي ودمنه اولدكي كونه دك بو نكته يه ساقليب عهده وفا قلدي ويارنديسي
قاضيلرك مقدملري اصلانك قاتنه واردي واول ماجرايي انك مجلسنده عرض
ايليب شيله طوردي واصلان سوزيني تمام دكليب آني كرو دندردي وانا سني
اوقمغه بر قاصد كندردي چون اناسي حاضر اولب وقضيه صورت بلدي خيلي جليب
وباشن صالب اضطراب قلدي وايتدي اكر قاتي سيلدرسم ملكك خاطري قالور واكر
دك طورب اختيار قلورسم شفقت ونصيحت طريقني مهمل وخراب قلورم اصلان
ايتدي كه نصيحت بابنده محابا وميل وخاطر ساقلمق ايو اولمز وسنك سوزلرك مقبولدر
بردن اكا شك وشبهه مناسب كلمز ايتدي كه ملك نه عجب كه يلان ايله كوچك اوز دستنده
فرق قلمز ومضرتدن منفعتي سچه بلمز ودمنه بو فرصتله كوكدر كه بر توز قوپرب فتنه قله
كه ملكك فكري انك تداركنده وتدبيرنده عاجز قاله وتلجي بر قلق كسمني اوله شيله

شيله قوة بوله قاقيب خشمله طور كلدي وبي تكلف يا تغنه روان اولدي ويارنديسي
دمنه زندانندن چقرب كتوردلر وجميع قاضيلر وخلايق بر يره جمع اولنب اوتردلر وقاضي
معتمدي شول اول كوندكي سوزلري چاغرب كنه اعاده ايلدي وچون كسه انك حقنده
نسنه سويلمدي قاضيلرك مقدمي يوزن اندن يكا دونب سويلدي وايتدي كه اكر
چه حاضرلر سكا اپسما اولقله يادم قلرلر ولكن سنده بو خيانتي ثابت ومقرر
بلورلر وسكا بو علامت وبو نشانله بو طايفه نك اوزرنده راحتلق اولمز وبو مجلسدن لكدن
فايده دخي كلمز وحالك ومآلك صلاحنه ومصلحته لايق بودر كه كناهكه اقرار قله سن
وانابت واستغفار ادب توبه يه كله سن تا آخرت وبالندن خلاص اولب قورتله سن
شعر اكر مرك خود هيچ راحت ندارد نه بارت رها اند هيچ جاودايي اكر خوش خوبي
اذكران قلتبانان وكر بد خويي اكران قلتباني ترجمه اولمك اكرچه يوقدر بو جهانده راحتي هر كز
نه كم اول قور تور جاني بلاده جاودانلقدن اكر خوش خويسه جانك بو آغر قلتبانلردن
وكر خوش خود كلسه خود بو آغر قلتبانلقدن مثل مستريح او مستراح منه ترجمه
يا سن قورتولسن يا خود خلايق وهم اندن سكا ايكي فضيلت حاصل اوله وانك
ذكري روزكار صحيفه سنده نقش وثابت اولب قاله اول آخرنده قورتلمغه خيانته
معترف ومعتز اولمق وبقا سراتيني فنا ملكنه اوزرينه اختيار قلمق ايكنجي دلي يوكر كلكله
بو نجه سؤال وجواب بلمك ودرلو درلو مقبول عذرلر ويكن كلمك وحقيقت ويقين بو
ايو اجنده اولامسن اندن كه يالنو اله حيوة ودرلك بولادمسن قاضيه ايتدي كه

کندو کمانکله وخاصکه وعامک ظنیله حجت ظاهر اولمدن اش قلسه اولمز و دلیل
روشن اولب ظهوره کلمدن حکم قولای کلمز که وان الظن لا یغنی من الحق شیئا و دخی
فرض ایدلم که شبهه حاصل اولدی و تهمت کاه کاه اولدی غم خاطر کوزده قرار بولدی
آخر بن اشی سزدن ایکوک بلورن و تدبیر و اندیشه سزدن دخی آرتوق قلورن و کندو
یقینی ایرقلرک شکی ایچون اورتمک قاچن اولور و بونی ادر کیشی تقوی دن و دیانتدن
و مروتدن طشره قالور و سزک ظنکز له بن رخصت بولمزن و کندومه بهتان قلمزن
بو سوزدن لطف ایلیب کچ و اکر نصیحتسه دخی ایکوک کرک کوزل آچ واکر
آلدمق و خدیعتسه نعوذ بالله ایراق قاچ و بر اجنبی کیشنک بنم سببمله قصدی اولنب
قانی دکلدی دیو بو بحیه سوزلر اولور و اعتقادلر و کوکللر آشغه و یقاردو چوق تفاوتلر
بولور اکر بن سبب سز کندو حقمده ناحق سعی قلم اول ابدده نه وجه ونا و یله معذور
اولم که هیچ بر ذاتک بنم اذرمه اول قدر حقی یوقدر که کندو ذاتمک اولور وانک رعایتی
بنم عقلمی روشن قلور و شول نسنه که بر سهل کشینک حقنده جایز کورب حرمت یوتندن د
بولمزن ایی کندو بابمده دخی روا کورب قلمزن بو سوزدن نچه که عاقل کشیلردن بو یله سوز
قولایسز کلور و قاضیلرک خود حجره قلیهما نه حکم اولور و خطا و سهو عدل سراینی ویران
قلور و نادر و عجب بو که سن همیشه سوزی طوغرو سویلردک و هر ایشی محکم قلمقده
جد و جهد ایلردک ستمدی بنم ذاتمک شقاوتی و قرانجتم سنی کزاف و آزقون سویلهدی
و طوغرولغی و احتیاطی ترک ایلدی و عرض اهلنک کمانه وکندو ظنکه اعتبار قلورسن

والبته حکم ایتمک آدینچه اولورسن شعر سحاب خطابی نجوده وهو مسبل
وبحر عذابی فیضه وهو منفعم وبدر اضاء الارض شرقا ومغربا وموضع رجلی اسوده مظلم
ترجمه بر بولتدر که بحر هندن ایچی یغمور طولو هیچ فیضن کورمزن بن برد کوزده چوق صلو
اول بر آیدر که قلیدر شرقی غربی جمله نوره الا آندن طوردغم یر در بنم قارکو
و هر کسنه که بر یلدکی ایشده طانقلق وده اکا شول بوطونجیله اروشن اره قاضی صورری
که بحیه در اول حکایت ایدیلر که بر مرزبان آدلو خواجه واردی صاحب کمال
وانک بها درویه آدلو عورتی واردی عین جمال یوزی بدر آی کبی وقاشلری
کچک یای کبی و یکقلدری قرنفل کبی و ساچلری قرا سنبل کبی و حسنی و لطافتی
بغایت کمالده و صلاحی و عفافی و مستوره لغی اعلی حالده و حرکاتی ملیح و حد سز
چوق و سکناتنک و لطفنک حصری و نهایتی یوق شعر دشالو لا ملاحته خلت
الدنیا من الفتن ترجمه حاله بقسه اول کلیک کوزلو ملیح فتنه دن خالی اولوردی نوجهان
بر ادسز بدبر قول صاتون آلمشدی و اول مرد و دطوغا بخلقه مشغول اولمشدی
اول مستوره بر کرت کوردی و عاشق اولب اکا کوکل وردی و هر نجه که سعی
قلدی چاره بولمدی و اول عفیفه اکا کوکل ویرب آله کلمدی و چون بیچاره و نومید
اولدی آنی فضیحت و رسوای ایتمکیچون بر حیله قلدی و بر صیاددن ایکی طوطی طوتون
آلدی و بر سنه اوکرتدی که بن قاپوجی اقدمک خاتونله کوردم یاتر و بر سنه
اوکرتدی که بن بحیه کوت کوردم هیچ سیلمزن آنجق دک اوتر و یدی کون ناچند

بو ایکی سوزلری اوکرندیلر و تمام شول اولدن بلوه دندیلر تا بر کون مرزبان بر بولك جماعتله
صحبت ایدکن وار ایدی و اول طوطیلری قاتلرنده قویب شیله طوردی و آنلر اول کی
عادتلرنجه اول ایکی سوزی بلجه دلله سویلردی و مرزبان معنیسن بلمزدی ولی تفرج
ایلردی و آوازلری خوش کلوردی و صوتلری مناسبلغندن فرح وشادلق قلوردی و آنلری
عورتنه اصمرلادی که قاتنده اوله و اوکت تیمار قله و بر قاچ کوندن صکره بلخ دن
بر قاچ کشیلر کلدیلر و مرزبانه قونق اولدیلر و چون نعمت و طعام ییوب اوتردقلری
مقامدن طوردیلر عشرت و صحبتچون بر خلوت یره واردیلر و مرزبان بیوردی
اول قفصی اورتیه کتوردیلر و قوشلر دخی همیشکی عادتلرله اوش اشلدیلر و اول ایکی
سوزی دمکه باشلدیلر و قونقلر باشلرن آشغه ایلیب فکره دوشدیلر و بر ساعتدن
صکره بربرینه باقشدیلر و آخر مرزباندن سؤال ایلدیلر و بو قوشلرك دلن بلورمیسن
دیو آکا سویلدیلر جواب وردکه بلمزن خبروم یوق و لیکن آوازلرندن صفا و لذت چوق
و اول بلخلولرك بر سنك فخر ملغی زیاده اولمغین جرأت ایلدی و اول سوزك معنیسی
آکا سویلدی و هم اوزندغی طعامدن ال چکدی و عذر دلیب وکیل یره چقب
ایکی دزن چوکدی که بزم شهرمزده رسم دکلدر که بر اماز اشلو عورتك اونده ییك
ییلر و یا کمسیله سویلشب آنده اشده لر ودیلر و بو سوز آراسنده قول دخی
چاغردی که بن هم بنچه کرّت دکوروزن و بو آزده آندا چبطانقلق
دخی وردن مرزبانك کوکلی پریشان اولدی عقلی الدن واردی و تیز عورتی

الدرسونلر دیو حکم و نشان وردی و عورت اشدوب نیز بر امین کشی بولدی و آرنك
قاتنه روان اولدی و ایتدی که شعر مشتاب بکشتنم که در دست توم
ترجمه
جانمك قصدنده اوّمه قاتنده سن حکمکده ین و تعجیل دبولردن اوکت کلور و عقل
و تجربه اهلی البتّه هر اشده احتیاط قلور خاصّه قان دوکلجك یرده که تدبیری
و تأمّلی و فکری واجب بلره و خالقك جلّ جلاله و عمّ نواله حکمی هر یرده آنلره تابع
و امام اولور قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا ان جاءكم فاسق بنبإ
فتبینوا ان تصیبوا قوما بجهالة و فرض اولمشدر که بر اشده تفتیش و تدارك
قلاسن و چون صورت حالی معین و یقین بلاسن اکر الدرملو اولورسم
بر دمده الدروب فراغت بولاسن و بو قدر دریغ ایتمه که اول بلخ آدمیلرندن
صوراسن که اول قوشلر بلخ دلنده اول ایکی سوزدن آرتق دخی بلورمی کوراسن
و اکر بلمزلرسه اشك حقیقتنه اراسن که اول قوشلره اول سوزی شول
بی دین اوکروب تلقین قلدی زیرا که انك طمعی بندن حاصل اولمیب محروم قالدی
و بنم دینم و دیانتم آنکله اول غرض اورتسنده حایل و مانع اولدی و اول دخی
یعنی بکا بودنکی ادب ظفر بولدی و اکر اول سوزدن آرتق سوز بلورلرسه
بلکه اول اش بندن کلدی و بنم قانم چونکه کناه کاردن اش تولای کلور و جمیع و جمله
حلال اولور مرزبان چون احتیاط شرطنی برینه کتوروب تفتیش ایلدی عورتك صبر و امتزه
و کنا هسز اولدغی ثابت اولوب مقرّر اولدی و استغفار ادوب الدرمسندن واز

وبر خندق كناره بيوردي واربطغانجي قوپا كتوردي تازه وكوكلي خوش وبر طغان
الينده طابو قلب قارشولرينه اوتردي وعورت بن اول اشي قلدغمي سن كوزكله
كوردكمي ديو اكا صوردي واول قول اوت كوردم ديو جواب وردي وناكاه اللنكي
طغان يوزنه صچريب ايكي كوزنه برچاپنق اوردي كه ايكي كوزيني بله باطلدب چقردي
وعورت ايتدي كه كورمدكين كوردم دين كوزك جزاسي شيله اوله وحق تعالى لايك
عملي وبختي البته موافق كلور **شعر** لا تحفرن لصاحبك حفرة فلرب حافر حفرة هو يصرع
ترجمه قويي قازب صانمه يولداشوكه شر قازدوغينه چوق كشي كندو دوشر **بيت**
بدمكن كه بدافتي چه مكن كه خود افتي **ترجمه** قاچر سك بلادن صاقن ازمغل
كه سن دوشرسن قويي قازمغل **شعر** نصبوا بكيدهم الضعيف حبايلا
عثروا بها وسلمت من لحبايتها **شعر** چوركك مكريله طوزقلو بولده قازدلر كوردم
كه كندو ايقلاري طولشدي بن صفا سوردم وبو مثللري انكچون كتوردم تا بلا سز كه تهمت
قلمغه جرات قلوب منفعتسز اولر واخر كشينك بويننده همان وبالي ومظلمسي قالر
پس بو فصللري تمام يازب بريره كلدلر واصلانك مجلسنه روان قلدلر واول ديجي
انا سنه عرض قلدي وچون اناسي اول قضيه يي بلدي ايتدي كه ملكك عمري باقي
اولسون كه بو اش تمكدن قالدي كه ملكه بنم سوزلرمدن بونابده از فايده اولدي وهما
مردود يازكانه دشري تدبيرلر قلسه كرك وبو كرت مكرلر وحيللر قلب ملكك هلاك
اتمسنه مشغول اولسه كرك وانكا وجندن پادشاهلق اشنه غوغالر ونقصانلر كلسه

كرك واول مخلص وزير حقنده ايتدكي فتنه لردن دخي زياده فسادلر وغدرلر بوشه
كرك بو سوز اصلانك كوكلنده عظيم اثر قلدي واندیشه سي هر نسنه يه وهر يره
پريشان اولدي وانا سنه ايتدي كه سيله كمدن اشتدك بو سوزي تا كه بنده بلم
ودمنه نك الدر مسنده اني حجت ادنب بهانه قلم ايتدي دشوار در كه بر كشينك
سرني سويليم واول بكا اعتماد قلمش اوله بن اني اشكارا ايليم وبكا دمنه الدر
سندن نه قدر شادلق كه چون بنم اوجمدن بركنك رازي فاش اوله وعزيز
امانتي خراب اولب نقصان بوله وليكن اول كشيدن اجازت طلب ايليين ودستور
وردرسه سويليين واصلانك قاتندن روان اولدي وقپلانكي ودمنه طلب
قلدي وايتدي كه ملكك سنك حقكده انواع تربيتلر بيورر ودرلو درلو كرامتلر
روا كورر وبونجه عطالر كه سكا قلبدرر ودرجلر ومرتبلر كه سكا انك قاتنده مقرر
اوليدرر جميعسي سكا لايقدر واول بابده سوزي بسط ادب اوزنمغه حاجت
يوقدر وانذن صكره سنك ازركه واجبدر كه انك نعمتلري حقني ادا قلاسن
وشول شهادتك عهده سندن چقب حقندن كلاسن وبلاسن كه مظلومه
نصرت ويارديم قلمق وحقني ظاهر قلمقده الي ودلكي برابر اولمق مروت اهلنه
سوجه فرض اولبدرر وسعين فرض اولبدرر زيرا بر كشي كه انك حقني وحجتني
چونك ظاهر قلميب ترك ادة قيامت كوننده كندو حجتني كميب اونده اشبو
وجهله اكا خوش سويلدي وانى يومشدب شول موم كبي ايلدي **فيلان** ايدي

اگر بنم بیك جانم اوله ومملکتك بر ساعت رضاسنه وفراغتنه صرف قلم قاچن تبك
نعمتده بو نعمتك حقندن کلم ودایم بللکه ایو خدمتلر ونصیحتلر بابنده کندزمی مقصر
واکسکلو بلم وبن خود اول محل ومنزلت ومرتبه نیجه بولم عذر دیلکه وشکر اتمکه
لایق اولم شعر بنده این دراچکونه کوید شکر هر ومه راچه کفت خاکستر ترجمه
مجه سلطانی مدح ایده بله قله آی کنش اوکه مجی براوج کل وبو شهادتدن احتراز
قلمغه سبب اولدی که ناگاه ملك آغدق کمان قله ومبارك خاطرنه یاوز خیال کله وتهمت کیجا لده
چون اش بو مرتبه یه کلدی وملکك دخی هم مصلحتی بونده اولدی پادشاهك نعمتلری
حقی بو شهادتی ادا قلمغی بنم بوینمه واجب قلدی واندن صکره کلیله اله دمنه نك
کلماتنی شویله که اشتمشدی سویلدی وجمیع وحوشك حضورنده طانقلق شرطن بونه
کتوب طوغرو شهادت ایلدی وچون بو سوز خلق اراسنده مشهور اولدی
اول ایکی جانور دخی که زنداننده سوزلرن اشتمشدی ایلرو کلدی وبنم دخی طانقلغم
وارد ردیو پادشاه درکاهنه اعلام قلدی وملك حکم ومثال وردی که ایلرو طورسون
وطانقلغی وارسه بیقمسون ورسون واول ایکی جانور دخی ایلرو کلدی وشویله که محبوسکن
اشتمشدی شهادت قلدی واندن صوردلر که نیچون همان اولدم سویلمدك وكلب
بو وجهله شهادت ایلمدك ایتدی که بر طانقله حکم ثابت اولمز وتعذیب حیوان بلا فایده
قولایی کلمز پس بو ایکی طانقله دمنه نك اوزرینه سیاست حکمی ثابت اولدی وملك انی
محکم باغلیب زندانه براقمغه امر قلدی وزندانجی انی وایاغن احتیاطله باغلیب زندانه

صالدی ودرلو درلو تکلیفلر کلب ویمك واچمك بولمیب عاجز قالب آجلقدن اولدی
ومکرك وطغیانك وحیله نك آخرنی وعاقبتنی ای مسکین کورکه نولدی والله تعالی
یعصمنا وجمیع المسلمین والمسلمات من الخطاء والزلل بمنه ورحمته وحوله وقوته
بشنجی باب الغراب والحمام المطوق والفارة والسلحفاة والظبی
رای برهمنه ایتدی که اشتدم ایکی کشینك مثلنی که قوو جی سببله بربرندن آیرلدلر
وفتان ومفسد اوجندن عداوت ومقاتله قلدلر تا بر مظلوم بی گناه اراده هلاك
اولدی ودوزکار دخی انك دادنی آخر قومیب آلدی تکرنك جل جلاله بنیادن
یقوق مبارك اولمز ویقنه وبالی ونقصانی ذکر وآخری خیره کلمز قال الله تعالی
فلا یسرف فی القتل انه کان منصورا وقال النبی علیه السلام
اتق دعوة المظلوم فانها تحمل علی الغمام ویقول الله عز وجل لانصرنك ولو بعد
حین شمدی اگر میسر اولرسه بیان ایله شول ایکی دوستك داستانی که کوکل بر قلدلر
ومحبت کیفیتنده ومخلصلقده بربرندن یکن کلدلر وصداقتدن ثمره لر وفایده لر
ومنفعتلر وبرخوردارلقلر بولالر برهمن ایتدی که هیچ نسنه عاقللر قاتنده مخلص
دوستلره برابر اولمز وکوکل برکدرش معتقد یارانلره مقابل کلمز که راحتلق کونلرنده
انلردن خوب معاشرت ودرلك متوقع اولر وفترت ونکبت وقاتلق وقتنده صدقله
مظاهرت ویاردم کلور شعر لا یسئلون اخاهم حین یندبهم فی النائبات علی ما قال برهانا
ترجمه قرداشلری اولدم که مدد دیسه دخرلو هر حادثه کم سوزکه تانی دلیلك وبو حکا

امثالندن ونظيرلرندن اولر. شول حكايت كه قارغه وكبك وباغه وكوكرجين وكيك حقنده
كلور راي صورديكه نجه در اول حكايت برهمن ايتديكه كتب مسطورده در كه كشمير طرفنده
بر مرغزار واردي. كه جميع جهان يوزندكي طراوت ولطافت انك جمالنه يادديكه انك
رياحينلرينك عكسندن قارغه يوكي طاوس قويروغي كبي كوررزدي. وانك جانبي قاتنده طاووس
قويروغي قارغه يوكي صورتن اوررزدي شعر شقايق يحملن الندى فكانها
دموع التصابي في خدود الخرايد ترجمه چچكلرچي كتورمش صانكه عاشقلر كوزي ياشيدر.
حيا اهلي كوزلري يا كفلارينه ساچلدي بيت دورفشان لاله دروي چون چراغي.
وليك ازدودا وبرجانش داغي. شقايق بركبي پاي ايستاده. چو بر شاخ زمرد جام باده.
ترجمه ساچيدر لاله سي يكوز چراغه. دونبدد وتني جانبده داغه. چچك كل برا ياق اوستنده بتمش
زمرد بوداغنده جامه دونمش. واول مرغزارده دولودر لو اولرجوق. وانواع اوجيلر
كلسنك وكتمسنك حسابي يوق وقارغه اول مرغزارك لطافتنه آلدنب قالمشدي.
وبرچوق بدا قلومتها اغاجك اذرنده يوه يا پب وطن قلمشدي. وبر كون اول اغاجك
بوداقنده اوتوب تفرجه مشغول اولمشدي. كه ناكاه كوردي كه بر صياد اراقدن
چقه كلدي. واول اغاجك دبنه عزم قلدي. وقارغه قورقوسندن كندو كندويه ايتدي
كه اشبو كشيه نه حال كلمش اوله. وبلمك اولمن يا بكا ويا برآ يروق كشيه ناكاه قصد
قله من باري يرمده اييسم اوترين. وبو كشي نيلر كورين ديدي. وصياد كلب اغاجك
دبنده طوردي. وبر محكم طوزاق چقرب قوردي. واوزرينه بر دغدغه اي صاحب كرو

دوندي. وبر يرده واوب كزلندي. وبر ساعت كچدكدن صكره بر بولك كوكرجنلر كلب
اول اغاجك اوزرينه قوندي. وآنلرك مطوقه درلردي بر مقدملري واردي.
وجمله سي آني امام ومقتدا بلب اكا اويا ردي. واوتلرنده آني زيرك واولو بلورلر دي
وهر اشده اكا اويب انكله مباهات وفخر قلورلردي. وهمان كه يمي كورديلر طمع قلب
طوزاقدن غافل اولدلر. وقورقوسزا اغاجدن انب طوزاقك اچنه طولدلر. وشيله
كرفتار اولب قالدلر. وصياد كزلندكي يردن كورب طوركلدي. وسكردوب آنلره
طوتمغه حمله قلدي. تا ايرنجك ارشب اوجمدن يته. وآنلرك هيچ برني قاچمسب طوته.
وكوكرجنلر اضطراب قليدردلردي. وجميعسي كندولرن خلاص اتمك اولب اردنجه
طورردلردي ومطوقه اضطراب يري دكل ديو آنلره اوكت وروب ايتدي كه
هر بر كوز كندونك خلاص اولمسن قويب دوستيني خلاص اتمك اردنجه اولمق
كرك درد. وشمدي مصلحت بودركه دوستلق وجهله بربركزه ياردم قلمق كركدر.
تا اتفاقله قوة قلاوز. وطوزاقي قوپرب هوا يوزينه كلاوزه. وحق عنايتله باشيني
بركون طوغه قورتلاوزه. واول كوكرجنلر مطوقه نك سوزن طوتدلر. واول طوزاغي
قوپرب واوجب كيتدلر. وصياد دخي آنلرك اردلرنجه دوان اولدي. واول كه كيدر
هوادن يره دوشلر ديو ارزو قلدي. وقارغه انديشه قلدي كه آنلركله بله واره.
واشلرنك سرانجامي وآخري نولر كوره. كه بونك مثلي واقعه لردن اول دخي ايمن
اولسه اولمن. وبر كشي حوادث دفع اتمكيچون تجربه دن سلاحلر دزسه ضايع اولمز.

ومطوقه چون صیادی آدرلر بچه کلر کوردی و بونی بخت آرد مزبچه یولوجدیله کلردیو
آنلره خبر ویردی و ایتدی که تا بز بونک کوزندن غایب اولمینجه بو یردن کسلمز و بزم
جانمزدن امیدی منقطع اولمز بس طریق بودر که آوا انلقدیغی کامیل قلاوز وچوق
یوکسک آغاجلر ارا سنه طلاوزه تا نظری وامیدی بزدن کسلب نومید اوله قورتلاوز
که اشبو یقیننده بنم بر دوستم صیجن وار در آنی بولالم و بن آگا حالی عرض ایدایین بو طوزاقلری
کسون قورتلالم وکوکرجنلر آنک اشارتنی قبول ایدلر و اوردن یوزدندرب بر طرفه قدر
کیندیلر وصیاد نومید اولب وکرو دونب قالدی وقارغه شیله آنلرک آردنجه
روان اولدی تا آنلرک قورتلمسی نه وجهله اولور بله و آنی دوروکار اچنده کندوزنه ذخیره
واذق قیله ومطوقه جو صیجن دلیکنک یاننه کلدی کوکرجنلره اشبورده قونمق کرک
دیو امر قلدی وانلر دخی آنک فرمانله هوا یوزی یوزندن ایندلر وصیجن دلیکنک قراکنه
قوندلر واول صیجنه زیرک درلردی بغایت چوق بلشدی و روزکاردن اشی وصوو
وخیر و شر باشنه چوق کلشدی واول یرده بر حادثه قوبجق قاچمغا یچون یوز دلک
آرتوق قلشدی و هر برسی مصلحت وحکمت موجبنجه یرلو یرنده دلشدی ومطوقه
صیجنه چاغردی واول دخی کسن دیو ایچرودن صوردی وچون آدین ایتدی کلبن
بلدی یرندن لکدن چقب قاتنه کلدی وچون آنی بلا طوزاقنه طوتلمش بولدی کوزلرندن
یکیلاری ازرینه چشمه لر روان قلدی وایتدی که ای یار مشفق و دوست موافق
حالک نولدی و سیله آخر سنی بو بلا طوزاقینه کم صالدی جواب ویردی که انواع

خیر و شر تقدیره باغلودر و هر نسنه که ازل حکمنده یازلیدر هر کیشی اختلاف
ایاملا آنی کوردر و آندن احتراز قلب ساقنمق نه فایده ویرر شعر
والدهر لیس بناج من حوادثه صم الجبال ولا ذو العصمة الصدع ترجمه
دوزکارک فتنه سندن قورتلمز طاغ و طاش توسنراینجه هردم الا قورتریمز اولده
بنی کوکدن اینز قضا بو بلا ورطه سنه صالدی و اولدانه لری بنم ویارانلرمک
طبیعتلرنه شیرین قلدی تا آنک تودی بزم کوزمزک نورنه پرده اولدی و عقلمز
اورتلب قادکولوق حجابنک آردنده قالدی تاجمله مز محنت و بلا طوغانی قاپنغنه
آلدی واکا بزدن دخی شوکلو و توتلو اولنلر چاره بولمز وحق تعالانک تقدیرنه
قادر شو کلمز و بو نحلین حادثه آنلرک حقنده دخی واقع اولور هیچ برسی دفع ایتمسند
تدبیر قلمز و خالقک عزاسمه اراد قوشی هوا یوزندن یره ایندرر و بالقی درکز
دبندن یقار و چقرب هلاک لک ویرر و شیله که ابله وعاقلسز ازره غالب عاقل
کلور بیلکه و عارف دخی انک مغلوبی واقع اولور صیجن چون بو فصلی تمام ایشتدی
ایتدی مطوقه ایاغندقی طوزاقی کسمکه یوز طوتدی و مطوقه اول یارانلر ایاغنده
کسن دیو دلک ایتدی و صیجن شو زنده کلیب تیز تیز کسد ایتدی کسد ایتدی ومطوقه
بندکی طوزاقی کسمدن یارانلر ایاغندقی کسن دیو کنه دلک ایلدی و صیجن ای
یاربچه تکرار ایلرسن وشول کندو نفسکه حاجت یوق کبی سیلرسن دیدی

مطوقه ایتدی که بنی بو سببله ملامت قلمه که بو کوکجنلر بنی مقتدا واولو قلیدردر
و بونلرك حقی اول جهتدن بنم اوزریمه واجب ولیدردر ۰ و چون آنلر مطیع و منقاد
اولدیلر ۰ و صیاد النده‌ن قورتلمغه مظاهرت و یاردم قلدیلر ۰ بکا دخی واجب اولدی
که ریاست واولولق شرطنی یرینه یتورم ۰ و آنلرك کرم و حسن عهدیله مروت
بابندن ایشلرینی بتورم ۰ و دخی قورقرن که بندن یا بندن باشلیجق بندکی طوزلی
کسنجه ملول اولاسن ۰ و یا آنلرك بعضی طوزقده قالب کاهللوق قلاسن ۰ و چون
بن طوزقده اولم اکرچه یورقونلغك و ملالتك کمال بوله ۰ حاشا که مبارك
خاطرك رخصت بوله بنم طرفمده اهمال قله ۰ و دخی چون جمیعمز بلاده و فتنده شریك
اولاوز ۰ خلاص دمنده اول یکدرکه بله قورتلاوز ۰ تا طعن و تشنیع اهلنك دلندن
ایمن قلاوز شعر وان اولی البرایا ان تواسیه ۰ عند السرور لمن واساك في الحزن
ان الكرام اذا ما اسهلوا ذكروا ۰ من كان يالفهم في المنزل الخشن ترجمه
شادلقده شول کشی قل برابر باشکا ۰ کم سکا اول غصده قلمش اوله لطف و کرم
زیوه احسان اهل خوش وقتلوقده تکسز اکر ۰ انی کم محنتده باصدا یکچون بر قدم
صچن ایتدی که کرم اهلنك عادتی و طریقه‌سی بویله اولور ۰ و بو نجلین خصال حمیده
مروت اصحابنك اعتقادنی دوستلقده صافی قلور ۰ و دوستلوك اعتمادی عهدا زربینه
کمال بولور ۰ و آندن صکره تمام جدله و صادق رغبتله آنلرك طوزاقنی سر جمله کسب
آخر ایتدی ۰ و مطوقه یارانلرله صاغ و سلامت قورتلب کتدی وقادغر صچنك

طورقلر کسب کوکجنلری خلاص ایندکنی مشاهده قلدی ۰ و آنك دوستلق و اخلاص و صدق
و رغبتله سعی جمیل ایتدکنی محبتی کوکلنه طولدی ۰ و آنکله قرنداش اوقشمغی بیك کوکل و جانله
طالب اولدی ۰ و کندوزنه ایتدی که بو نجلین قضیه‌دن احتراز خود قلمزن ۰ بس بونك
کبی تجربه‌لو قلمش دوستدن واز کلمزن ۰ دیو صچنك دلکی اوکنه وارب طوردی ۰ و صچنه حاضر
تیز تیز جدله چاغردی ۰ و صچن کسن دیو لیجه‌وردن اوبی وردی ۰ و بو دخی بنی قادر
دیو جواب وردب کوکجنلر حالنه مطلع اولدغن سویلدی ۰ و عهده وفا قلدغنی و کو
رحمتلر و شفقتلر بولدغنی بیان ایلدی ۰ و آندن صکره ایتدی که چون بکا قوتك
کمالی و مروتك جمالی معلوم اولب بلدم ۰ و سنك دوستلغك بو کاتنده و صفا همتك کاتنده
کوکجنلر اول هیبتلو بلادن نه وجهله خلاص اولدغن مشاهده قلدم ۰ سنك دوستلغکه
و قوندا اشلغکه همت برکدب سنکله عهد و شرط قلمغه کلدم صچن ایتدی که بنمله
سنك اورتکده اولاشقلق و صحبت طریقی باغلودرر ۰ و بر نسنه که آنك اله کترمسی
جمیع جهتلردن متعذر اوله عاقل کشی آنك طلبنده قدم باصمغی قاچن صواب کوردر و
کسه که تدبیر اهلدر بو طریقی خطا بلب بوکه شروع ایدنی کورکدر که سعی قله ۰ تا آنك
طرفی و جانبی جهتلدن مصون و محفوظ قاله ۰ و عقلی تجربه و فراست اهلی قاتنده عیبدن
مبرا اوله ۰ که بو کشی که قورو یرده کمی یورتمك ایلیه ۰ و آقر صو اوزرینه آت سکوردیه
و یا بر معنی یازه قویه ۰ اول کشی کندوزنه کولمش اولور ۰ و عاقللو قاتنده اوزنی مسخره قلور ۰ زیراك
بو نجلین حرکات ابله کیشدن کلور بیت بر کمه قصد خضر چون اولاز شمابیند همی

كوكجنلر

کوزکن در بحر وکشتی دربیا بان داشتن ترجمه کیمه کلسون نحضی چون ایکی عجب سزدن کوردی
سنله قازمقلق در کرده یازده سورمک کبی وبمله سننک اورتکده الفت ومحبت طریقینه وجهله
آچق اوله ونه تاویلله حاصل اولب صورتنه کله که سننینی بیی کلدک وهر کز طمعک ننبدکسلمی
وبم کوکلم سکا ایمن اولب قرار بولمن قارغه ایتدی که عقلکه رجوع ایله واوکت اندیشه
قلب سیله که سنی انجمکدن بکانه فایده کلور وبیدکمدن نه طوقلق حاصل اولور وذاتک
بقاسی خود وموذنکل وددوستلغکک حصولی خود دوزکار حادثه سنده دستکیر لک
قلور وعهدک وفاسنده وطبیعتک لطفنده وصفاسنده زمانه فتنه لرنده شکسته وجود
یقین
حدسز کوملر بولور وسنک عمرونکه لایق دکلدر که بن اراق یوللری آردمده قویب سکا
اولغه کلم وسن بندن یوز کچورسن والک اذقسن کوکسمه اورسن بن محروم اولم وجون
حقدن هدایت وتوفیق اردی وخویک حسننی وباطنک اریغنی دوزکار بکا کستردی
وهنر هرکز خود کزلو قالمز واکرچه انکر دنجی کوردنب آشکارا اولمز شیله که مشک
تقوسی هر نجه که اوتر اولرلر وانک کزلمسنده مبالغه لر قلورلر اخر ظاهر اولور وجهانی
داشتن
یوزنی معطر قلور بیت کی توان ازخلق مستوری شدن بس برملا مشعله دردست ومشک اندر کریبان
سنلغلکدن
وسنک حسن خلقکه یراشمز که وطندن آیرو دوشب کلدکم رنجی هیچه دندراسن وبیخود
نومید ادب بوقاپودن محروم کندراسن صچن ایتدی که هیچ عداوت عداوت
قلمش اوله
ذاتی کبی اولمز وانک اثری کیبی هیچ نسنه اثر قلمز زیرا اکچون ایکی کشی بر برله دشمنلک
وروزکارله ایکی طرفدن کوکلارنده تمکن وقرار بولمش اوله واسکیسی ویکیسی واتوکیسی و
صنکرتیسی

جمع اولب بر یره کلمش اوله المدن اوکدن ممکن دکلدر که آنلردن آیرله وهیچ بر سنک کوکلندن
قوپب مرتفع اوله بلکه آنک هلاکی ذاتلرنک خراب اولمسنه متعلقدر و آیرق وجهله کیمکه
چاره یوقدر واول دشمنلک ایکی نوع اذرینه بلنز برسی اولدرکه بیلله اصلاان
اورتسنده بولنور که آنلرک کلوکلکه اکیسی بر یره کلمز بر برینه مقاربتی ویاقنلغی محاربت سز
وصواشسز ممکن اولمز وبوکه چاره بولسه اولورکه بونابده مضرت ونقصان همان
برطرفه کلمز ودایم هزیمت وقاچمق وقورقو وخطر برجانبه اولمز بلکه کاه اصلاان ظفر بولور
وکاه بیل غالب کلور وبوجنس شیله مستاصل اولب دکنب کیتمزکه اول نوعک قلیجی
وقورمسی ممکن اولمیه وبرطرف سرجمله خراب اولب برجانبه هیچ نقصان کلمیه واخربو
دشمنلکی برحیله ادب باغلسه اولور واکر برطرفی اونکولک قلمیه والکیجیسی شیله که
کدی وصچن وقارغه وطوغان ودخی بونلره بکزر اولن اورتسنده اولور که هیچ وجهله
بونلرک اراسنده ابولک اورتیه می کلور وهیچ برسی بربرله دوزلک یحقلور وبربرده که
تقصان
جان قصدی ونفس طمعی برطرفدن اوله شیله که اول برجانبدن نه بوکه بر مضرت و
هم
کله ونه شمدیکیه لده وکلجک زمانده برزیان قلبه بلکه نه تاویلله اول دشمنک ددزیکم
بوله واول کوکل جراحتی نه طریقله اوکله وتحقیق بلمک کرک که بو ایکنجی نوع قوی دق اولر
ی
وکوندن کونه زیاده لق وتازه لق بولر که نه چرخک دعمسی انک طراوتن ودرونقن صولدرز
بلور ونه یحنک وکندزک اختلافی انک عقده سن وبندن سست قلور زیرا که مشقت ومضرت
برجانبه مطلقا متعین اولمشدر وراحت ومنفعت برطرفه متوجه اولب قالمشدر وجهان

عاقللري بونكبي شيله بلمشلردر شعر الله يعلم ان لا نحبكم ولا نلومكم ان لا تحبونا ترجمه
الله بلوركه سزلري بز سومزز ولي عيب ايتمز زيرا سز دخي بزي سومدوكز بر نوده كه عداوت حقيقت
شيله مقرر اولور صلح آنده قاچن وهمه وصورته كلور واكر بر كشي بو بابده زحمت چكب
تكلف قلسه دخي حال بنظامي بوزلب كنه اولكي اصلي وقراري اوزرينه كلور واكا الذن
كشنك عيبي ظاهر اولب جهان ايچنه طولر وهر كز تدبيرا اهلي كشيدن عقله مخالف ايش
كلمز وبر قولك وعهدك و تاكيدك كه بناسي محكم دكلدر اوزرينه اعتماد قلمز زيرا كه صوبر
بر جوقورده محبوس اولب قالسه تا كه قوقسي ورنكي وطعمي متغير اولسه وآندن صكره
اودا اوزرينه دكسلو اني سيوندرمكدن عاجز اولور وآندن سيل ومحابا كلمز ودشمنله
مصالحه قلمق ايلا نله مصاحب اولمقدر خاصه كه بيك ايچنه قويا سن وسببدكيدر ديكم
دخي ديا سن وعاقل شمله نجه دوستلق قلمه وينه وجهله الفت وانس طوتب راحتلق
بوله قارغه ايتدي كه اشتدم بر سوزي كه حكمت سنغندن كلور وهر كشيه چوق فايده
لر قلور ولكن كرمه واولوغه وكوكل صفاسنه وانسانيتكه بقا سن وبنمله دوستلق
ومحبت شربتني ايچسك ومواصلت بزوم اودعمزده ممكن دكلدر ديد كك سوزدن
كچسك وكرم ومروت شيله بلا سن كه هر ايويي استيوبن بولا سن ومحكما يور مشلردر
دوستلق صاحلرا اورتسنده بيز محكم اولور وكچ آزقونلق بولور شيله كه چنق وطبق
آلتوندن وكمشدن تيز دوزلور وكچ خراب اولب بوزلور وكنه دوستلق شوتلو اور نسنده
كچ سوكدر ومحكم اولور وتيز وير انلق وخرابلق بولور شيله كه طپراقدن ياجامدن بادرق

چوق زحمتله دوزلور وسهل زماننده صينب شيله بوزلور كه هر كز آيرو دوزلب
رحمت اولمز وبر برينه كروبا يشمق بلمز شعر اتق الاحمق لا تصحبه انما الاحمق كالثوب الخلق
كلما رقعت منه جانبا حركت الريح وهنا فانخرق اولصدع في زجاج فاحش
ترجمه صاقن احمق كشيله صحبت ايتمه كه احمق بكو مشدر اسكي طونه چوانك بر يانني
ديكب يا ماسن بيل آتوكينه تيز يرتب يانه يا شول صرحيه كبي دركه اوا برگه
كنه بيرمحي صرحيه كه اوانه وكريم كشي برسا علق دوستلغله وبر كونلك صحبتله
درلو درلو شفقتلو وكوكل آله آلمقلر قلور ومحبت وبرلك بابنده بنها يتسز لطفلر وكرملر
قلمغي واجب بلور وكنه ليم وناكس كشي اكرچه قديم صحبتلر قلمشدر وبر كشيدن انك
حقنده محكم وبنها يتسز لطفلر وكرملر كلمشدر آندن جزا خير واحسان اوسه
اولمز وشردن وقورقودن وفسادن آدتق نسنه كلمز وسنكه جودكي
كرم آثار له طوبطلو بولبدردن و دوستلغكه وصحبتكه بغايت محتاج اوليدردن
وانتكله يا پشب بوقا پويه ملازم اولدم البته ترك ايتمزن وتا بيني صحتكله عزيز
ومكرم قلمينجه قوب كتمزن صچن ايتدي كه سنك بوالاتيكي وموا خاتيكي و
دوستلغكي قبول قلورن وطانلو جا غندن دخي نكوك بلورن وشول كه اولا دفع
بابنده سويلدم انكيون ادي كه تا اكر سنده بر مكر وار سه بن باري
كنذو قاتمده معذور اولم ديو احتياط ايلدم وهم سن ديميا سن ديو كه سهل
القياد وسست بولدم وتيز دزكني الدم الدم والايم مذهبمده سايل سنغ اعتك

مطلقا حرام اولور . خاصه که تطوع وتبرع وجهیله واختیار صورتیله دوستلق قلمغه کلر

شعر وانی لقوال للذی البت مرحباً . واهلا اذا ما جاء من غیر مرصد ترجمه

مرحبا دیرین شول کا که قیله بخشندنکله . اوسنزا اهلا دیرین شول دمده که عاجز قاله

بس طشره چیق دیلکک قاپوسنده طوردی . وقارغه یارینه چقمقدن نه نسنه مانع

اولوردی بو صوردی . وقاتمه کلب بنمله مصاحبت قلسکه دیو الحاح ایلدی وبو خسیسه

دخی شکک وشبهه کی باقی مدردیب صیلدی . صچن ایتدی که دنیا اهلی هر وقت که

بر محرم استیب بولورلر . عزیز جانلرینی ونفیس تنلرینی آنک صحبتنه فدا قلورلر تا آنک

فایده لری ومنفعتلری آنلرک جمیعسنه شامل اوله . وعینی وبرکتی جهاندن یوز ندره

مخلد وباقی قاله . آنلرک کبیلر حق ازره دوستلر اولورلر . وصدقیله قرنداشلق قلورلر وشول

کشی که لطفی وکرمی شمدیکی لره برجنز ومنفعت ارسون دیو قیله . ووقت

فرصتنی رعایت ایتمکی واجب بیله . ودنیا مصلحتلرینی آنده محافظت قلب صاقلوب آزد

اوله . شول صیاد دیکیدرکه کندو واصی قلمغیچون بیم صاچر . وکلن قوش فایده بولمز بلکه

الدروب قاپنه ایچره . واول کشی که دوستلقده جان فدا قلور . آنک درجه سی مال بذل

ایدن کشیدن عالی اولور . شعر یجود بالنفس اذا ضن البخیل بها . والجود بالنفس اقصی غایة الجود

ترجمه ناکسلک قلسه برناکس قولر نفسن فدا اولدم . جومردک نفسه قیدوغی سخاوتدن نهایتده

وکر لو دکلدرکه سنک دوستلغکی قبول قلدم . وملاقاتکه راضی اولدم وحتکی

حظ نفس وراحت جان بلدم . واکر آغدق کا ثم اولسه هرکز رغبت قلوردم

ویا ایتم قاپوسنه یی کلوردم . ولیکن سنک دوستلغکه اعتماد قلمیدرین وصدقیکی

مودتده ومحبتده شکدن وشبههدن آزو بولیدرین . وبنم طرفمده آنک اضعاف مضاعفی

کرک . ومقابله سنده نیجه آنجه وجودده کلسه کرک . اما سنک یارانلرک واردرکه

آنلرک جوهرلری بکا مخالف اولمقده سنک جوهرک کبی اولر . وفکرلری بنم مخالصتمده

ومحبتمده قاچن سنک فکرک که موافق کلر . تورقرنکه ناکاه آنلردن بریسی حاضر کله

وبنم وجودمه قصد قله . قارغه ایتدی که یارلق علامتی اولدرکه یارک

دوستلرله دوست اوله ودشمنلرله دشمنلق قله . وبوکون بنمله سنک اورتکده

مودت ومحبت بنیادی بروجهله محکم اولمشدر . وبو طریقله قرار بولمشدرکه بنم

یاردم اول کشی کرک که سنی بختکدن پرهیز قلب ایراق اوله . وهمیشه سنک دلیلغک

طلب قله . وسهل اعتبار بولو بنم قاتمده کسلکسول یاردن که سکا مخالف اولب

قارشو کله . وسکا اولشمیب وقرشمیب کندوزنی دشمن بله . وارنلرک عزتینه اول

اول لایق درکه اکر کوزکه تیک کوزجسی درگوری باقمه اکا بروجهیله اشلیده کر

بی تکلف وجودندن طشره چیقه . واکردلکه کوکلک ترجمانی در مخالفت قلبره

سیکیه . بواشارتله هلاک ادب باطل ایلیه . واکر آنلرک باطل اولمسند

وجودنه برزحمت والم کله آنی ازلک ادب عین راحت بیله شعر

وانی لو تخالفنی شمالی . لما اتبعتها ابدا یمینی . اذا لقطعتها ولقلت بینی

کذلک اجتوی من یجتوینی ترجمه باصورسه که مخالف صول ایاغم قاچن ایدودم آیرق ایکه صاغم

كستم آني ديم ابرلدش امدي يوزلو بيري ايي تاره طاغم بيت عضوي ز تو كر دوست شود با دشمن
دشمن دو شمس تيغ دو كش زخم دوزن ترجمه عضو كذن اكر دشمنله دوست اوله بر
جك ايكي تلج زخم ايكي اور دشمن ايكي بيل واوستاد باغبانك عادتي اولدركه كللر بوزر
اوردستنه كوردي واوزتلرنده بوكزيه وياردما ذا اوت كودسه دبندن قوپارر صچنك
كوكلي قوتلنب قارغيله بارشدي واوكت طشره چيقب حالن صوردي وقوجه قوجه
كورشدي وبربرينك مشاهده سندن كوكللرينه چوق شادلقلر ارشدي وبرتاج
كون كچدكدن صكره صچن قارغيه توجه ادب سويلدي ولطف ايله سن هم بو رجقده
مقام طوت ديو بيوزاورب دلك ايلدي وايتديكه اهل واولادكي دخي بونده كتره
وبيزم بو بيمزه چوق سنلر بو كلدب فراغت اوتركه بو منزل بغايت شريف ولطيف منزل
واقع اولمشدر وفرح باغشليب كوكل اچمق بونك شاننده كلمشدر قارغه جواب ويردي كه
اويله در بو سوز حقدر وبو مكانك خوبلغنده ولطافتنده هيچ شبهه يوقدر لكن مثل
مرعي ولا كالسعدان ترجمه بوده اوتلاقدر وليكن قاني سعدان اوتلاغي فلان
يرده بو مرغزاردر واردر بغايت تازه وخوب واقع اولمشدر وآنك يري كوكلده كي
ايلدزلر كبي چچكلر وكللرله طولمشدر بيت زبس كش كاو چشم وبيلكوش است
چمن چون كلبه كوهر فروش است ترجمه چچكلردن لاله دن كللردن طونانمش
چمن كوهرچي دكاننه دونمش شعر كان اقاحيها ثغور نقية تبسم عنها الانبات الكواعب
ترجمه آنك چچكلري نازك آغزلش آق دشه دونمش صنا سن كه كوزل قزلر كولوشب آنده ناز

دبيم بر باغه دوستم واردر اورجقده وطن قلمشدر وسچك واچكلي اول حواليده چوق
واقع اولمشدر ودخي بو دچق اولو يول قراكنده يقين دوشمشدر وكلب كچن شبهه سز سكا
وبره زحمت ويرر تاكه رغبت ادرسك اورجغه وارالم واوچ لقده وايملكده راحتلق
سوره لم شعر فما بلاد غير ارضك راحة ولا في وداد غير ودك مرغب ترجمه
نه راحتلق شاركدن غيري شهر ايچنده اي دلبر سنك سوكولكدن آرتق سوكونكدر مجلسي ابتر
صچن ايتدي كه بنم نيجه مرادم وآرزوم اوله كه سنك مجاورتكه وصحبتكه برابر كله وكر
سكا موافقت قلمز سم قانجه وارادم ونيجه يرده طوردم وهم بو ديه بن قاچن اختيارله
كلدم وبو وقتده كلب راحت اولدم وبنم قصه م اوزن اولمشدر وعجايب وغرايب نكته
لرله طولمشدر وشول قدر كه بر معين مكانده ساكن اولا ورز واول قضيه سكا حكايت
قلاورز قارغه صچنك قويروغنه بي تكلف ياپشدي ويوزن اول مقصده ومنزله
دونب ذوقله اوچدي وچون اوچرق اول مكانه يقين واردي باغه آنلري
كوروب بلمدي وتيز قاچب صويه كردي وقارغه صچني آرقو بغچق هوادن يره
اندردي وباغيه چاغردي واول دخي صودن چقب تيز قارغنك قاتنه واردي
وآنكله قوجه قوجه كورشب حواليني طاتلو طاتلو صوردي وقارغه دخي كوكجلر
آردنه دوشب كيتدكني وصچن عهده وفا ادب آنلري بلا طوزقندن خلاص ايتدكني
واني كندو مشاهده قلدغي سبب اولب صچنله الفت ومحكم دوستلق قلدغي وآنكله
بر قاچ كون صحبت قلب وصفا سوروب قالدوغني وباغيه توجه قلب عزملري مصمم او

لدغي

اکا تمام سویلدی و اولدن آخره هر نه واقع اولدیسه حکایت ایلدی باغه چون
صحنك وصفنی اشتدی وصدقنی ووفاسنی وکمال عقلنی درکلیب قولاق
طوتدی اکا ثنالر ودعالر وآفرینلر ایتدی وایتدی که سنی بو طرفه بزم بختمزك
سعادتی کتردی وبو مکانه سنك مبارك ومستحسن صفاتك نور وبرکت
یتردی سجع فان للبقاع دولا لا ادوم عنها حولا ترجمه یقین هر یورده بر دولت قونیدر
هر ایشه بر سبب کوکدن ایندر بیت خورشید سر از سرای ما برنا ورد تا تو زدر سرای ما نا
ترجمه کونش اوجز اچندن باش چقرمز قپومزدن کلب سن کرمینجه قادغه بو فضولی
تقریر قلندقدن صکره وبو لطفلر وکرملر اولندقدن صکره صحنه ایتدی که اول قضیه
که بکا وعده قلدك ایدی اکر مصلحت کوردسك سویله وهم باغه دخی کلسون
حکایت ایله که آنك دخی دوستلغی سکا همان سنك دوستلغك کبیدر بکا صحن
ایلزو کلب وقتی دغنت قلب وسوزه کروب سویلدی وبنم منشاءم ومولدم وطوغدغم
یرم اودوت شهردر حکایت ایلدی وایتدی که آنده بر زاهدك اوغلی وقربی
یوغدی بن آنك زاویه سنده اولردم ودوز کاد کیجه بردلك قلوردم وهر کون
آنکچون بر مریدینك اوندن بر زنبیل طعام کلوردی وبیدکدن یرو یمدکی
آرتوب آخشمه قالوردی وبن مترصد اولوب وکوزلیوب طوردردم وهمان اول طشره
کتدکلین بن زنبیله کوردم واکسکم اولدقجه بردم وباقسنی یوق جقلره
ودوب یوردردم وزاهد دخی مانده زنبیلی آصه کوروب اولمازدی وبن نیلوسم ایلردم

کوردم فایده قلمازدی تا که برکیجه بر قونق کلب سفره اورتیه کتردلر واخشم طعامی من
ییب شلجه اوتردلر وقانندن کلرسن وقانجه کدرسن دیو صوردلر واول خود بر جهان
کشته کشی ایمش وعالمك اسسن وصووقن چکمش آنك ایشی ایمش باشلدی دیلو دیلو
جوابلر وردی ودم بدم بر سوزی قویوب بر سوزه دخی کردی وهر نسنه که عالمك
عجایبندن کورمشدی تقریر قلوردی وبو ارادة زاهددن صحن اورکنمکچون هرساعت
آیه قارسو هایی وهشت کلردی وقونق بو سببدن فاقیب خشم وغضب ایلدی
وبن سوز سویلرکن سن آیه قارسو نیدر بن مسخره می اولدم دیو سویلدی وزاهد
عذرلر دیلدی وآیه قاردسغم صحن اورکنمکچون در حق بلوردی که بغایت مستولی
وغالب اولیدر درلر وطعامدن هر نه که کزلرسم بولوب یی تکلف زیاده کوردر
قونق ایتدی که جمیعسی دخی یاوز وخیره می دوره ایتدی که یوق برسی یاوز وزدقتی
سي تشویش وردر قونق ایتدی که آنك یاوزلغنه وجراتنه بر نسنه سبب اولمشدر قضیه
شول برکشی سوزی کبیدر که حکایتلرده کلمشدر که دیردی آخر بر سبب کرکدر که
شول عورت قابوز قاورلمش صیصامی آغاردلمدق صیصامه برابر صاتر واکینی
دخی صاغا بصاع برابر طوتر زاهد صوردی که نیجه در اول حکایت ایتدی که
برکیجه فلان شهره ارشب اتدن اندم وبر بلشر کشینك اونه قوندم وچون اخشام یمکن
ییوب فارغ اولدلر بنمچون بر طرفه دوشك صالدلر وعورتله ار سویلشمکه بردیه
کلدلر وبن دخی شویله یقین ایدم که سوزلری قولاغمه کلوردی واورتده همان

بر بوریا حجاب اولردی و عورته ارایتدی که دلرین که یارب بو تولك جماعتی اوه
اوقیم و آنلری تونقلمغچون طعام بشرمك کرك که اوکلرینه قویم که بر غریب کشی کلدی
وانکا خدمت اتمك بزه واجب اولیدررو عورت ایتدی که خلق اوقیب تونقلمغه خو
وم غوب وحقدرو ولیکن سنك اوکده اوغلان بجقلرك ایچك نسنك یوقدر اخر بادن
وبرسی کون بولجغن صانمزمسن واهل واولادکه وخدمتکارلره برحال لکله دیو اتشمز
سن ارایتدی شعر اعاذلی ان بعض اللوم معتبة وهل متاع وان بقیته باقی
ترجمه ای بکا ایدن ملامت قیلسن طوتکه عتاب نه متاعی صاقلیاسن کوملیه اخر اه
اکر احسان صورتنی جمال کسترسه وحق تعالی لطف ایلیوب توفیق ورسه اول
اشدن خاطرمز پریشان اولمز وهیچ ندامت وپشیمانلق کوکلمزه کلمز که ذخیره قلب جمع
اتمك شوم اولور وفایده قلمز شیله که قورده واقع اولمشدی انی اشتمین بلمز عورت
صوردی که نجه در حکایت ایتدیلر کترمشلردرکه بر صیاد اوه واردی وناکاه
بر کیك اوردی وانی ارقسنه کوتردی اونه روان اولدی ویولده بر طوکز اکا قوری کلب صیاد
حمله قلدی واول دخی براوقله قولتغندن اوربجه ناکاه طوکز دخی انی چالدی
واکسی دخی بله بردمده هلاك اولدی واول اراده انلرك ازرینه بر اج قورد ارشی کلدی
وچون اری وکیکی وطوکزی اولو بولدی بغایت شادمان اولب اغزن اچدی تا لدی
واول نعمت بوللغن کورب کوکلنه بایلق اثری طولدی وکندزنه ایتدی که فرصت
صاقلیجق وقت اولیدر وذخیره وازق جمع ایدجك کون کلیدر که اکر اهمال اید

ترك ادرسم حزمدن واحتیاطدن اراق قالرن وغفلته وبلمزلکه منسوب اولرن و
وشمدیکی وکلجك مصلحته لایق بودرکه یای کرشنه قناعت قلم ومحنت ومشقت کونلر
چون پرهیز اتمك لازم نجه اولم وبوتازه اتلری اول کرلیب اندن یای کرشنك قاتنه
کلم شول قدرکه یای کرشن کسب ایمك اردنجه اولدی وهمان کسنجه کرشن بوزی
باشنه دوقنب طورغی یوده هلاك قلدی وبو مثلی انکچون کتردم تا بلاسن
که ذخیره قلب جمع اتمکه حریص اولمق مبارك اولمز وحریص اولن کشینك
عاقبتی خیره کلمز پس عورت ایتدی که الرزق علی الله طوغرو سیلرسن وشکسز
شکر ایرسن واوده بر ز صیصام وبرنج وار شیله ادا این که بر لوت حاصل
اوله که یدی وسکز کشی انکله طویب قناعت قله وقونغی واردسن اوتی کم کلر
کلسون بله ویاردندسی اول صیصامی دوزب وقوشب کنشه سره قودی
وارنه بنم اشم واردسن بردم قوش بیسون بکله ددی وارد دخی بکلرکن او بیوری
کلب یاتب اویردی وبرات ارشی کلبا اول صیصامه دلن دکردی وعورت
اول ایکا باقین در انی کوردی واول جهتدن انکله بر طعام بشرمکه یکوب استکراه
اتدی وبازاره ایکدب قاورلمق صیصامه صاعا بصاع بر ابو صاتدی وبن
بو حالی کورب بلدم وتمام مشاهده قلدم وبر کشی ایتدی که اشبو عورت قاوریلمش
صیصامی قاورلمغه دکن بر ابو صاتمه وبو اشی بر سبب سز کلمه اتمز وبنم کوکلمه دخی
همان بو قضیه کلدی که صحیح بو جراتی وبهادرلغی دکن دکلردکه قلمز وبر سببی

واردر بو بالته کترك بلسه اولر که آنك برکز بخسیسی واردر که آیی آرقه ادب انکله قوة
بولور و در حال بالته کتردلر و بن اول ساعت بردلکده دخی طوروردم و آنلرك ماجراسن
اشدب حرکتلرن کوروردم و بنم دلکمده بیك فلوری واردی بن آیی بلوردم و بلمزدم کم
قومشدی اوستنه یواتردم و هر دم آیی اکد غنجه طبیعتمده قوة و کوکلمده فرح و شادلق
بولوردم قونوق بالته دوردشب جهد قلدی تا که اول فلوریه ارشب آلدی و زاهد
ایندی که بویدی صچن بهادرلق قلدیغی و هر اشده قوة و ظفر بولدیغی زیراك مال کشنك
تکونه صیقل اولر و آرقسی انکله قوة بولر و کوره سن که ایرق زیاده تعرض قلمیه
و اول اولکی بهادرلق اندن کلمیه و بو سوزلر بنم قولاغمه کلوردی و اشتدکجه بدنم منکسر
و ضعیف اولوردی و کوکلم طاردو عقلیم متحیر قلوردی که آخر اول بودلکدن نقل ادب کیتدی
بلوردی و چوق زمان کچمدی که صچنلر قاتنده دخی ایلکی و نفسم حقیر اولدی و آنلردن
بکا توقیر و احترام و اکرام یرنه اهانت و خوارلق کلدی و اول تبسط و تسلط
و حکومت بندن کتدی و هر برسی ناحق یره بکا تحکملر ایتدی و همان اولکی عادت
ازره زنبیلی اوردتیه کترمکی توقع قلدیلر و چون قوة یتب آل اورمدی منکر کلدیلر و هیچ
مشایعت و متابعت و اعتبار اتمز اولدیلر و بربرله سویلشدیلر که ایرق اندن اش کلمز
شویله قالور و تیز زمان اچنده بزم تیمارمزه محتاج اولور فی الجمله بنی ترك ایلدیلر و بنم
دشمنلرم قاتنه وارب غیبم سویلدیلر و نفسمك نقصاننده داستانلر دوزدیلر و ایلدن ایله
قصه خوانلر کبی یازدیلر و ایرق بنی بولکله اکب و دوزلکی بوزدیلر و معروف مثل

درکه من قلّ ماله هان علی اهله ترجمه خوار اولور خلقی قاتنده کم که اکسکلو اولور بن
بن کندزمه ایتدم که هر کیمك که مالی قالمز هیچ کمسه اکا تابع و یار و قرنداش اولمز و مالسز
کشیدن طوغرو فکر کلمز و هیچ کمسه دن محبت و شفقت دخی بولمز و بو مقدماته نظر ایله
اولر که یخسول کشی براش باشلسه دردویشلك آیی سنع قلر و البته آرزوسنه و مرادینه
ارشیب کروقالور شویله که یاز یغموری قاتی هیبتله کلور و دره لرده یاتب هیچ اولور
نه بوارمغه اولشی بلور و نه همت ادب آقب بودکز بولور که انك اردندن برمددی
یوقدر که درشه و همتنك نهایتنه ارشه شعر وقد یقصر القل الفتی دون همه
وقد کان لولا القل طلاع انجد ترجمه کرو هر اشده اکسکلك بلاسندن دشرکیتی
کرا اولماسیدی اکسکلو خود ایرردی کوکه باشی و طوغرو دیشلودر که هر کیشینك که
قرنداشی اولمیه غریب قالور و هر کشینك که اوغلی اولمیه آدی و صانی قالمز تیز متروك اولور
و هر ادمك که مالی اولمیه عقلندن و فکرندن فایده بولمز همیشه تدبیری آغدق کلور و جمیع مرادینه
و آرزوسنه نقصان قلور زیراك برحاجتی دشسه دوستلری شول بنات النعش کبی اطرافه
طاغلور و غم و غصه اوزکرکی بریره جمع اولب و آنی اسیوب بولور و جمیع تابعلری و اولو
و کچی آنی خوار و حقیر بلور بیت نه برادر بود ببزم و در دشت کز برای شکم بود هم پشت
چون کم اید براه توشهٔ تو ننکوند در کلاه کوشهٔ تو ترجمه اولمیز ایسه صوقره حالداش
شول ادرکه قادیحوندر ساکه یولداش همان که آزقتك آزقاله یولده سکا قلمز نظر
و چوق کشی واردر که کندینك قوتی و عیالنك تفقدیچون مضطر و کلسز اولور و حرام و مشروع

اولدم جکرباش

سوزلیله دیرلر که خلاف نقیضندن اوصنمز بلمز

بردن نفقه وقوت طلب قلورلر وانك وبالي آني آخرت نعمتلرندن محروم ادوب ابدي شقاوت
اچنده قالور آية خسر الدنيا والآخرة ذلك هو الخسران المبين وحقيقت بيل كه
بر آغاج كه بر چوراق يرده بته وآكا هر طرفدن زحمتلر ومشقتلر يته يلدر اول درويش
كه خلقه محتاج اوله وهر يرده كزوب سؤال قله ودمشلردر كه عز الرجل استغناؤه
عن الناس ترجمه عزت استرسك جهانده كسه دن ايته اوموه ودرويشلك جميع بلالر
اصلي اولور واوتنمقلغي وحرمتني كدروب زايل قلور وخلايق سر جمله آني دشمن بلور وجميع
شرلر وآفتلر انك باشنه كلور وهر كسه كه اول حال الله مبتلا دوشر انك حياسي پردهسي
يرتلوب باشنه چوق فتنه لر اوشر شعر فلا وابيك ما في العيش خير ولا الدنيا اذا ذهب الحياء
ترجمه نه درلكدن نه دنيادن يقين خير وصفا بولمز اتك حياسيچون اول دركه كدر اندن حيا
وچون اوتنمق حجابي كترلور عيشي ودرلكي منغص ومكدر اولوب بلالره مبتلا اولور وكل
شاديلغي كدوب عقلني غم وغصه توزي باصوب قالور ودايم طبيعتني وزيركلكني وحفظني
واستادلغني تنزلده واكسلكده بولور وبو آفتلر سببله هر نه درسه واشلرسه كندو
باشنه كلور وطوغرو تدبيرك وراست فكرك منفعتلري اكا نقصان وزيان قلور
وخاينلق ايلر هر كسه كه آني امين بلور ودوستلرك ايو كماني انك حقنده عكس اولوب
يارامازلغه يتور وهر كشي ابرقلر كاهن دخي طوترور وهر كلمه وعبارت كه بايلوه مدح
واوكمكلك اولور درويشلر حقنده اولخوارلق ومذمت كبي كلور اكر درويش جرأت
وبهادرلق قلسه احمقلغه حمل ادرلر واكر سخاوت وجومردلق ايلسه مسرف وتلف

كاددر دردلر وحالني ويومشقلغني ضعيفلغه ووقارني ومسكينلكني كاهللغه يوردرلر
وفصاحت خرج اتسه چوق سويلجي وايشم طورسه دلسوز ديو آدودرلر شعر
متى ما يرى الناس الغني وجاره فقير يقولوا عاجز وجليد وليس الغنى والفقر من حيلة الفتى
ولكن احاظ قسمت وجدود ترجمه كوردلر بر بايك قاتنده چون قونشوسني بخسول
بوكاددرلركه عاجزدر ولكن جهد ادر اول بولا فقيرلق بايلق هركز يكيدكجه بله اولمز
ولكن بخت ودولت دربولر حق قسمتندن اول وهر حالده الم درويشلكدن يك اولور ودلنجيلك
باشنه الدن زياده حاللر كلور زيرا كه عاقللر قاتنده اژدها آغزنه الوردمق وقوت ادنب
بيكچون بغازندن آغو چقرمق واچ اصلانك النده ن لقمه المغون بويني بورمق كريم كشيه
قولايدر اندن كه بر بخيله سؤال قله وبر لقمه تيمه آله ودمشلردركه بر كشي ضعيف اولب
شكسته لك بولمق وصحت اميدي كسلوب منقطع اولمق ويا فراق مبتلا قلمق شول جهله
كه وصالدن بو خيال قالمق ويا غربلغده دشمك كه نه كور وكمك اميدي محكم اوله و
انده مقام طوتب طورمغه اسباب بوله كلوزلكدر اندن كه بخسول اولب الي
طادله وشوكه ادشمله يوريب سؤال قله وهر كمك كه دلنجيلك حالي باشنه
كلوا انك درلكي حقيقتده الك اولور والمكدن چوق ذلتلق بولور شعر
فمت معدما او عش كريما فانني ارى الموت لا يبخوا من الموت هاربه
فللموت خير للفتى من قعوده عديما ومن مولى تدب عقاربه ترجمه كوك آج الكرديرلر كم
اولوي كه المدن هيچ قاچن قورتارمدي جاني يكيده يكدر درالم اونده آچ اولور معده

اهليكه بن كو

دخی شول بای قومدن که صوقه عقربلری آیی وچوق دوشر که مروت واوتنمق عجز
واحتیاج اظهارا تمکدن مانع کلور وحاجت غالب اولب ولحیا دالدن کدب عاجز
قالب خیانت قلور تاکه ال اوزدب مسلمانلرک مالن آلور واکرچه جمیع عمرنده محترز
وپرهیزکار اولمش اولور وعلما بیوردرلر که یلان سوزدن دلسوزلک یکرکدر واقع اولشدر
وفحش وهرزه کلماتله فصاحتدن بلتکلک زیاده رغبت بولمشدر وحرام کسبله بایلق
غرتیدن درویشلک مذلتی غالب کلمشدر وچون اول فلوری دلکدن کتوردلر
وزاهدله قونوق قسمتا تمکیچون اودنیه کتوردلر وزاهد نصیبن برکیسه طولدرب
یاصدق آلتنده قودقن بن کورب بلدم وانک بعضسنی کروالب ایمه کترم اولاکه
دیوطمع قلدم بوامیده که قوتمک بعضسی کنه اصل قرارنه کله ودوستلر وقرنداشلر
صحبتمه میل ادب اول سببدن بکا رغبت قله وشول قدر که اول قصدله قیمت ادب
ایلروواردم قونقلو یانق امش براغاج اوردی آیغم سوربیرک کنه ایمه کردم
وانک آغرسی کیجه بردم توقف ادب وبرز طوردق نفس آرزوسی غالب اولب
کونک بورسی طوتدی وکنه طشره چقدم قونق اوکومشدیمه براغاج یوکلتدی
شیله که بوکوت باشم استلیه بقلدم واولکم کیدب چوق سوروندم وحیللر قلدم تا آخر
اولجه وردلی کنه ایمه کلدم شعر یطوي الحریص الارض في طلب الغنی ویری الجبال
هلاکه في حربه الرزق مقسوم فلا ترحل له والموت محتوم فلا تحفل به ترجمه
حریصی کزدردر بایلو جهانک طاغ وطاشنده چو رزق اولمشدر قسمت ندر بو چکدکک زحمت

بابلمه چونکه یازلودر المم هرکیشی باشنده واول ضربدن وزخمدن بکا بردرد والم حاصل
اولدی که جهان مالنی یکرندرب عیشمی تحقیق منغص ومکدر قلدی وبدن نحیف
وقوتم ضعیفلغی بردرجه ومرتبه بولدی که اکرانی کوکلر ازرینه یوکلتسلر طاغلر
کبی ساکن اولب طوررردی واکر انک اودی وحرارتنی طاغلره کوکلنه براقسلر
فلکلر کبی چرخه کردردی شعر اذاقني زمني بلوی شرقت بها لوذاقها لبکی ماعاش وانتحبا
ترجمه زمان بو شربتا بچردی بکا که بوغزمه یاقدی اکرطاشه دردی اولدیجه اغلرهم ایکلریدی
بو جملسله بنم قاعده مقرر اولدی که جمیع بلالرک وآفتلرک مقدمه سی وپیش روی
طمع اولمش وکلی رنج وتعب ومشقت ونهایتسز غصه لر وغملر عالم اهلنه اندن
کلمش وحرص انلرک دزکنی آلب آشغه ویوقو کدرمش شیله که برچینم اوغلان بردشی
دوه یی اوکندر مزبید دمش وحریص کشیه قولاییدرکه بر یول اچون خطرلو سفرلر
چکب مشقتلر بوله شوندن که سهل زحمتله برکشی برکیسه اقچه یی لیه آله
وتجربه اله بلسه اولوکه قضایه راضي اولمق وقناعته احسن وجهله صبر قلمق تا بلوغ
اصلنه یلکدر وظفرده یکن کلمکدر بیت کوت نزهت همي باید بصحرای قناعت شو
که انجا باغ درباغست وخوان برخوان ووابر واوزاد زحمت همی ترسی زنا اهلان ببر صحبت
که اذدام زبون کیران بغرلت رسته شد عنقا ترجمه کوارولوقدلرسک وارقناعت یازینه اوله
که انک طاغی اوستی باغ اولیدر نیمی نغما دلرسک چکمک زحمت وارا اوله یاده هم صحبت
طورقدن جانی قورتاردی چوغلت ایلدی عنقا ودرسشلردکه یکفیک نصیبک دشح القوم

ترجمه نصيبك بك سكا خلقك دريندن وهيچ علم طوغرو تدبيركبي فايده قلمز وهيچ
بو هيركارلق حرام كسبدن بغلنمق كبي مرغوب اولمز وهيچ مال خوش خوي اولمغه برابر كلمز
وهيچ بايلق قناعت كبي رغبت بولمز شعر نشود بسته جز بي طمعي نقشهاي كشاده نامه عار
ترجمه طمع دن غيرنسنه بيلكه يايمز آچق قاپولرن ناموس وعارك ومختلرك لا يقدر
كه اونده صبر قلمز وثواب ودرجه بولنمز اولدركه آنك دفعنده سعي ممكن اولميه وهيچ كمسه
اكا چاره بوليه ودمشلردركه ايو لكلرك بويكي كوكلده رحمت وشفقت بولمقدر
ودوستلقلرك اصلي وسرماسي اصحابه مواسا ويومشقلق قلمقدر وعقلك اصلي اولخي
واولمياجغي تعيين بلب اورتيه كترملكدر وطبيعته انك طلبي منفعتندن دلحلوتبر ملكدر
وبن مسكينك ايشي بر درجه وحرتبه اردي كه جميع لذتلردن وازكلدم وكوكلدن انى
قضايه رغبت خاطرله راضي اولدم شعر ولما ان تجهمني مرادي جريت مع الزمان كما اراد
ترجمه دروكم اولمدي چون هيچ اشده زمانه اويدم اشده بن ده اوشده شعر
باد بيرون كن ز سر تا جمع كردي بهر آنك خاك داجن باد نتواند پريشان داشتن ترجمه
كردلرسك جمع اولمق بيلي بنيكدن چقره زيره طيراقي همان بيلدر پريشان ايلين
وضروري زاهدك اوندن چقب اول صحرايه كلدم وبركوكرجن دوستم واردي انك
سيله قارغيه محبت كتوب دوست اولدم وآندن صكره قارغه بكا سنك لطفكدن لندن
وحرونكلكدن بر قاچ كلمه كلجي سيلدي وكوزم مبارك جمالكي كورمدن قولاغمي
عاشق ايلدي وچون زيارت اتمكچون كلدم سنك كوملرلكي حكايت ايتدكجه بيك بولنه

كه همان حكايتدن دخي كوردشجه دوستلق حاصل اولر وتمام عام وخاص بوصورتي
بلور شعر يا قوم اذني لبعض الحي عاشقة والاذن تعشق قبل العين احيانا ترجمه
اي جماعت سوزدي سزدن قولغم بر خوش نكاده كوزدن اوكدن عاشق اولمزمي قولاق
وشمديكي حالده اول سنك قاتكه كلوردي دلدم كه موافقت قلم تا سنك ملاقاتك سعادتله
صفا وانس ولذت بولم وغريبلق وحشتندن تمام قورتلم كه يالكزلق قتي دشواردر
قولاي اولمز وهيچ شاديلق دنياده دوستلر صحبتنه برابر كلمز وهيچ غم وغصه يو
وتويدا اشلر فراقي كبي اجيلق بولمز وايرولق ربخي آغر يوك اولر وهر نفس اكا قادر
طاقت كتوروب تحمل قلمز ومواصلت ذوقي بيجي شرهتبدر صفا اهلي بلر وهر كونكل لكله
كمسه آندن وازمي كلور شعر والذ ايام الفتى واحبه ما كان يزجيه مع الاحباب
ترجمه يكيدك سوكلو لذتلو عمري شول كوندركه بحر محبوبله خوش وبو تجربه حكمته
نظر لازم كلور ودرونش وظاهر اولر كه عاقل كشي كوكدركه بو دنيا حطامندن
وستاعندن كفاف مقدارنه راضي اوله وشول مقدار كه حاجت نفساني تقاضا قلر
قناعت قله واول قوت ومسكن در كه سهل زحمتله وجوده كلور زيرا كه اكر جميع دنيا
بركشينك اولورسه دخي همان بو قدردن فايده بولور كه حوايج اصلي وكزكلو نسنه
اول قدر له دفع اولر وبوندن زياده سنده هر نه كه وار انواع نعمت وتحمل همان
كوكل شهوتي وكوز لذتي باقي قالور واول معنيده خود يادلر واسندن غيري كشلر
دخي شركت بولور بودربنم سركذشتم وقصهم كه سويلدم ومبارك سمعكزه عرض ايلدم

دشمديي سنك قاندك آلتنه كلدم كه راحت اولم وسنك دوستلغك وقوندا اشلفكله مباهات وفخر قلم ومبارك خاطركده بو منزلي ومرتبه يي مقرر بولم چون صحن بو فضلتلري آخرته ازكوردي باغه دخي كا لطيف جوابلر ويردي وانك وحشتيني وكدورتني انسه وصفايه بدل قلب كوكلنه كوردي شعر للذكر درا النايبات فانها صداء الايام وصيقل الاحرار ترجمه چوق اولسون حادثه عالمده كه اول اولربا سنا كسه جوهرده صيقل وابتديسنك سوزكي دكليب قولاق اوردم وجميع كلماتكي آراسته وروشن كوردم وبو اشارتلرله ادركلك دليلي ومروتك برهاني روشن اولدي وآزاده لكك وكمال كرمك اورتيه كلدي لكن غربت سببله كوكلده غصه واركيدي وتمام مبارك خاطرك طازكيدي امدي زنهار تا آنجلين فكر قليليا سن وخاطركه هيچ غم وغصه المياسن كه ايو سوز شول وقت جمال بولور كه مرغوب ومحبوب فعللره قوشلور وبر صايروكه معالجه وچهيني بلور اكر انكله عمل قلمسه علمندن قاچن فايده بولور امدي علمكله عمل قلمق كركسن وعقلكدن ثمره وفايده بولمق كركسن وسهل ماچون غصه دن ازاق اولمق كركسن شعر قليل المال تصلحه فيبقى ولا يبقى الكثير مع الفساد ترجمه صلاحيله آز مال اولور اوزر چوق فساديله چوق مال اچور درآز قالور وصاحب مروت كشي اكرچه سرمايه سي آز قالور هميشه عزيز ومكرم اولور شيله كه اصلان اكرچه باغليب صندوقده كو فنار قلولر جميع اوقاتده خلقلري خوار بلزلر بلكه هيبتلو بلورلر وكنده باي كشي كه فكري قاصر ودون همت اوله كندوزني ذليل قلور شيله كه ايت جميع احوالده هر كشيه خوار وحقير كلور

اكرچه آلتوندن وجوهردن موضع خليطه بولنور بيت نكردد آنستكه داند خرد حشمهٔ حيوان ذغم باركيرد ترجمه شونده دردعار كه عقل شريف ترس صوين چشمهٔ حيوان صانه ساقن كه بو غريبلق كوكلكه آغر يوك اولميه زيرا كه عاقل هر قانده وار درسه البته آلچي قالميه وشكر ايلمك جميع باپلرده واجب وحقدر وهيچ زينت وآرايش ادبجك تخت كونده صبر ايتمك كبي يوقدر قال رسول الله صلى الله عليه وسلم خير ما اعطى الانسان لسان شاكر وبدن صابر وقلب ذاكر وبو بابده صبر ادجي اولمق كرك ونفسي سا تليب تعهد قلمق كرك كه هر وقت كه بو طور وطريق برينه كله چوق خيرلر وسعادتلر سكا يوز طوتب توجه قله وفرحلر وشاد يلقلر سيني استيوب بوله شيله كه اوردك صو استر وصو آلچي بر استر كه آقب آنكا طوله وبو انواع فضيلتلر كه بصيرت اهلنده اولر هر كز تردد كاهللغي آنلره يول بولمي بولور وانلردن شيله قاچر كه شول بريكت قوتلو عورت بر ضعيف قوجه آره وارمش كبي واقليملر دخي كزر واولميا كه ماچون غصه واندشه قلاسن وما لم واردي طاغدي وتفرقه اولدي ديو دلكه الاسن وكركدر كه دنيانك متاعي ومالي بي ثبات واعتبار بلاسن شول طوبكي كه هوايه دكدرلر نه يوقاري جقدغي حسابه كلور ونه اشغه انديكي اعتبار دبولور شعر والدهر ذو دول تنقل في الورى ايامهن تنقل الافياء ترجمه زمان دولتلودر خلق آرسنده دونر كولكه كبي كوني هميشه وعلما بيورمشلردر كه بر قاچ نسنك اعتباري اولمز وثبات وبقا بولمز بولد كولكسي ومفسدلر وشريرلر دوستلغي وعورت دوستلغي ويلان اوكك ومال چوقلغي ولايق دكلدر كه عاقل كشي كه مال چوقلغله

شادیلق قله وآزلغله غصه‌لو اوله و كركدركه مال خود شوله دیه كه انكله بو
فضیلت و هنر كتوره بله آله و بر خیر عمل قلب فایده سی آخرت آزقی اوله قاله زیراك
بو ایكی نسنه‌یه اعتماد قلسه اولر و هم ثبات و بقا دخی بولر و دوزكار حوادثی و چرخ
دونمسی آنلرده قچان عمل و اثر قلر و عاقل كشی آخرت یراغنی مهیا قلمغی بغایت مهم بلر
زیراك الم كشیه ناكاه كلر و كلدكندن صكره كمسه بر ساعت مهلت بولمز
و هیچ كمسه انكچون بر معین مدت بلمز شعر پای بر دنیا نه و بر دوز چشم از نام و ننگ
دست در عقبی زن و بر بند راه فخر و عار ترجمه آدی صاغی قویوری بو دنیه‌دن یوز كچر
فخر و عاردن قاپوسن یاپ تیز الك عقبایه اور و كرلو دكلدركه سن بنم و عظمدن و نصیحتمدن
مستغنی و بی نیاز اولپیدرسن و جمیع اشلرده اصلكی و زیانكی و خیر و شركی بیلبیدرسن
ولكن دلدم كه خوب و مرغوب عادتك و اخلاق حمیدك ازدینه سنی قندرم و دوستلق
حقنی ادا قلب هجرت و مفارقت اودنی سویندرم و بوكون بزم دخی دوستمز و قرنداشمز
اولدك یقین بیل و محبت و شفقت بابنده كرم و رعایت و یومشقلق هر وجهله شول
مقدار كه ممكندر دریغ قلمه و چون قادغه كوردی كه صحبته كوزلر و لطفلوله بو سوزلری
سویلدی بغایت فرح اولب باغیه شاد اولدم سن دخی شاد اولاسن دیو دعا كر
ایلدی و ایتدی كه همیشه سنك طرفكدن بنم حقمده بو رعایتلر معهود و عادت اولپیدر
و دخی زیاده تربیتلر و شادیلقلر كلیدر و هم دخی بویله كركدی كه لطفكدن نكلدی
و شاد و مستدام اولاسن كه كوكلم شاد و فرح اولدی كه مسترته و فرحه اول كمسنه

لایقدركه دوستلر یولنده مالی و جانی فدا اوله و هر وقت كه یارانلر و قرنداشلر
اكا یوز طوتلر حمایت و رعایت و شفقت قله و هر برسی انك قاندی آلتنده كوردر
كرب تربیت بوله و اندن آنلرك حقنده احسانلر و انعاملر و ایولكلر كله و انلرك
التماسلرنی و آرزولرنی یرینه كتورب حاجتلرنی قضا اتمكی واجب بله و نبوت دلی
بو معنی اشبو عبارتله یورنشدر قال النبی صلی الله علیه وسلم خیاركم
احسنكم اخلاقا الموطئون اكنافا الذین یألفون و یؤلفون و كرم كه بر شر
و محنته كرفتار و مبتلا اولر كنه بو كرم سببله قورتلر شیله كه بیل و قتی كه
بر بلاجه چوكب قالر همان كنه انی بر بیل دخی خلاص قلر و عاقل كشی كركدركه همیشه
شرف و مرتبه كسب اتمك آردنجه اوله تاكه انك ایكیشی آدی و خیر ذكری جهان
یوزنده مخلد و باقی قاله و اكر اول یولده بر باشی یتجك اش دخی قارشو كله
كركدركه مالینی و جاننی اول بابده فدا قله زیراكه آز بها و در چوق نسنه صاتون المش
اولر و فانی و ثباتسز نسنه باقی و ثابت نسنه‌یه فدا قلمش اولر شعر
یشتری الحمد باغلی بیعة و اشتراء الحمد ادنی بالربح ترجمه حمدی اغلی بهاله آلور
اصحی ایچون حمد الان اولمز زبون و خلقك مقبولی و بیولكی اولدركه انك قاتنده
مدد دلیجلر چوق اوله و قاپوسنه خشنود سایلر چوق كله و هر كمسه كه انك
نعمتنده محتاجلر شریك اولمیه اول بایلر اورتسنده بله صایلمیه و شول كشنك كه دركلنده
آدی یاوز و خلق ایجدجی اولر اول قاچن دری كشلر قطارنده صایلمز قارغه

بوسوزده ایدی که بر کیک ناگاه سکوردی چقه کلدی و آدربخه کمسه وار دیو قادغه
آغاجه چقب تیز باغه صویه طالدی وصحن دخی باشقیوسنده بر دلك بولدی وکلك
صوقراکنه کلب وبرز صواچب شول قوردقوسی وادکبی حیوان قالدی وقادغه بونی
کودب وتیز اوچب هوا یوزنه چقدی وآددغه آنی قوارکشی واردی دیو هر طرفی
باقدی وکمسه کوریب واینب شیله طوردی وباغه چاغرب صودن چقادی
وصحن دخی آنی اشدب تیز قاتلرنه واردی پس باغه چون کیك صویه باتب اچدکنی
کوردی اگر صوصز ایسك ایچ قایرمه قورقو یوقدر دیو امید وردی وکیك دخی بوری کلیب
ایلرو صوقراکنه یوردی وباغه تمام رغبتله حالك نه ونته سن وقاندن کلدك
دیو بجد صوردی کیك ایتدی که بن اشبو صحراده اولوردم وهر وقتده اوچلر
کلب اوق آترلر قاچب قورتلردم وبو کون بر پیر کوردم حالی بغایت خراب ولچی
آنی اوچی تصور قلدم واحتیاط اذب قاجدم وبونده کلدم ایتدی که قورقمه
که بونده آوچی کوردکمی یوقدر بلکه اولالم وبز دخی سنکله دوستلق وقرنداشلق
وایوجه درلك قلالم وهم اوتلاق دخی یقین در وار اوتله وکنه کل صحبتلکده
صفا ولذت بولالم وکیك دخی آنلرك صحبتنه رغبت قلدی واوجقده مقام
طوتب قالدی وبر الجقرق قامشلو بر واردی اوزده جمع اولورلردی وسرگذشت سویلیه
صحبت قلورلردی بر کون قارغه وصحن وباغه اوزره جمع اولدیلر وکیکه بر ساعت توقف
قلب منتظر قالدیلر وکلدی خاطرلری مشغول اولب خیلی اضطراب قلدیلر وشیله

دوستلرك عادتی درر هر بونك خاطرنه بر نسنه کلدی وفکرلری هر طرفه طاغلدی وهر
سببدن عقللرنه بر اندیشه حاصل اولدی وقارغه یه ایتدیلر که کرم ایله اوچ شیله یوقلایو
دف چوق واشبو درت یارلمزه تفحص ایلیب باق اولا که یکی کورسن وبزه بر خیر خبر
ورهسن پس قارغه هوا یوزنه کلب وهر طرفه پرواز قلب تفتیش قلدی وبر یرده کیکی
بلا طوزاقنه کرفتار اولب طوتلمش بولدی وعلی الفور تیز کرو یولداشلر قاتنه کلدی
ویارانلره کیکك حالنی اعلام قلدی وقارغه وباغه صحنه ایتدیلر که بو حادثه ده سندن
آرتق کمسنه یه یوز اورسه اولمز دیرا که بونك کبی اشی باشرمق بزم خود المزدن کلمز
وتیز اریشمك کرك شوندن اوکدین که سنك دخی الکدن اختیار کیده وطوزاق اسی ناگاه
ارشب یکه بر نقصان اده صحن سکردی وارب تیز کیکی بولدی وایتدی که ای شفیق
قرنداش بو بلایه نولدک که کرفتار اولدک دیو چوق فریاد وفغان قلدی وایتدی خاصه
که عقلك کماله ارشدی وحق تعالی وتقدس سکا بوبجه تدبیرلر وفراستلر ویرکلك
ورمشدی کیك جواب ویردی که حقك جل وعلا قضاسنه که نه کلدکنی بلسه
اولر ونه وقتله انك دفعنه بر تدبیر وحیله قلسه اولر زیرکلك نه اصی قلور وکامل
عقل اول بابده نه قدر نسنه بلور وبو اراده قارغیله باغه دخی کلدلر وآنلری بر بو
کونك لشر بولدلر کیك باغه یه ایتدی که ای قرنداش کوکله برآغدق تشویش کلدی
وسنك بونده کلدکك بنم واقعمدن دخی مشکل اولدی ناگاه صیاد دارشی کلدی وصحن
دخی طوزغی کسمش اوله وبنی قاچم بیتمیب عاجز قاله وقارغه اوچب صحن دخی کچك

بردلك بوله وسنك نه اياغك ومجالك وارکه قاچسن ونه قنادك وارکه اوچسن بروردکلب
کلب وبزم خاطرمزی دخی بتر مکدر قلب باغه ایتدی که کلمك قاچن اولوردی ونه تاویله
کوکلم انده قرار قلوردی واول دلکدن که دوستلر فراقنده اوله جانم نه لذت بولوردی
واول عمرکه یارانلردن ایرو کچه قاچن حسابه کلوردی وشول نسنه که حادثه لر وبلالر
وقتنده نفس اکا راضی اولور وآنی کندرنه دکلمك ویاردم بلور اول قرندا شلوك مبارك
جماللری ونورلو یوزلری در ویومشق ولطیف وطاتلو سوزلریدر که انکله صبر وتسلی
کلور وغصه دن قورتلق وفراغت حاصل اولور زیراکه برکشی که هجران اودنه دوشب کوکلی
ولایتی غم چریسی آلور شادیلق وفرح صحبتنی انك کوکلنه حرام قلور وعقلی وکوزی نوری
وبصیرتی نقصان بولور وفکری وفراستی وتدبیری منفعتسز قالور وبو جملسله
اولمیا که غصه لنب فکر قلاسن وبو طوزق امیددر که شمدی کسلب قورتلاسن
وجمیع احوالده کرکدر که شکوری واجب بلاسن که اکر مبارك وجودکده بویاره اولمیدی
وغرنجانکه اثر قلمایدی انك تدارکی وهم میداننه قاچن کلایدی وانك تدبیرنده خیالر
وهوسلر عاجز قلایدی وامیدوارکه بو ایو بخت اویانه وبو زحمت رحمته دونه شعر
لا تبل بالخطوب ما دمت حیا ٭ کل خطب سوی المنیة سهل ترجمه دری اولدقچه هیچ اشده فتورمه
المدن غیری اشلو هب کلزدر باغه هنوز بوسوزده ایکن اراقدن کوردلرکه صیادظاهر
اولدی وطوزاق کسلشدی کیك قاچدی وصچن دلکه کوب تارغه اوچدی وباغه
یرنده قالدی وصیاد سکردی سکوردی چون کلدی کیك قاچمش وطوزغی قرلمش بولدی
وبغایت حیران اولب اویکه وبویکه وصاغه وصوله تفتیش قلدی ناکاه کوردیکه
بر باغه وار همان تیز تو بریه صالدی وکروا اوندن یکا دونب حال نولدغنی بلدی
وفی الحال یارانلری بر یره جمع اولدلر وباغنك حالندن تفتیش وتفحص قلدلر واول دخی
بلا طوزغنه کرفتار اولدغن یقین بلدلر وصچن ایتدی که شعر فحقا الدهر ساورنی هومه
وشلت ید الایام ثمت تبت ترجمه الا اوردی بو دهرك بکا غصه سی لیقورسون اندن اوسونلكلرى
هرکز اولا می که بو ایو بخت اویانه وبو اویانوق فتنه دکلب زحمت رحمته دونه واول
حکیم طوغرو سویلمش که برکشنك که آیغی طاشه طوقنمش در همیشه حالی خوش دکلدر
نه ارش که طوترسه قولایی کلور وچون برکرت که بربلا ادشب آیغی طاشه طوقنور هر ساعت
برآفت یلی وهر لحظه بر محنت موجی قوی دق وهیبتلو رکلو اولور هر نجه که ساقنور وهر
وقت یا پشمغه بر بودق بولور که اوزلر ویوزی اوستنه دوشب بوردی صیرلر وشول
یولاذ رندکی طاشکبی آیغن سورجدب طورق اولور واندن قاتی مصیبت دوستلر
فراقنه برابرکلور که اکر فراق یاتقنی دکردبنه اوردندن برکوز صاله انك شیله توزن
جقره که کوکلوه درك اوله واکر دو تنن کوکه ارشدد رسه کوندزك ایدکم یوزنی
قاره قله شعر یهم اللیالی بعض ما انا مضمر ٭ ویثقل رضوی دون ما انا حامل
ترجمه نجه کوکلم غمی کوردسه اونود رضولی صاغندن ٭ بنم کوتردکم بوکلو اغردرتکری طاغندن
شعر از بحر تو هر شبی فلك آن زاید ٭ کان رنج اکر مهر کشد بر ناید
وآنچ از تو بدین خسته روان می آید ٭ در برق جهنده سوزان بکواید ترجمه

فلک هر نجه هجر کردن طوغور رأیی کم کلشن اکر کوردسه انک دبغن طوغب جقمزدی اول هرکز
شوکم بن خستیه سندن روان اولب کلورهردم بویاردی ایلدرم شوقن کرا اوغراسه اکا شکسنز
وبو اوبر بخت ایاق اززندن یره اوترمدی تا بنم الم اردمه جوب بو بنی بوردمدی
تا شیلجه اهل واولادمدن ومالمدن ووطنمدن بنی ایرمدی وبر دوستی دخی
انک صحبت قوتله دیلردم ایرب کوربجه بلا وردی اندن بجه دوست که بلا
ومحنت کوننده حسابه کلوردی ویارانلو بوغمنک شاه دانه سی اولوردی عجب
محبتی بربنکا فاوت واومو طمعنه مجی قلوردی بلکه همان عقلینی ووفاسینی وفضلینی
وکرمنی همان اکا سبب بلوردی وهیچ برحادثه وبلا اکا خلل ونقصان
قلمزدی وهرکز هیچ برا شده سست اولمزدی واکر شول دنسنه اولسه
که بنم تنم بورنجلره الفت وانس بولیدردر وبوشدا یدی ومشقتلری چکه کلیددر
بوحادثه ده بنجه درلک ممکن اولوردی ونه قوتله کوکلم بوکه مقاومت قلب قارشو
کلی بلوردی شعر وهونت الخطوب علی حتی کانی صرت امنحها الوداد أأنکرها ومنبتها فؤادی
فکیف تنکر الارض القتادا ترجمه جهانک مشکلاتن اوش کلز قلدم بکا بن خوش
قلوردم قوداشم کیب نه شربت که صونرسه نوش نه منکو اولین اکا که کو کلمدن بتر جمله
نه دیسون بردکن چونکه انک حکمله قیلرجوش بیت امید وصال تو رهایی نکند
کرنه خودرا بزاریان کشته ام ترجمه دم بدم وصلک امیدی باکه ویرمز اختیار
یوخسه هجر کسن بنی بن خوش قلوردم سنکساده وای اول کشیه که بلا قاینغنده قاله

110
وزمانه تصاریفی واحوال تقلبی ودنمسی هریکادن ازرینه جمع اوله وانک اشلری
شول طوغر وطولنز ایلدزکبی برسی آشغه وبرسی یوقارو کله ولیکن اوجی وحضیضی
ویقادوچق آشغه اینمسی تفاوت قلمیب برابر قاله وهجران غصه سی شول جراحت
کبی اولرچون برسی اوکلنغه باشلر برسی دخی ارشی کلر واکسی بریره جمع اولب
اتفاق قلور وایرق شفا وصحت بولغه امیدی قالر ودنیا زحمتلرله البته دوستلردین ایری
ومشاهده سی نقصان بولر وشول کشی که دوستلردن آیرو اوله اول نه طریقله
خاطرینی تسلی قله ونه وجهله بردم فرح ولذت بوله شعر فیا لیت ما بینی وبین احبتی
من البعد ما بینی وبین المصایب ترجمه بمله یارارا سنده اولن اولیدی نولیدی
اراقلقلر فراقیله بنم اورتامده قالیدی قادغه وکیک وصحی ایتدیلر که اکرچه
بزدن بلیغ وفصیح سوزلر کلور شمدیکحالده باغیه نه فایده قلور وحسن عهده وکرمه
اول لایقدر که برحیله وتدبیر اوتیه کله که انک خلاص اولب قورتلمسنه سبب
اوله که دمشلردر بهادرلق صواش وقتنده ظاهر اولب اوتیه کلور وامینلک ودک
والتق دمنده معلوم اولور وعورت واوغلان وفاسیی کشی درویشلک حالنده
بلور ودوستی حادثه وبلا ومحنت ادشجک معلوم قلور صحن لیکه ایتدی خیله
بوردر که صیاد کلا وکنه وداسن وشول یاده لوکبی ملول اولب طوماسن وداعه
شول سکا قصد ادرکبی اوستکه بت طوره وشول قدر صبر ادره سز که صیاد
سزی کوره وهیچ شکسز باغه براقب سنک آردک سوده وچونکه سکا ارشمکه تقریر

واره آقسی دق اولنجه کت و تعجیل قلدی تا که سندن طمع کسمسون اوت اوصیاب
دخی دلمه تا آوادان اول لهو سده آردنجه بیلسون وهم بکا دخی انک ایچنجه
وارنجه و باغه بولب اول قیدی کورنجه حال اولسون ان شاء الله تعالی که سن
دخی اکوب بوادنجه بن باغنک تبدنی کسین خلاص بولسون بن شیلنجه ایدرلر
صیاد تیز توبره یه صالدی وشول قدر دکلک آردنجه بیلدی که یورلب دغی
اولب حیران قالدی ودونب کنه باغه براقدغی یره کلدی وباغه کتمش واول
باغلدوغی باغی کسلمش بولدی وعقلی شاشب واندیشه یه دوشب عاجز اولدی
وبرز یکب طوزنی کسلدکنده وقارغه استنه بنب صایرو کبی بوله کلدکده
تفکر واندیشه قلدی وبرز دخی باغه باغلدوغی باغلر قولدغنده نکره طالدی
وتورقب بکزی بالته صاپنه دندی وصورتنه زعفران کبی صاری دولق ایدی
واندیشه قلدی که بو برپریلر وجادولر یریمش ترک ایتمک کرکدر وهیچ
طلب قلیب تیز کرو دونب کیتمک کرکدر دیو کندوزنه ایتدی شعر
ایا ایک سالما نصف الغنیمه ٭ وکل الغنم فی النفس السلیمه ترجمه سلامت کلدکه یاردن
غنیمت در وجودک صاغلغنده وقارغه وصچن و باغه وکیک بربره کلدیلر
وایمن و مرفه الحال وطنلرینه واروب اولنجه دکلک قلدیلر نه بلا و محنت الی
انلرک اتکنه یاپشدی ونه یاوزلکوز انلرک بکرین صارارد ب ساباک
جملرینه دشدی واتفاق برکتله هردم حالری خوش اولب فرح و شادلق

ارشدی وتا اولنجه کونلری ساغلق وعشرتله کچدی شعر لیالیهم شل ایامهم
ضیاء وانسا وما من ارق ٭ وایامهم کلیالیهم ٭ سکونا ودروحا وما من غسق ترجمه
اولارک شولکندزلری کیجه سی صفالو هم ایدیک یوق اویقولری یاکندزلری کیجه دد
دکل قارکو دوح ودلحت بری بود اول موافق دوستلرکه استانی وحالی وبربرینه
معاونت و مظاهرت وباردم قلدقلرینک شلنک آخری وماالکه آشکارا یوده وکولو
سروده وتاتلولق وشدتده اریشدکه وبو مشقتلق ولطف کورنجه وحادثه لرده ونکبتلرده
ومشقتلرده بربره جمع اولب کلالر وکوکل برکدب اخلاصله بربرینه یاردم قلالر
وشونک کبی قورقلو ورطه لردن وبلالردن ایمین اولالر وجمیع عقبه لردن واقلاردن
قورتلب عشرت قلالر و عاقل کشی کرکدر که بوحکایتده عقل نوریله فکر و تامل
قله وبوندن حکمت ونصیحت واعتبار المغی کندو ازدینه واجب بله که
ضعیف کوکلو جانورلر بربرله دوستلق قلدیلر وال اله ووب بونجه بلالرو مهلکه
دفع ایتمکدن مقبول فایده لر و مرضی ثمره لر بولدیلر اکر عاقلر طایفه سی بوحله
بربرله دوست ویار اولسه لر وآنی خلوه آخر اولنجه لطفلر وکرملر و مروتلر
قلسلر کرکلو قالمیه که نهایتسز منفعتلر و فایده لر وثمره لر حاصل اوله که انک
خیر ذکری جهان لوحنده نقش اولب قاله وهر برینک حالی جهانلنده انک اثری
اول وجهله ظهوره کله تکری تبارک وتعالی جمیع مؤمنلره توفیق سعادتنی
وکرامتنی ارزانی قلسون وعلم و حکمت و یمن و برکت قاپولری ازدلر

آلتنجی باب البوم والغراب

آچق اولسون بمنه وطوله وقوته وحوله
رای برهمنه ایتدی که اشتدم موافق دوستلر داستاننک ایچنی وطاشنی وبر برنه
آرقه اولن صادق قونداشلرک ایشنی شمدی اگر میسّر اولرسه سویله نیچون شول
دشمنک مثلی که اکا آلدنسه اولمیه اگرچه تضرّع وزارلق قله وایو دلکله وکمال
لطفله ومسکینلکله اوتیه کله وظاهری آراسته اولب باطننه مخالف کوزیب
موافق اوله وآندن دقیق حیله‌لر ومکرلر ولطیف تعمیه‌لر واورتلو اشلر کله برهمن
ایتدی که عاقل کشی دشمنه قاچن اعتماد والتفات قلور وانک زرقنه وشعوده سنه کوز
نه وجهله آلدنب قالور وهر نچه که عاقل دشمندن وفراستلو مخالفدن تلطّف وتودّد
ومحبت کلور عاقللک اغدق کمانی انک حقنده آرتق اولور وکندزینی آندن حفظ ادب
پرهیز قلمغی وآندن چکینمک آرتق اولمغی لازم وواجب بلور که اگر غافل اولجق
اولورسه ودشمنک زخم اورب زحمت ادچک یرنی خالی قلجق اولورسه دشمن کوزلنجک
بر وبحال بولور وفرصت فوت اولور وتدارک وچاره ممکن اولمز کشی عاجز قالور وصکره
کی پشیمانلق نه اصّی قلور واکا شول قارغه دن اوکویه کلن کلر رای صوردی کم نچه
دراول حکایت ایتدی کتر مشلردر که بر بیوک طاغده بر معظم آغاج وجوده کلمشدی
وانک بوداقلری بغایت چوق اولمشدی وبیک قارغه آرتق انده یووه یاپب قالمشدی
واول قارغه‌لرک بر بکلری واردی که جمیعسی اکا طاپوقلر لاردی وانک امرنه
ونهینه وحلنه وعقدنه ورتقنه وفتقنه همیشه مطیع ومنقاد اولورلردی واول

واول طاغک مقابلنده بر طاغ دخی واردی که قیاده لکلری هر طرفنده چوق یاردی
وآنده دخی وطن طوتمش ویووه یاپمش اوکولری قرار دردی وآنلر دخی اورتلونده برنی
پادشاه قلمشلردی وجمیعسی حکمنه وامرنه مطیع اولمشلردی وبر کیجه اوکولر
پادشاهی شیله که قارغلره اولکلرا اورتسنده دشمنلک قدیم دردوان الدی وقارغلرک
ازرینه شبخون قلدی ومؤیّد ومسرور ومظفر ومنصور اولبکر وبواسنه کلدی
کلدی وپارندسی قارغلر ملکی دخی جمع ایلدی وکوردکوینجی اوکولک شبخوننی وجراحتی
دبو لشکر خلقنه سویلدی وبوکون سزک اورتکوزده نچه الو ونچه مجروح ونیچه
دلک بولنک صالوق وار ونچه قاندی وقیروغی صنق ویوکی یولوق وار ودخی دشوار
دق بودر که فرصت وظفر بولدیلر وسزک یرکوزی وبیتاقکزی وطوراقکزی بلدیلر
وبن هیچ شک ایتمزن که ینه یراق کوره لر واکلین کنه جرات ادب اوسنکوا اورالر
وهم شول اولکی شرهت کبی بر شربت دخی ایچره لر امدی بو اشده تیز تامل وفکر
ایتمک آردنچه اولکدر ونتمک کرک مصلحت نیسه استک بولک وبکا دخی علی التعجیل
اعلام قلک وآنلرک اراسنده بیش قارغه زیاده عقلله وصواب تدبیرله مشهور
اولیدردی وفکرلرنک فضیلتنی وقدملرنک استقامتنی عام وخاص بلیدردی
وجمیع حادثه لرده ومهم اشلرده ملک وجری آنلره مشورت واعتماد قلورلردی
واشارتلرنی مبارک بلب سوزلرندن تجاوز ایتمکی خطا بلورلردی بس آنلرک برسینی
قاتنه دعوت ایلدی وسن بو حادثه لرده نه تدبیر ایلوسن ایت دیو اکا سویلدی

واول ایتدی بو براشدر که علما بودن اوکدن بونک قیدن کورمشلردر ۰ و تأمل
و فراستله شویله بیورمشلردر که چونک برکشی دشمنه مقابل اولب صواش قلقدن
عاجز قاله ۰ اول کرکدر که اهلینی و مالینی و طوغدغی و توبدغی یوردینی ترک قله
زیرا که جنک ایلمکده بویک خطر وار در خاصه که ضعیفدن صکوه اوله ۰ و هر کسه که فکر
و تأمل قلمدن بی تکلف اورتیه کله ۰ شوکه درکه سیل بولنده یاتب اویمش اولر و یا
کرپج کسر یغمور آلتنده قالور ۰ زیرا که برکشی که کندو قوتنه تکیه قلمش اوله و یاددر
آلدنب اورتیه کلمش اولور ۰ البته اول کشی حزیمتدن و طوغرو فکردن ایراق قالمش اولور ۰
که قلعه اکی یوزلو درحرمت بلمز ۰ و بو فلکلر شول طاوق قرا قوسی کبی شب کوردر
کوندزن اوکت کوره کن اولمز ۰ و هر کشنک حالنه نظر قلب مقدارنجه رعایت قلمز ۰ و عاقل
کشیدن هرکس آنک اذرینه اعتماد کلمز شعر ای که بر چرخ ایمنی زینهار
تکیه بر آب کرده ست دار ترجمه ای اولن بو چرخه ایمن زینهار ۰ تکیه قلدوغک صو در عقلک
ملک قارغه یوزنی برسنه دخی چوردی ۰ و سن بو بابده نه فکر و اندیشه قلدک دیو
صوردی ۰ اول دخی ایتدی که بن باری شول قلدغی اشارتی که قاچمق کوکک و و
کمک کورک قلمزن ۰ و اول خوارلغه و حقارته راضی اولمزن ۰ و عقل نجه روا کوردکه
اول هیبتده و حمله ده قاچله ۰ و خوارلق و ذلیللک و مسکینلکله و طندن کجله صو
اول لایقینز قدر که هر یکادن یاردیمجلو بولاوز ۰ و دردلو دردلو استعدادلو ویرافلو
قلاوز ۰ و جدله بیل باغلیب صواشه حاضر اولاوز شعر چون باد خیز و آتش پیکار بر فروز

چون ابر باد و روی ظفر بی غبار کن ترجمه قوپ بیل کبی جنکک اودینی یاق چوره یکا بیل ۰
بولدیکی یاغدر ظفرک یوزنی بوزن سیل ۰ که پادشاه صاحب همت اولدر که همتی برانی
سیر ایتمکه کوکلر ازرینه چقه ۰ و هیبتی شهابی فتنه دیوینی اوده یاقه ۰ و شمدیکی حالده
مصلحت بودر که کوزنجیلر قویاوزه ۰ و هر طرفه که آچق و آلجقدر غافل اولمیب صاقلیاوزه ۰
و اکر قصد جنک اولورلرسه حاضر اولمش اولاوزه ۰ و آرقه برکدرب مقاتله قلاوز
تا خیلی زمان دردشمکله اوله که ظفر بولاوزه ۰ که پادشاه شویله کرکدر که جنک کوننده
و آدوصان یوننده اشکرک آخرنه التفات قلمیه ۰ و صواش وقتنده کچمش و کلجک
مصلحتی خاطرنه آلمیه شعر طموح السیف لا یخشی الهاً ولا یرجو القیامة والمعادا ۰
ترجمه نه قورقر تکریدن کسکون قلجلو ۰ نه خود اکر معاد و نه قیامت بیت
از غرب شو بر شرق زن بدخواه را بر فرق زن ۰ بر فرق او چون برق زن مکذار از و نام و نشان ۰
ترجمه الشرقی بیر غرب اشن او در دشمنک اوت باشن ۰ صی ایلدرم کبی درشن قومه هیچ اندن ادو نشان ۰
ملک اوچنجیه ایتدی که سنک عقلک نه تدبیر ایلر ۰ اول ایتدی که بن بلمزن که بونلرنه
سیلر ۰ لیکن بونکلردرکه جاسوسلر و تدبیر اهلی کتسلر دوان قلاوز ۰ و دشمن
نه حالده اولدغنی تفتیش و تفحص ادب تعیین بلاوز ۰ که اکر صلحه و خراجه
و مسکنته میل ادرلرسه بز دخی راضی اولاوز ۰ و طاقت یتدکنجه خراج ودب
صلحله خاطرلرن آله لاوز ۰ تا آنلرک مکرندن و شرندن قورتلب دایم ایمنلک اچنده
قلاوز ۰ که پادشاهلرک طوغرو فکرلرندن و تدبیرلرندن برسی دخی بو اولورکه چون

دشمن زیاده استیلا و استعلا و شوکت و قدرت بولور و رعیت و مملکت هلاک
و خراب اولب فسادلر ظاهر اوله دیو قورقوکلر دشمنک شاه رخنه لطفله قارشو
کلرلر و مالی ملکه کلن قضایه قالقن قلرلر و انک شاه ماتندن خلاص اولورلر
که دشمن شاه دیجک قورقویله شاه اوکنه آت صالمق و ناکاه فیل اونه دشدکده
ایمین اولمق تجربه دن و ممارستدن و فراستدن ارا تدر و عاقل کشیلر قاتنده هیچ
وجهله معنیسی یوقدر شعر زمانه با تو نسازد تو با زمانه بساز شعر و للدهر اثواب فکن فی ثیابه
آیاغك
کلبسته یوما اجد و اخلقا ترجمه کل طونه کراسکی یکی دیمه زمانک وار یوردغنکه کوده کوسل یا شا
ملک دردنجی قارغیه ایتدی که سن نه دیرسن بر اشارت ایله و شیله که خاطرک
آیینه سنده کورنسیله اول جواب ویردی که بنم قاتمده غربت اختیار قلمق
وطندن و اهل و اولاددن ایرو اولمق یکدر شوندن که بر کشی حسبنی و نسبنی
سن یزید بازارنده صاتب ضایع قله و بر دشمنه که همیشه اندن الحق اولی کلشد
تسکنت و تواضع قلمق اردنجه اوله شعر تخوفنی دون الذی بك آمن
و لم تدر ان العاد شر العواقب ترجمه آخریدن قورقودرسن بو اشك دایم بیخ
بلمدك که عار جمله آخرک شری دردره شایدکه برانتدکن تکلفه و قبول قلدغمی
خواجه آزا عتیاد قلالر و بزی استیصال و قلع و خراب ایتمک اردنجه اوله
و دیمشلردر که دشمنه حاجت مقدارندن زیاده یقین اولسه اولمه و اول آبده
غلو و مبالغه قلمق قولای کلمز که نفس خوار و حقیر اولور و دشمن جرأتی و بهادرلغی

زیاده قلور و انک مثالی شول بردر که بکزر که کنش قارشوسنه دکلور اکر ازرق اکسک
کورلکیسی کمال و زیاده لق بولور و اکر افراطدن ایکی چوق اکسک سهالجه قالور
و هرکز انلر بزدن آز خراجه راضی اولمزلر و سهل مصالحه قلمزلر و تدبیر همان
جنکه متوجه اولمقدر و صبر ایله صواش قلمقدر شعر تحرك بنا اما لواء و منبر
و اما حسام کالعقیقة قاضب ترجمه صنه بیزی یا منبر یا علمدر یا ایلدیوم کبی کسکون قلجدر
هر نیجه که علما صواشدن احتراز بیوردلر و صلح ایتمکی صواب کوردلر لکن احتراز بر وجهله
که خوار اولقلر و حقارتلر کله و الملک انلردن بکزک اوله مرغوب اولمز وارلکه راست کلمز
شعر الیك فانی لست ممن اذا اتقی عضاض الافاعی نام فوق العقارب ترجمه
بنی قوبن شولاردن دا کلن که ایلاندن قورقوبن دوشند عقربه ملك بشنجی قارغیه
ایتدی که ایلرو کلسیله سنک دخی فکرک نه وارد صواش و یا صلح و یا وطن
ترک ایدب کتمک می یا رد ایتدی که بنم تدبیرم اولدر که اوکولره جنک اختیار قلمیاوز
و مادام که انلر مظفردر قارشو دخی کلمیاوز و انلرک اشنده برفکر دخی قلاوز
و بو طریق دخی بولاوز که انلر صواشدن بزدن آزتو قدردر و قوتلری و شوکتلری
چوقدر و بر عاقل که دشمنی ضعیف بلور اول کندو فکرنه مغرور اولور و مغرور
کندوزنی هلاک قلور و بو واقعه دن اوکدن بز انلردن خوف و احتیاط ایدردک
آخر قورقدغمزه او غریب کوردک و اکرچه انلر بزه تعرض ایدب ال اوردمقدن
بیزار اولوردی بلکه احتیاط دخی ایدرلردی که صاحب حزم و طوغرو فکرلو کشی هیچ

حالده ایمن اولمه وهرکز احتیاطی ترک قلمه دشمنه یقین اولدیغی وقت فی الحال
قصد اده دیو قورقه واراق اولجق دونیه سکوده دیو اورکه واکر صیب قاجه
بوصو وارصا نه واکر یالکز بولسه مکردن وحیله دن اوشنه وجمیع خلایقک عاقل
لوغی اولدرکه ایوجک اولمیه وتا ضرورت اولمینجه جنک اختیار قلمیه که جنک
اتمکده نفقه وخرج نفس وجان اولر وایرق اشلورده ملک ومال ودنیا متاعن
تلف اتمک لازم کلر ودروا دکلدر که ملک اوکولرله جنکه عزیمت وقصد قلر زیراکه
کشی فیلله کورش طوتسه البته آلتنده قالور ملک ایتدی که بس سن نه تدبیر قلورسن
چونجنک ایلمکدن مانع اولورسن که بو اشلورده تامل وتفکر وتدبیر قلمق کرک سن وآدن
واوکن وصاعن وصولن تفتیش اتمک آردنجه اولمق کرکسن که پادشاهلر نصیحت
اهلنک فکرندن شنیله غرض وفایده بولمق کرک که آنی چوق لشکرله حاصل قلمق
ممکن اولمیه وبی قیاس یراقله وحدسز مالله الله کلمیه وپادشاهلرک عقلی وفکری
نصیحت قلیجی وزیرلرک مشورتله زیاده نور بولر شیلکه چشمه لر وارمقلر صوینی کز
صوینی زیاده ایلیب مدد قلر وعاقل کشیه دشمنک عقلی وفکری وقوتی ومکری کزلو
قالمه وهمیشه جانبینک اشلرینی عقلنه عرض قلب غافل اولمه واضدادک واعوانک
تقدیمنده وتاخیرنده وامانتنده وخیانتنده تامل وفکر قلب مساهله وتکاهللق
قلمه وهرکسه که نصیحت قلانلرک مقبول سوزلرنی هنر بلب استنطا دوفخر قلمیه
وبختک ودولتک وسعادتک مرافقتنی ومساعدتنی وموافقتنی که کندویه اولیدر آند

بلمیه جمیعسی ضایع ومستغرق اولب کیده آیرق الینه کلمیه زیرا که خیرلرو
سعادتلر لشکرله اولمز ومال وجمالله الله کلمز ولیکن عقل وتدبیر واسطسله
الله کلور ومال دست وتجربه اهلنک نصیحتله حاصل اولور وهرکسه که عقل شعا عنزن
تمام نصیب بوله ونصیحت اهلنک سوزن دکلمکی کندونه شعار وصنعت
قله انک اقبالی وسعادتی ودولتی شول قویی کولکسی کبی پایدار ودایم اوله نه آی
نوری کبی که محاقده ومقابلیه دوشب باشنه زوال ارکله ومریخک الی انک نصرتی
قلجنی صیقل قلب پاجغن دره وعطارد کلی انک دولت منشورنک توفیقن یازه
وملک بوکون الحمد لله تعالی عقلی کمال بولمشدر وصواب تدبیرله مشهور اولمشدر
شعر نرسد عقل اکر دو اسبه شود درتک وهم بی غبار ملک ترجمه
عقل دشمن ایکی آتلوده اولورسه بی کمان پادشاهک اصلی یوکوک توزقوپرمز وهمنه
وشمدیکیحالده ملک بکا لطف ایلیوب متوجه اولدی ومشورت عزتنی لایق کورب
ارزانی قلدی دلرن که جوابمک بعضسی ملاده آشکارا سویلیم وبعضسی خلاده
کولو عرض ایلیم وبن شویلکه صواشده وقارشو کلب مجادله قلمغه منکر اولورن تدللی
وتواضعی وخضوعی وخراج قبول اتمکی وعارسزلغی دخی مکروه بلرن شعر
نشوم خاضع عدو هرکز ورچه بر آسمان کند مسکن باز کنجشک را بود فرمان
شیر روباه را نهد کردن ترجمه تواضع قلمزن هرکز عدویه کوکه باشی ارب سلطان اولورسه
طوغان برسرچیه اولسون محی فرمان یا ورسون مگر بوین دلکویه اصلان وکویم کشی

اوزون یاشی ایولکی وخیر ذکری باقی تا المخود طالب اولور واکر ناچار بن عاد
لاحق اولجق اولورسه باشنه بردلدکی اش کلور البته عمری قسه لغن آندن تکربلب
آنک اذرینه ترجیح قلور وسنله طارلغنی نتها ومحکم وصادب صغندی بلور و بن دو
کورمزن که ملک دشمنه یومشق سیلیه و مسکنت وتواضع قلب عجز اظها دایلیه که
مغبون وهلاک اولمقلغک مقدمه سیدر ونفسی وعقلی زیانه وفساده
وردر وهر کمسه که اکا بوین صونب مطیع اولور خیر قاپولری آنک اذرینه یا یلب محبوس
قالور وحیله وتدبیر طریقلری باغلنب قولا یسر کلور **شعر** اذا کنت ترضی ان تعیش بذلة
فلا تستعدن للحسام الیمانیا ولا تستطیلن الرماح لغارة ولا تستجیدن
العتاق المذاکیا **ترجمه** چون راضی سن مذلتده دیرلکینه نه حاجت مصری قلجلر دوزتمک
یا طازی بوکرک آتلر بسلیوبن سکو یازقلیب غادت کوزتمک وباقی سوزلری خلوتده
بولاوز وپادشاهک مبارک سمعنه عرض قلاوز که ظفرک ونصرتک سرمایه سی واقبالک
وسعادتک ودولتک اصلی ومایه سی حازم وطوغرو فکرلو اولمقدر وحزمک اولی
مشورت قلمقدر وبو مشورتله که ملک خدمتکارلوه قلدی وآنلری بو حادثه ده وبو
مهم اشده محرم بلدی وملکک حزمی وعقلنک ثباتی وتدبیرنک برهانی کمال وجهیله
طاهر اولدی **شعر** هر کجا حزم تو فرود آمده بو کشد امن حصنهای حصین **ترجمه**
قانده کم قوتلو فکرک قصدا دبن یوز اوره اکه محکم قلعه لر سست اولبن باش ایندره
وکزلو کلدرکه مشورت فکرلوک اشغه سن یقادر ودندرمک اولور وکشی طوغرو فکری

تکوار نظرله وسری محکم صاقلمغله حاصل قلور وپادشاهلرک اسرارینی فاش قلمق
بغایت قولا یسز کلور زیرا که مشورت اولنلردن وایلچیلردن وبیکلردن
احتیاط ایتمک وار ویا خاینلو ودلجلر اشدن لرنه بلکه یوار وآنی که اشد دلو
چقب سویلیلر تا اول طایفه که فکرلو مخرجیدر تامل قلمغی واجب بلنلر فاش
ایلیلر وکندو فکرلرنه وکمانلرنه ولحوا الکلام ظاهرینه نظر قلب بودخی فلان کبی دیدلر
وهر سر که بو معنیلردن مصون اولب صاقلنور فاش اولمز دوزکار اکا مطلع اولورلر
ظفر بولمز وجرخ آنده دخل واثر قلمز واسراری کتم ادب ساقلمقده ایکی فایده بولنور
اول بوکه اکر اندیشه وفکر فایده قلورسه حاجت بتر ومقصود حاصل اولنور واکر
تقدیر مساعد ویاردم قلمزسه عیبدن ونقصاندن سلامت قالنور وپادشاهلره
لابددر بر معتمد علیه مشورت قلجق کشی وبر قوی خزینه دار که امانت ساقلق
اوله اشی که آندن طوغرو نصیحتلر بولالور وبونی راز امانتن واسرار کنجن
صاقلمغه خزینه دار قلالر وعزمیلری ومقصودلری یرینه یترمکده یاردمجی وامین
بلالر زیرا که پادشاه اکرچه وزیرندن راست فکرده زیاده اولور وجمیع بابلرده
آنک اذرینه غالب کلور ولیکن آنک اشادتندن چوق فایده لر بولور شیله که یاغله
چراغ نوری وار ودونله اوداز تب طغیان قلور وهر کمسه نک که راست فکری اوله
ومشورت قلمغه بر کفایت اهلی یاردمجی بوله البته آنک سبیله ظفرک ونصرتک
ایغون آلب مسخر قله وبونک سبیله خطرلوک وبلالوک الوآردینه باغلیب کندو تحفظ

وسالم قالله وحق تعالادن پيغامبر حضرتنه عليه الصلاة والسلام حكم كلدكجي
ومشورت ايت ديو امر قلديغي بونكچون دكلديكه اول مشورت مبارك فكرنه مددجي
قله ويا اكا آندن بر فايده حاصل اوله زيرا كه حق تبارك وتعالانك فيضي والها
ووحيي اكا مدد قلمشدي وروح الامينك عليه السلام اختلافي وكلسي وكتمسي
مقرر ومقرون اولمشدي ولكن بو حكم مشورت منفعتني تقرير قلمغچون كلديدي
وانك فوايدي نهايتسز اولديغي ظاهر اولمغچون **وشاورهم في الامر** نازل اولدي
تا جميع عالم خلقي بو مقوله خصلتله ومرضي صفتله مزين اولالر وله الحمد حمد
الشاكرين ديو شكرلر قلالر وخدمتكارلر مخدوملرنك تدبيرني صواب بولمغه
موافقت قلمغي واجب بلالر واكا تنبيه ادب بلدرلوچون عزيمتك وقصدنك
بر خلل ونقصان بولالر وسوزي مدارا ايله يومشق سويليلر وآندن صكره درلو
درلو طريقلر ساقليب فكرلر ايليلر تا استقامت وطوغرولق كلي ظاهر اوله وآزكي
طرفندن دخي عزيمت مصمم اولب آنى قولايي كله وهم مشير ووزيركه مخدومني
بو وجهله تعظيم قلميه وسرسا قلمقده اعتماد قلمجقلين امين اولميه آني دشمن بلمك
كرك وانكله تدبير ومشورت قلمقدن ايلك كرك وآنك كبي كشي تدبيرده امين
قلمق وانكله مشورت ادجي اولمق شوله بكزركه بر كشي افسون اوقوديكه ديو قلمجه
وكندو فراغت درلك ايليب خوش كچه وچون اوقمق شرطني بونلوك كبي بوينه كتورب
عاجز قالدي حكايتي طوتمبدي بو هلاك قلدي وملك ترهات ومهملات اشتمكدن مستغني

اولب چمشدركه كمال حزمله وثبات فكرله ملوك كوزنه طبراق ساچمشدر وملكي
حصارنه تورقو وسياستله محكم برجلر وبدنلر چكيدردر واويانقلق پاسبانلرني
وارا قدن كوزجي كوزجيلر دكيدردر شويله كه انك هيبتندن واوركوسندن
حادثه امن كولكسنده صغنجق بر طلب قلمپدر وفتنه اويقو حمايتنده راحت
اولمق آرزدنجه اوليدر **شعر** از خواب كران فتنه سبك بر نكند سر
تا ديده حزم تو بود روشن وبيدار **ترجمه** فتنه آغر اويقودن قالدورمز بيني باشني
تا كه محكم فكرك كوزى روشن كوزيدر اويق وچون پادشاهك قاتنده اسرار ساقلق
بونسق وطريقله عزيز اوله وبر مستور وكافي وصاحب تدبير ودين دار وزير
صحبتن اختيار قله وعام خلق آنك كوكلنده كين واسرارين حشمتندن وهيبتندن
بلميب عاجز قله وايو اشلو كشيلره ايو مكافات ويانوت ورمكي ومخلص خدمتكارله
خدمتلري فايده سني ازكومكي كندو ازرينه واجب بله ومتعديلري زجر
ادب قوومقي وتقصيرلو قلانلرك بورنن اوومقي پادشاهلق سياستنه
وترتيب كتابنده فرض بوله وبو جملسله مبارك لفظندن حسن تقويرو لطيف
عبارتلر كله امدي بونجلين پادشاه اكا لايق اولورله انك ملكنه اصلا زوال
كلميه وحادثه لر اول وزدب زمانك نخشا يشلري آندن آلميه وبو خاين دهر
داستكار اولب اكا خدمت قله وبو ظالم وجابر جي خدن دايم دادكله واكي
جه مقرردركه هر كشيدن سعادت طلبي ودولت كسبي كلمز اولر وهر كشي

کندو حالنه لایق جهاندن بردلو بر سودا اوادزوقلو . اما انک بولمسی عزیمت قوتله
وثبات همت وجدیله اله کلور شعر وکل یری طرقا للشجاعة والندی ولکن طبع النفس للنفس قائد
ترجمه سخاوت شجاعت نه در ایلو قامو نفس او جندن یاتدن فالور وملوک اسرارنک
منازلی چوق تفاوت قلور و بعضیسندن ایکی کشی و بعضیسنده بر جماعت محرم اولسه
اولور و بو سر اول قبیلدندر که ایکی باش و دردت قولاقدن ادتوتسنه تاکه محرم اولق
بولور شعر وسرک ماکان عند امرئ وسر الثلاثة غیر الخفی ترجمه سرک اولدر کوله قاتنده
اولحق اوچ کیشی کزنمز خبر . ملک انکله بر خلوت یره وادب اوتوردی واول برمله اوکوز
اراسنده عداوت و تعصبه سبب نولدی دیو صوردی . ایتدی که سبب بر کلمه سوز
ناکاه بر قارغنک دلنه کلدی ملک صوردی که نجه دد اول حکایت ایتدی شیله
کتورمشلردر که بر بولک قوشلر هر طرفدن دردلب بر یره کلدیلر واوکوبی کندولره پادشاه
اد تمکله اتفاق قلدیلر وبو طانشقده هر بریسی بردرلو بر فکر اوزردی وکمینک فکری
الجغه وکمینک یوکسکه کدردی که بر قارغه اراقدن چقه کلب انلره توجه ایلدی وبریسی
صبرادلم شول قارغه دخی کلسون دیو اول قوشلره سیلدی وبو اشده انکله دخی
مشورت قلالم که اول دخی بزدن در و تدبیری ندر بلالم وتا هر طایفه نک اعیانلری
کلمینجه خود اتفاق اولمز وکندو باشمزه اش ایتمک قولای کلمز وچون اول قارغه انلره
بر دم هم صحبت اولدلر صورت حالی دخی اکلدب مشورت قلدیلر واول قارغه جواب
وردی که اکر تمام اولو قوشلره زوال کلیدی وطاوس وطاوشانجی وطوغان

وکرو قلان مقدملو هلاک اولیدی . واجب اولوردی که جمیع قوشلر پادشاه سزدرلک
قلایدی واوکونک صورتنی وصحبتنی مستکره وزشت بلایدی . وبو قاندن که مروتسز
لک قلبی . وانک سیاستنه و پادشاهلغنه محتاج اولب ادینی دله کلیدی . صورتی
کریه وبر لطیفه سوزی یوق . وعقلی از وسفاهتی و اغدقجرکلری چوق .
وخشمی غالب ورحمتی قاصر واصولی صوق . وبو جملسله کندوزک عالمی روشن قلیجی جهاندن
محجوب اولمشدر . وجهان براشقی کنشک نورندن محروم قلمشدر . ودخی دشوار دق بو کم
تیزلک وطادلق احوالی اوزرینه غالب اولیدردر . وانعالی دوزنلک بولمقدن قالیدردر .
امدی بو اکری اندیشه دن وخطا فکردن واز کلک . وهر بریکز اشکزی عقلله تدبیر
مصلحت موجبنجه تدارک قلک . شیله که طاوشان کندزنی ایدن ایلجی طلب دوات
اولدی . وبر بویک مصلحت کفایت قلدی قوشلر صوردلر که نجه دد اول حکایت
کتورمشلردر که بر ولایتده که بیللر اولورلردی . قتی قوراقلق اولب بیللر عاجز قالدلر
شیله که بیکاردلر ودره لر صو غلب پادشاهلری قاتنده صوصزلقدن فغان ادب
شکایتلر قلدلر ملک مثال ورب حکم قلدی که هر طرفه طاغلب صو ارامغه کده لر
وطاقلری یتدکجه بولمق ارد نجه اولب تفتیش وتفحص ده لر واخر چوق طلبدن
صکره قمر ادلو بر بکار بولدیلر که صویی بغایت چوغدی . وکولکنک ودرد
لکنک نهایتی یوغدی . وچونکه کلب خبر وردیلر بیللرک ملکی جمله توابعلری وحرسله
اول چشمیه صو اچمکه واردلر . واول بکارک یوریسی طاوشانلرک یوردیکی اولی کلمشدی

وآنلر اورجقده مکان طوتب قالمشدی و شکستوطا و شانلر بیلوردن ابنجغی اولورلر زیراکه
اگر یاترکن ناگاه باصقن اولورسه هلاک قلورلر فی الجمله اکثر اایاق آلتنده قالدیلر وچوغی
باصلوب هلاک اولدیلر و یاونده سی آنلر دخی وادب و پادشاهلری خصورنده یاقه
یرتب شکایتلر قلدیلر و ایتدیلر بیلوردن باشمزه نه کلدی لکن خود بلدک تیز تدبیر اوردن بخه
اولمق کرک و یارینه وبرسی کونه صالمیب بو اشی تجب تداک قلمق کرک که شاید
که دم بدم کرو کلورلر و باقی قلانجغزی دخی هلاک قلالر ملک بیوردی که هر کمک که
سوزدن عقلی زیاده واقع اولمشدر ایلرو کلسون و انکله مشورت قلنمغچون حضوره
حاضر اولسون که مشورتدن اوکدن قصد مقبللردن کلمز و عقل و تدبیر اهلی کشی
اشی اولمز وآنلرک داسنده بر پیروز آدلو زیرک طوشان واردی و چون بو کلماتی
دکلدی ایلرو یوردی و ملک آنی بغایت کامل العقل و زیرک بلوردی وایتدی که
اگر ملک صواب کورورسه آنلره بنی کوندروب ایلچی قلسون و برامین کشی دخی فلکله مشر
وسوزم دکلکه بله کلسون تا که بر هر نه دیدسم و اشلرسم اولکشی بلسون ملک
ایتدی که سنک استقامتکده و امانتکده و دیانتکده شبهه اولسه اولمز و سوزک
صدقن بلمک ایچون کمسه قوشمق لازم کلمز و بزسنک طوغرولغک بلورز و هر نه که ادی سک
قبول قلورز و مبارکلکله روان اولمق کرک و هر نه که شمدیکی مصلحتده لازم نقصه
قلمق کرک و بلمک کرک که رسول و ایلچی پادشاهک دلی کبی واقع اولور و انک کوکلندن
ترجمانلک قلور واکر ایلچیده بو عاقلانه اش کلورسه و بو مرغوب فعل وحرکت

ظاهر اولورسه اینی پادشاهک حسن اختیارینه و کمال عقلنه حمل قلورلر و قاتنده عیب کشلوک
ایوسن و یاتلو فرق ادب بلدکنی آندن بلورلر و اگر بر غفلتله بر سهو ام لنجق اولورسه
طاعنلر و دشمنلر دل اوزدب تشنیع اتمکه مجال بولورلر و حکما بو طوری تجربه ادب بیلشلر دو
و بو جهتدن وصیتلر و تاکیدلر قلمشلردر شعر تخیر اذا ما کنت فی الامر مرسلا
فمبلغ آراء الرجال رسولها ترجمه کی استه چونکه ایلچی کوندرسن که فکرک قیدنی ایلچی در ایلتر
هر نه اشلرسک مجاملت و مواسا و رفق و لطفله اشله و هر سوزه یومشقلغله باشله
که رسول لطفله باغلو اشلرک دوکننی شششر و اگر عنف و قاتلغله طوتجق اولورسه
آچق قاپولر یاپلور و اینی مقصود حاصل اولمدن طاغلر و عقلی بی تکلف شاشر و ایلچیلک
آدابلوندن و عادتلرندن برسی بودر که سوزی قلج کبی ایتی اوله و کلماتنده کندو پادشاهنک
عزتی قابی اوله اما بر تموق وذکر کمک دخی اوزتیه کله و هر سوزه که مطلعنده و ابتداسنده
قاتیلق و تیزلک آله کوره مقطعنی و آخرنی یومشقلغه و لطفه ادکوره و اگر مقطع و آخر دخی
ادیلکله آخر اولورسه بر اش دخی اشلیه و استمالت و تسلی باندن بر تشبیب و فصل دخی اشلیه
تا لطفله عنف اورتسنده اش قرار قله و گاه تودد و دوستلق و گاه تمرد و کردنکشلک
اوزتیه کله و هم پادشاهلق عزتی و ناموس رعایت اولب قاله و هم دشمنک مخادعه سی و الکه مسئله
مراد حاصل اوله بس پیروز کیجه شول وقت که آی منور صورتنک نوریله قرا کوکیجه یله مکدر
اولمشیدی جهانک یوزنی مزین قلمشدی و مبارک جمالنک پرتوندن یر یوزی بغایت آراسته و دوشن
اولمشیدی بیلوک ساکن اولدقلری مکانه روان اولدی و چون نارشیدی خیلی زمان فکره

بکا

دوشب قالدی وشیله تدبیر ایلدی که پیللرک قاتنه وارمق نقصان دراید اولمز واکرچه
فرض اده لم هیچ برسی بکا قصد قلمز زیرا که برکشی کم النه بر ایلان آله واکرچه آنی صوقمز
ناکاه بر ذره آغوسی دوقنب هلاک قلر و پادشاهلر خدمتی دخی همان اشبو صفتله دراید اولمز
که اکرچه کشی احتراز ادب اعتماد دنی و امانتی صاقلیب ضایع قلمز دشمنلر آنی یادمادن بیوزله
تقبیح ادب زشت کسترورلر و خاین بلدررلر و احتیاق بولمز و آخر هلاک دخی اولجانی تورلمز
وشمدیکیحالده صواب بودر که بر بیوکسک یر بولم وچقب ایلچلک خبرن اورجقدن چاغرب
ادا قلم بس بر بیوکسک یوک اوستنه چقب طوردی و پیللرک ملکنه آندن چاغردی و ایتدی
که بنی قمر کندرب طوردرب انک ایلچیسین بیلک و ایلچینک سوزنه طعن ایتمک اولمز
اکرچه قاتی دخی اولورسه سوزمه اعتماد قیلک پادشاه پیل ایتدی که ایلچیلک کندر
ایت بلم واکا کوره عمل قلالم ایتدی که قمر ایدر که هرکسه که قوتنه و فضلنه اینانب
ضعیفلره ظلم و تعدی قله و کندوزن کورمکله تکبرلک قلب شوکتنه مغرور اوله
البته انک باشنه بیز زمانده فضیحتلق و رسوایلق کله و سنکله کرو قلان جانورلردن
کندزکی قوتلو و یکی بلیدردرسن یقین و تعیین بیلکه بغایت مغرور اولیدردرسن
شعر بوکا بخار سید سرهبند مرغ کابخار سید پربنهد نو و دخی بیدرقه کردون
از هوای زمین او بیرون ترجمه اوغرسه دیو اوریه دیزن چوکر آنده قوشلر قورقوزن یوکن
چیقمز بیری هواسندن فلک طوتمیجه اولتلاوز بولنوکر و سنک اشک شوکله ارشدی که بنم
آدمهاولن بکاره چری چکب صواچمکه کلاسن و جمیع خلقتکله اچنه کوبب طوردو

120

صوینی بولادب خراب و مکدر قلاسن و بو ایلچیلکله که سکا تنبیه ادب بلدردم اکر
عقلک وارسه کندزکه کلب مقدارک بلاسن و بردخی اقدام قلبکلکدن ساکن اولاسن
والا بن کندزم دک طوردی کلب سکا وارم وشو لجهانه باقدغکلکی عزیز کوزلرکی چقاره
وطار طار عن ایلیب سنی یره اورم واکر بو سوزده شکک و شبهک وارسه اوشده
بکا ردده حاضرن اکر کلرسک سکا کسترم پیللر پادشاهنه بو سوز عجب کلدی
وچشمه دن یکا روان اولدی و واردغندن صکره آی ایدوکنه قارشو نظر قلدی
واول دکدوکلین آیی بکارده حاضر بولدی و بیروز آکا ایتدی که بکاردن بر صو
آل و الکک و یوزک یوب آیه سجده قل چون خرطومنی صوا الغه صوقیه صالدی
بی تکلف صو حرکته کلدی و پیله شیله کوردی که آی دپرنب اضطراب قلدی
و قورقودن باشی قایسی اولدی و بیروزه ایتدی که مکر صوا الدغمدن ملکک خاطری
قالدی ایندی اوت تیز خدمت ایتمک آزدیجه اول تکبرلک ایلمه و دغیله طوت
حکمی چوق سیلمه و سوزنی قبول ادب خدمت قلدی و ایرق کندو وارمیت و پیللر
دخی ایلتدرمخک اولدی و بومثلی انکچون کتردم که سزک هرطایفه کز اور نشنده
برکشی بولاسز اولوکز اوله که بر مهم اش واقع اولجق قارشو وارمق الندن
کله و بر دشمنک دفع اتمسندن سعی لرقله بله وهمان اول ایکدکه اوکیک آدی
اوزتکزده اکلیب قاله و اوکنک بو مردار خاصیتلر بیزدن آیرو که ذکر ایلدم مکری
وحیله سی و آلدمسی دخی واردر و هم قولی و فعلی و صورتی دخی کریه و مردار

دن

وملوككز عذردن بويك هيچ عيبي اولمز وحيله دن وآلدامقدن زياده دولته نقصان
هيچ نسنه نقصان قلمز وپادشاهلر حق تعالانك كولكسي اولور ويريوزيني آنلرك عدلي
كنشي منور قلور واحكاملري بركاتنده مسلمانلرك قاني وجاني وخان وماني سلامتلق
واماننده اولور وهركسه كه بوغدر ومكاره پادشاهه مبتلا اولور وبرحيله جي والده بجي
حاكمه تكيه قلور اكا شول انجير كلكله طاووشانه كلن كلور شول بر بوجقدن اوبر
اورج طوتيجي وآزانججي كديدنه كه جميع خلايق آني زاهد ومتقي بلور قوشلر صوردلر
كه نجه در اول حكايت قارغه ايتدي كه بيله بر انجير كلكيكي دوستلق قلشديلر
واوزتمزده مصادقت ومحبت قاعده لري تحكم اولمشدي وبوارادهبر كوك
كتدكي يرده خيلي زمان اكلنب قالدي وچوق اكلندكندن بنم كاكنه شيله دشدي
كه مكر هلاك اولدي وچوق زماندن صكره آنك يواسنه بر طوشان كلدي
وبن انكله نزاع اتمدم خيلي زمان اورجقده ده دلك قلدي وآندن صكره اول
انجير كلكلي كنه كلب مقامنه اردي وبغايت ملول اولدي چون طوشانني
آنده كوردي واو بمدد طشره چق اودن ديو ايلوو واردي وطاوشان تمكده
بنم الده حجتك وارسه اثبات ايله ديو جواب وردي واول دخي بنمدر
وطانقلروم دخي واردر ديو اوستنه سوردي وطاوشان ايتدي لابد بر حاكم
كرك كه انصاف اوزره بودعوايي دكليب حق سيليه وشريعت موجبنجه قطع
ادب حكم ايليه انجير كلكلي ايتدي كه اوش ياقنده صوقراكنده بر زاهد كدي

اولور ودايم كندزلرده اورج طوتب كيجلرده تسبيحله نماز قلور وهركز قان
دوكب حيوان انجتمز واوتدن وصودن آرتق نسنه ايله اورج آچب افطار اتمز
وقاضي آندن عادلراق الله كرمز وآنك قاتنه واروب قضيه مزي فصل اتدرورز
كه هركيمسنه يوزكورمز واكسي دخي راضي اولوردوان اولدلر بن كوردم واول
زاهد كدينك انصافني كورين ديو آدتلرنجه واردم وهمان كه آنلرك واردي
اداقدن مشاهده قلدي تيز محرابه قارشولكي ايا غنجا زرينه طوري كلدي وطوشان
بغايت عجب كلدي توقف قلدلر وتمازدن فارغ اولدقدن صكره ايلرو كلدلر
وتواضع وجمله تحيت وسلام قلدقدن صكره يوز طوتب اكا سيلدلر واكسنك
اورتسنده حكم اولمغون قتي رغبتله دلك ايلدلر كه بونلر دعوي ادلر اول
ناظر اوله وشريعت موجبنجه قضيه لرني تفتيش ادب آخر قله پس بيوردي كه
صورت حالي بيان ايلك واولدن آخره قضيه كوزينسه سيلك وقضيه تمام
سيلدكلوندن صكره ايتدي كه بيولك بكا قتي اثر قلمشدر وحواس وجدان نقصان
وخلل بولمشدر وچوخلق دوداتمسنك وحوادث كلب وكتمسنك عادي نيو اوشد
كه بيكدي قوجه ايليب مجال ودرمز وقوجه هيچ ايلو يوز كورمز وهيچ كمسنك اشني
بوقرارده طورمز شعر كذاك الليالي واحداثها تجددن للمرء حالا فحالا
ترجمه بودرهر كيجنك حالي شيك يكيلرحالني هردم كشينك يا قنجي كلك
قضيه لري الدن كلدكجه صوراين وقانجه سيلكنه دسز كوراين پس ايلرو

واروب سوزن طوتدلر و قضیه کندو باشدن سیلیب عرض ایتدلر ایتدی
بلدم بلدم و بو کرت یقین معلوم قلدم و حکم قلمزدن اوکدن سزه بر سوز
سویلسم کرک و بر خوب نصیحت ایلسم کرک اکر شیله که کوکل و جان
قولاغله دکلیجک اولرسکوز سزه چوق فایده لر قله و انک سببندن دنیا کوز
و آخرتکز معمور اولب کوزلوکز روشن اوله و اکر شیله که مبارک خاطرکزه بر
آغدق نسنه کله بن باری خیرنیت و نصیحت قلمشم اولم و دینم و مروتم قاتنده
معذور اولمش اولم امدی صواب بودر که ایکیکز دخی حق طلب قلاسز
و صاحب حق اولانی مظفر و منصور بیلاسز اکرچه حکم اندن یکا اولمیه
و باطل طلب قلانی خاطرکزده مخذول و خوار بیلاسز اکرچه حکم آندن یکا اولا
سوزی آشغه قالمیه که ان الباطل کان زهوقا و دنیانک متاعندن و مالندن
و دوستلرندن هیچ نسنه ملک اولمز دنیا اهلنه مکر خیر عمللر و ایو اشلر
اشلرکه آخرت ایچون ذخیره و آزق اولب ساقلنه و عاقل کشی روا دکلدر که
حق نعمتلرینی بو فانی و باطل دنیانک لذتلری یولنه صرف قله بلکه همتی عالی
و محکم طوتب باقی خیرلر طلب ایتمک آردنجه اوله و عمری و دنیا اولوغن
یاز بولدی و کلستان رونقی کبی دوامسز و ثباتسز بله شعر
کلبهٔ کاندرو نخواهی ماند سال عمرت چه ده چه صد چه هزار ترجمه
تفاوت نوله چون باقی سکا قالمز بو خوش منزل که عمرک صاحبی اونده یا اون یا یوز یا بیک بیل خود

شعر
فاذا النعیم و کل ما یلهی به یوما یصیر الی البلی و نفاد ترجمه بر نعمت که کوکل مشغول اولدر
برکون اسکر هیچ اولور جمله کدر و مالک عزیزته سینی کوکلنده اولاجق طاشدن
آلچق بوله زیرا که اکر خرج ادرسه دکنوا کر خرج ایتمیوب جمع ادرسه خود
طاشله آنک اورتسنده نه قدر تفاوت قاله و عورتلر صحبتنی شول افعی
و آغوسی چوق ایلانه یقین اولمق کبی صانه و کیجه و کوندز آنلردن ایمن اولمیب
اوشنه که هیچ کیمسه آنلردن فاکلمز و صحبتلری اصلا فایده قلمز و عالمده هر
کیمسه که وار عامدن و خاصدن جلیسی کندو عزیز نفسی کبی بله و هر نسنه
که کندو حقنده بکنوا ایرقلر حقنده دخی آنی قله اشبو طریقه درلو درلو افسونلر
و مثللر انلادرک قولاقلره بیتردی و هر بردن لطیف حکایتلر کتوردی
تا که آکا الفت و انس طوتب قاتی یقین کلدلر و هیچ کوکللرنده قورقو قالمیب
فارغ و ایمن اولدلر ناکاه برحمله ده اکسن بله قادویب طوتدی و هیچ
مهلت ویرمیب هلاک ایتدی امدی اشده زهرندن اثر و ثمره و صلاح حندن
نتیجه و فایده شول کلدی و چون طبیعتی سکار و بلید و باطنی غدار و
ادی شول ظاهر اولدی و اکونک غدری و نفاقی بوندن دخی چوق قدر
و انک عیوبنک نهایتی یوقدر و بو قدر که تقریر اولندی دکزدن بر جرعه
بیلک و طاغدن بر شعله اعتقاد قلک و اولیا که فکر کوز بو اعتقادا ارزو
قرار بوله زیرا هر وقت که پادشاه هلق تاجنی انک مکروه صودی و کولکی

باشي مردار و ملوث قله ۰ كوكلردن آي وكونش ديكره طاش ياغدرمق آخردر
اولور و صاعقه و بلالر اوزرلرينه قويلشي كلور قوشلر بوسوزلري اشدب اول اشدن
واز كلدلر واوكوبي پادشاه ادمك عزيمتني فسخ قلدلر واو كودخي ناچار اولب
اميدني كسدي ۰ وكوكلي غصه لر و قايغولر باصدي ۰ وقا دعيه ايتدي كه
بني بختمك سندن عجب كينلو اوروتيه كلدي ۰ ويكي وحشتلر و تازه بكرمكلر
ظاهر اولدي ۰ كه دفع ايتمكه چاره بولسه اولمز ۰ و روزكار دهر كوزينك سعيله
اسكده بلمز ۰ واوت بلمزكه بنم طرفمدن بو تقصيرلكمي واقع اولدي كم بوسوزلري
سيلدك ۰ ويا خود هيچ بهانه سز اول امردن مي بولطفلري وبيلكل كه براغاج
كسلسه يونه بر بوداق چقب كنه اصل قرارينه كلور ۰ وقلج يراسي علاج ويتما
اوكلور ۰ وكشينك دمردن باشنه چقردلو قورتلور ۰ و سوز جراحتي اصلا اوكلمز
شيله قالور شعر جراحات السنان لها التيام ۰ ولايلتام ما جرح اللسان ۰
ترجمه اوقلر سوكوز خمي هيچ قالمز ۰ ولي دل ياره سي هركز اوكلمز ۰ وهر اوق كه
دل تركشندن كوكل قالقنينه طوقنمش اولور ۰ آنك دمرني چقمز ودردي كتمز
ابدا الدهر باقي قالور مثل رب قول اشد من صول ترجمه اي نچه سوز واردر كه حمله ۰
وهر ياقونك بردرماني اولور ۰ اوده صو ۰ وآغو ترياكندن درمان و شفا
بولور ۰ وغصه صبر وعشقه وصال چاره قلور ۰ وحقد وحسد و كينه اوزنك
نهايتي اولمز ۰ وجميع دكولرك صوينا اوزرنه دكسك سيندره بلمز ۰ و بر مثله سرك

اورتكزده عداوت اغاجي كوكلنب بتدي ۰ كه آنك بداقلاري اوزنب
كوكلر يوزينه يتدي ۰ وكوكلري يدنجي قات يرك آلتنه دك كتدي شعر
رسا اصله تحت الثرى وسمائه ۰ الى النجم فرع لايناله الطويل ترجمه قرار اتمش كوكي
طپراقده صوده ۰ بوي ايرمز بو دعه ارمش بلوده ۰ بوني سيليب بر ذكو نيدي ۰
ونوميد اولب كرو دوندي واو لقارغه بلمزلك قلدم ديو سيلدوكي سوزه
پشيمان اولدي ۰ وقومه وقبيله غالب واونكو دشمنلر حاصل قلدم ديو خيلي
انديشه قلدي ۰ وهيچ تأويله بونصيحتده بنم ايرق قوشلردن آرتقلغم يوغدي ۰
وهيچ كسه غصه لنب بوسوزي المكدي ووده بندن دخي معظم چوقدي ۰
كه انلر انك عيبني وكراهتني بندن يك بلورلردي ۰ وبوسوز مصلحتمي دروبا
دكلي دخي زياده بكولر بلورلردي ۰ لكن بوسوزلر الحزن وعاقبتي فكر ايلولر ونيم
نكرم اكا ادمدي ۰ وعيبني ومضرتني كوزلر كورمدي ۰ وزياده دشوارلغي بوكه
بوسوزلر بندن يوزه يوز كلدي ۰ وشكستن حقد وحسد وكينه بوسببدن دخي
آرتق تفرق اولدي ۰ وعاقل كشي اولدركه عداوتدن ومناقشه دن اراق اوله ۰
وبراقنه واستعدادينه تكيه قلمغي حرام بله ۰ واكرچه كندزنده زور وتمام قوة بوله ۰
وهر كسه كه ناصحلر اشارتنسز وعاقللر مشورتنسز اشه شروع قله ۰ شر
ومفسدلر صفتنده صايلب وغفلته منسوب اولب قاله ۰ وهر كسه كه دو لودر لو
اوتلر وترياقلر بلور ۰ واكا اعتماد ايدب وجورك فكونك اذ نچه كدب ۰ اغو يوتغه

اقدامی قلور ° وهنر ایو اشلر اشلمکدن حاصل اولور ° وایو سوزلر اول مرتبه وفضیلتی قاچن
بولور ° زیرا که ایو فعلک اثری اگرچه عبادتی اندن قاصر ولاحق قالور ° عاقبت تدریجله
بغایت خوب صورتده ظهوره کلور ° وکینه اول کشینک که قولی عملندن راجح وغالب
کله ° تا اشلیجک اشلری حسن عبادتله اداقله ° وخلقک اوردتسنده طتلودلله
شهرت بوله ° اما اخرلکا حاصل اولن همان مذمت وملامت اوله ° وبنم دخی
سوزم فعلمدن راجح وغالب کلیدردر ° وفعلم سوزمدن اکسک وقاصر اولیدردر
که اشلرک عاقبتنده شافی تامل وکافی تدبیر قلمدم ° وبونک کبی سفاهتلر وتسعلر
کلجکن بلمدم ° واگر عقلم کامل اولسیدی اول مشورت قلوردم ° واندن عزیمت
قلب عمل اتمک اردنجه اولوردم ° شیله که نقصاندن وعیبدن مبرا ومنزه قالوردم °
که بونک کبی بویک اشه شروع قلمق بالبدیه بکوسزا بله لکدن اولور ° وعقلی
وکیاستی وحصافتی وحذاقتی واستادلغی والزکشی بویله نسنیه اقدام
قلور ° وهر کسه که مشورت قلمدن ونصیحت المدن براش طوتر ° اخری شره
وفساده یتر ° واشی دخی یمن وشر بر لردن صایلور قالور شیله که سید علیه
الصلوة والسلام بیورمشدر شرار امتی الوحدانی المعجب برایه المرائی بعمله المحاج
بحجته ° وبنم باری هیج حاجتم یوغیدی که بونک کبی خصمی متعرض اولوب
انجتمک اردنجه اولم ° وبوصفتلو دشمن قربت کندزمه غصه وزحمت حاصل قلم
عقلی بو سوزلری املا قلب برساعت کوکلنه اویدی ° وبوکلماتی انک قولاغنه

قویدی ° وخیلی جلب وجاغب اورده چوق اوتردی ° وکندزنه بوغنا بلوری قلدقدن
صکره اوجب یوردی وردی ° اشنن دشمنلکه مقدمه وسبب اوکولرله بزم اورتمزده
بوادی که تقریر اولندی ° ملک ایتدی که معلوم اولدی وهم بونی اشتمکدن چوق
فایده لر حاصل قلندی ° وبو اشنن که شمدیکی حالده کلمشدر سوزسنک اردنجه اول
واندیشه بونده ایلیب تدبیری بوندن قل که بزم خاطرمز فراغت بولسون ° ودخی
ورعیت خلاص اولوب قورتلسون ° ایتدی که جنک وخراج مذموم ومکروه اولدی
تقریر اولندی ° وجلاء وطندن احتراز اتمک بیان قلندی ° ولیکن امیدم واردر
بردلو حیله اوردتیه کله ° وبزه اندن فرج ونجات حاصل اوله که چوق کشیلر اشلوده
طوغرونکو لیکن کلب ظفر بولورلر ° که مکابره وقوتله انجلین اش اصلا میسر اولمز °
عاجز قالور ° شیله که برطایفه مکر وحیله قلدیلر ° وبر زاهدک الندن برقوینی
الدیلر ملک قارغه قارغیه صوردی که نجه در اول حکایت ایتدی مکر
بر زاهد بر قویون صاتون الدی ° ویولده بر بولک اوغرولره اوغرای کلدی
واوغرولر قوینی کورب طمع قلدیلر ° وحیله ومکر قلب الندن المق اردنجه اولدیلر °
وبرسی اوکنه کلوب ایتدی که ای شیخ اشبو اتی یدب نیدرسن ° وبرسی دخی
ارقوری کلب ایتدی که ای عزیز اشبو اتی یدب اوه می کیدرسن ° وبو مجلس برسی
کلب ایتدی که بو کشی صالحلر طونن کیمش ° ولیکن اوجلره وعام خلقه اویمش که
زاهدلر قاچن اوینرلر وقاچن ات یدرلر ° بلکه طونلردن صاقنب اندن پرهیز ادرلر °

وهر بيري اش بونك كبي برسوز سيلدي و بو نكته و تشنيع ايلدي تا انك كوكلي شك
و شبهه طولدي و كندوزني انلرك سوزله متهم قلدي وايتدي كه بو نجه
كشي شايدكه جادو ادي كوزم باغلدي اوله ديو قويندن وازكلدي و جون
زاهد اونه كتدي و قويني ترك ايتدي اوغرلر بري آلب بر خلوت يره دوان
دوان اولدي و بو مثلي انكيجون كتوردم كه تا معلوم اوله كه بزم بو اشمزده اول
يلدزكه مكر و حيله قلنه وانلردن صكره نصرت و ظفر خود حق تعالي بيدنده در
وشويله صواب كوريزكه ملك خلق اورتسنده اشكارا بكا خشم قله و بيوره كه
بكا بر زقان دوتلر و بر اغاجك دبنه ايلتب صاله و ملك جريسله كوج قلب
وقلان يرده طورب بنم كلمكليمه منتظر اوله تا بن نيجه حيله المدن كلورسه
ادب كلم و ملكه خبر قلم تا ملك كرك بله و ملك انك سوزني قبول ايدوب اول مصلحته
كندردي و كندو جريسله واروب اول اشارت قلدغي يرده طوردي و اول
كيجه اوكولرنه شبخون قلدلر و قارغه لري بوليب خيلي ملول اولدلر واني كه
كندزنه بونجه زحمت قلدي و غدرلر اتمك اردنجه اولدي كوردلركه كلنه
عجب قورقولر كلدي و اوكولر كوردي كده لو سعيم باطل اوله ديو خيلي احتياط
ادب عاجز قالدي و دوروب و بو كلب و ادقون ادقون ايلو قلت اشدنك
يوزكن ديلدي تا بز كواوازني اشتدي و تيز ملكه خبر ايتدي و ملك بو قاج
اوكو يله انك قاتنه واردي و بيوردي بر كشيه كه قارغلر قاني و سن نه كشي سن

ديو قاتنه واروب صوردي اول دخي كندو ادن و اتسي ادين ايكب جواب وردي
وايتدي كه اشبو حال الله بن قارغلرك حالني بيان قلسم اولمز و قانده كذب نريرده
طوررقلورن بلسم اولمز ملك اوكو ايتدي كه بو قارغلر ملكنك صاحب سري
سري و وزيري اولي كلمشدر و بلك كرك كه بو تعدي و ظلم بوكا نه سببدن
اولمشدر قارغه ايتدي كه مخدومك كوكلنه اغدرق كمان كلدي و بكا بو اشي
اول سببدن قلدي و صوردلركه نه نسنه اول كمانه سبب اولدي جواب
وردي كه سزكه اولكيجه كلدكوز و بزم اوزرمزه شبخون قلدكز ملك بزي قريب
قاتنه الدي و بو واقعه ده نه مصلحت كوردكز سويلك ديو اشارت قلدي
و بن دخي اكا يقين اولن كشلردن ايدم دلمه اشبو كلدي كه بزم اوكولرله اوغرمغه
طاقتمز يوقدر كه انلرك بهادرلغي و شوكتي و قوتي بزدن جوقدر صحيح فكر
بودر كه ايلجي كندروب صلح التماس قلاوز واكر اجابت قلب قبول ادرلر
جانمزه منت بلاورز والا كوكدرك شهرلره طاغلب براكنده اولاوز كجنك
اتمك انلرك طرفنه موافقدر و صلح اتمك بزم حالمزه لايقدر و تواضع و مسكنلكدن
بكرك تدبير يوقدر كه دشمن جونكه قوي و غالب اوله انك دفعني تلطف و تواضع
قلوكوزمز بسن كه بويا شجه اوت بغايت قاتي يلدن نه وجهله سلامت قورتلور
زيرا كه مدارا ادب هر طرفه كه اكسه سيل ادب اكلور و همان كه بوني دديم قارغلر
خشم ادب غضبه كلدلر و سن اوكولره ميل ادرسن ديو جوق نكته لر

تشنیع لر قلدیلر و ملک نصیحتنی قبول اتمیوب بکا خیلی قاتی سوزلر سویلدی و اوشده
اشبو طورله عذابلره ایلدی و آنلرک فکرینی شویله کوردم که عجایب تدبیرلر قلدیلر و صواش
یراغن اتمک آرزیجه اولدیلر ملک اوکی چون تادغنک سوزینی دکلیب حالنی کوردی
وزیرلرک بو سوزندن بونک حقنده نه مصلحت کوررسن دیو صوردی اول ایتدی که
بونک اشنده نه مشورت اتمک آرزیجه اولق کرک و بیزدرک بریوزنی بونک
خبیث و مردار اعتقادندن پاک و طاهر قلمق کرک که اول بابده عظیم راحتلق
حاصل اولور و بو جهتدن بزه نهایتسز منفعتلر و فایده لر توجه قلور و خلقک
کوکلری فرحلق بولب انلرک کیدندن و مکرندن قورتلور و قادغولرک جمیع اشلری
فاحش نقصان و کامل خلل بولور و البته بزم حقمزده بو توفیقدن صایلور و دخی مثلدر که
هر کشی که فرصتی فوت قله قاچن بو کرت دخی انک آرزینه قادر اوله و صکره دخی
ندامت و پشیمانلقدن نه اصغی کله و شول کشی که دشمنی یالکز و فقیر و آج و ضعیف
بوله و اول بابده کندزن قورتومق آرزیجه اولمز مساهله و کاهللق قلور هر کز فاجت
مجال بولب اکا ارشه بلور و دشمن چونکه اول ورطه دن قورتلور فی الجمله یراق
انده کدن صکره البته آندن بر نقصان کلور امدی زنهار ملک اکا التفات ادب
سوزنه اویمسون و انک اصیچق افسونلرینی قولاغنه قومیسون زیرا که خوجی و ثابت
فکری اولن کشی صنامغق دوستده قاچن اعتماد قلور نکیف که مکری چوق مکار
دشمن اولور خبرنی بالناس رویغا ملک اوکی بر و وزیره دخی

ایتدی که سن بونک حقنده نه مصلحت کوررسن و نتمک یلمک کرک و نه اوکت
وردرسن ایتدی که بن بونک الدرمسنه هیچ سبب بولمزن و هیچ وجهله اشارت
قلمزن که دشمن که خلقنک یاردمندن قاله و استعدادسز و یراقسز ضعیف
اوله لوکلدکده عاقل کشی انک الندن المغی ایاغی برماغله یرده اسیتوب و انک
جرمنی و جنایتنی عفو ادب کندونک مکارم اخلاقنی و احسانتی جمیع خلایقه
اظهار قله و قورقن کشیه البته امان ویرمک کرک و ایی خواهلغی سببندن
احسانه لایق کورمک کرک و اشول بعضسی خلقی دشمن آرزینه دوست
و مشفق قلور شویله که بر اوغرونک اشی بازرکانک عورتینی ادینه مشفق ایلدی حکایتلو
کلور ملک صوردی که نیجه دز اول

حکایت

ایتدی بر بازرکان واردی
چوق مالللو و حقیر کوزلو و آغرجانلو و چرکن یوزلو و آجی سوزلو و بر بکت
عورتی واردی که یوزی صالحلر اشی حاصلی کبی تروتازه و ساچی قراسی فاسقلر
عملی خطی کبی حدسز و بی اندازه

شعر
بیضاء یعطیک الغضیب قوامها
و یریک عینها الغزال الاحور

ترجمه
یوزی اق و صفت ادر بوین صنوبر
کوزی و صفنی قرا کوزلولر کبی کلور

ادیو زبیک جان و کوکلله انک عشقندن تان
اجردی و اول بغایت نفرت ایدوب و بکورنب قاچردی که هیچ بر ساعت قرار
بولمزدی و بر دم انک مرادنجه ردلک قلمزدی

شعر
وسکوی للحظ لم تشح بوصل
لنا والسکو داعیة السماح

ترجمه
کوزی مستانه دزنیچون عطا قلمز بزه وصلن

چو ایل سر خوشدن اومرلر عطانك بخششك اصلن وهر بچه كه اول ایله قلوردی
اودخی مفتون رق وبجو زرق اولوردی تا بر كون انلر اولرینه براوغری واردی
وارایوردی طویمدی ایچرو كردی وعورت اوغرویی طویب كوكلندن برقوقو
كجدی وبازركانی بغایت محكم طوتب برقوجدی وتیز اداوینقودن اویانی كلدی
واكا چوق دعالر قلدی وایتدی كه بن بولطفه لایق نه اش قلدم وبانه سببدن
بوكرمه ادزانی اولدم وچون اوغرویه نظر قلب كوردی ای مبارك قدملو اصلا
وقرا قوچم دیو چاغردی وال حلال اولسون نه قدر مال الجی بولسك دیو اجازت
وردی كه قدنك بركاتنده بو عورت بنی سووب جانمه بر ذره داحتلق اردی

ملك اوكو اوچنجی وزیره ایتدی كه سن نه فكر ادرسن وبو بابده تدبیر كندر
نه درسن ایتدی اولكی اولدركه بونی قویاسن صاغ واسن طورده وسندن انفعا مكر
وكوملر كوده وسكا خیرلو نصیحتلر ورده وعاقل كشی دشمنلری بربرندن ایرمغی
ظفر بلور والندن كلدكجه انلری ایكی یاده قلمق اردیجه اولركه خصملرك سوزی
اختلاف بولقدن كوكل فراغت حاصل قلور وجمیع اشلر مرتب اولب نظام وترتیب
بولور شیله كه دیوله اوغرو برزاهدك اردنجه كلب اختلاف ایتدكلری حكایتلرده كلور
ملك صوردی كه نجه در اول **حكایت** ایتدی كه برزاهد كشی مكر بر كشیدن
بر صاغلوجه انك الدی وباشنه برایپ طاقب واوندن ییكا چكب كیدر
اولدی وبراوغرو انكی اوغرلمغه اردنجه بیله كلدی وبر دیو دخی ادم صورتنه

كوب اكا یولدا اشلق قلدی واوغرو اكا سن كمسن ونه كشیسن دیو صوردی
واول دخی بن دیوین زاهدی الدرمكه كیدرین بولایكی همت ایله فرصت بولم دیو
جواب وردی واندن صكره ایتدی سن هم حالكی سویله وبز مصلحته كیدرسن
بیان ایله دیدی ایتدی كه بن هم عیاری پیشه یم زاهدك انكن چون كوزلرم
كوردی نكوم بودر كه اوغرلیم طویدرمیاسن بولایكی دیو جواب وردی پس اتفاقله
ایكسی دخی بوله كیدرلر وزاهدك اردنجه زاویه سنه دكن واردیلر واخشام اولمشدی
زاهد انكی باغلب بمجكز وردی وكندیسی راحت اولمغون اوجكزنه كردی واوغرو
اندیشه قلدی كه اكر انكی اوغرلمدن دیو زاهدی اولدرمك اردنجه اوله باشد
كه اوینب چاغره وایل جمع اولب غوغا قله وانكی المق ممكن اولمیه شیله قاله ودیو
فكر قلدی كه اكر اوغرو انكی اوغرلیه وقاپولری چقركن چاغرده وبا اچق قویه
اولدرمك ممكن اولمیه ناگاه زاهد طویه ودیو اوغرویه ایتدی كه بكا مهلت ور
تا كه بن زاهدی اولدرین اندن صكره سن انك كوتر واوغرو جواب وردی كه سن
صبر قل وبیر سیله تا بن انكی الاین اندن صكره وار زاهدی كلوكجه هلاك ایله
وبو وجهله اورتلرنه خلاف دشدی وسویلشرك مجادله وغوغایه بتشدی
واوغرو زاهده چاغروب سویلدی كه شونده بردیو وار سنی هلاك قلسه كرك
ودیو دخی فریاد ایلدی كه اوغرو سنی غالب قلب انكی السه كرك وزاهد سرمه سی
اویانب كلدی وقونشیلو اشدب چوره دن اوتك ایچنه طولدی واول ایكیسی باش

قایسندن طاغلشب هر بیسی بر یكا قاچوق آدینجه اولدی و زاهدك مالی
و نفسی آنلرك اختلاف ایتدكلة قوتیلوب سلامت قالدی و چون اوچنجی وزیر
بو كلامی تمام ادوب آخر قلدی اولكی وزیر كه الدرمك كرك دیو سویلمشدی
وانك هلاكی ادوب دفع ایتمسنه اشارت ایلمشدی ایتدی كه بكا شویله كورینور
كه بو قارغه سزی افسونله و مكرله آلده دی و شمدی دیلركه سزك حرمتكزی
و احتیاطكزی ضایع ایده كه عقلكز اوپی بوش قودی و بن سزكا ازدكوه و لجب
بلورن كه غفلت اویقوسندن اویانسز و خیرخواه سوزینه قولاق ویروب عقل
دكلكن طیانسز و بو ایشك عاقبتنده شافی تأمل قلوب بو تدبیركزدن كرو دورسز
كه عاقل كشی اولدر كه كندینك و دشمنك ایشنی صواب قاعده سی اوزرینه بنا
ایده و دشمن سوزینی فرق و تمیز قولاغله ایشده و شول سرتلاك كبی یلان سوزه
الدنمیب بریكا كلده و یقین دركه عاقل كشی بونك كبی سوزلره التفات قلمز
و دشمنك سهلجه تملقی و مسكینلكله كوكلی بومشق اولو و اسكی كینه لردن
و میراث قالمش دشمنلكلردن وازكچلر و آنلرك اعتبار سوز مجاز سوزلره
حقیقت معاینه سندن اراق ایچی قالور و یلان سوزلرینی تصدیق ادوب كوكلی
بارشمغه قراری بولور شعر صلح دشمن چو جنك دوست بود كه ازو مغز او چو تو ستو بود
ترجمه دوستك جنكی كبی در صلحی دایم دشمنك زیره یوزن كوردكجه بیننی طوكرانك
و نادردر و غریبدر بودكو كلم بوكه بیر بر كه سزه نصره طراری بعضا دطرفه سی

كورینور و بو قضیه صحیح و درست شوكه دندی كه بودركو عورتنك سوزینه الدندی
حكایت ایتدیكه كتورمشلردركه سرندیب ملك صوردی كه نجه دراول
شهرنده بر دركو واردی كه آنك عورتی بغایت چوق بلمش عیاردی و عشق
بازلقده دزلودرلو دلكولكلر بلوردی و اصلا انلرشكار قلوردی و یوزی
شول كافر كوكلنده اسلام جمالی كبی ادی و زلفی شول مؤمن كوكلنده كفر خیالی
كبی ادی شعر واصداغ تجول علی خدوده كما جاد الشقیق ضحی سماء
كان بها عقارب راقصات بن الورد الجنی لها وطاء ترجمه
تلو جولان قرا زلفی دوكلمش كل یكاغنده نته كه لالیه یعنی بغرسول حسنی چاغنده
انكله صانكه عقربلر بریكپ رقص ادر هر دم دوشمش آق قزلكلر صفا بولمش اباغنده
والحق آنی بغایت سوردی و نیلجكن بلمزدی و بر ساعت آنك جمالندن آیرلمزدی
و بر قونشی سی آكا عاشقلق قلوردی و هم مرادی دخی حاصل اولوردی و بر طایفه
آنی بلدیلر و دركوه خبر قلدیلر و دلدی اول دخی كه معین و تحقیق بله و اندن صكره
اكا كوره تدارك و تدبیر قله و عورته ایتدی كه بن طشره كویه كیدرن و اكرچه سهل
یولدر ولیكن بو قاج كون اكلنمكا دررن و آلب كیمكه برزاذق بشره و آنده بلشلو
واردر اولكت براق كوده و تیز عورت طوری كلدی و فی الحال آذق و براق مهیا
قلدی و دركوه اكا وداع قلوب روان اولدی و بن غایب ایكن احتیاط و قابوی
اوكت بركت دیو سویلدی و قماشی بخشی ساقله ال وردسونلر دیو وصیت ایلدی

ایلدی وچون روان اولدی عورت عاشقه بیوقت خبر قلدی وعاشق دخی
شیله کوعدن اولمشدی معشوقه قاتنه کلدی ودرکرانخشامدن صکره کلب
عاشقی عورتله بر یرده بولدی وبرساعت صبر ایلدی کربیچه خلوت ادرلر کوردی
صفقه الته کردی وعورت ناکاه انک ایقلارینی کوردی وبلدیکه باشلو بر ادم
کلدی عاشقه آز قوبحق خبر قلدی وایتدی کرسن بکا قاتی قاتی جاغرب سویله
که اوکنجی بیک سوز سن ویا بنی یدی یوسوا الیه وعاشق بووجهله جون عورت
صوردی عورت سنک بوسوزنکه کوک دیو جواب ویردی وایتدی که ان
عورتی جان قورتوسندن حاصل قلب خاتندن یک بلو وعورتلر سهو وزلت سبید
ویا آرزو وشهوت جهتندن بونک کبی مهمل اشلر قلور وهر جنسدن وهر نوعدن
برقاچ دوستلو بولور که انک نسبته واولوغنه وحسننه وماله طمعی اولور
وکندولر کک بارماقزولری واغدق عادتلری ولسبیله سهل وقولای
کلر وچون نفسی حاجتی وشهوتی قوتنی زایل اولب اکسلر انلر قاتنده عاشقلر
کنه شول یادلوکبی ارادده قالور ولیکن ارلری اتاوانا وقرنداش کبی دوشبه ددر
وسوکوده او علم مرتبه سنه ارشبه ددر وهرکوبرخوردار اولمسون اول عورت
که ارینی بیله که کندو نفسندن یک دک وعزیزرک کورمیه وانکدیلکی قرا
ورا احتیاجی جان ورمیه شعر وجایزة دعوی المحبة والهوی وانکان لاینخی کلام المنافق
ترجمه محبت دعوسی قوله روا ده منافق سوزکرچه کرکو قالمه درکرچون بو صفت

وسوزلری اشتدی بغایت اسرکدی وقتی مرحمت اندی وکندو نه ایتدی که
ظلم ادب کناه کار اولدم شول سببدن که بو مظلوم ملک حقنده اغدق کناهلر قلدم
ومسکین کورکه بنم غصبمدن نیجه یی قرار اولب یاتور وهم عشقندن نظر قلرکنه جمله
آغب دونه واکر بر کشی بلمزلکله بر خطا قلسه انی بونک صاینمق ایوا اولمی که هیچ
یاردلمش سهودن ونسیاندن خود معصوم قالمز وبن ایو جکک بلمهلک قلب
کناهه کردم وتعجیل ادب انلر اوستنه اوردم وانلر عشرتلرنی منغص
وملکدر قلمق ایوا اولمز وعورتک یوزی صوبینی بریاد کشی قاتنده دوکلجکا
کلمن دیو صفقه التنده صبر قلدی تا کیجه صنجفنک باشی اشغه اولدی شعر
صبح آمد وعلامت مصقول بر کشید واز آسمان شمامه کافور بردمید
کوییکه دوست پیرهن فوطه کبود تا جایکاه ناف بعمدا فرو درید ترجمه
صبح اردی بویرلویوز نورینه بوبایدی کوکلر یوزی دوشن دوشبنی کلشنه
کوک کوکلکی خوب حنتی صانکه صفادن لطف ایلدی یرتب کوبکی اوستنه اندی وول
یادکشی طودب اونه روان اولدی ودرکرار قوبجق صفقه اوستنه چقه کلدی
وعورت کندوزینی اویره اوردی ودرکو خیلی زمان هیچ طمیب اوتردی وانکه
عزتی واکرامله عورتی اویاردی وایتدی اکرسکا حرمت اتمسیدم اولا ذ
بغایت انجمک آرد بخه اولوردم وایرق بونسزلوکبی جوق عفوتلر قلوردم ولکن
سنک بنمله دوستلغکی بلبیدردن وبنم جمیع حالمده شفقتکی معلوم قلیدردن

ذرکه

که مقرّر درلکی بنم فراغتمدر او تروا استرسن ۰ وکونکو کوزمکالکده لدکلی بنم یوزومه
باقین دردسن ۰ وبو بخلیقی بر پریشان ومهمل اش اشلمک عیب اولمز ۰ زیرا که سهوله
واقع اولور بویله اش قصدیله کلمز ۰ وسنک محبتک بنم کوکلمه شویله طولیدرکه
دوستک جانبنی ومونسک کوکلنی دخی اله آلمق بکا واجب اولیدردر ۰ وکوکلکی
قوی ومحکم طوت که ملول اولمسون ۰ وبو اشدن اکا نفرت وانکارلمک
کلمسون ۰ وبکا حلال ایله که پاه کاه کمانه کلوردم ۰ وسنک حقکده آغدق اندیشه لر
قلوردم ۰ وعورت دخی حلم ومسکینلکله اورتیه کلدی ۰ وجانبینک خشمی وقهری
شول قدرله زایل اولدی ۰ وبومثلی انکچون کتوردم که تا شرح دخی دکره دنیاسز
ومعاینه وظاهر کورنیی انک افسونته وبلاینه وشعبده سنه وزرقنه
صاتب آلدنمیاسز شعر دردهان دار تا بود خندان ۰ چون کرانی کند بکن نالان
هرکجا داغ باید فرمود ۰ چون تو مرهم نهی ندارد سود ۰ ترجمه
قوطورسون چون کولر آغزکدیغی دش ۰ چق کتسون اکر ویرورسه تشویش ۰
شویرکم اکه دوکون اورملودره ۰ اوررسن مرهم آندن اولمز اول ایش ۰
ودشمن که ارادن النده کلمیه که برقصد ایلیه ۰ ویقین کلب نصیحت اتمک ارزده بخجه
اوله ۰ ودرلو درلو دستلقلر وتوددلر وتملقلر وتلطفلرله محرملق حاصل قله
وچون تمام اسراری احاطه قلبه فرصت بوله ۰ اتفاق وبصیرتله ال براقه
اوروب آندن بر قاج درلو اشلرکله که هر ضربک اوره ۰ شول برق کبی هیچ نسنه

130

حجاب اولمیه ۰ ویدیی تات بر آد قوری اوکوره کلمیب اوکزه وبالغه دك وازه ۰
وشول قضا کبی قانده دلوسه بی تکلف خطاسز اره ۰ وبن قارغلری صنیب
وتجربه قلیدررن ۰ وآنلرك اوزاق فکرلرنك وزیرکلکلرنك وتدبیرلرنك مقدارینی دینی
بلیدررن ۰ وتا بو ملعونی کورب اونی قولاغمه کلدی ۰ آنلرك ایراق فکری
وطبیعتلری روشنلغی قاتمده مقرر اولدی ۰ وملك اوکو انك اشارتنه التفات
قلمدی ۰ وسوزینه اعتبار ادب محاله وحسابه آلمدی ۰ وبیوردی که تا اول قارغه
عزیز ومکرم طوتدیلر ۰ وخوش وقت ومحترم انکله بله آلب کیتدیلر ۰ وحکم قلدی که
آنی خوش طوتمقده مبالغه ادهلر ۰ وقتی حرمت وعزتله آلب کده لر ۰ وهمان کشول
وزیرکه اولدرلـ دیو سیلمشدی ۰ وانك هلاکنه میل ایلمشدی ایتدیکه اکر قارغه
الدرغه سکز بادی دشمنلرکی درلك ایلکحرمتی چوق قلمك ۰ وطرفة العین انك
مکرندن وغدرندن وحیله سندن ایمین اولمك کر اول کندو حالی مصلحتی ایچون
قالمشدر ۰ وبنم اشمزی فساده ورمکچون کلمشدر ۰ اوکو ملك کنه اول نظیره ۰
وزیرک سوزینی حسابه آلمدی ۰ وخوار کورب نصیحتنه التفات قلمدی ۰ وقارغه
انك خدمتنده تمام حرمتله درلك قلوردی ۰ وعبودیت ارکانی واطاعت رسمی
وطوری آنده کمال وجهله وجوده کلوردی ۰ وابناء جنس ویارانلو تمام
رفق ویومشقلق طورله آندن کندو حالنه لایق رعایت وحرمت بولوردی ۰
وکوندن کونه انك محلی ودرجه سی ومرتبه سی ملك قاتنده زیاده اولوردی ۰

وهر دم ملك وتابعلري اكا اعتمادي زياده قلوردي ۞ وپادشاه ورعيت حقنده
اخلاص ايله آندن بي قياس نصيحتلر كلوردي ۞ وجميع مشغلرده آني محترم بلورلردي ۞
وانواع مهملرده انكله مشورت قلورلردي ۞ وبر كون بر عام محفلده وخاص مجلسنده ايدي ۞
كه قادغلر ملكي بني بر سببسز يرده انجتدي ۞ وناحق يره بكا عقوبت ايتدي ۞ وبنم نيجه كورمه
اويقوكله ۞ ونه وجهله يدوكم كودمه سكه بله ۞ كه تا بن آندن كيني آليم ۞ واول قولله اكا
عقوبتلو قليم ۞ كه بيورمشلردر مثل المكافات في الطبيعة واجبة ترجمه كين آلمق طبيعتده
واجب دردر ۞ وآرزونك تداركنده وبو نعمتك تدبيرنده چوق تأمل قلدم ۞ وخيلي زمان انديشه
كوكلدن بحر حيرتده قالدم ۞ وتحقيق ويقين صكره بلدم ۞ كه بن قادغلر هيبتنده وصورتده
اولورن ۞ بو مرادي اتمكدن محروم قالرن ۞ وبو غرضه قاچن قادر اولورن ۞ وعلم اهل اللب
اشدن طورزن ۞ كه بو مظلوم كه ظالم خصم الينده عاجز قالور ۞ ودينسز سلطان قودوغنده
الملك اكا دركلدن بكوك كلور ۞ وكندوزن اوده ياتب آلور ۞ بر قبول اولمش وپاك قلمش
كبي اولور ۞ واجابته مقرون دوشر هر دعا كه قلور ۞ واكر ملكك مبارك خاطري دواكورد
بيوردسون بر كشيه كه بني اوده صاله ۞ واول لحظه وساعت كه اودك اسي حاتمه
قوير بر دعا قلم ۞ شايد كه حق تعالى بني براو كو صورتنده قله ۞ تا اول واسطه ايله اكه اول
ظالم ويوق يره غوغا قلچي ملعوندن مجال بولب دادمي آلم ۞ وبو پايمش حكومك اوردي
سونيه بر شفا وصحت بوله ۞ وشول اوكه مصلحت كورب آلردك دردي ۞ اول عاجله
درنكده بله حاضر ادي ايتدي شعر كرچو نركس نيستي شوخ وچو لاله تيره دل ۞

بس دوروي وده زبان تو چون كل وسوسن مباش ۞ ترجمه
كرد كل كو ذك ايلا كوكلك قرا شول لر كبي ولاله كبي ۞ بس نجون سن ايكي يوزلو كل كبي اوندردك سوسن كبي ۞
راست عزاجك سنك ايكي نابكار غدار ظاهر كه حالنده ۞ وباطنكك قبيح ومردار حالنده ۞ شول
شرابه بكوزكه رنكي وقوقوسي خوش كلور ۞ وايچنه آغو ساچلمش اولب ايچني هلاك قلور ۞
واكر پليد شخصك وخبيث وجودكي بيك كرت يا قلر ۞ وجميع بريوزنده كي كوزلري آنك اوزر
دكلور سنك ناپاك جوهرك ومذموم ومردار سيرتك قرارندن اشغه ايلنبار رنميه ۞
وكوكلك خباثتي واعتقادك اكرلكنه اولدله ونه صو ايله يا نميه ويونميه ۞ وكنه همان
سنك جوهرك اوله آيرق هر نجه اولورسه دونميه ۞ واكر خسيس ذاتك سيمرغ
وطاوس دخي اولنجق اولورسه قادغلر دوستلغنده وصحبتندن ايرق نسنيه قالميه ۞
شويله كه صحن كنشي وبو لدي ويلي وطاعي اراد نمكه اكا عرض ايلدلر يوز جوردي ۞
وهر برسنك كوكسنه دد الن وصورتنه صووق صو اوردي ۞ وبر صحنه كه كندو جنسندن
ادي بونجه نازله بوين وردي ملك صوردي كه نجه درد اول حكايت ايتدي
كتورمشلردر كه مكر بر مستجاب الدعوة زاهد بر صو قراكنه او ترمغه چقدي ۞
وناكاه بر دو لكجاو كنه بر صحن ياورسي براقدي ۞ وزاهد اسركيباني يردن كتوردي ۞
وبر پاره ياپرقه صاروب اونه كتوردي ۞ واو خلقي انجنه ويا بر نقصان كله دبو فكر
ايلبد عا قلدي ۞ تا حق تعالى امر ايله بر صاحب جمال اعضاسي تمام مناسب وبرلو
برنده قز اولدي ۞ شويله كه يوزي كنشي قوپي كولكسني اوزلره ياقدي ۞ وزلفي

کوکسی آیی وکنشی بر برنه قاقدی **شعر** اضرت بضوء البدر والبدر طالع
وقامت مقام البدر لما تغیبا **ترجمه** وارکن آی قلدی نقصان نوز آیک نورنه
غایب اولدی چونکه آی اول طوردی آیک یرینه وآندن صکره بو مریدنک قاتنه
ایلتدی وآیی اوغلنجغک کبی ساقلق کرکسن دیو نصیحتلر ایتدی ومرید شیخک
اشارتینی قبول لادب طوتدی وقزی تمام لطفله بسلدی تا بالغه اولب کماله یتدی
وزاهد ایتدی که ایچ بیودک سکا ارکرکمه وار دسن سیله وآدمیلردن
ویریلردن کیمی دلرسن اختیار ایله وقز ایتدی که بکا بر قدرتلو وقوتلو ارکرک کبی
الله وردر لودر لو شوکتلو وطاقتلو اکا حاصل اولمش اوله زاهد ایتدی مکر
کنشی استرسن که بو اشلر انجق کنشدن وجوده کلی بلیه ایتدی که کنش اولسون والحق
نوله **زاهد** کنشه ایتدی که اشبو خوب صورتلو مقبول شکل قز بندن بر قوتلو ار
اوماره وشیله منتها ذرکه شکور دودقلر بدن سیلدکجه با لطما دکل کرم ات قبول
ایله سنک حکمکده اولسون وسنکا مقبول وبغایت خوب خدمتلر قلسون **کنش**
ایتدی که بندن قوتلو رق صالی ور این که هر اشده بندن یکن کلر وجمیع عالم
خلقنه بنم جمالمدن ونورمدن پرده وحجابلر واول بولتدر که بوجالی
جمیع عالم خلقی بلور **زاهد بولت** قاتنه دوان اولدی وصورت حالی بو جمله
اکا دخی عرض قلدی **بولت** ایتدی که بندن یل قوتلو رقدر که بنی قانقی طرفه
خاطری دلرسه یاقمه یا پشب سوررر وشول بوماق اوینددقیلا کبی اشعه

ذکد زره یل قاتنه واردی وبو یونلری اکا دخی کستردی **یل** ایتدی که تمام
قوه مطلقا طاغه حاصل اولمشدر که بنم آدمی بنجک باشلو طپراق صاورن
قلمشدر ودایم حرکتی ناقص وبنی اعتبار دبلمشدر وبنم فریادم وآوازم اکا شول
صاغر قولاغنه فسلدو کبی کلمشدر وخوش ثابت وساکن برنده قرار بولب قالمشدر
زاهد بو شادلغی وغصه طاغه دخی حکایت ایلدی و**طاغ** صچن بندن دخی
قوتلودر دیو جواب وردب سیلدی که بنم درت یانمی دلب بوزر وبن اکا قارشو کلمزن
اچمده اولوردرر **قز** ایتدی که کرچک ایده وایو درر وبنم ادم همان اولدر شکر
بر زاهد آنی صچنه عرض ایلدی و**صچن** دخی بنم عورتم کند وجنسمدن کرک دیو
سیلدی وزاهد بی تکلف حرکته کلب ورغبتله الکوترب دعا قلدی ودعاسی
اجابته مقرون اولدی وحق تعالی امرله قز همان صچن صورتنه کلدی وبغایت
مناسب دشدی چون اول صچن عورتلغه بونی آلدی وزاهد دخی مقامنه واردی
چون خلاص بولدی وسنک مزاجک وخلقتک دخی همان شیله دشمشدر وسن
تکارلر غدارک اشی دخی بو مرتبه ادشمشدر وقادغلودن آرتق کسنیه سن
یاردم وهمتی ادرسن وعاقبت کنه سن همان انلوه کدرسن **حکمت** وکل امیء
یرجع الی اصله **شعر** بما دما می مانی نه این تمام ونه آن منافقی چه کنی ما دباش یکتا
ترجمه ایلین یالو کبی سن سخن بو تمام ونه اول یا بالق اول یا ایلان اول منافق اولمه ای صنول
فالصدق ملکه علیک نبه فیما انتخبت مغبة الانجاح **ترجمه**

صدقی حاکم قل سکا سن کم انکله ایرسن ، کوکلک مقصودنه هم آخرکی اوله فلاح ،
اوکونالک شیله که دولتسز کشلر صنعتی در بو نصیحتلری اشتمدی ، و آخر
وعاقبت نوله و نولیادی بو فکر اتمدی ، و قارغه هر کون انلره دزلو دزلو طاتلو حق
سوزلر سویلردی ، و عجایب و غرایب افسانه لر حکایتلر ایلردی ، و انلره انک سوزلری
خوش کلوردی ، و کوندن کونه جمیعسنه محرملغی آرتق اولوردی ، تا جمیع خبرلرینک و اسرار
لرینک ظاهرینی و باطنینی بلب کوردی ، و ناکاه بر کیجه سوشب قارغلر قاتنه دق واردی ،
وچون ملک قارغنه آنی کورب حالکنه ای شاطر دیو صوردی ، بی تکلف اشبو بیتله
جواب وردی شعر ابشر بما تهوی فجدک طایع ، والدهر منقاد لامرک خاضع ،
ترجمه بشارت کلدی مقصودلرک سکا بختک مطیع اولدی ، هم اویدی امرکه ایام قامو انینک قلی کلدی ،
شاد شو ای منهزم که درمدد تو ، جمله تایید و نصرت و ظفر آمد ترجمه
شاد اول ای قورتلوکه درد کید درمان ، اوشته تایید و نصرت و ظفر اردی ، و ملکک
دولتنده شول کرکلو در قلدم ، و اول و آخرنچه الکری وارسه بلدم ، و تیز تدبیر قلمق کرک ،
واش اذدینه اولمق کرک ، ایتدی که سنک اشارتکی و سوزکی بر جانمزدن یک بلرز ، و تیز
سویله که هر نجه مصلحت کوردسک آنی قلرز ، ایتدی که فلان طاغده بر مغاره وار
جمیع اوکولر کندزن انده جمع اولورلر ، و تا کیجه دک چقمیب او رجقده صحبت قلورلر ،
و آنک چورسنده قودوا اودن چوق ملک قارغلره حکم ایلسون ، تا اول اودنلری
هر بری کتورب مغاره نک اغزینه یغه قوسون ، و چوبانلر اول یوره ده قوین کدرلر و اود

یاقب کتاب ادرلر ، بن آندن اود کتورین ، و اول اودنک آلتنه اورین ، و ملک حکم
ایلسون کنه قارغلر کلسونلر ، و اتفاق قلب اوده قارشو قنادلرین صالسونلر ، و چون که
اودن طوتشب کودیوکسک یالکلر چقه ، اوکولر ایچره طوراین دوتن بوغب
طاشره چقارین یالکجا و بیقه ، بس بو ترتیبله هر نه که بوباشده بیوردیسه
قلدیلر ، و جمیع اوکولر بوحیله اوجندن هلاک اولب قرلدیلر ، و قارغلر عظیم فتح و مرغوب
ظفر بولدیلر ، و دوستلر کورجکلیکن جمله سی شاد و خرم وطنه کلدیلر ، و اول قارغه ملکک
و جمله حری یوزلر آق اولسون دیب ایو لکن سویلدیلر ، و انک سعی جمیلنی و اوصاف
حمیده سنده مبالغه لر ایلدیلر ، و اول دخی ملککه ثنا لر و دعالر قلدی ، و اول سوزلر
آراسنده دلنه اشبو کلمه کلدی ، که هر اشکه اشبو وجهله میسر اولب وجوده کلور
ملکک دولتی فرله و اثرله حاصل اولور ، و بن بو نصرتی و ظفری اول کون کوردم
ادی که آنلر طانشق قلب کلدیلر ، و بو صورتله قصد و اقدام و جرات ادب شبخون قلدیلر ،
شعر کردان پلیده کار بملک تو چشم سرخ ، تا زرد روی کشت جهان شد برو سیاه ، قواه
ترجمه کوز قزردب دشمن ملکک اوستنه اول کل پلید ، تا که بکزی صاردب آخر یوزی اولدی قره
و بو محاورت و سویلشمک آراسنده ملک انکا صوردی که بو نجه زمان نیجه صبر قله
بلدک ، و اوکولرله سویلشب و صحبت قلب کیجه و کندزنه خوش اولی بلدک ، که لخیار
اشرارله آز صحبت قله بلور ، و کریم کشی لیئمدن و ناکسدن قاچیجی اولوردیلر ، جواب وردی
که همان شیله درکه ملکک مبارک عقلنه کلور ، و لیکن عاقل کشی کندو نجذوب

رضاسیچون شدایددن و زحمتلردن تجنب و احتراز قلمز ۝ و هر محنت و بلا که قادر شکر
کندزن ساقنب قاچمق آردنجه اولمز ۝ بلکه شول آی یوزلو و شیرین سوزلو یار و دلبر
کبی بلر ۝ و ذوق و نشاطله و فرحله باغرنه باصوب صحبتنه رغبت قلور ۝ و ثابت عزیمت
و صاحب همت کشی بو ناچار اش و دشوار مشقت ارشجك ضجرت و طادلو و جزع و
فریادیمی شعر ولقد علمت ولا محالة انني ۝ للحادثات فهل تراني اجزع ترجمه
یقین بلدم که بو جانم حوادث اوقنه هر دم ۝ نشان اولور ولی کوردکمی کم فریاد ادم بردم ۝
و هر قانده که بر بویله اش و نازك واقعه حادث اولوب کلسه ۝ و آنده نفس و قوم و قبیله
و ملك و ولایت هلاك اولور اولسه ۝ و اکر آنك فوائحنده و اولرنده قمع دشمن و دفع
خصم ایچون بر کشی تواضع قلسه ۝ و باشنه خیلی بلالر و محنتلر کلوب اول یولده مشقتلر و جفالر
بولسه ایچون آخری و عاقبتی فتح و نصرت اولور ۝ عاقل کشیلر قاتنده اول قدر اعتباری
و اعزازی اولمز تولایی کلور ۝ که صاحب شرع بو معنیٔ اشبو وجهله حکایت قلورکه
ملاك العمل خواتمه شعر کرد که هیچ تلخ کند کام تو امروز
فردا نهدا اندر دهن تو شکر فتح ترجمه شول ار کشی که قلدی بو کون آجی دماغکه
یارن بر عنا اغزکه فتحك شکرندن ۝ ملك ایتدی که اوکولرله طوررکن کوردکلرکن
سیله بجور ایتدی که آنلر اوزرنده بکا شول وزیر زیرك کلدی ۝ که بنی هلاك
ادب الدرمکه اشارت قلدی ۝ و آنلر آنك رایینی و فکرینی ضعیف بلدیلر ۝ و نصیحتلرینی
قبول قلمدیغنه تو بمیب عدم اعتبار قلدیلر ۝ و قومم و قبیلم قاتنده بنم شریف مرتبم

اولدوغن بلدیلر ۝ و بکا خوار باقوب بو بخلین مکرله فرصت بولجغم تصور قلدیلر ۝
و نه کندو عقللریله بو ایشك غورینه ایردیلر ۝ و نه نصیحت قلانلرك سوزینی بو بابده
قبول ایتدیلر ۝ و نه سرلرینی و رازلرینی بندن کزلو طوتدیلر ۝ و ایتدیلر که پادشاهلره
اسرار خزینه سین ساقلمقده احتیاط ایتمك بغایت خوب اولور ۝ و خبردار اولوب
آنك وقتن و فرصتن کوزلمك لازم کلور ۝ خاصه شول دوستلردن که نومید اولالر ۝
و شول دشمنلردن که قورقب احتیاط قلالر ۝ ملك قارغه ایتدی که اوکولرك
هلاك اولدوغنه نه کا سبب و موجب فکرلری ضعیف اولدوق ۝ و بغی و فساد
و شره سعی قلمق کوردنر ۝ وزیر قارغه ایتدی شیله دردکه ملکك مبارك خاطرندن
طاتلو دلینه کلوب خبر وردره ۝ و جهانده از کشی بولنورکه اول ظفری بولجق طبیعتی
بغی و طغیان قلمیه ۝ و عورتلر صحبتنه حریص اولوب فضیحت و رسوای اولمیه ۝
و طعام ییمکده زیاده و مبالغه قلوب وجودینه خستلق کلمیه ۝ و اکری فکرلو مفسد وزیره
اعتماد قلوب سلامتلقدن و مملکتدن محروم قالمیه ۝ و دمشلردر که متکبر کشی
ثنا او کمك طمع قلمق اولمز ۝ و ادبسز و یاوز خولو کشی شرف و دوستلر چوق بولمز ۝
و بخیل کشی ایواش قلمز ۝ و حریص کشی کناهسز قالمز ۝ و متهور و جبار پادشاهك که
زیرك و اکری فکرلو وزیری اوله ملکی ثبات و رعیتی صلاح و راحتلق بولب عاقبتی
خیره کلمز ۝ ملك قارغه ایتدی که صعب مشقتلو و دشوار اشلرده تحمل و صبر ایلدك و دشمنلره
کندوکی اذکه مخالفا شلرده تواضع و جهله چوق سوزلو سیلدك ۝ ایتدی که هر کشیه

برنج و زحمت اختیار قلە و اندن مقصودی بر منفعت بولمق اوله اول کرکدر کە
جمیت ادب غیر نسنه لقدە و ازکلە و وقتسز تکبرلکی کوکلندن ارادب صافی قلە
کە تمام ارا ول کشیە دسە اولور کە چون بر اش قلمقلغە عزیمتنی مصمم ایلیە اول کرکدر
باش ترکن اورب جانندن ال یویە و اندن صکرە سیدا نە قدم باصە و ل ایشی اشلەدن
دیە **شعر** اینت بی همت شکرفی کو برون نا یدز جان و اینت بی دولت سوادی کو فرو نایدز تن
ترجمه اوشدە همتدن اراق ادلو کە جاندن کچمیە اوشدە دولتدن اراق ادلو کە تندن کچمیە
و ملکک مبارک سمعنە ارشمش اولا کە بر ایلان بر قورباغە خدمتنە راضی اولدی
چون حالنک صلاحینی و کوکلنک فراغتنی اندە بولدی ملک صوردی کە نیجە در اول
حکایت ایتدی کترمشلردر کە بیرلک بر ایلانە قتی قارتلق ارتدی و جمیع وجودی سست
اولب بغایت ضعیف اولدی شیلە کە اوون عاجز اولب کندو اشندە متحیر و سرکردان
قالدی کە نە دیرلک قلمغە قوتی و نە اولمغە طاقتی واردی اندیشە ارزو قلدی کە کنو
کە یکتلک کوو کلیدی و یا کاشکی شو قوجلق باری باقی قلایدی و زمانەدن وفا طمع قلمق
و عهدنە و کوسنە امید وار اولمق بر هوسدر کە هیچ عاقلدن کلمز و هر کز فراست اهلی
اکا خاطر مشغول قلمز کە قرا قلقدە صو استمک اردنجە اولمق و اوددن صوو قلق طلب
قلمق بر ارزو و سودادر کە انک انتظاری صوصوزلق زیادە قلور و نتیجە سندن محروم
و یا قلی ضعفا حاصل اولور **شعر** و مکلف الایام ضد طباعها متطلب فی الماء
جذوة نار و اذا رجوت المستحیل فانما تبنی الرجاء علی شفیر هار **ترجمه**

کم کە طبیعتنە مخالف اومە ایا مدن اش شیلەدر کە صودە مطلوب اولە اود کوزی اکا
کر محالی طلب اتسک دونس شول کشیە کە امیدی یا پوسن یا یە بر اوجر قورکا کتمش نسنە
کر و کلمکە چارە یوقدر و مستقبل و کلجک نسنەنک تدبیری لازم و حقدر و نو
اولب یکن یکتلکک عوضی تجربە اولر و باقی قالان عمردە کشی معیشت انکلە قلر
و سکا فرض اولدی کە فضول لغی دما غکدن کیدرە سن و خلق انجتمکی توبە مسکینلکە
بوین ورە سن و مذلتدن و خوارلقدن نە کلورسە بو بولدە خوش کورە سن کە دنیانک
احوالی کاە بوللق و کاە قتلق اولور و هر شدتک ارد نجە البتە یومشقلق کلور **شعر**
روزی کە زمانە در نهیبت باشد بایدکە دران روز شکیبت باشد تا پای همیشە در دکابت باشد
بدین چونیک در حسابت باشد **ترجمه** شول کون کە سکا اولە زمانەدن قورمانده
اول کونده صاقن فتنەدن ای دخی مانده اولدقجە ایاغک اوزکو اوستنە ثابت
یتلوی دخی جملە ایوکیب حساب ایت و اندن صکرە بر صو قرا کنە قایغلو وارب
طوردی و اول صودە چوق قورباغلر واردی برسی انی کوردی و موجب
و سبب ندرسنی قتی غصلو کورن دیو صوردی ایتدی کە نیجە غصە لنمایم
کە بن قورباغە اولیب دیرلردم شمدی و ازکلدم و بو کون باشمە شیلە بلا کلدی کە
کلسز توبە قلدم و اکر برسینی ناکاە طوتجق اولورسم بیکە مزن شیلە اولدم و اول
قورباغە لرک برکامران و عادل یادشاهلری واردی و بو خبری ایلدب اول کوردن
قورباغە اکا بشارت وردی چون ملک **قورباغە** اشتدی ایلانک قاتنە وارب

بو حالی صوردی ۝ وایتدی که بو بلا کوکدن نازل اولب سکا نه سببله اردی جواب
ویردی که بر قورباغه طوتمغه قصد ایتدم ۝ واول قاچدی بن دخی آردنجه کیتدم ۝ وبر
زاهدک اونه کیردی اوقرا کو ایمش آردنجه کیروب عقلم حیران قالدی ۝ وبونده شونده
دیو قاوردم زاهدک اوغلی حاضر ایمش بادمغی آغزومه کلدی ۝ واول حرارتده قورباغه
صاندم صوقدم هلاک اولدی وزاهد اوغلی آجسندن آردمجه سکوروب برقاچ
طاش آتدی ۝ ولعنتلر قلب خیلی یارامز دعالر ایتدی ۝ وایتدی حق تعالیدن دلرم
که سکا بر بلا ویره که عاجز قالاسن ۝ وقورباغلر ملکک مرکبی اولاسن ۝ والبته قورباغه
طوتمیاسن شیله ذلیل وخوار درلک قیلاسن ۝ مکر شول قدر که ملک سکا صدقه
ایده انکله آز واوکش حیوة بولاسن ۝ شمدی کیجا لده کلسون بکا ملک بنسون اوش
کلدم ۝ وازلی حکمه وکوکدن انن قضایه راضی اولدم دیدی ومالک قورباغنک
طبیعتنه بوسوز موافق وخوش کلدی ۝ وکندینه آنی برمنفعت وشرف وعزت
بلدی ۝ وانک اوزرینه بنب مباهات ومفاخرت قلدی ۝ وبر زوقت کچدکدن صکره
ایتدی که ملکک عمری چوق اولسون بزه بنمک کرک درلک بولاموز ۝ واول قوة
یاپی قالب همیشه ملکه خدمت قلاموز ۝ ایتدی ایله در بونا چاره اشدر ۝ ودریه
درلک کرک انصاف خوشدر ۝ وهر کونده ایکی قورباغه وظیفه ایتدی بیدب اوجردی
واول دخی انکله قناعت قلب دوزکار کچوردی ۝ وبو مثلله که اول اشده بر منفعت
بولدی تکبرلک قلمزدی ۝ وتواضع قلب مذلت چکردی خاطرینه عار کلمزدی امدی

بنم صبر قلدی غم دخی همین بو مزاجده وطوزده واقع اولمشدی ۝ که دشمن هلاککی
وقوم وقبیله صلاحنی متضمن اوله عجون بکا قولایی کلمشدی ۝ ودخی دشمنی
رفق ویومشقلق ومدارا ایله هلاک ایتمک تیز الوردر ۝ آندن که مکابره وجنکله
اوله زیرا کیم انده کشی چوق زحمت کوردر وحکیملر بوردن بو خوب سوزی سویلمشلردر ۝
وارلکلدن عقل یکیدر دیو بیان ایلمشلردر ۝ که برکشی اکرچه قوتلو وبهادر اولور
جنک کونده سکویله اون کشی کچسه یکرمی آنجق اقطری بلور ۝ واما عاقل کشینک بیر
قوتله براغز تشکری ومعمور ولایتی صو وخراب قلور ۝ وبرنهایتسز مملکتی پریشان
قلب غدر ایله طاغتمق الندن کلور ۝ واود که بغایت قوتلو وتیز اولور ۝ اکر براغاجه
دشجک اولورسه اول قدر یاقر یاقر که یریوزنده بولور ۝ وصوکه طبیعتی لطیف وبومشقدر
هر قاتنی قوتلو ومعظم اغاجه که اوغرسه آقطرر ۝ وکوکلرندن بیله چقروب خراب
ویرر قال النبی صلی الله علیه وسلم ما دخل الرفق فی شیء الا زانه وما دخل
الخرق فی شیء الا قط شانه ودرت نسنه وار در که انک آزینی دخی چوق
بلک واجب وحقدر اول اود والکنجی دشمن واوچنجی بورج ودردنجی صایرولقدر
وبو ایش ملکک دولتی فره واثر ایله نظام بولدی ودخی ایتک سعادتله بو وجه اوزره
قرار قلدی شعر برد تیغت ز نایبات شکوه ۝ داد رایت بحادثات سکون ۝ ترجمه
قلجکدن نایبات اولدی زبون ۝ ویردی فکرک حادثاته هم سکون ۝ ودمشلردر که
اکر ایکی کشی بر مهم ایش آردنجه اولسه لر ۝ واکسی دخی برنسنه حاصل ایتمک طلبیدر

قلسه لر ٭ شول کشی اول ظفر بولور اول اشه که مروت فضیلتنه مخصوص اولمشدر ٭ واکر
اکسی دخی مروتده برابر ایسه شول کشی که عزیمتده ثابت قدم اولبیلن کلمشدر ٭ واکر انده دخی
ساوی اولسه لر شول کشی که باد بجلری چوق حاصل قلمشدر ٭ واکر انده دخی تفاوت
یوقسه ذاتی سعادتلو وبختی قوتلو اولن همیشه اوکلک المشدر ٭ وبونلردن غیریسی دائم
ادا قدن یری قالمشدر شعر پیش سپاه تست زبخت تو پیش رو ٭ بربام ملک تست زعدل تو پاسبان ٭
ترجمه لشکرک اوکنده بختکدن یوردر بر پیش رو ٭ ملککک طامنده عدلکدن طورور بر پاسبان ٭
وحکما بیوردیلر که هر پادشاه عارف عاقلک نصرت قوت اولمشدر ٭ وهر زبون قالجق
دهشتی کلمشدن ایمین وفارغ اوله ٭ ومخاصمت وجنک اختیار قلمیه ٭ شیله درکه
خیللو قلب اولمه کندزنه یول ویرمش اولر ٭ وددلکی کندزندن وحشت وتهدیدله
اراق سورمش اولور ٭ خاصه بر ملک که مهم اشلرک غوامضندن ودقایقندن اکا
هیچ نسنه مشتبه اولمز ٭ وقاتلق وبومشقلق یری ٭ وخشم وراضیلق خبری ٭ واومک
واکلمنک اثری ٭ اکا کزلو قالمز ٭ وبوکون ویارن مصلحتی وکلمش وکلجک اشلرک کفایتی
اکا قولای یسز کلمز ٭ وهر اشک اولنده اخری نولجقدر بلور ٭ حیران اولب تاخیره صالمز ٭
وتدارکنه وجهله اولورسه اتمک اردنجه اولب مساهله قلمز ٭ وهیچ وقتده استمالت
وحلم ولطف جانبی رعایت اولنمدق قالور ٭ ونه قورو ناموس ویوق یره مهمل سیاست
اتمک اردنجه اولور شعر تمازج منه الحلم والبأس مثل ما ٭ تمازج صوب الغادیات عقار ترجمه
خلله قورقتمسی قارشدی انک شیله که ٭ قارشدرلق یغموریله اسکیش صافی شراب ٭ شعر

نمود برق هیبت تو خاصیت بسنک ٭ بشکافت سنک وجوهر او پر شرار شد ترجمه
کسترد برق هیبتک خاصیت طاشه ٭ یاردی طاش وجوهری شعله اوردی کوکه ٭
وبوکون ملکک حزمنه وعزمنه میسر اولن نسنه مملکت ضبطنده هیچ پادشاهه
میسر اولمشدر ٭ ومخلوقاتدن برکسنیه شیله قولای کلمشدر ٭ وخدمتکارلری
ترتیب ورعایت قلمقده ٭ وبکن آندن اردنلر لطیف نعمتلر ورایکان وفراوان بخششلر
بولمقده ٭ که دولتی اکا تلقین قلر ٭ وسعادتی هدایتله کوکلندن دلنه کلور ٭ وشلاغیز
نفسنی وطاتلو جاننی کاه اولور که قوللرینه فدا قلمق ارزدنجه اولور که حق تعالی زیاده
قلسون ٭ ودولتی مستدام اولسون شعر کل یرید رجاله لحیاته ٭ یامن یرید حیاته لرجاله ٭
ترجمه جمله بکلر لشکرن کندو حیاتیچون دیلر ٭ ای حیاتن لشکر ایچون دیلین عمرک زیده ٭٭
ملک ایندیکه بو مهمک کفایت قلمسی ٭ وخصملرک ودشمنلرک هلاکی اولمسی سنک
اشارتک یمنله وبرکاتله اولدی ٭ واخلاصک ونصیحتک سببیله وجوده کلدی شعر
تعادت بک الایام زهرا کانما ٭ جلا الدهر منها عن خدود الکواعب ٭ ترجمه
سنکله اولدی بوکونلر قینی روشن صناسن کم ٭ اچلدی روزکار انکله خوبلرک یکاغنده ٭
وهر اشده که سنک تدبیرک وفکرکه اعتماد قلیدردن ٭ انک اثاری ونتایجنی وفایده لری دخی
ظاهر واشکارا شیله بولیدردن ٭ وهرکسنه که مهم اشلرک یولاری صاین نصیحت اهلی
وزیرلرک النه وره ٭ هرکز ناچارلق وکلسزلک الی انک اقبالی ودولتی اتکنه تاچن
اره ٭ وحادثه لر وبلالر ایاغی عجب انک سعادتی میدانینه قدم باصبنه وجهله کره شعر

بهرچه روی نهم یا بهرچه رای کنم ° تو بیست پشت دلم تا تو دست یارمنی ترجمه
نه یه که یوز طوترین هرنیچی فکر ادرین ° نیماله در نظر اچون قوی دردکو کلم °° معروف
وتحفه‌در که آیت ونشان بولکه بونجه زمان دشمنلرک اوننده طوردک ° وچوق ممالکلر
چکب فراوان کندو مرادکه مخالف نسنه‌لر اشتدک وکوردک ° وسنک دخی کندن آنلوک
عقلنه مخالف بر کلمه کلجی کلدی ° که آنلو آنده بر عیب ونقصان بولوب تشنیع قلدی °°
وکوکللری آغدق کمانه کلب علت وکدورتله طولدی ° ایتدی هراشه ملکک مستحسن
خلقلرله ومرغوب عادتلرله اقدام قلمشدر ° وبلدکم مقدارجه جمیده خصالندن
نور وصفا بولمشدم ° وپادشاهانه حرکاتلرینی جمیع اوقاتده امام وقبله بلمشدم °°
وغرضلر ومرادلر حاصل اولمقده آنک بکنلمش رسملرینه وعادتلرینه ومرغوب ومحبوب
آثارینه وقوسنه تابع اولمشدم ° وملک بحمد الله تعالی اصالت فکرله واصابت تدبیرله
مشهور اولمشدر ° وقوتی وشوکتی ومهابتی وشجاعتی مبارک ذاتنده جمع قلمشدر شعر
اضاف الی التدبیر فضل شجاعة ° ولا عزم الا الشجاع المدبر ترجمه
قوشدی تدبیره شجاعت فضلنی اول شهسوار ° هر بهادر که مدبر اوله اولدر بختیار °
ملک ایتدی که بو درکاهده خدمت ادنلر یاننده چوق تامل وفکر قلدم ° وسوزی
لطافتله اشی جمالی بر یره جمع اولمش همان سنی بولدم ° که ثبات حزم وطوغری فکرله
بیلیا غلیب روان اولدک ° وبونک کبی بر بویک مصلحتی کفایت قلدک ° تا سنک اعتقادک
طهارتی وجدک وسعیک یمنی وبرکاتی سبب اولدی ° وحق تعالی بزه ظفر ونصرت

ارزانی قلدی ° که اول غصه‌ده نه یمکدن واچمکدن لذت بولوردق ° ونه اویقوده حلاوت
بولب قرار قلوردق ° زیرا بر کشی که غالب دشمنه وقاهر خصمه مبتلا اوله ° تا آندن قوتلمینجه
کندوزی کیجه‌دن ودولبندی باشمقدن وایاغی باشدن قاچن فرق ایده بیله وحکما بیورزلر
که تا خسته تمام صحت بولمینجه یمکدن لذت بولمز ° وحمال تا آغر یوکی آرقسندن
یره قومینجه دکلنی بلمز ° وقورقجی کشیلر غالب دشمندن ایمین اولمینجه یورکی یا یمیسی
کدب راحتلق بولمز ° ودخی بزه سنلمک کرکسن که پادشاهلرک اعتقادینی وطورینی
وطریقه‌سنی نیجه بلدک ° وعشرتینی وذوقینی وبهادرلغنی وجنکیکنی نه وجهله بولدک °°
ایتدی شیله کوردم که جمیع اشلرنک بناسنی کندو فکرینه دزمش ° وکندزینی تکبرلک
ویوق یره فخر ایتمکله بوزمش ° وبوجمله‌سله فکری قاصر وعجزی ظاهر وضعفی غالب اولمش °
وحق تعالی راست فکردن واندیشه‌دن آنی محروم قلمش ° وکندو جنسندن نه قدر
تابعلری وارسه آندن نیکرنب نفرت بولمش ° مکر شول وزیر که آنک محبتندن ایلرو کلدی
وبنی آلدرمکه اشارت قلدی ملک صوردی که آنی اویکدکله سبب نه نسنه اولدی
وقاتنده خصلتی وخاصیتی عقلکه نیکرک کلدی ° ونه وجهله عقلنک روشنلغن سکا
ظاهر قلدی ° ایتدی که اول بنی آلدرمکه اشارت ایلدکی ودخی شول که جمیع نصیحتلری
مخدومندن کونکلی سیلدوکی ° واکرچه خاطرینه موافق کلمدکن بلوردی ° وآغز کلب
قاتمسن تصور قلوردی ° واول بابده طاعت وفرمان بردارلق ادبلرین صاقنوردی °
وعنفی وقاتلغی وتهتکی وبیخلکلکی ترک ادب جایز کورمز قوردی ° وکلماتی یومشق

وسوزيني شمله سيلردي و مخدومنك تعظيمي طرفيني اعلى مرتبه ده رعايت ايلردي واكر
انفعالنده بر خطا كورسه تنبيه ادردي بر وجهله كه قاتي كلمزدي وخشمي وغضبي قاتي يوك
باغلو طوروب آچلمزدي زيرا كه سراسر تعريضلو ومثللو وعجايب لطيفه لو كتوردي واو قلوركر
عيبني حكايتلو اچنده درج ادب انك قولاغنه يتوردي واول دخي كندو سهوني
اول حكايات اراسنده بلب وكوكلنده مقرر اولب نصيحت كتوردي ويقين بلب
بهانه ومواخذه قلمز ايسم اوتوردي وبر كون اشتدم كه ملكه سيلردي واشبو وجهله
حكايت ايلردي كه جهانداراق وپادشاهلق شريف مرتبه لو بر بيوكسك اغاجدر كه
انك بداقنه آل ارمز واول محل ومنزلت ودولت د دشمك وآدذو وهوسله
اله كومز واتفاق دشمنجه وسعادت مساعده قلب ارشمبنجه كسه اله كتوروب
يوزن كورمز وچون ميسر اولب اله كوردي آني عزيز طوتيب ساقلق اردبجه اولمز كرك
وانك حفظنده وضبطنده جدله مبالغه قلمق كرك وشمد يكيا لده صوابه اول لايق در
اشلرده غافللق قلمياوز ومتوجه اولن مصلحتي خوار وحقير بلمياوز كه ثابت وكامل
نكو اورتيه كلمينجه ولايق وشامل عدل اولمينجه دولت مستقيم وملك باقي قالمز
وراست تدبير وكسكون قلج اولميجق بو مصلحت ميسر اولمز واول انك سوزنه ونصيحته
اعتبار والتفات قلمدي وجميع اشلري صاغدن وصولدن زير وزبر اولب هيچ
قالمدي وانلرك عقللندن وزير كلكندن وفراستلرندن بو بلادن قورتارمقده
هيچ بر فايده اولمدي وراست بيو رمشلردر كه مصراع ولا امر للمعصي الا مضيعا

ترجمه شول كشيكم اولدلر عاصي اكا حكمي ضايع درانك اولكدن نصيحتا وامير المؤمنين
علي رضي الله عنه بيوردركه لا راي لمن لا يطاع بودر اول داستان كه بو ترتيب
اوزره مذكور اولدي دشمنك كوزلو مكوندن وحيله سندن ساقنمغي بيان قلدي
اكرچه مسكينلك وخوارلغنه كله وتذلل وتضرع اتمكده مبالغه قله كه بر يالكز قارغه
بونجه عجزله وضعفله كورنجه فرصت بولمشدر وقوتلو خصملري ونهايت چوق
وغالب دشمنلري نه وجهله هلاك قلمشدر وسبب بو ايشه آز فهملري ودكليو اوكري نكرلري
اولمشدر والاهم كو اولغراده ازمز كردي وبونجلين فرصتي وظفري دشده دخي كورمز
لردي وعاقل كشي كوزكدر كه بو معنيلري عبرت كوزله كورزده وبو اشارتلري عقل
قولاغله اشده ويقين بلكه دشمنه اعتماد قلمق اولمز وخوار بلمك اكرچه ضعيف دخي
كورنسه تدبير اهلينك حالنه لايق كلمز شعر كاندر سرو زكار بنياد بهاست
ترجمه يوتدرر فكرنده بودهركوفا ايچ طاشي در طلو جور وجفا شعر
ابصر لرجلك قبل الخطو موضعها فمن علا زلقا من غرة زلجا آدمك قورمزدن اولكدن ايتمك پير كوري
الذنب طايغه آيق بصدن تيز طايزه واو يرتلمش دوستلره كوكل ورمك وبكلمش معين لي
ويارديجيلر اله كترمك سفعتلو ذخيره وآزق اولور وچوق اصي اد رهر كسه كه
بو وجهله تجارت قلور واكر بر كشي اكي طرفي ده جمع اتسه دوستلريني عزيز ومكرم طوته
بلور وهم عدار دشمنك ومكار ومخالف خصمك شرندن پرهيز قلمق الندن كلور
وايكي جهان سعادتيني وآرزوسني كمال وجهله اول سببدن بولور والله تعالى

وَلِيُّ التَّوْفِيقِ لِمَا يُحِبُّهُ وَيَرْضِيهُ بِمَنِّهِ وَسَعَتِهِ وَجُودِهِ وَكَرَمِهِ

يدنجي باب القِرْدُ والسُّلَحْفَاتُ

رَايْ بَرَهْمَنَه ايتدي كه اشتدم اول داستاني كه دشمنك خداعن ونفاقن والدن سيلدي وآندن فرط تجنب وكمال احتراز وتمام ساقنمغي واجب بلب پرهيز قلمغي بيان ايلدي شمدي بيان ايلسون شول كشنك مثليني كه بر نسنه اله كترمكده بغايت سعي وجدي اوله واول نعمتي حاصل قلب اله كتردكدن صكره كنه بلمزلك وغافللغله ضايع قله برهمن ايتدي كه ساقلمقدن كسب ادب حاصل قلمق قولايدر زيرا كه كاه اولور اتفاق دوشب نفيس نسنه لر الكه لكله اله كوره ودوزكار مساعده ويارلق ايدر سعي وجهدا تمدن كوكلي دلكني النده كوره اما ساقلمسنده دزلو دزلو محكم فكرلو وصواب تدبيرلر قلدرب كوزسك نه تشويشلر وره وهر كمسه كه عقل ميداننده يياق قاله وحزم وثبات فكر بزكني معطل وضايع قله انك حاصلي وكسبي تيز تفرقه مرتبه سنه ايرشب عبث وهيچ اوله وانك كوكلنه حسرتدن وندامتدن آرتق نه كله شيله كه باغه ميموني سهل جهدله طوزغه طوتدي وغفلت وبلمزلكله كنه ضايع ايتدي رَايْ صوردي كه نجه دز اول حكايت ايتدي كتوردشلر دكه بر جزيره ده چوق ميمونلر واردي وبر ملكلري واردي كاردانا درلردي كه مهابتي وقورقوسي وافر وسياستي كامل ايدي وفرماني وحكمي نافذ وروان وعدلي شامل ايدي وچون يكتلك عالمي كه عمرك وعشرتك موسمي وبهاري اولور تمام اولدي وجميع اطرافنه

واعضاسنه پيرلك ضعيفلغي ارشي كلدي وكوزنوردي ووجودي قوتني بغايت قراكو وقتي ناقص قلدي **شعر** انّ الزّمان اذا تتابع خطوة سبق الطّلوب وادرك المطلوبا **ترجمه** قوومق دلرچونكه زمان هر بوكرولكه شكسز بيتره طالبدري آردنده قورمطلوبني يتب طوتره وزمانه نك خود عادتي همشه هين بواولور كه يكتلك طراوتني قوجه لق بسرلكنه بدل قلور ودرويشلك مذلتني ويوب بايلق عزتني الدن آلور **شعر** شباب وشيب وافتقار وثروة فلله هذا الدهر كيف تردّدا **ترجمه** كي يكت كي قوجه لكي يخسول كي بايدر عجبدر يا الهي بوزمانك تلنك افعالي كندرني كلنلر طوتنه قويب دزلو دزلو بزكارله مزين اوله واستنج وفكر دردب ترويرله يوزي بورشغن كدرب هركيشه عرضه قلور وعاقلسز حريص اصلسز سرمايه سنه باقمز ظاهر آرايشن كورب حيران اغزن اچب قالور تا جمله خلايق انك آفتي وبلاسي طوزغنه طوتلب قالورلر وانك هواسنه ومرادنه وسوداسنه اسير اولورلر وكندزلوني باطني خباثتنده وطبيعتي دناءتندن وخلقتي مكرندن وعهدي سستلغندن بي خبر وغافل قلورلر **شعر** هست چون مادر كوزه دولت دهر نرم ورنكين وازدرون پر زهر دز غرور دش توانكر ودرويش شاد همچون خيال كج انديش **ترجمه** شول قرديغي ايلانكبي دردولت دنيا بومشقلجه اغودر طوبطلو ايچي شول بنكي كه كترر فكر نه كنجي شاد يلغله اولراني هب اولوكجي وعاقل كشي بونلره التفات قلمز وكوكلي فاني اولولق طلبا تمك ادنجه اولمز ويونن باقي خيرلر كسب ايتمكه

طوتمق دن آرتق نسنه بلمز که دنیانک عمری واولوغی بایدار وباقی قالمز وشول
نسنه که دنیا مالندن حاصل اوله آنجق سنکله یدک وادی بلورسن ایچنه بله
کرمک لندن کلز وطشره قومق کرک که ایتلر دوشب یکیب اکا اوشلر وحلال
میراث در دیو اوستنه دوشلر **شعر** چیست دنیا وخلق استظهاد خاکدانی پر از سک ومردار
بهر یک خامش این همه فریاد بهر یک خاک تو داین همه باد نیست مهر زمانه بی کینه
سیر دارد میان کوزینه **ترجمه** نه در دنیا نه در بو فخر وعناد
بر مکاندر طولی ایت جمله مردار چغرشور بر صامیجون جمله ایلر براوج طرلغوندر بو نخه
کین وار سو کوسنک یوقدر صاغی وار در دحلوا سنک صادمساغی فی الجمله **کاردانانک**
پیرلکی وضعیفلغی خبری فاش اولدی وپادشاهلغی صلابتی ونفسی هیبتی فاحش نقصان
بولدی وانک اقرباسندن بر تازه یکت وجوده کلدی که سعادت آثاری انک ناصیه
سنده ظهور بولدی واقبال ودولت علامتلری حرکاتی وسکناتی طولدی وجهانداری
منزله سنه وپادشاهلق مرتبه سنه استحقاقی عام وخاص واولو وکچی بلدی وعقل
وسیاست وفکر وفراست ابوابی واسبابی اذرینه هما کبی کولکه صالدی **شعر**
حدیث بوقوه الحی فکانه اخذ الوقار من مشیب الشامل **ترجمه**
اوزن نسنز بر یکتدر که آنی تعظیم ادر عقلی صنا سن کوقاری آلدی براو صقال استندن
ودقیق حیللوله جوره کلب جری خلقنه کوکل خوشلغی واستمالت ویردی ودبدبه له
الفت وانس طوتب کوکللرینه کردی تا هر بری انک طاعتنه ومتابعتنه راضی اولدی

ومحبتی کوکللرنده قرار قلب خوش کوردی واول قرتوت بیرنی ایش اوزتسنده جقوردی
وپادشاهلغی ومملکتی اکا وردلر وبیچاره مضطر اولب جلای وطن اختیار قلدی وردخت
ویراق کتوردب دکز قراکی بر ساحل واردی اوزجنه کلدی که اول بر بیشه ایدی
اغاج ویمش چوغدی صوقراکنده بر لطیف انجیر دبنده ساکن اولدی وانک ثمره سی
قوتندن حاصل اولن قوته قانع اولب وتوبه وانابتله شرردن واذکلب واخرت یرایچون
عبادته وطاعته مشغول اولدی قالدی **شعر** بادمایه کزین که بر کذرد
این همه بازنامه رودی چند **ترجمه** واعمل قل عمرکی اشده بکره تیز کچر بو شهرت وصوت صمره
واول انجیر اغاجنک دبنده بر باغه اولوردی وکولکسنده راحت کچب حق تعالی یه
شکر قلوردی وبر کون انجیر درر کن بر سی طودب صویه دشدی واوازندن انک
قولاغنه بر نشاط وطرب ولذت ارشدی وهر ساعت اول هوسه بر دخی بر قوردی
ونه خوش صفا ولذت اولور بوذردی و**باغه** دخی کندو بجون براقودصانب نه
ونه لطف اولور بودیب طودمیب یبیردی واندیشه قلدی که بر کشی که بنی هیچ وجهله
بلمدن وبنمله انک اوزتسنده بر سابقه اولمدن بو کرملوی قله واکر بلجک اولورسه
واورتیه دوستلق ومحبت کلجک اولورسه هیچ بلورمسن که آندن نه لطفلر وغریبلر کله وانک
محبتی وعطالری کنجندن نه خزینه لر بغله ونه نفیس موهبتلر وخطیر بخششلر قوینم وکچکم
طوله بس **میمون** چاغردی وصحبتنی اکا عرض قلدی وآندن دخی نشاط وفرحله لطیف
دیوشو جواب کلدی وبوندن انک وآندن بونک صحبتنه بغایت میل اولدی ومثلا

اكي تنده بر جان كبي اولديلر و اكي كوكسده بر كوكل كبي دركلك قيلديلر مصراع
مثل المصافات بين الماء والراح هم ميمون غربت وحشتندن خلاص بولدي وهم
باغه انك صحبتله مستظهر وشادمان اولدي وفاقه ودرويشلك مشقتندن قورتلدي
شعر وان شفاء النفس لو تستطيعه حبيب مواتٍ او شباب مراجع ترجمه
شفاسي نفسك اي عاقل اكر وار ديسه دمدمانك موافق دوستدر يا خود يكيتلكدر دونب كلسه
وكوندن كونه محبت انلرك اورتسنده زياده دونق طوتدي و دوستلق محكم اولب اعلى
مرتبه يتدي شويله كه ميمونك كوكلندن ملك و ولايت آرزوسي كتدي و باغه اهلني
واولادني و وطنني ترك ايتدي وچون بو ارده چوق زمان كجب باغه اوندن خيلي غايب
اولدي انك حلالنك كوكلنه اول سببدن بر شبهه كلدي و غم و حسرت وغصه لر قاپلو
طولدي و بر دوستي عورت واردي وادب اكا شكايتلر قلدي واول ايتدي كه اكر
قلمزسك وبني اول سوزده متهم بلمزسك انك حاليندن سكا خبر قلاين وتدبيرنه بازدي
اولاين ايتدي قيز جانم قرنداش كرم ايله سنك سوزكده نه شبهه اوله واشارتكه نه
تا و بالله شك وكمان كله ايتدي بن شويله اشتدم كه اول بر ميمونله صحبت قلوردوست
اولمشدر وشريف نفسي وعزيز جانيني انك مودتي سنك وصلتكه بدل وعوض (محبتنه وقف قلمشدر)
بلمشدر وسنك فراقك اودي انك وصالي صويله تسكين وقرار بولمشدر وغصلنمق
احتي قلمز وچلمقدن فايده كلمز وبر تدبير ايتمك كرك فراغت حاصل اوله وكوكل
تشويشدن قورتله بس اكسي دخي فكرلرين جمع ادب بر يره كلديلر وهر وجهله حيللر

واندیشه قلدیلر وخاطرلرنه همان میمونک هلاکی قلسی موافق کلدی وهر تدبیر وفکر
که ایتدیلر کوکللرینه آنجق شول مقرر اولدی وکندزینی قرنداشی اشارتله صیاد
قلدی وادنه حالی ضعیف اولدغن خبر کندزیب بلدردی وکلنسنی استدعا
ادب بلک قلدردی وباغه میموندن دستور استدی که اونه واره واهلنی واولادنی
تازه ملاقات ادب کوره وچون مقامنه ووطننه اردی عورتینی تاتی اوللو خسته
کوردی وبویکا اوبیکا تلطف ودلکوجکلک ایلیب چوق چقندی وکردی وعورت
هیچ جواب ویرمیب صنیفی یوزن بر بیکا دخی چوردی وسیلمدکنه سبب ندر وندن
انجنمی دیو اوتشمه قرنداشندن صوردی واول ایتدی که بو صایوکه داروردن
ودرماندن نومید اوله وعلاجدن وتیماردن محروم قاله اول سوزسیلکه کوکلند
نیجه رخصت ومجال بوله باغه چون بو سوزلری اشتدی چوق جزع وفریادلر ایتدی
وکوکلی غم طولب ووجودی رنجور اولب اختیاردن کتدی وایتدی که اول نه
دارو ودرماندر بو دیارده ومملکتده که حاصل اولبیله کلمز وجهد ادب وحیللر
قلب واشغه و یوقو و کوب بولسه اولمز بتر سیله که تا بن آنی طلب قلاین و اراقده
ویقینده استوب بولاین واگر جان دخی ویرملو اولورسه خرج ادب صاتون
الاین جواب ویردی که بو دارو وارد که رحم دردینه درد زد زمان اولور وهر
نسنه نک علاجنی ودرمانینی عورتلر ییکک بلور واول نسنه کلز لکله کستنه بولمز
اول بونک قیتی کوکدر ویقین بیل که اول میمون یورکیدر باغه ایتدی که اول قنده الور

کوب حاصل اوله و آنی بولمق کرک الندن کلوه ایتدی که شویله در وسکا انکو خبر قلدرم
که شاید که صابو ولغن بلمیاسن و کلب ادشب آخر دنیادن محروم قلمیاسن و الا بو بچاره
نه ارزده دی و صاغلق امیدی قالیدر و نیتیما دادب صحت بولحقلین اولیدر
حددن طشره دیجودا اولدی و کوکلی غصه و غم و اندیشیله طولدی و هر نیجه که تدارک
وتدبیر و تامل قلب جهانی چوره کلدی و چاره بولمیب ضرورتی کندو دوستنه طمع
قلدی و کندونه ایتدی که اکر غدر و مکر قلورسم بونجه دوستلق و برلک سابقه
مهمل و ضایع قلورن و ازلکدن و مروتدن نصیبسز و محروم قالورن و اکر کندو طرفنی
رعایت قلورسم و عهدم ارزنیه ثابت اولورسم و غدر و مکر نقصانیتدن کندوم ساقلیب
واز کلورسم عورت که دینک درکیدر و دنیانک صغندوسی و کوکیدر ه تور قلوبلا کوردا
دشب قالور و اولادک حالی که آنکله نظام و ترتیب بولیدر تلف و ضایع اولور و آ شو
جنسدن تاملر و تدبیرلر قلدی و تمام بر ساعت متردد و متحیر اولب قالدی و آخر
عورت عشقی انک ازدیه غالب کلدی و کوکلنده وفاسزلک و مروتسزلک تدبیری
مقرر اولدی که وفا توازوسی سهل طاشله اینه و هوای نیجه اشغه سینی یقادر در

شعر واکثر فتیان الزمان اراذل موازینهم فی الستر و غیر ثقال

ترجمه زمان یکتلری اکثر اولیدر ناکس و جمری اولار که هیا ولولقده دشید وزنی بعجکر
وسید علیه الصلوة والسلام بیورمشدر که حبک الشیء یعمی و یصم و بلدی که
تا میمون بر تدبیر له ایچر و جزیره یه کومزه بو غرض تحیر قضه سنده قالب اولدرمز

وتعذر و دشوارلق حجابی اوزر تکسه یوزن کودمز **حکمت** الضرورات تبیح المحظورات
مصراع درحال ضرورات مباحست حرام **ترجمه** کلور باشه دنیاده چوق درلو حال
ضرورت حرامی هم ایلر حلال ه و بو عزیمت و قصد له میمونک کنه قاتنه واردی
و میمونک اشتیاقی غالب اولشدی کندوبی و اهل و اولادی دونردونه صوردی
وانک جمالینی تازه مشاهده قلدغندن ذوقلو و عشرتلو سوردی **باغه** جواب وردی
که سنک مفارقتک اجیسی له بکا شول تشویشلر اردی که انک سببله آنده اکلنی
بلدم و انلرک مواصلتندن و بولشمسندن بر تفرج و فرح دخی حاصل قلدم و هر
ساعت که سنک یاکوزلک خاطرمه کلوردی و اهل و اولاد و اتباع و ملک و ولایتدن
اراق دشدکک ذکر اولوردی عمری بکا منغص قلب عیشمر و عشرتم صفاسنی مکدر قلوردی
وشمدی امیدم بودر که لطف و کرم قلب بن محککل وطننه کلاسن و مبارک جمالک له
اهل و اولادی مشرف و شادمان قلاسن تا بنم سنکله دوستلغمی جمیع عالم خلقی
بلر و اقربا و قوم و قبیله مباهات و مفاخرت حاصل قلالر و اول طعام که سنکچون
مهیا و حاضر قلمشلر در یه که سنک حقلو کلک بعضی اول سببله اولا که اوده نه **میمون** ایتدی
که زنهار تا بو معنیلره خاطر مشغول قلمیاسن و دوستلقده و قرنداشلقده بنم سنک ازدو
فضیلتم وار بلمیاسن و سنک کلملر بنم حقمده زیاده دشمشدر و بنم سکا احتیاجم اعلی
مرتبه‌یه ارشمشدر زیرا که بن خدمدن و حشمدن و اتباعدن و قومدن و ولایتدن
اراق قالیدرن و ملکی و ملکی اخشیا دسز و ضروری ویران و خراب قلیدررن و هر نیجه

که قناعت ملکی بحمد الله تعالی محکم کلدی ۰ ومتاع عشرتز معاشرت ودر دلکلدی مهنا وسکجی اولر
شکولر کرکدر ۰ واکر بوندن اوکدن بودکلمک قفوسی دماغمه ارمش اولایدی ۰ وفراغت
لذتی وقناعت حلاوتی فی الجمله دادب کورمش اولایدی ۰ هرکز خاطر بوچوق مضرتلو
وآذ فایده لو ملکه التفات قلمزدی ۰ واشبو وجهله ایرلسندن متحیر دخی اولمزدی ۰

شعر کسیکه عزت عزلت نیافت هیچ نیافت ۰ کسیکه روی قناعت ندید هیچ ندید ۰

ترجمه کیمکه عزلت عزتی بولمادی اول هیچ بولمدی ۰ کورمین کیشی قناعت یوزنی هیچ کورمدی ۰

وبو جملسله اکرشیله اولمیادی که حق تعالی سنک صحبتک محبتنی بکا ارزانی قلدی ۰
واشبونک کبی غربتده وفرقتده اول سبیله کوکلم ساکن اولب جانم راحتلق بولدی ۰ کم نیجه
محنتنک قاینغندن قورتاری بلوردی ۰ وکم هجران مستمعک الندن آلوردی ۰ پس بو مقداره
نظر سنک حقک بنم ازرمنده چوقدر ۰ وبنم یا بمده لطفنک نهایتی یوقدر ۰ وسن بوننه وز
وتکلفه محتاج اولق نه لایقدر ۰ که مروت اهلی تلاشنده دوستلقده اعتقاد صفالیغی
معتبر اولور ۰ وکروه قلاغی سهلدر عام وخاص بلور ۰ که انواع جانورلر بر برله بر معرفت حاصل
اولمدن بر بره کلورلر ۰ ویمکده واچمکده موافقت قلورلر ۰ وچوق اولاش آخر اولور بر بر ندن
آیرلب فارغ اولورلر ۰ ولکن دوستلر اکرچه بعد المشرقین ارا قلوق اتفاق دوشب بر برینی فاتنه
کلمز هر بوسی دوستینی ذکر اتمیجه خاطری سلوت وصفا بولمز ۰ ووصال امیدنه دورکک
قلرلو وبربونک خیالندن لذت وصفا بولورلر

شعر فلو رجاء الوصل ما عشت ساعة ۰
ولولا مکان الطیف لم اتمتع ۰ خیالک عندی لیس یبرح ساعة ۰ جعلت له فی القلب احسن موقع ۰

ترجمه وصل امیدی اولمسه بردم دری قالمازدم ۰ دون امیدی اولمسه هیچ اویقوم طلمازدم ۰
اوش خیالکلدر قاتمده جان اچنده جان کبی ۰ اولمسه جانمده جان کوکلده بر قلمازدم ۰

اوغرولر خلقک اویناقاچن مصادقتون کلور ۰ بلکه بر غرض واصبحا چون ایروکیجه دمر وآذ
کلک آردنجه اولور ۰ وبر کشی که جانبازلق قلور ودوستلرکا موافقت قلمز هیچ تا ولدی ۰
آنی دشمنلکه حمل اتسه اولمز ۰ ولیکن آنده چون بر فایده کوردو آندن احتراز قلمق
صواب دردر ۰ واکرچه سن دلوسن که بن سنک اوکه وارم ۰ وسنک سوزکی
قبول قلب اول بابده تعجیل ایمکی ازدمه فرض کورم ۰ اما بنم صوودن کیمکم متعذر
ودشوار دردبن سکا نه حاجت که اوکیت وردم باغه ایندیکه بن سینی ارقم
ازرینه کتورین ۰ وبی تکلف جزیره یه بتورین ۰ که اعملک ودا احتلق یردر غوغا
وتشویش یوقدر ۰ وفراغتلغله یمکه نعمت وافر وبغایت چوقدر ۰ فی الجمله شول قدر
افسون اوقدی که میمون کوکلی یاوو قولدی ۰ واختیاردر زکینی النک النه ورب
مطیع اولدی وباغه آنی بی تکلف آرقسنه آلب تیز اوندن یکا توجه قلدی ۰
وچونکه صونک اورتسنه واردی فکره وتأمله دشب ایلرو وکیری کیتمیوب متحیر
قالدی ۰ وکوکلنه شول اولکی اندیشه سی ومکرکی غدرک یاد ماذلغی طولدی ۰ وکندز
ایندی که قبیح ومرد ار اشلرک بویوکی که عاقلار آندن احتراز یوردلو ۰ واتک اشلسند
ترکی اولی کوردلر ۰ غدر ومکر تملقدرو ۰ خاصه که بر کشی آنی دوست حقنده دواکوردو
عورتلو چونکه انلو دن نه حسن عهد صورتی کلور ونه وفا ومروت امسه اولوردو مثلدر

که

کمشک وزنی کمالنه اوداینصافیله وقوف بولسه اولر وددت ایا قلونک قوتنی آغر بوکله
تجربه قلسه اولر وخلقک ماننی وخیانتنی ودمک وانلغله بلسه اولر وهر کوغلم عود تلر
اشنک غایتنه ادمز وخیانتلرنک ووفاسزلقلرنک کیمسه نهایتن کورمز **شعر**
فان هي اعطتك الليان فانها ٭ لغيرك من خلانها ستلين ٭ وان حلفت لا ينقض النأي عهدها
فليس لمخضوب البنان يمين **ترجمه** کورسکا بومشربه معشوقلکانا نمکی سقین دیوا آیر قدوستنه هم
لطفادب بومشربقین ٭ آندلجکه اداقلق عهدنی انکسی صنق ٭ با دمقیسه دنک ایدندنه بیلکه اولموهج تمنین ٭
اودته یوده طوزب نفسله خیلی مناظره قلدی ٭ وتردد اثری افعالنده قیتی ظاهر اولدی ٭
ویمونک کوکلی دیب وشک وشبهه طولدی که **پیغامبر صلی الله علیه وسلم** بیورمشدر که
العاقل يبصر بقلبه ما لا يبصر الجاهل بعينه سبب نولدی ٭ ویوخسه بنی کترمکن
یوکک اغر اولب قولایسزمی کلدی **باغه** ایتدی که نه دن کمان ایلرسن ٭ ونه دلیلله بوکوزی
سیلورسن ٭ ایتدی که نفسکله مخاصمت ومناظره قلدغکدن خاطرکه کلن وعزیمت قلب کددکن
متحیر اولب طوردغکدن ظاهر اولور **باغه** جواب ویردی که راست ایدرسن وخوب
بلورسن ٭ وبن اندیشه قلورن که اول کونده که وطنی مشرف قلورسن ٭ وعورت دخی خسته
لابد خدمت برخلنسز اولمز ٭ وشیله که مقصود ضیافت وقونقلق شرطی دربرنه کلمز ٭
وملاطفت واکرام طوردنی کیمسه خود برنه یتری بلمز **میمون** ایتدی که چون سنک اعتقادکه
بزم حقمزده صفا بولنشدر ٭ ورغبتک رضا ومسرت وشادلیغمز طلب قلمقده معلوم اولنشدر ٭
اکر تکلفده توقف ایتسک بغایت خوب اولر ٭ ومحبتیه وصحبته اول لایقرق کلور ومعقول

دیشه دشمکه ٭

ومعتمد علیه بو معانیده معین ایکی کوکل بربرینه مقابل اولمق اولر ٭ واعتقادلو قارشو
مناجات وکلمات قلمق اولر ٭ وبن بلدم کم سنک خالص اعتقادکدن وفکرمده دخی بوددکه نه
دیواته محتاج اولورسن ٭ وبنی اوکت وجهله رعایت اتمکده تکلفلر قلورسن ٭ وخاطرک فارغ
حرکت کلمه ٭ ویوق یره خطرلو اشلر قلمق اردنجه اولمه ٭ **باغه** برز کدک که توقف
قلدی ٭ وهمان اولکه فکرلر له خاطری طبطلو اولدی ٭ **میمونک** کوکلنه اولکدن دخی زیاده
کمانلر وخیاللر کلدی ٭ وکندوزنه ایتدی که برکشنک که خاطرنه دوستلقده شک وشبهه کله ٭
اولکرکدرکه حزمه ومحکم نکوه صغب لطرافنی جمع اتمک اردنجه اوله ٭ وکندوزنی ساقلقده
مداوا ورفق ویومشقلق قله ٭ واکر اول کمانی یقین اولورسه انک یارمازلقندن وکیدن
مسلم قاله ٭ واکر ظنی خطا کلورسه احتیاط واویاتقلق جانبن رعایت قلمقدن نه یارمازلق
بوله ٭ ویا اندن نه مضرت ونه الم ونه غم ونه نقصان وزیان کله ٭ وکوکله انتقاد ییدن
اوترو قلب مشلردرکه دایم دوبره ٭ وکیمسه بلمزکه هر ساعت میل ادب خیرده وشرده نیجه
یوقا دوجقب تیز کنه اشغه انر ٭ واکا ایتدی که سبب ندر که هر لحظه فکرمیدانده
عقل اتنه بنب اشرسن ٭ وحیرت دکزنه طالب وچقب دم بدم کوودشرسن ٭ ایتدی که
ایله در عورتک ضعیفلغی بنی پریشان قلدی ٭ وایچم وطاشم فکر وغصیله طولدی ٭
میمون ایتدی که دوستلغمز واخلاصمز قدرنی بلدک ٭ واول سببدن کوکل مشغوللغنی بکا
اعلام قلدک ٭ ایمدی کوردمک کرک که اول قاتنی علتدرنه وجهله تیماردا تسه صحت
بولور ٭ که سنک سوزکدن اکا درمان بولمق متعذر ودشوار اولدیغی معلوم اولر **باغه** ایتدی که

طبیبلر بر دارو ودرمان بیوردیلر که کیمسنه آنی کوردمز و هیچ مملکتده هر بخته که سعی اولنسه الله کرم
صوددي که آخر ندر انك اکسکی وکرکی باغه ایتدي که میموندن یورکی و همان که میمونك قولاغنه بو سوز
ارشدي صونك اچنده باغرنه و باغرسقنه اودلر دشدي ودودتي کوکلر یوزینه ارشدي و کوزلری
قرارمسی باشدن آشدي وکندزینه ایتدي که نفس آرزوسی و حرص قوتي بنی بو قورقلو ورطه یه
براقدي وشهوت غلبه سي ونعمت تمناسي بو کرداب دشواره جانمه جفا قجاقدي وبونك کبی
حیلیه آلدنانجق بن دکلن بندن اوکدن دخي بخته لر اویمشدر ومنافقلرك اوردقلو سوزلریله
چوق کشي قولاغنه قویمشدر وجهل وضلالت سببندن آفت اوقلري جانینه قویمشدر
وشمدي کیجا لده الم ایلجي حیله دن آرتق نسنه بلمزن ومکردن ایرق فکر وتدبیر قلمزن وشول وقت
که جوربیر کرم اکر یورکي تسلیم قلمزسم محبوس اولب قالورن وکیسه خود نسنه ویرمزلجلقده
دخي اولورن واکر کندزیمی صویه صالورسم جانم یله کیدر هلاك اولورن ودنیاده وآخرتده
یوزقرالغی قرنب زیاده قلورن **شعر** هما خطتا اما اسار ومنة واما دم والقتل بالحر اجدر
واخری اصادی النفس عنها وانها لمورد حزم ان فعلت ومصدر **ترجمه**
ایکی دراش یا اسیر اولم اوله منت بولم یا خوقانم دوکله آدا اولنه یکدر الم
بردخی نفسیله قلم حیله بل که بوطراف طوغرو نکوه نکوك ایدی کر بوکا ادسه الم
وآندن صکره باغایه ایتدي که اول مستوره نك دخي بلدم ودرمانی دخی سهلدر بولدم
وعلما بیوردلر برکشي زاهدلردن خیرات باندن قاچن که برنسنه استیه ایو کوزنمز که
آنلرو ادنسنه یوقدر دیه ویاجهان پادشاهلری خاص وعام خلاص اولمغچون برنسنه دلك

تله وآنلردن برنسنه دریغ ادب اول مصلحت یتمکده یوق دیمك دله کله و یاد وستلر
فراغت بولجق سنده کوکلنده مضایقه وطاردلق بوله وبن کوکلده اول عورتك اعتبار
معلوم قلمیدردن وبغایت سوزسن بلبدردن ودوستلقده لایق دکلدر که بن انك
درمانینی برسببه موقوف قلم واکر بو اندیشه کوکلدن کچمك اولورسه مروت اهلي قاتنده
بن قاچن معذور اولم وبو علت بزم عورتلرمزده چوق واقع اولور بز کوردك و یورکلر
آنلره ویردك وآنلره شفا وبزه فراغت خاطر حاصل اولوردي وبو جهتدن انك زحمتي
بزه سهل کلوردي وتولیدی اوزجقن بکا بوحالی اعلام ادهدك بلیدم و یورکي بوننده
بله آلب کلیدم واول اش بکا کچردی برخیر اچنده اولایدم که اول مستوره نك صحتنه
بکا راحت حاصل اولوردي ویورك فرقتندن بنم فراغتم واردي اش قولایی کلوردي
وبو باقي قلان عمرده خود بکا کوکل دخي حاجت اولمز ویورك دخي هیچ مصلحته
کلمز که بن بر مقامده وحالده یم که بکا کوکل ویورك زحمتندن دشوارراق نسنه
یوقدر ودم بدم درلودرلو قورقولر وهر ساعت یکي یکي اودکولر بکا آندن مفارقت
ایتمك لایقدر زیرا که انك فراقله اولا که اهل واولاد وقوم وقبیله هجرانك اندیشه
سندن خلاص اولم وجان ادرجي فکرلردن وباغري بریان ادرجي غصه لردن قوتلم **باغه**
ایتدي که کوکلکي نچون آنده قوردك ویورکی نه سببدن کودکدن ایردك ایتدي میمونلرك
سنتی بودر کچون بردوست زیارتنه روان اولورلر ودلیلرك بو پریشان وقایغولو کونلرده
بر قلج کون شادیلق قلالر وآنلرك یاتسنه غصه وغم یاپشمیوب قورتلالر بوزر

بله المزلر وکوکلرینی کندولره یولداش قلمزلر که جمیع رنج ومحنت وغم ومشقت کشیده
اتک اوجندن کلر واتینک احیاد بشر ثابتی یوقدر که قایغلو وکاه شاد اولور وهر ساعت
عزیز عمری منغص وذلیل وصافی عیشی خراب ومکدر قلور وچون سنک اوکه کلدوکده اول
عزیزلرک کوکلرن خوش ادوردشت اولا که اول مستوره نک ملاولتی تجربه اشدب بودکی
قویب کدوزی وممکندر که سن معذور طوتاسن سندن بوکوم کله ولکن اول طایفه
آغدق خیال ادب یاوز کمان قله وایده لوکه بو نجه اتحاد ودوستلق وارکن بو محقر
نسنه ده مضایقه وکوکل طارلغی قلور ودوستنک کوکلی فراغتنی طلب قلمز نفسنه
سهلجه ضرر کوکلنه آغر کلور اکر کوم قلب کورودرسک که استعداد ویرا قله
ورا اوز بغایت خوب اولور باغه علی الفور کوروب آردنه دوان اولدی وچرخ
بومراد وغرض حاصل اولجغنه اعتماد قلدی وآی صونک قراکه یتردی ومیمون
دنجی تیز جیر دو آغاجک جاقطروسنه چقبا اوتردی وایدردی شعر
فانت الی فهم ولم ال اتیاه وکم مثلها فارقتها وهی تصفر ترجمه
بر فکر درقلدغک کم آی بن چوق قلمشم نیجه انک کیبی قودم صقلق ایدرکن بکا باغه بردمان
اکلنب منتظر اولدی وآندن صکره چاغردغلین میمون یوقورودن کولدی وایتدی شعر
ستذکر ما الذی ضیعت منی اذا ابرز للخفی من الحجاب وتعلم کم خسرنا او ربحنا
اذا افکرت فی اصل الحساب ترجمه اکا سن کرنه بندن ضایع ایتدک شو دم که کترله غیبک حجابی
زیان اصحی بلاسن کرنه قلدک اوکت فکر یله قیلنجو حسابی شعر ای دوستی نموده وپیوسته دشمنی

درشرط من نبود که با من چنین کنی ترجمه ای دوستلوق طاهر قلب دایم اولن دشمن بکا
شیله قلاسنی دیو شرط اتدم ایدی بن سکا بن عمریمی مملکت ضبطنده وپادشاهلقده
آخر قلدم ودوردکارک اسین وصووقن تجربه قلب خیرینی وشرینی بلدم وبوکون
زمانه وردوکن کنه آلدی وچرخ بخشیشدن رجوع قلدی ونیم باثمه بونجه نکتلر
وقاتلقلر کلدی وبو قدر نسنه تجربه قلدمی صاندک عقلکه نولدی وبو مقدمانه نظر
اتسک اولجفن بندنخی تصور قلورن وموافقلغی ومنافقلغی بغایت خوب بلورن وکچ بوسوزدن
آرتلر مجلسنده اوترمه وحسن خلق ومروت بابنده چوق لاف اورمه زیرا برکشی که جمیع
هنر کورده دولودرلو دعوالر قلور واذلک ومروت بابنده آندن چوق لافلر کلور البته
کشی آنک صنعنه نیدکن بلور وامتحان ومحک طاشی اوزرنه کلجک بکری صاو دمغلیقلب
لغی معلوم اولور وچوق درلو آغاجلر که بربرله صورتده مجانستی ومساوالتی وموافقتی
اوله وسهلجه دنک اتمکله کوزه عوددن دنجی کولجک کله اما چونکه برکشی انصاف
ادب اوده له امتحان وتجربه قله عود مسجد لوک اول صفنده عزت ومرتبه بوله
وآردج حمام کلخننه طوترق اولب یانمق بله شعر چون باتش رسند هردو بهم
بود نعل عود چون جندل ترجمه ایکسیده جونکه اوده صالنه عود له دکن قاچن برقلینه
ودنجی بونجلین برآش ادب کندو فنه که آلدنمه وسن بنی شول دلکو قولغی وبورکی عکدر
ددکی اشک کبی صانمه باغه ایتدی که نجه درار اول حکایت ایتدی کتر مثلر درکه
براصلانک باغرنی چقب معیوب اولدی وبغایت ضعیف اولب چقب کومکدن واورب

طوتمقدن قالدي ۰ وانك قاتنده وخدمتنده بردلكو اولوردي كه انك خوبي صوقي وسفره‌سي
اواقله دزلك قلوردي ۰ وبركون ايتدي كه ملك بو علته بر درمان بلمزمي ۰ وبو دردده بر دوا
استسه اولمزمي اصلان ايتدي كه بن دخي دايم بو غصه‌ده اولوردم ۰ واله كورسه عجب
تاخيرمي قلوردم ۰ وايدرلركه اشكك قولغي ويوركي بو دردده درمان اولور ۰ وبن هيچ بلمزدم
كه بونه وجهله ميسر اولب اله كلور ۰ ايتدي كه اكر ملك بكا بيوروسه هيچ توقف قلميا آردنجه
اولورن ۰ وپادشاهك اقبالي ودولتي نوزنده اول قدر تشنه باشري بلكرن ۰ وشول صالح علي السلام
دوه‌سي كبي طاشدن چقرب واله كلورن ۰ وملكك توتي سهل قالب دوكلشدر ۰ وقوتي
وجلالي بر نقصان بولمشدر ۰ وبو حال الله قاجن بيشه‌دن طشره چقسه اولو ۰ كه ملكي هيبتنه
وپادشاهلغي عظمتنه البته نقصان قلور ۰ واشبو ياقن يرده بر معظم بكا واردر ۰ وهر كون
آنده بر بازركان بيز يور ۰ ويوك چكن اشكي اوتلغه اول مرغزارده قودطورر ۰ وبن آني ادب
نه ادرسم ادب آلدايين بوننه كلسون ۰ ولكن ملك قولاغله يوركندن آرتق يملكه نذر قلسون
وباقيسي بكا ملكك صدقه‌سي اولسون ۰ وملك نذر شرطني يرينه كتوردي ۰ ودلكو اشكدن بكا
تيز اياق كتوردي ۰ وچون اشكك صحبتنه ارشب بر دطوردي ۰ وتملق وملاطفه ايدركه
لطيفه قاپوسن آچب يومشق كلماته كوردي ۰ وسوز اراسنده سني قتي خسته واورق كوردن
سبب ندر ونه حالك وار ديو صوردي ۰ ايتدي كه اشبو كاذر دايم بكا يوك چكدرمك
آردنجه اولور ۰ وتيمار اتمكده غافللق وكاهللق قلور ۰ وكيجه وكندز آزدن وچوقدن هيچ علف
ويرمز ۰ وهميشه اشلدر داحتلق يوزن كسترمز دلكو ايتدي مهرب ومخلص وقاچجق بر

حاضردر نه ملول اولورسن ۰ وانك قاتنده نه سببدن بو محنتي وزحمتي اختيار قلورسن اشك
ايتدي كه بنم شهر تمرواردر هر قاننه واردرسم بو مشقتدن خلاص بولمزن ۰ ودخي ايلكرين رحمته
مخصوص اولمزن ۰ بلكه بو بلاده بنجه بنم كبي سوردنر وبو كبك جهان هر برنك كوزنه طاد كوردنر ۰
دلكو ايتدي كه اكر مطيع اولورسك ۰ وبنم سوزمه التفات قلورسك سني بر مرغزاره التين
كه شول كوهر فروش دكاني كبي درلو جواهرله مزين اولسون ۰ وشول عطارلر خانه‌لغي كبي ايچي وطاشي
مشك وعنبر قوقولرله طولسون ۰ شعر نه امتحان بسوده چنو موضعي بدبست ۰ نه آرزو سپرده خبان بنغمهٔ بياني
ترجمه
نه ضيمن سوز دمش اني انك كبي بر خوش بره ۰ نه آرزونك ابني باصمش انك كبي مقام شعر
وسن علي الغدران فيها جواشن ۰ وسل من الانهار فيها قواضب ۰ وينبت وشكير النبت في جنباتها
كما اخضر للمرد الملاح شوارب ترجمه چو قللر ادمغنده چوق قيا سدن طشره دوكلمش ۰
هر ادقن قللر هم طوردر هر يرده جا كلمش ۰ اوتلر اوتلرانك هر جانبنده ظاهر اولمشن چون ۰
مليح امردلرك صانكه طرمش صاقلي كلمش ۰ وبو تاريخدن اوكدن بر اشكه دخي نصيحت
قلمشدم بغايت سمر بيدر ۰ واول فراغت يازسنده امن وامان بولب شاد وخرم
اولب صالنب يورر ۰ وچون اشك بو فصولي وكلماتي اشتدي ۰ خام طمعلغي اني دلكويه
يولداش ايتدي ۰ وكوكلي شادلق طوپطلو اولب واجلق اودي سيونب كتدي ۰ وايتدي كه
سنك اشادتكي ترك ادب كبسه اولمز ۰ زيرا بلورن كه سندن دوستلقدن وشفقتدن ارتق
نسنه كلمز ۰ دلكو اني آلب وقولاوز اولب دوان اولدي ۰ وتمام اصلانك قاتنه دكين كلدي ۰
واصلان بي تكلف كوردكلين حمله قلب كندوزني اشكك اوستنه آتدي ۰ وضعيف اولمغن طوتمكه

اشك قاچوب كتدي ودلكو اصلاننك بو حالندن خيلي زمان تعجب ايتدي واندن صكره
ايتديكه بو اشدن بر فايده كلمسه وبو نسنه يه بر حاجت اولمسه بلا فايده تعذيب حيوان
مي قلوردق وثبات حزمدن وطوغرو قصددن اراقمي اولوردق واكر واسي ضبط ادب
طوتمق ممكن دكلسه خود كورد باشمزه نه دسوا ايلق كلدي كه بزم مخدوممز بر آدق قاشكي
طوتيب كورو قالدي وبو سوزدن اصلاننك قتي آغز كلب كوكلي غصه طولدي واندیشه و
وفكر لو قلدقدن صكره دلنه اشبو سوز جاري اولدي كه اكر دسم كه اهمال قلدم وسست
ديوندم ترددده وتحيرده منسوب اولورم واكر قوتم قاصر واكسكدي ديو اقرار قلورسم
عاجزلغه وذليللكه اعتراف قلورم وآخر ايتدي كه هر نسنه كه پادشاهلر قلورلر اني
رعيت بلسه اولمز وهر كشنك خاطري اكا ايرشمز وسوال دخي قلسه اولمز ويوري
وار اشبو طورله بو حيله دخي دمك آردنجه اولكه اشك كوركله وتا سنك اعتقادك
خالصلغي واخلاصك صافيلغي بزم قاتمزده دوشن اوله وبن دخي شيله قلم كه سنك
بكا زياده اعتقادكي واختصاصكي ويقينلغكي اشالكدن وبنم سكا چوق عنايتم خاص
وعام بله دلكو تيزكنده اول اشكك قاتنه واردي واشك اكا عتابلر قلب بيني قانده
ايلتدكدي ديو صوفجوابلر ويردي ودلكو ايتديكه نصيحت اصي قلمز ايمش وهنوز
بوجكلكلر دنجك وبلانك مدتي آخر اولمزمش وهيچ كسنك كوكدن انن بلايه قارشو
كلمك اليندن كلمزمش هي سكين دخي وارددك وارمدكر نه تيز اوصاندك وبو حسنه
اوشندكمي نه تيز على الفور كورودندك واول صيكولك اشككي سني طوتمغه ال اوزدي

صدق واخلاصله سني سوديكندن ايدي وسنك وصالك وصحبتك آرزوسندن تعجيل
قلدي واول حركت واومك آندن دوستلق بابندن كلدي واكر بودم توقف قلبنا كن
اولايدك انواع كونملو ولطفلر مشاهده قلايدك وبنم بو عهد ايتديه وكلاكلتده بكوم
قزل وآلتم ايچن بولايدك وبو طريقه دمدمه وافسونله عقلني شاشردي واول
دردمانده عجايب شبهه كوه دشردي واناندي كه اصلاننك كوركي بوغدي انكي دخي
اشك صاندي وكنه اوزجقدن دونب دوان اولدي واصلاننك طوردغي يره كلدي
واصلان انكله الفت وانس طوتوكبي اولبرو فرصت بولدي وتيز صچريب يابشدي
وكتوروب يره چالدي وكورو قلان تن خود بلدك اولاكه نولدي ودلكويه ايتديكه بن
وارب غسل ايليين وآندن صكره قولاغني ويوركني بيين كه بو علتم تمام بونيله اولور
وبو وجهله اول نسنه دن فايده قلور وهمان كه اصلان غسل تمكه دوان اولدي
دلكو اشكك قولاغني ويوركني پاك بييب تمام قلدي وچون كرو يرينه كلب طوردي
قاني بونك قولاغي ويوركي قانده كتدي ديو دلكودن صوردي ايتديكه ملكك
عمري اوزن اولسون وباشنه خير كونلر كلسون اكر اول قولاق ويورك بولايدي
كه عقلنه مركز وسمعنه محل اولايدي ملكك بو كوكت هيبتن وصولتني كوزب
مشاهده قلدقدن صكره عجب كوروبونده مي كلايدي وكندو اياقله سننه كومكجوز
بنم الدمقلغمه وبلانمه اعتبار والتفات مي قلايدي وبو شلي نيچون كتوردم كه
بنم قولاقسز ويوركسز دكلدكم بلاسن وسن دخي بلكودن وغدردن هيچ دقيقه

قومیب قلدک شیله اعتقاد قلاسن ۝ و بن لیلی کندو عقلمله بلدکیم و چوق سعیلر قلدغمی ایب
بندن واز کلامسن شعر داه تاریک مانده روشن شده ۝ کار دشوار بوده آسان شده ۝
ترجمه قلدی ایدک قادکودی حق یولی ۝ مشکل ایدی ایش قولای اولدی ولی هنوز حرمت
ودتمک توقع قلورسن ای بوا اولمز ۝ و عاقل کشیلر محال نسنه اندیشه قلمز ۝ شعر
اذا انصرفت نفسی عن الشیء لم تکد ۝ الیه بوجه آخر الدهر تقبل ترجمه براشدی بوجوسنه نفسم آیرق
اکا هرکز توجه ایلمز هیچ شعر کوماه شوی باسمان کم نکوم ۝ ور بخت شوی هر که تا کردت نبوم
زین بس من اکر بیک بشیوت بجرم ۝ ترمای کی چون نماد نکو بند سرم ۝ و بو غربتشکی بعالم کلدم ۝
ور توهمه بجز کردی ایی بخودم ترجمه کر اولورسک ای هرکز قلیم کوک نظر ۝
یا اولورسک بخت اصلا صورمیم سندن خبر ۝ شمدن کیرو اولسم کرسینی برپوله
اولدرایلدن کیب عالمدن ادم مخوایت کردد ۝ عمرمک کرجمله سی دایم صوصیقلقده کچه
اچیم صوکرا اولورسک سن دکزای بی بصر باغه ایتدی که طوغرو سویلرسن که بو خطا بندن
کلدی ۝ و بوکون بنم اقرادم وانکاردم بومراجعه و مرتبه ده اولدی ۝ و مبارک خاطرکی
بو وجهیله مجروح قلدی ۝ که جرحک لطفله و ددز کاردک دفعله اکا چاره و تیمار قلمز ۝ و نه
بویاد مادنعلکدا عی که بنم الیمده متمکن اولدی ۝ بر تدبیرله محو اولنز ۝ و غمدن و غصه دن
فایده و منفعت کلمز ۝ و حسرت و ندامت و پشیمانلق ایرق اصی قلمز ۝ و فراق تیرتنی
جرعه جرعه یوتمق کرک ۝ و هجران ضربتنه بوینی قالقن قلب طوتمق کرک شعر
بهمه عمرنیک خطا کردم ۝ عمر و تشو برصد خطا خوردم ۝ بیجه خدمت ز من شوی خشنود ۝

150

تامن امروز کیر دان کردم ترجمه جمله عمرمده برخطا قلدم ۝ یو دخطانک کندو تن بولدم ۝
تمکیله اولورسک خشنود ۝ ایده بن بونیم ایده اوش کلدم ۝ و بو فضللری تمام تقریر ایتدی و خار
و خاسر و نومید دونب اوته کیتدی بودر اول ایکی دوستک داستانی که دوستلغی عقلله و حو
فراستله الهکتورلر ۝ و غافلق و بلمزلکله بیله وردیت یردلر تا ناکاه نوحلق سیدا ایتده اوجرکن پشیمانلق
قفصنه کوب اوتورلر ۝ و باشلرن قفص دیوارنه دکمک فایده قلمیه چوق زحمت چکب کوکرد
اوتورلر ۝ و اهل فکر و تجربه کرکدر که بو بابی عقللرنه و فراستلرنه حواله قلالر ۝ و تحقیق و شبهه
سزبیله لر ۝ که کشی کسب ایتدیکی نسنه مالدن و دوستلردن عزیز بلب صاقنجی اولمق کرک
و تضییع و اسراف و تلف ایتمکدن حذر قلمق کرک ۝ که مبادا نسنه که الدن کیتدی هیچ بر تمنی و اذ و ولیه
کنه کلمز ۝ و تلهف و ضجرت و تأسف و حسرت فایده قلمز ۝ حق تبارک و تعالی ۝ جمیع مؤمنلره سعادت
و هدایت ارزانی قلسون ۝ و انکا ارشادیله اقوالری و افعاللری راست و مستقیم اولسون
بحوله و قوته و منه و رحمته ۝ سکزنجی باب الناسک والزعیس رای
برهمنه ایتدی که اشتدم اول کشینک داستانینی که مرادینک اذرینه قادر اوله و انک حفظنده
مساهله و اوصا کلوق قله تا ندامت جسینه دوشب انک غراسنده باشنه عجایب حاللر کله
شمدی بیان ایله شول کشینک مثلن که عزیمتی امضا و اجری قلمقده تعجیل قلر ۝ و تأنی و تدبر و تفکر
فایده لرندن غافل و اوصک اولور ۝ و اشنک اخری و عاقبتی نیه ارشب باشنه نه کلور برهمن
ایتدی شعر فهیاک والامر الذی ان توسعت ۝ موارده ضاقت علیک المصادر ترجمه
قاج شول اشدن که سکا قولی کله انک اوکی ۝ اخر اولورسن پشیمان چون دشر مشکل صوکی ۝

وهر کیمسه که اشلرینک بنیادینی عقل قاعده‌سی اوزرینه قومیه و آنده حزم و ثبات فکر و وقار صاقلیه

آنک اعماللرینک عاقبتی ملامته اولشر و بوینینه و بغازینه ندامت و پشیمانلق زنجیرلری طولشر

و خصلتلرک و خاصیتلرک نیکوکی که جهانه کلمشدر و حق جل و علا آدم اوغلانلرینی آنکله

مزین قلمشدر جمال حلم و فضیلت و قادر در که عام و خاص آنی بلمشدر زیرا که آنک منافعی عام و فوایدی

جمیع خلایقه شامل اولمشدر قال رسول الله صلی الله علیه وسلم انکم لن تسعوا الناس

باموالکم فسعوهم باخلاقکم و اکر کیشی جمیع کرملر و انواع فضیلتلر

بابنده مبادرت و تعجیل قیله و سرجمله اقراننیدن و امثالیندن اوله طورده مسابقت

و اوکلک بوله و چون خوییادی و آغیرلق و کندوسی متهتک و بیجک اوله جمله هنرلری

اورتلب و خلقک طبیعتی یکونب کوکلرینه آندن نفرت کله قوله تعالی و لو کنت

فظا غلیظ القلب لانفضوا من حولک و خلیلک علیه السلام صفتنده

کلیددر و حق تعالی ان ابراهیم لاواه حلیم دیو بیان قلیدر و ایچون که حلم محبوب

اولور و خاصک و عامک کوکلی انکا میل قلور و معاویه ایدردی که ینبغی ان یکون الهاشمی

جوادا و الاموی حلیما و المخزومی تباها و الزبیری شجاعا بوسوز خلق دلنده دشدی

و امیر المومنین حسنک رضی الله عنه چون مبارک سمعنه ارشدی ایتدی که

استرکه هاشمیلر سخاوت قلب دروپش اولالر و مخزومیلر متکبرلک ایده خلق اولاری

یکونب دشمن بلالر و زبیریلر غزاده شجاعت قلب و صعب و دشوار اشلره مرتکب اولب

کندولرینی هلاک قلالر و بنوامیه که کندونک قومیدر حلم ادب و خلقی آزانجدر و

وکوکلرده محبوب اولب باقی قلالر و حلم فضیلتی عزم و قصد اوزرینه ثابت اولمغله الله کلور

و طبیعتی ساکن قلمغله حاصل اولور که سیدنا علیه الصلوة و السلام بیوردکه

لا حلیم الا ذو اناة که هر اشده و مصلحتده ایو جکلک ایو اولمز و عقل و فراست

اهلنه اصلا مناسب کلمز فان العجلة من الشیطان ترجمه اودکه هر اشده ییلک

جمله شیطاندندر و لاتق بوسیاقده و ترتیبده شول برزاهد حکایتی ذکر بصیره نشتر

اشه آلوردی تا تعجیلله بلمرلک میداننه قدم باصیب برناحق قانه کیردی و داسولو

برجانور جیغا قللغله الدوردی و بیچاره داسوکا هنر برده باشن یله وردی و رای

صور دیکه بخه دراول حکایت ایتدی کتر مشلوردر که برزاهد برصاحب جمال عورت

آلمشدی و حسن عالی مستندن جهانده نه قدر لطیفه وار ایسه جمیع آنده جمع اولمشدی

شیله که صبح روینی یکقده ری عکسندن سرمایه بولمشدی و وجه قوا و ولنده رنکی

رنکی مدد قلمشدی شعر مخصرة الاوساط زانت عقودها بالحسن مما ذبنتها عقودها

ترجمه بوبیجا و زندذیلی بجه براسترطوته یکرک آندن که آنی یکدانه و طون زین ایدده

و حرص کستوردی آنده براوغلان بجق اوله اولیسب ملول اولدی و چون برقاچ وقت

اوزدی کوکلنه نومیدلک کلدی و نومید اولب امیدی کسلدکدن صکره حق تعالی

عنایت قلدی و اول عورت بوکلو اولب زاهد بیرک کوکلی شوق و شادیلغله طوردی

و دلکردی که هرکون آنک سوزن سویلیه و عورتنه اوغلانجق حکایتن ایلیه بر کون

عورتنه ایتدی که تیزدرک براوغلانجق طوغسه بن آنک یوزینی کوردسم و خوشنیتها

قونقلقلو قلب بر خوب ومناسب آدور رسم وانك تهذيبنده وتاديبنده وترشيحنده وتربيتنده
تمام جد وسعي ايتسم واحكام شريعت وآداب طريقت اوکرتسم شويله که آز مدتده ويقين
دوزکارده دين عملارني برينه کتورمکه مستحق اولايدي وکوکلدن اني کرامتلري قبول قلغه
استعداد حاصل قلايدي وانکدخي اوغلانجقلري وجودده کلب وبزم کوکلمز شادلق طوليدي
آدمزوصامز جهاندن يوزنده باقي قلايدي شعر مواعد للايام فيه ودعتني الى التمني لجاد
ترجمه وعده سي چوق قلدي جهانك دغتم انده بنم خالقه دوکا دی دهر وعده يه دايم وفا
عودت ايتدي که سنك باشکه نه حال کلمشدر وبنم اداوغلم اولجغي سکا ندن معلوم اولمشدر
وتمکين دوکرينده اوغلن اوله وشايد کم قرکله وآندن صکره که حق عزت قدرته وعلت
کلمته بو نعمتي ارزاني قله عمري انك اوزون اولب وفا قلاجغين کم نه بيله وبوآي هنوز
حجابنده مستور دور بلنمز که نه وقت اجله وسن ايله ايو دکلدن جوده بيکاچا لترسن وتمنا
وآرزو آتنه بيت لاف سيدا ايتده خوش صالترسن وبو سوزدرا است شول بر پارسا وعابد کشينك
حرکتنه چکدي که دستي صيدب ساچنه وصقالنه ياغ وبال دوکدي زاهد صوردي که بنجه
دراول حکايت ايتدي کتورمشلردر که برعابد کشي واردي وقونشيلغنده بر يا لو وياغ
صاتيجي بازرکان انکله بغايت ياردي وهر کون کندو مالندن قوت ادنسون ديو آکا
برز بال وياغ کندردي واول دخي طبيعتي آلدقجه يزديردي وارتنني بر دستي يه
قويب آصه قوردي وآذ آذ خيلي جمع اولدي وآخر دستي طولدي وبرکون دستي يه
باقب انديشه وفکر قلدي که اکر بربش اون اقجلق بوندن صاتمق اولم وتيار

بر دورت بش قويون آلم وهر ايلي ايده بر قوزليه هيچ بلزمي سن که قيدسز ولر حاصل قلم واول
جهتدن غني اولب خلق آراسنده آد وصان بولم وبر دولتلو خاندانندن بر قز دليم وني شک
برادا اوغلم طوغب بر کوکلک آد قويم وعلم شريعت وادب طريقتا وکردب تربيتلر ايليم واکر
بو بيکلدن صکره بوين وردميجک اولورسه اشبو عصا ايله بر قاچ اوردم واپ بليغ قلب تيزکنه
طوغرو يوله کيوردم ديرکن بو انديشه شويله مستولي وبکن کلدي واول نعمت تصور دن غلبه
قلدي که ناکاه عصايي کوترب غافل الله صالدي ودستي يه طوقنب صدي وبال وياغ
ديسنه دوکلب صاچلدي وصاقلي ملوث اولدي وبو مثلي انکچون کتوردم تا يقين بلاسن
که سوزي تا ملسز وفکري شسلمکي بو اولمماشلمدن برز تفکر قلاسن تا آخرنده ندامت وحسرت
چکمکدن قورتلاسن زاهد بو اشارتدن في الحال متنبه اولدي وآيرق اول بابدن سوز سويلمسي
ترک قلدي تا عورتنک حملي مدتي آخر اولب نتهاصورتده بر مقبول اوغلن وجوده کلدي
وشاد يلقلر ايليب سماعلر کتوردلر وجميع نذرلري برينه کتوردلر وچون عورتنک ولادتي
مدتي تمام اولب نقاسي حالي آخر ايتدي اوغلانجي آناسنه اصمرلايب کندو حمامه
کتدي وبر ساعت چکدکدن صکره زمان پادشاهنک بر آسي لرشي کلدي وزاهدي
پادشاه درکاهنه طلب قلدي وبر دم تاخير قلدي ودلك اداکوردي بيچاره اولدي
واونده بر راسو واردي وآني امين بلولردي وهر وجهله آکا اعتماد قلرلردي
آني اوغلانجق قاتنده قويب کتدي وهمان اولکه غايب اولدي بر ايلان اوغلانک بشکنه
قصد ايتدي واوغلانجي هلاک اتمسون ديو راسو ايلاني چکلف محکم طوتدي وپاره

پاره قلبم هر پارهسني بر طره ايتدي و اوغلان ترندن قورتلدي و انك اردنجه زاهد دخي
ارشي كلدي و دراسو قرا قانه بولاشمش زاهده قادشو چقنجه اوغلانك قاني صاتب عقلي زايل
اولدي و حال بو كه اولدوغن بلمدن عصا ايله راسويي دپه چالدي و اول دم انده ناحق
يره هلاك قلدي و چون بو ايشي اوه كردي اوغلانك سلامتيله ايدوكني يا ده يا ده اولمش كوردي
و حال بو كه اولدوغني بلب و يوزني يرتب مجنونلر كبي اولوب كندوزني برقاج باشره باشه اوردي
و ددي كه شعر نه بتلي جو عيش من زهريه نه بظلمت جو روزمن تاري ترجمه
آجيلقده مه بنم عيشم كبي وار بر اغو نه قرا كوللقده كونم كبي وار بر قاد كو كاشكه هر كز بو
طوغب بن كورميايدم و اكا الفت و انس طوتب بو بحجه كوكل ورميايدم و غافلن بو مسكيني
اولدرب ناحق قانه كرميايدم و نه مصيبت بوكا برابر اوله كه بو بحجه دنيالق يادمدن غافل
اولدم و دك طودركن تفتيش ايتمدن هلاك قلدم شعر كفي حزنا ان لا ازال اري القنا
يمج بجيعا من ذراعي و من عضدي ترجمه بكا يتمزمي بو غم كه كوروم سوكلرهر دم
دوكر قانم خطا قلمن الي قولدن اموزمدن شعر ميجون تن لالا اين تنم بي نيروست
ميجون كل صد برك غم نو بر توست ترجمه زار دولاله تنكبي تنم كل كبي قت قت درد غمدن بنم
پيرلك و ضعيفلق وقتنده حق تعالي بكا اوغلانجق ويردي كه شكري بونجي ايدي كه قلدم و انك
نعمتي قدرني اوشده شيله بلدم و هر كسه كه حق تعالي جل جلاله نعمتلري شكرن شيله
ادا قله و قدرني اشبو كيفيتله بله انك ادي عاصيلر دفترنده يازلب ثابت اوله و شاكرلك
دفترندن چقب دفتري درله و بو فكرده دورلب بو كلركن و بو غمده و حسرتده ايكن

وزاريلق قيلركن عورتي حمامدن كرو كلدي و اني اول حالده مشاهده قلدي و اول دخي
كوكل طارلغنده و زاريلقده اكا شريك اولدي و بر ساعت بو بابده فكره دوشديلر و خيلي زمان
بر برله سويلشديلر و آخر زاهد اكا ايتدي كه بو مثل خاطركده اولسون كه هر كمسه كه اشلرده تعجيل
قيله و سكينتدن و وقاردن واز كله بو حكايت اكا تنبيه و اويقودن اويرمق اوله و بو
تجربه دن خيلي اعتبار دلوا الله بودركه ذكر اولندي شول كشينك داستاني كه اشلرده تعجيل قلور
و عزيمتي ثابت و مقرر اولمدن اشلمك آردنجه اولور و عاقل كشي كركدر كه بله بو تجربه يي
امام بله و فكري آينه سني حكما اشارتله صيقل قله و جميع بابلرده تامل و تاني و تثبت
و تفكر قلب خفتدن و تعجيلدن پرهيز ايتمك آردنجه اوله تا انك باشنه وافر سعادت
و اقباللر و دولتلر كله و يمنلر و بركتلرله قويني و قولتغي طوله والله تعالي ولي التوفيق والهدايه

طوقوزنجي باب السنور و الفارة راي برهمنه ايتدي

كه اشتدم اول كشينك مثلني كه فكرسز اش قلدي و باشنه حسرتلر و ندامتلر كلب پشيمان اولدي
شمدي بيان ايله شول كشينك داستانيني كه انك خصملري چوق اوله و صاغنجه و صولنجه آردي
و اوكي دشمنلرله طوله شيله هلاك قبضسنه و تلف پنجسنه دشمنه يقين كله و انك قورتلمسي
انلوك بو سيله موالات و ملاطفه و دوستلق قلمقده بله و لطافت و يومشقلق قلمقله سلامت
قورتله و اول دشمنله عهدني دخي درست قله و اكر بو طريق ميسر اولمق اولورسه نه كيفيتله طرفه
ادب نه وجهيله صلح طريقن الينه الله برهمن ايتديكه دوستلق و دشمنلك اغلب قايم و ثابت اولوب
طورمز و البته روزكار حوادثي بوذر و بقر مجال اورمز و مثالي شول پاذ بودي كبدر كه تا بيمي

یا غدردر و کاه کنش طوغدردر دوام و ثبات و بقا یوزن کوردم شعر سحابة صیف لیس یرجی دوامها
ترجمه یاز بلودی در ثباتی یوقدر و عورتلر وفاسی و مجنونلر صفاسی و سلطانلر مقربلغی و امردلر
جمالی و محبوبلغی همان بونلک کبیدر بقا و دوام بولمز و انک ثباتنه کوکل باغلسه اولمز و چوق
دوستلق واردر که کشی آنده کمال لطفله برلکنه تهسی بولور و درلو طراوتلر و تازهلقلرله خلقی
زمان باقی قالور و ناکاه کوزدکب عداوتلر و کدورتلر آنی خراب قلور و کنه عظیم دشمنلکلر و میراث
قالمش تعصبلر برکوم و لطفله باجیز و نجوا اولور و مودت بناسی و محبت اساسی موکد و محکم اولب
دونر و کنه کلور و دوشن فکرلو عاقل کشی بو ایکی بابده رسول حضرتنک صلی الله علیه و سلم
فرمانینی مقتدا بلور قال النبی علیه السلام احبب حبیبک هونا ما عسی ان یکون بغیضک
یوما ما و ابغض بغیضک هونا ما عسی ان یکون حبیبک یوما ما نه دشمنی تمام ترک ایلیه و دوستلغی
قویب بالکلیه وازکله و نه هر دوسته اینانب و فاسنه اعتماد کلی قله و دوستلغی پریشان قلقده
نه چوخ کوندن و نه دهرک غدرندن ایمین اوله و عاقبت اندیش و عارف کشی دشمنک مقاربت و صلح
و التماسنی غنیمت بلور چونکه آنده دفع مضرت و جر منفعت اولور اشبو کبی غرضلر چونکه ذکر
اولندی و تقریر قلندی و هر کشنه که بو معنیلرده روزکارک غدرینی و مکرینی اوکت کوزلیه
و مصلحت طریقنی و قتله خوب اذلیه جمیع غرضلرینی تیز حاصل قلور و اقبال و دولت قاپوسی تیز آچلور
و سعادت صبحی انک اذرینه طالع اولور و بو حکایتک قرنداشلرندن و نظیرلرندن دختی کدله صحیح
حکایتنی رای صوردی که نجه در اول حکایت ایتدی کتورمشلردر که فلان شهرده
بر بویک اغاج واردی و انک آلتنده بر کدی یاتوق قلب و بر صچوک دلک دلب اولرلادردی

و اوجیلو اورجغه چوق کدب کلورلردی و بر کون بر صیاد طوزاق قوروب و بنه دوانن اولدی
و کدی یتاقندن چقابندر اول طوزاقه طوتلدی و صیچان دلکندن طعمه و یمک طلب ایتمکه
چقدی و بو یکا و او یکا یول کوزلیب باقدی و ناکاه کدیی طوزاقه طوتلمش بولدی و کوکلی
بغایت فرح و شاد اولدی و بو ارادهیوزن اکسیسنه دوندب چون آردینه نظر قلدی
بر یرده کوردی که بر راسو وار و اغاجده بر اوکو اکسیده کندویی اوکو قورقودن بغایت
خراب اولب متحیر قالدی و فکر و اندیشه ایلدی که اکر کوردوترسم راسو بغازم آلور و اکر یرنده
طورورسم اوکو قاپب هلاک قلور و اکر ایلرو واردسم کدی باشمه زواللر کلور و کندزنه ایتدی که
هللقدن بلا قپولری آچلمش و انواع آفتلر و محنتلر بنی احاطه قلمش و بو جملسله امید کسمک اولمز و کا
خیر کلمز شعر اقول لها و قد طارت شعاعا من الابطال ویحک لا تراعی ترجمه
دردن آکا شوقور قودن اوجی کنه بها دردن کیر طورسن اوشمنه و شمدیکی حالده بکا عقل
قنادی آلتنه صغنمقدن آدوق نسنیه چاره یوقدر و جمیع نسنهدن اول ثابت قدم قدرو محکم
فکرلو کشی کندزینه دهشت کتورمز و حیرت و خوف کوکلی حواسنه کلمکه مجال ویرمز زیرا اکر
خصافت و کیاست اهلنک بلاسی و محنتی اول حده ادرز که عقللرینی اوردب مغلوب قله و اندن
و راحت کوکللرنده اول قدر دیر بولمز که بطر و کاهلق مستولی و غالب اوله و تفکردن تدبیردن
عاجز اولب متحیر قاله و آنلرک باطنی شول دکز کبیدر که دبی بولنمز و هیبتی و صوبچی قلنغی
اندازه اولنمز و هر نسنه که اجنحا ترسن حوصلهسی کیکد بولانمز و بکا شمدیکی کدله صلح
اتمکدن آدوق نسنه موافق کلمز که اول بلادن که کرفتار اولمشدر بنی یاردم ایتمنه خود ودتلمز

وشايدكه عقلن ديوشرب سوزمي جان قولاغنه قويه وتدبير اهلي كبي عاقلانه تميزله اوزينه كلب
وبنم طوغرولغمه بكا اويه وبلكه آلدیغلق ونفاقله بواش قولايي كلمز ومكر وحيله وزرقله
اولمز ومعونت ويارديم اوسبب صلحي قبول قيله واتفاق بركاتنده ايكمزه دخي خلاص ونجاة حاصل او[له]
بس صحن گدنك قاتنه واردي وحالك نولديكن سكز ديو صوردي واول دخي اوشده بلا ومشقت
طوزاقنه طوتلدم ديو جواب ويردي وصحن ايتدي مثل لو لم اترك الكذب تأثما
لتركته تكرما وتذمما ترجمه كنا هيچون قومزسم چوق يلاني قودم اني اگرين ادي صافي
وهيچ كمسه دنياده بنم يلانم طوتمشدر وهيچ قوللق بندن اگري سوز اشتمشدر وبن هيچه
غصكاه شاد اوليدرين وسكا زحمت ايردوكن بكا عين رحمت بيلديدرين وهيچ سكا مضرت
ايرشمكه مقصور قليدرين ولكن بوكون بلاده سكا شريك اولدم وكندو قورتلمغي سنك خلاصكده
بلدم واول سببدن سكا شفقت قلب قاتكه كلدم وعقل وفراست اهلنه اوتلو دكل بوسوز حقده
وبوكلامده هيچ فتنه وخيانت يوقدر ودخي اوكوبي اغاج دبسنده كورنسه اولو وكنه راسو
دخي اشغه ده نظرات كه بكا حمله قلو واكسي دخي بنم قصدمده وهم سنك دخي دشمنلركدر
كه بن سكا يقين اولم نيدن طمعلري كسلب اثلري چورر شعر لقاي تو سبب راحتست درارواح
بقاي تو سبب صحتست درابدان ترجمه راحت بولور ارواح لقاكله هميشه صحت بولور ابدان بقاكله هميشه
اگر بنمله بر اولورسك وتاكيدله انداجب معاهده قلورسك بن سكا اوتشمغله غرضم حاصل اولور
وسنك بوغاذكه كچن طوزقلري كسرن قورتلورسن اش قولايي كلز وبوسوزي خاطركده طوت
اول وبنم سيرتم وطريقم حسننه ثقت واعتماد قل وايولك وسعادت بولقدن جميع عالم الجنه

اكي كشي محروم قيبل بربيتي شول كشي كي عاقل كشيلرك سوزلرينه اناب اعتماد قلميه والكنجي اولكه
هيچ كمسه انك سوزن تصديق ادب شهادتن قبول اتمكه لايق اولميه وهيچ تدبير اهلندن
سيلدوكي سوزه جواب كلميه وبن انداجب سنكله عهد ايلرين ووفا قلمغمه بوين اولب
اشبو بيتي سيلرين شعر اگر يكانه شوي با تو دل يكانه كنم ز عشق ومهر كردلبر از كرانه كنم
ترجمه گر اولورسك بنمله بر سكا دايم اويم بنده قموم معشوقه لر عشقن سنوكيچون قويم بنده بو
وگرمي قبول قيل واشبو اشده تأخير قلمغي جايز كورمسب خطابيل وعاقل مهم اشلرده توقف قلمي
وگركلو قضيه لرده تردد اتمكي جايز كورمز وهتي بنم باقي قالمقلغمه طوتكه بندن سكا
زيان كلمه كه بن سنك حياتك ودرلكله بغايت شاد اولدم زيرا اگر انكدخي قورتلسي
وخلاصي بر بو مره متعلق بولدم شيله كه كيمه ده حكم كچنك سعيايله قرا كچب صمنقدن
خلاص بولوره وملاح دخي خطرندن كمي سببيله قورتلور وبنم صدقم صنعله بلنور وشول كنش
كبي ظاهر ودوشن معلوم اولور كه بنم قولم عملدن قاصر واكسك اولميدر واشم سوزمدن
داخ وغالب كلميدر چون كدي صحن سوزني دكليب مقصودني بلدي وطوغرولق خاصيتي
ودرونقي انكهم صحفسنده مشاهده قلدي صحنه ايتدي سوزك كرچكليه بكورر صفي
اولورن وبو مصلحتده اويوب نصيحتك دخي قبول قلوره كه حق حضرتنك جل جلاله فرمانيده
بوازنه دبلورن وان جنحوا للسلم فاجنح لها واميدم بودركه انك بركاتنده نجات وخلاص
حاصل اوله وجميع عمرمده اولمشته وعوضده بنم بونمه شكر قلمق واجب ولازم كله صحن
ايتدي كيچون بن سكا اوتشم كلدركه بكا توجه قلسن وجد وتعظيملر اتمك ادبجه اولا

تاکه بکا قصد ایلیه‌لر بو الان ودوستلق عقدی محکم اولدغن وکدورت کدوب صفا اوتره
کلدکن مشاهده ایده‌لر وخایب ونومید وخاسر وزیان کار اولوب اشلو اشنه کده لر
وبن آنی کورب شاد ایلیه‌لر قلم وسنک ایا غکدیغی وبو نیکدیغی طوزقلری کسمک آردنجه اولم
کدی ایتدی که اویله قلاین وبوز سوروب قادشو کلاین وآندن صکره صچن ایلو کلوب
کدنک قاتنده طوردی واولدخی آنی صچق صچق صوردی واوکورا سو چون بو حالی
مشاهده ایدلر وملول ونومید قوپوب کیتدیلر صچن آدقون ادقون طوزنی کسمکه ارکه
اولدی وکدی آنی استبطا قلب اکلنور وبهانه قلور اولی دیو تصور قلدی وتنه تیز ملول
اولدکه کاهللق قلورسن دیو سیلدی وچون سن قورتلدک بنم سنک عهدک کرمنه بونک
خلافنجه ایدیجی دیو کسو وکورتو ایلدی وایتدی مکر نیتی بدل قلدک ووعده وعهدیرینه کتورمکی
دفع اتمک آردنجه اولدک وبلکل که غریمت محلکی وفکر تا بتلغی یکبت ومشقت وقتنده معلوم
اولور که هر کشی زمانه حادثه سن محکه ایلیوب آدتلوی آنکله تجربه قلور ومروتنی ووفاسنی
حاجت دمنده بلور وبو مماطلت واکلنمکلک کریم کشیلرک اخلاق حمیده سنه لایق اولمز واولو کرک
مرغوب عادتلرینه مناسب کلمز وبنم مودتم ودوستلغم منافعی سنی فی الحال بولدی وغالب
دشمنلرک طمعی سندن کسلب قورتلدک وشمدیکی حالده لایق بودر که انک مکافاتنده وعوضنده
ایلو طوراسن وبنم دخی بو طوزقلری کسبنی بو بلادن قورتراسن واوده تمزده ایلرو زمانده
واقع اولدن وحشتک واودکنک ترکن اوداسن که اولکی منافقته شمدیکی تازه موافقت بحمد الله تعالی
کتوردی غنیمت کوراسن ووفادارلق وحق کزارلق فضیلتی سنک مبارک فکرکه خود

اورتلو قالمز وغدر وحیله نقصانی ومکر نشانی کزنه وزشت علامتدر ایو اولمز وکریم کشینک نافتی
جمالینی ومحاسنی آیینه سنی انکله ناقص ومعیوب قلمز وحریت وطهارت اهلنک خاطری دوستلرله
معاهده قلدقدن صکره ظاهرا وباطنا برابر اولوب مکدر اولمق بلمز ودخی که بر سکیز بر مخالف
اوین تلاسن وقوزینه شاه دیب رخ لاسن اولهم معلوم اولور ومعیوب ایش مستور اولمز
هر کشی بلور شعر اتخفی ما بو دیک من سقام وهل یخفی السقام علی النطاسی ترجمه
علتک وار دوستلقده کزلدوکچون نه وار کزلو قالمز زیره که هر کز کوکل صاف بولنغی وهر قانده که
بر شمایل کرم وشایع مروت اولور طبیعت انک حقوقینی اهمال قلب ترک اتمکدن نفرت قلور جمیع
همتنی انک حقوقنی ادا قلمغه صرف اتمکی واجب بلور واعتقادی اولقلان کشی یالکز بر محبتله اخلاص
میدانینه قدم باصر ومصادفت بناسنی کوکرارشدوب بی تکلف کدورت کوکنی کسر وازلک
ومروت باغچه سنی صوارر وخلق اراسنده آنی اجب بودر واکر ضمیرنده بر اولدن قالمش
ووحشت واغبرار کورسه تیز محو ادیب کیدرر وانی بر اصلو تجارت ومنفعتلو خاصیت دبولک
غنیمت کورر که وثیقه وعهد اونه کلشدر ومغلظه یمینلرله موکد ومحکم اولمشدر وبلمک کرک
که غدر ومکر ادنلرک عاقبتی واخری تیز الحلق بولور ویلان اندانجیلرک عمری قواعدینه ودرلکی
اساسنه وبنیادینه تیز خلل کلور ونبوت دلی بو دقیقه ده شیله بیوروب اشارت قلور که الیمین الغموس
تدع الدیار بلاقع ترجمه شو یالان انذی کوزلکی ولا یتلر خراب ایلر وشول کشی که تواضع
وتضرع وزاریجی‌لقله اعتمکدن حکمک الیذن کلمیه وتوبه واستغفار وعهد له تجاوز وعفو قلمیه
ایولک بزکن طاقنیمب کنذو زنی معطل قلور واول میدانده که ارکک لکی اودلر باشی آشغه اولور

شعر یادی که بنبدکیت اقرار دهد * با او توچنین کنی دولت باد دهد ترجمه بریارکه سنك قوللغکه ایلدی قرار
سن بنجه اکا شویله قیب قلدك ایی زاد صچی اتدی شعر هرکس که در وفای توسوکند بشکند *
پشت دلش زخم حوادث شکسته باد ترجمه هرکه وفاك اچون صیه آندنی هردم *
کوکلی بلنی بکسون انك زخم حوادث * ویل کل که دوستلر ایکی نوع اولورلر نوع اول آنلردرکه موالاتی
ودوستلغی طوع ورغبتله وصدقله قلورلر ونوع ثانی آنلردرکه صحبت اتمکه مضطر وناچار اولوب
کلورلر * وبولکی طایفه دخی منفعت وفایده التماس اتمسه بربرندن اولکرو مضرتدن ونقصاندن غافل
اولسه اولکت کلمز * واما شول کیشی که قورقوسز وامن صافی اعتماد له باشلیب دوستلق قلور تیز زمانده
جمیع احوالنه انانوب اعتماد قلسه اولور وجمیع اوقاتده امین بلوب انکله دردلشلك قلق قولای کلور * وهر
انبساط واختلاط وقاردشلق که انکله اوله بیزن بولور * وشول کیشی که دوستلق قلمغه برکشینك قاتنه
التنه ضرورتله کله * وآنلر اورتسنده متفاوت حال الوجوق واقع اوله که مباسطت واختلاط
قلهلر وگاه مجانبت قلب بربرندن پرهیز قلمغی بکرك بلهلر * هیشه زیرك کشی انك کبی نك بعضی حاجتی
متعذر ومشکل صورتده کستوره * وآندن صکره مقصودینی حاصل ادی ویرده * وبو اراده کندزنی
دخی ساقلیب قیدن کوزده * که نفسك صیانتی وساقلمسی جمیع احوالده فرض در * تاکه هم مروتنی
منقبتی وصفتیله مذکور اوله * وهم فکری وفراستی شهرتی جهانه طوله * وجمیع خلایقك مواصله سنی
وبربرله اولاشمقلغی شمدیکی عاجل منفعتیچون در ایرق نوله * وبن شول نسنه که بونیم الدم البته قلوردم *
وهم کندو نفسیمی ول اراده صاقلق اردنجه دخی اولورن * زیرا که بنم قورقم سندن زیاده در اول
طایفه دن که قورقوسندن قورتلدم * وسنك جانبکه توجه اتمکله بن آنلرك شرندن خلاص

اولدم * وآنلرك جمیعسنی رد اتمکیچون سنکله صلح اتمکی قبول قلدم * وبو ایولك ویوشقلق سنکله
اورتمیه کلدی * دفع مضرتیچون وشمدیکی حالده مصلحتیچون اولدی * که هر اشك برحیله وتدبیری اولور *
وهرکیشیه که اول وقته لایق صلاحی ویولنی ترك قلور * انك کبی کیشی نه مصلحته یراد * ویاکم دیوبلورکه
هر اشك اخرنده وعاقبتنده انك تعریفی واره * وبن سنك بوینکدغی وایاغکدغی طوز قلری فی الحال
کسه بلورم * ولیکن شول غایته دك صبر قلورم * که سنك باشکه برحال کله وبکا قصد اتمکدن اولکه بعضیه
دق اوله * وزحمت اشدتمکدن اول اشی خیران قله * هم بوجمله اوزره که تقریر اولندی *
صچن طوزقی کسب طوغردی * وشول یردکم که اصل اولدی همان آنی قوردی * وبربرله بوکلماتی
قلدیلر * واول کیجه بریرده بیله اولدیلر * شول وقته دك که سحر نسیم عنبر شرق کنار دبندن طاوس کبی
پرواز قلدی * واول نور ساچجی قندیلرله عالمك اطرافنی اورتمك بوزمك ارادنده اولدی * وبو
اراده ناکاه ارا قدن صیاد چقه کلدی صچن ایتدی وقتیدر که اول عثمان اولدغم اشك
باقسن دخی یرینه کتوردم دیو کوز قاقتدی * وتیز اولدوغیجکی کسدیکلین کدی صچریب آغاجه چقدی *
وسنیک کوکلی دولو درلو غصه لرله طولشدی * ودهشت وقورقو انك اذرینه شویله مستولی
وغالب اولشدی * که اصلا یاننده صچن وار دوغی خاطرنه کلمدی * ونیجه دیو نه نوع جهله حرکت
ایلدکن دخی بلمدی * وصچن دخی چونکه کوردی آوجی کلنجه صبر قلدی * وصیاد کلب طوزقی قرلمش
بولدی * ونومید اولوب کرو اونه دوان اولدی * ویاندیسی صچن دلوکی قوسنه چقب طوردی *
وکدیی ارا قدن بریرده فراغت طورر کوردی * واستکراه ایتدی که انك قاتنه واره * وتحسین حوکت مسین
دیو حالن صوره کدی چاغردی که نچون دلکدن قورقوبله چقارسن * ویاد لرکی خیرا ز قلب ارا قدن بقارسن *

مثل قد استكرمت فارتبط ترجمه بولدك جو كريم باغله محكم بو قصده بو نفيس ذخيره
وعزيز نسنه اله كتردك وسنك واهل واولادك چون بر وفادار دوست قرنب بيوك اش بتورده
اميدي ايلدر وكلكر ايديكك شفقتلوك جزاسيني وعوضني بولاسن وانواع كرملر ومروتلر
مشاهده قلاسن وصحبتنه احتراز قلوردي وپرهيز قلمق ازدبجه اوروردي شعر
علام اذا لجعت الى انبساط بعدت الى انقباض واحتراس وتولع بالاطراح واجتنابي
وتزهد في ارتباطي واحتباسي ترجمه سبب نولدي چو ميل ايدب كلب جانمه جان الدكه
اوبختم ايدن تيز جك دن سكينه دوان اولدك فابكده طرح ادب هر دم يغرسن لطفكي بندت
قلب حسي تمكه دغيت جفاده پهلوان اولدك ومبادك ذيدادكي بندن دريغ ادجي اولمه
ودوستلغي وقرنداشلغي مهمل وضايع قلمه ذيرا هر كشيه كه چوق عهدله محبت دايره سنه كيرب
دوستلق حاصل قلمه وهيج بر موجب وسبب اودتيه كلمدن دونه اول دوستلقدن نوده
موالات ومحبت سببندن اولنه قدر منفعت وثمره بوله وايرقلرك اكا نه اميدي واعتمادي
قاله شعر بدكسي دان كه دوست كم دارد زود بتر چون كرفت بكذارد كرجه صد بار ذكر دو يادي
سوي او ياد كرد جون طومادي ترجمه يارما ذيل اني كه دوستي دراره يادي ترك ايدندر اندن يارماز
كرجه يو ذكر يو زجو نسه يادك سن اوكن جودا كا چوق قل نيازه وسن نجه خضر والياس عليهما
السلام وجان بو ذركك باغشلمغله منت قلدك واول توفيقي كه سنك مبارك وجودك بولديكه
جهان يوزنده اولكمه ميسر اولديغي شعر ورشت خاجي المقصود حتى غدا وجف القوادم والشكر
ترجمه هاكوكلك بكا همت يتردي قنادم قويروغم يولم بتوردي ومادام كه بنم عمرم باقي دردسنك

حقوقكي اونتميم وفرصت بولسم دوستلقكدن واذ كلب انك مكافاتني وعوضني ترك اتميم
والمدد كلدكجه وممكن اولدقجه برينه كتورب دريغ طوتميم چوق سعي ايلب دشديني كه مجانبت
وقاچمقلق جابن كوره ومواصلت واولاشمقلق يولين اچب ديدار ديداره يتوره البته ممكن
اولمدي واول سوزلر واندلر فايده قلمدي صحبت جواب ويردي كه حالمزك ظاهري عداوت
اوزرينه بنياد اولنشدر ومااتقن تمدن قسمت ونصيب شويله كلمشدر واكر بر قاچ مقدمه سببيله
خاطره شبهه كلمسيدي اختلاط دب يا قشمق عيب ولمسيدي وبر بريه كه باطنه وكوكله ريب
وشك كره اگرچه ظاهري كينه دن وكيسه دن كيشي خالي كوره اكا اعتماد والتفات قلسه
اولمز وتوقي وتصون وصاقلنمقلق طرفندن هيچ وجهله واذ كلسه اولمز كه انك مضرتي
ونقصاني چوقدر وعاقبتنده واخرنده بر ذره خير يوقدر وراست شوكا بكزر كه بر كشي
بيلك دشي اذ دينه بتب اوتره واندن صكره اومه كه ياتب اويه ودا لحلق سوره ولا جرم
سهل حركتله اني هلاك ادب اشن بتيره وجميع عالم خلقي بر برينه ميل ايتدكي فايده ومنفعتيچون
اولور وهر دشمندن دفع مضرت ايچون پرهيز قلور واما عاقل كيشي كه بر رنجه وبلايه مبتلا اوله
ودشمن هيتله اندن قورتلسي يقين بله وايرق وجهله خلاص خاطرنه محال كبي كله دشمنله
دوستلق قلور ومحبت اظهار ايتمك ازدبجه اولور وكنه بونك خلافنجه بر دوستدن كه ضرر ونقصان كوره
تيز انكله مخالفت قلب دشمنلك صورتني اوردر وودت ايا قلوبها ايمك اولادي ودلي ودرشتي
سود مصلحتيچون انا لري آردبجه بيلك اردبجه اولورلر وچون اول مصلحت بتر هيچ بر وخشت
وارد كو سابقه سي وشك وشبهه بهانه سي اولمدن اول صحبتدن واذ كلورلر وبلشلكي ترك قلورلر

وهیچ عاقل یادمان قیلدلو دکمز و عداوته و دشمنلکه حمل ایلمز اما چون فایده منقطع اوله و مواصلت
ترکی اورتمق بکورک کلور و عاقل کشی هم شیله دوزکار کم ارابجه یوردر و بیغوز کوزدجک کلسه
کوزکی دورر و هر حادثه ده و واقعه ده اکا حالنه و وقتنه کوره تدبیر ادب قیدنی کورر
و دوستلو و دشمنلوله انقباضده و غضبده و انبساطده و شادیلقده و قایغوده و دلیلقده
دزلکی شیله ادرکه مصلحته لایق دوشه و کاه جراتله اوستنه سورب و کاه تواضع ادب یوزن سوره
و جمیع معاندیه مدارا قیلور و رفق و یومشقلق جانبن رعایت قلمغی بکورک بلور و بیل کل که اصل ذی خلقتمز
معادات و دشمنلک اوزرینه بنیاد اولنمشدر و بو کونه دکن مایه باعلنمغی جمیع طبیعتلرده متمکن اولب
بلنمشدر و بر دوستلق که بر حاجتچون حادث اولور اکا اعتماد و تکیه قلسه اولمز و اکا اولقدر زیاده
معتبر بلسه اولمز که چون موجب و سبب زایل اولب کیده ناچار اول کیچه ارادر و اصلنه رجوع ادر
شیله که صو مادام که اوده استنده در اصجقدر و چونکه اوددن کیدر کنه صوویوب
اصل قرارنه وارور و صحبتک هیچ کدی کبی زیانلو دشمنی یوقدر و عقل اهلی بلورکه بو سوز حقدر
و ایکیمزده ضرورت حالله بربره جمع اولدق و بر حاجت سببله مصالحه قلدق و بوکونه کلا اول
موجب و سبب بیزمدن اردلیدی و اول ضرورت ایکی طرفدن دخی زایل اولدی شبهه سز
اولکی عداوت تازه اولور و اسکی دشمنلک مراجعت قلب کینه کلور و هیچ لایق دکلدر ذلیل
خصمه که مواصلت قلب عزیز خصمه اوله و ضعیف دشمنه که مجاورت قلب قوی دشمنه
یقین دوشه و سنکا اشتیاق کستردکدن شونی اکلادرن که بو کلماته بنی اله کتورسن و قورتلق
اوینی مصلحتن بندن بیترسن و هیچ بر تاویلده راست کلمز که بن سنکا ادب یقین اولم و سنک

دوستلغکه اعتبار و اعتماد قلم و کیبی صحبتله دوست اولدوغنه نرقلم و بادی سلامته
اولنکر کدر که کوجی یتمز کوچی یتر صحبتندن احتراز قله و عاجز قادرله قاد شوا اولمقدن پرهیز
ایتمکی واجب بله که اکر اش بونک خلافنه اختیار ادده عاقللر کبی یوبیک زحمته اوغروب
آخر باشی دخی کیده و هر کشی که غرور و غفلتله باشی اوستنه یقله انک کینه طودیموغ و فی
البدن کله و عاقل کشی چون اختیاردن زکینی الینه آله و اضطراره کلسه زلک اسبابی
و داعیه لری وجود بدن زایل اوله کرکدر که دشمندن مفارقت قلمقده مسارعت قلب
اوممکن کی فرصت ایله و مثلا ترددی و توقفی و تاخیری جایز کورمیب و ازکله و هر نجه که
کندو طرفندن ثبات و سراسر و مشاهده قله خصم طرفندن ایکی و همنه کترمیب و ادا
قلجب همیشه آتندن اله و هیچ نسنه سلامتلغه و شادیلغه بوندن لایقرق یوقدر که
بن سندن حذر قلم شیله بلاسن و سن حالیخی دایم کیجه و کندز کوز احتیاج صیاددن
احتراز قلاسن و دوستلر اورتسنه هدیه و ارمغان کندرمک و بربرینک قاتنه واروب
لطف و کرم و جهله الن اوپب باشمغن دوندرمک قابوسی چون یا یله و بربرینک کوکلن
اله المق و ترحم و شفقت قلمق توقف ده اوله اعتقاد صفاسنه راضی اولورلر و دوستلق
و اخلاص بنیادنی کوکلو مناجاتی و کلماتی اوزره قلمغی معتبر بلورلر و هماندن بو قدره اختصار
قلمق کوکدر که اجتماع ممکن اولمز و کمال عقلدن و راستغولکدن ادا قدر راست کلمز
کدی چوق جزع و قلق و اضطراب ایتدی و اضطراب کستروب ایتدی شعر
دلعن همی دادی کوبی کوایی که باشدمرا از تو دوزی جدایی چنین بکان برده بوم
ولیکن

نه چانك بكسو نهي آشنايي ترجمه صناسن طاتلولق ويردي كوكله كه بر كون طايكدن جانم ايزله
نوبني خود كمان اتمشيدم ولي نه شيله كه كيده بلشكك يله بو زمان بو كلماتله بر بويه وداع
قلدلر و آندن صكره هر برسي بر طرفه دوان اولدلر بوده اول دوشن فكرلو عاقلك داستاني
كه حاجت وقتنده دشمنله مصالحه فرصتن فوت اتمدي و غرض حاصل اولدقدن صكره تباعد
فكر و احتياط جانبندن غافل اولب آدينا اتمدي سبحان الله بر صحيح بونجه ضعف و عجز
چونكه آفتلر و بلالر انك اوزرينه جمع اولدي و غالب دشمنلر دت يانن آلب احاطه قلدي اول كوكلي
دهشت حاصل اولب قورقتمدي و دقيق حيلهلر برسنك اتكنه ياپشب فكريه فراستي ترك
اتمدي تا اول وثيقه و وسيله و عهدله اول محنت سنلي كلب كجدي و قلدغي عهدله عهده سند
چقب آزاده نجه شريي و ذاتنك تصونده و صاقلسنده كوزه لجه طوتب مراديه ارشدي و اكر
عقل و فراست آدابني و ذكا و فطنت صحايفني بو تجربهلري عزيمتلرينه آيينه قلسهلر و جميع هم
اشلرنده بو اشاراتي امام بلسهلر هر مصلحتلرينك اوايلنده و اواخرنده دوستكام اولورلر ادي
و كلمش و كلجك زمانلرنده فرحلو و شادلقلرله دولت و سعادتدن حاصل قلورلاردي والله تعالى
يوفقنا لما هو الصواب واليه المرجع والمآب اونبجي باب الملك والطاير فنزه
راي ايتدي برهمنه كه اشتدم اولكشنك داستانيكه قهرجي خصملر و غالب دشمنلر انی احاطه
قلدي و مهرب و مفزع و قورتلجق بر جميع جوانبدن قولايسز كلدي و اول انلرك برسيله استظهار
طوعا و كرها يارديجي ايتمك آرزده اوله و آنكله اصحقلق ادب مصالحه اتمكي مصلحت
بلدي تا ايرقلرك مخافتندن و قورقوسندن قورتله و عهديني اول واقعهده يرينه كتوروب دشمن قاتنده

160

يلا بيجي اولقدن خلاص بوله و كندونك مقصودي حاصل اولدقدن صكره تدبيري تركنده
دشمندن ايمين اولب مسلم قاله شمدي بيان قلسون حقد و عداوت اهلنك داستانيني كه انلردن
مجانبت و احترازي بكلولر و يا خود انلر كله مقاربت و انبساط و قاردشلق بيلوكت
كلر و اكر انلر برسي استمالت و اصحقلق قلسه اكا التفات اتسه اولوريا اولمزمي
و آني قبول ادب كوكلده يوروسه قولاي كلورمي يا كلمزمي جواب ويردي كه هر كشنه
دوجنك ماده سي عالم غيبدن مقدس و آزوكلد و عقل كل مددله مويد و منصور اوله
جميع اشلرده تمام احتياط قلمغي اول كندنك بو بينه واجب بلو و خيرله و شرك صعلري
نيها بلب نغايتي خوب تميز قلو و انك ادراكنه اورتلوا اوليه كه مستغني دن دوست
و دشمن دشمندن احترازي لكدر و انك كولو مكوننده و مخفي غدريندن تجنب
قلب قاچجي قلمكدر و انك كولو مكوننده خاصه كه انك باطننك غيظني و خشيني
و اعتقادينك تفاوتني كوزله كوره و باغرنك ياشيني و كوكلنك اضطرابني و عقله تخاف
اشني انك حركتي بو بكر بصيرته خبر ويره و آني اهمال قلب اظهار اتميب قوتيه كندو
مصلحتچون كوزلو طوده زيراكه اكر انك طاتلو دلنه آلدنب قاله و تحفظ و تيقظ جانبن
رعايت قلميب و ادكله البته جانني آفت و فتنه نشانه قلور و بلا قلجن اوصالتلوق مقناطيسيله
كندويه چكمش اولور لا تأمنن قوماً ظلمتهم وبدأتهم بالشتم والرغم
ايمين اوله شول كشيلردن كه سن ظلم ادب سوكدك دوشرك غيرت و بو سيافك و تيك
لخواتندن و قورنمه اشلرندن دقيقي شول بر حكايتلرده كلن توشغر حكايتي داي صورديكه

١٥٩

كفِ بجه دُداول ایتدی گترمشلودُرکه ایلرو بر پادشاه واردی اکا

دُدلردی ور آدلو قوشی تم الکتاب تم تم تم

سنه احدی واربعین والف

سنه ١٠٤١

سنه ١٠٤١

صاحب دعایه محتاج

مصلحو آیه هر کیم اوقویه

بزی دعادن اونوتمیه

بو حقیرك رجاسی بودر

صاغلره نقصان عیب تصحیح اولنه

بنو یازدم بی وفادر روزگار

بن اولورم قاله خطم یادگار

SÜLEYMANİYE G. KÜTÜPHANESİ
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni
Eski 1593
Tasnif No 894.35-3

او

أَوْدَعْتُ فِي هَذَا الْكِتَابِ شَهَادَةَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

اودعت في هذا الكتاب كلمة لا اله الا الله وانه محمد رسول الله

حا ما الحطب

جا حطب في غرض حاذيه الاثر

قسطاط دمياطي

١٠٠